

„Koliko jih je pa bilo?“

„Dvakrat pet in osem.“

„Oh, to je nevarnost, to je nevarnost!“ je zaklicala Indijanka. „Grof, ta zviti lažnik in izdajalec, hoče ukrasti kraljevski zaklad. Našel bo senorja Kreka in mojega brata v jami in ju ubil. Senor Karpeles, skličite takoj vse služabnike. Naj se zbero vsi bakéri in ciboléri in naj takoj odidejo k jami, kjer je kraljevski zaklad, da rešimo življenje senorju Kreku in mojemu bratu.“

Indijanka je s temi besedami vse zbegala, samo Apah je vprašal hladnokrvno:

„Kdo ve, kje da je jama?“

„Jaz,“ je odgovorila Karja. „Pokazala vam bom pot.“

„Ali je mogoče do tja jahati?“

„Mogoče, pot je precej dobra.“

„Dajte mi s seboj to deklico in deset mož.“

„Jaz grem tudi z Vami!“ je dejal Karpeles.

„Ne!“ je odločil Apah. „Kdo bo pa branil hacijendo? Bog zna, kaj se še vse ne pripeti. Skličite vse bakere in cibolere, in izmed njih si hočem izbrati deset. Drugi naj varujejo hacijendo.“

Tako se je tudi zgodilo.

Ni še minilo tričetr ure, ko sta odjahala potem Medvedovo Srce in Karja z desetimi oboroženimi možmi. — — — —

Bivolovo Čelo in Slovenec sta se domenila, da gresta skupaj v jamo, kjer je kraljevski zaklad. Ko so se vlegli drugi spat, je prišel Bivolovo Čelo v Krekovo sobo in ga vprašal:

„Ali se še spominjaš, kaj si mi obljubil?“

„Še.“

„Torej greš z menoj?“

„Grem.“

Krek se je oborožil in odšel z Indijancem. Na dvorišču so čakali trije konji, dva sta bila osedlana, tretji je pa imel tovrno sedlo.

„Čemu pa rabiva tegale?“ je vprašal Slovenec, ko je zagledal tovrnega konja.

„Saj sem ti dejal, da nisi reven. Ker si bil tako pošten, da nisi hotel okrasti kraljevski zaklad, smeš toliko vzeti, kolikor more nesti eden konj.“

„Ne, ne. Kaj pa misliš!“ se je začudil Krek.

„Le lepo molči in zajahaj svojega konja!“

Nato je zasedel Indijanec svojega konja, prijel tovrnega konja za uzdo in odjahal. Krek mu je sledil. Bila je temna noč, a Indijanec je dobro poznal pot.

Drla sta čez drn in strn, iz doline v dolino, skoraj tri ure. Kar zaslišita šumenje potoka. Jahala sta potem ob potoku naprej do podvznožja velike gore. Tam je razjahal Indijanec svojega konja in dejal:

„Tule počakajva, da se stori dan!“

Tudi Krek je razjahal svojega vranca in se vsedel potem na pečino blizu Indijanca.

„Ali je jama tu v bližini?“ je vprašal Slovenec.

„Da. Tamle, kjer izvira potok je vhod v jamo. Te jame ne pozna nihče drugi kakor Bivolovo Čelo in Karja.“

„Ali molči Karja o tem.“

„Molči.“

Tedaj se je spomnil Krek na Olgine besede in vprašal:

„Slišal sem, da hoče nekdo zvedeti od nje skrivnost o kraljevskem zakladu.“

„Kdo pa?“

„Grof Alfonzo.“

„Ug!“

„Moj prijatelj si, zato ti odkritosrčno povem, da ga tvoja sestra ljubi.“

„Vem.“

„Če mu pa izda skrivnost?“

„Tedaj je Bivolovo Čelo tudi še tu. Niti trohice zaklada ne odnese.“

„Ali je zaklad velik?“

„Saj ga boš videl. Če spraviš vse zlato, kar ga je sedaj v celi Mehiki na en kup, še desetina zaklada ni. Izmed belokožcev je videl zaklad samo eden, in — —“

„Usmrtili ste ga?“

„Ne. Ga ni bilo treba, ker je zblaznil, zblaznil vsled veselja in začudenja. Belokožci ne preneso pogleda v toliko bogatstvo, samo Indijanci so dovolj močni!“

„In meni hočeš pokazati zaklad?“

„Ne. Pokažem ti samo del. Rad te imam, zelo rad, in zato nočem, da bi zblaznil. Podaj mi svojo roko, da vidim kako ti žila bije.“

Slovenec mu je podal roko in Bivolovo Čelo je dejal:

„Zelo močan si! Strast zlata se te še ni polotila; ko pa vstopiš v jamo, ti začne kri kipeči po vseh žilah kakor vrela voda.“

Stem sta končala svoj pogovor. Slovcu je bilo nekam čudno pri srečju.

Začelo se je daniti.

Pred njima je kipela strma gora El Reparo proti nebu. Pod njenim vznožjem je izviral potok.

„Ali je to vhod?“ je vprašal Krek.

„Da,“ je odgovoril Bivolovo Čelo. „Vendar še ne greva takoj v jamo. Najprvo morava skriti še svoje konje in izbrisati sled. Previdna morava biti.“

Nato sta poiskala kake četrť ure daleč skrivališče za svoje konje. Potem sta se vrnila in izbrisala vse sledove.

Ko sta prišla do izvira je dejal Bivolovo Čelo:

„Torej pojdi!“

S temi besedami je stopil v vodo, ki mu je segala do prsij. Med površjem vode in skalo je bilo ravno dober pedenj prostora, tako da si lahko prišel z glavo skozi. Obleka je bila seveda mokra.

Prišla sta v teman prostor.

„Podaj mi svojo roko!“ je dejal Indijanec.

Ko sta prišla iz vode na suho, je prijel Bivolovo Čelo Slovenca za žilo na roki in dejal:

„Tvoje srce je zelo močno. Prižgati smem bakljo.“

Nato je šel Indijanec par korakov naprej. Svetel, fosforičen blisk je preinil na glas ves prostor in zagorela je baklja.

Videlo se je kakor bi gorelo na tisoče bakelj. Slovencu se je zdelo, da je v sredi velikanskega, svetlega solnca, kjer blišče in goré milijoni zlatih in demantastih luči. Kreku je kar mrgolelo brez konca in kraja pred očmi, in Indijanec mu je dejal:

„To je jama kraljevskega zaklada! Bodi močan in ostani ravnodušen in hladnokrven!“

Počasi, počasi se je navadil Slovenec na ta pogled. Jama je bila kakih šestdeset korakov dolga in ravnolotoliko široka. Od tal do vrha je bila napolnjena s samimi dragocenostimi. Ob stenah so stale božje podobe iz samega zlata v nadnaravni velikosti in okrašene z najdražjimi kamenji. Bog zraka Kvécalkojátel, stvarnik sveta Técatlipóka, bojni bog Hvícilopóhtli in njegova soproga Téojaníkvi, njegov brat Tlákahvépankvérkskocin, boginja vode Kálhijukvéga, bog ognja Ikskocávkvi in

vinski bog Céncotótohtin. Razun teh je bilo ob stenah par sto hišnih bogov. Vsi ti kipi so bili iz žlahtnih kovin ali pa kristalasti. Vmes je bilo vse polno dragocenih ščitov, zlatih in srebrnih posod, daritvenih nožev in na tisoče in tisoče let starih obrednih starin. Sredi jame je visela bogata kraljevska krona. Ob straneh so stale polne škrinje zlata in na tleh so bili celi kupi srebra in dragocenih kamnov. V jami je bilo toliko bogatstva, da ga ni mogoče opisati.

Pogled v te zaklade je Slovenca kar omamil. Hotel je ostati hladnokrven in ravnodušen, a ni se mu posrečilo. Kri mu je vrela po vsem telesu in zdelo se mu je, da se vrte pred njegovimi očmi velikanska ognjena in demantasta kolesa. Uvidel je, da omami zlato človeka tako, da je zmožen vsacega zločina.

„To je jama kraljevskega zaklada,“ je ponovil Indijanec. „Ta zaklad je moja lastnina in moje sestre Karje.“

„Torej si bogatejši kakor najbogatejši vladar na svetu!“ je odgovoril Krek.

„Motiš se! Revnejši sem kot ti in vsak drugi. Ne zavidaj potomca kraljevske rodovine, čegar veličanstvo je minilo, in čegar kraljestvo je razdejano. Vojščake, ki so nosili te ščite in vojno opravo, je njih ljudstvo ljubilo in častilo. Njihova beseda je odločevala o življenju in smrti podložnikov. Zakladi so še tu, a kraj, kjer so pokopane njihove kosti, so onečastili belokožci. Udrli so v našo deželo s silo in jo opustošili. Indijanci pa so skrili svoje zaklade, da jih ne dobe belokoži roparji. Itintika, ti nisi tak kakor drugi; tvoje srce je čisto. Rešil si mojo sestro iz rok Komanhov. Moj brat si, zato ti dam toliko, kolikor more nesti tovorni konj. Vendar smeš vzeti samo čisto zlato, verižice, prstane, drago kamenje in

druge take malenkosti. Izberi si kar hočeš. Vse drugo so svete stvari, in solnce jih ne bo nikdar več obsijalo, ker je minilo miceteško kraljestvo.“

„Ali je to tvoja resna volja?“ je vprašal Slovenec Indijanca.

„Moja resna volja.“

„Pa pomisli vendar, kar mi daš je vredno večkrat stotisoč dolarjev.“

„Celo več milijonov je vredno.“

„Ne morem sprejeti.“

„Zakaj? Ali zametuješ darilo svojega prijatelja?“

„Tega ne, vendar to ne gre, da bi imel zaradi mene škodo.“

Indijanec je zmajal ponosno z glavo.

„Škodo!? Kaj pa še. Kar pred seboj vidiš, še stotinka kraljevskega zaklada ni. Tu naprej so še druge jame, izmed katerih nekatere niti Karja ne pozna. Samo jaz vem zánje, in kadar umrem, ne bo več prodrla človeška misel v te globine. Izberi si sedaj, kar hočeš, jaz pa grem še naprej v druge jame. Kadar se vrnem, naloživa vse na konja in odjaševa zopet v estancijo.“

Po teh besedah je vtaknil gorečo bakljo v tla in odšel proti drugemu koncu jame, kjer je izginil.

Krek je ostal sam sredi neizmernega bogatstva. — —

Grof Alfonzo je srečno ušel iz hacijende del Erina. Njegova dva služabnika je Apah ustrelil, grof pa je drl naprej in naprej. Vrniti bi se ne bil upal na nobeden način, zato je samo nato mislil, kako bi prišel kakor hitro mogoče v jamo kraljevskega zaklada in potem domov v Mehiko.

V dveh urah je došel v dolino, kjer so ga čakali roparji okoli velike grmade.

„Ali ste pripravljeni?“ jih je vprašal.

„Smo,“ je odgovoril roparski vodja.

„In konji?“

„Izbrali smo jih iz čred senorja Karpelesa.“

„Koliko jih pa je?“

„Osemnajst za nas in trideset za Vas.“

„Ali so vsi osedlani?“

„So.“

„Torej pa pojdimo!“

„Kje sta pa Vaša dva služabnika, o katerih ste zadnjič pravili?“

„Ne prideta.“

„Oh! Kdo Vam bo pa stregel?“

„To je stranska stvar,“ je odgovoril grof na kratko.

Šele sedaj je spoznal, v kaki zadregi da je. Tem divjim ljudem vendar ne more zaupati! Če vzame koga s seboj v jamo, ga gotovo ubijejo in oropajo kraljevski zaklad záse. Vendar je upal, da si izmisli med potjo še kaj pametnega.

Roparji so zajahali svoje konje, in potem so vsi skupaj odjahali.

Alfonzo je sicer poznal goro El Reparo, vendar mu je bila pot, ki je vodila od te strani tja, neznana. Zato so jahali počasi naprej. Šele proti jutru so zagledali goro pred seboj.

Ko so dospeli do srednjega potoka je ukazal Alfonso, da naj se ustavijo. V jamo jih ni hotel vzeti s seboj. Sicer se je moral pa najprvo sam prepričati, če je kraljevski zaklad res tam.

„Kaj pa naj storimo sedaj?“ je vprašal vodja roparjev.

„Tu me počakajte!“

„Ah, Vi pa greste proč?“

„Da, za malo časa.“

„Kaj bomo pravzaprav naložili?“

„To Vas prav nič ne briga, saj smo se tako zmenili, kakor se menda še spominjate.“

Nato je Alfonzo počasi odjahal.

Vodja roparjev pa se je obrnil proti svojim tovarišem in dejal:

„Sedaj smo blizu njegove skrivnosti. Kaj naj storimo?“

„Opazujmo ga na skrivnem,“ je odgovoril nekdo.

„Saj res, to bo menda najboljše. Le čakajte tule!“

Načelnik roparjev je razjahal svojega konja in sledil grofu peš. Ker je bila okolica precej zaraščena, se je lahko skrila, da ga Alfonzo ni mogel opaziti.

Slednjič je dospel grof do izvira, privezal svojega konja za drevo in izginil za nekim grmovjem. Ropar je čakal nekoliko časa, ker je mislil, da se kmalu vrne. Ko ga pa ni bilo več ven, je hitel k svojim tovarišem ter jim naznanil:

„Izginil je za nekim grmovjem. Tam ima svojo skrivnost. Jašimo nekoliko bliže! Naprej!“

Jahali so potem bliže do onega grmovja. Izvir potoka je bil pa še precej v stran. Iskali so in iskali, a ničesar našli, zato so morali čakati mirno na grofa.

Alfonzo je dospel do izvira in ga preiskal. Videl je, da se da res priti v jamo. Stopil je v mrzlo vodo, se sklonil in zlezal noter.

Komaj se je v jami vzravnal, ko zapazi od daleč svetlo luč.

Kaj pa je to? Ali je jama z bakljami razsvetljena, ali je morda kje kaka odprtina, kjer dan noter sije?“ si je mislil.

Šel je počasi in po tihem naprej.

Kar zagleda zlat in demantast blesk in lesket. V prvem trenutku mu je kar zastalo srce, potem pa mu je zavrela kri po vseh žilah. Stal je sredi jame kraljevskega zaklada, sredi neizmernega bogatstva. Treslo ga je. Strast zlata ga je obvladala. Kar stemnilo se mu je včasih pred očmi, bil je čisto vrtoglav. Zaupiti je hotel od same strasti — ko zagleda kakih pet korakov pred seboj moža, ki je klečal na tleh in déval kup dragocenosti v red.

Kdo je ta človek? Malo je nagnil slučajno glavo v stran, grof ga je spoznal.

„Slovenec!“ je zamrmral grof. „Olgin zaročence! Kdo mu je izdal skrivnost? Ali je sam tu, ali morda s spremstvom?“

Pogledal je po jami in videl, da je Krek sam. Niti slutil ni, da je Bivolovo Čelo v sosednjih jamah.

„Oh, sam je!“ si je mislil ves srečen. „Niti trohice teh dragocenosti ne odnese. Maščevati se hočem nad njim. Umreti mora!“

Stopil je na tiho iz vode. Na bližnji steni je visela z dragimi kamni okrašena, ostra bojna sekira. Alfonzo jo je snel s stene in se splazil na tihem Slovincu za hrbet.

Hipoma je treščil Kreka z vso močjo s sekiro po glavi, da se je takoj zgrudil.

Tedaj je zavriskal grof od samega veselja, divje kakor zverina:

„Zmagal sem! Vse je moje, vse, vse, vse, vse!“

Mahal je z rokami okoli sebe in skakal kvišku kakor delajo norci.

Za vraga, kaj pa je to? Prestrašil se je nenadoma kakor bi ga zadela kap; pobledel je in gledal izbuljeno predse kakor bi videl strahove. V zadnjem kotu je za-

gledal človeško postavo. Bil je Bivolovo Čelo, ki se je vrnil in našel na mesto svojega prijatelja neznanega tujca, poleg katerega je ležal na tleh Slovenec ves krvav.

V trenutku je Indijanec vse spoznal in zgrabil bli-skoma grofa za vrat.

„Pes, kaj si storil?“ je zaklical.

Alfonzo ni mogel spraviti besedice z jezika. Uvidel je, da je zgubljen. Iz vrhunca sreče je padel v mrzlo smrt. Mraz ga je spreletaval in tresel.

„Ubil si ga!“ je rekel Bivolovo Čelo in pokazal na Slovenca in krvavo sekuro.

„Da,“ je stokal grof v strahu.

„Zakaj?“

„Ti — ti zakladi so vsega krivi,“ je jecljal.

„Pah! Njegov sovražnik si. Že davno si mu želel smrt. Gorjé ti, trikrat gorjé!“

Indijanec se je nato sklonil in preiskal svojega tovariša. Grof je stal poleg njega in se ni upal niti dihati, kaj še ganiti se.

„Mrtev je!“ je dejal Bivolovo Čelo in vstal. „Sodil te bom, in tvoja smrt naj bo najstrašnejša, kar si morem misliti. Morilec najplemenitejšega in najboljšega lovca si, kar jih je bilo na svetu; zato moraš umreti na najstrašnejši način.“

Stal je pred grofom v vsej svoji orjaški moči in mu zrl ostro v oči.

„Oh, treseš se!“ je dejal zasmehljivo. „Zvijaj se kakor črv, strahopetnež si! Kdo ti je izdal skrivnost o kraljevskem zakladu?“

Alfonzo je molčal. Zdelo se mu je, da je sodni dan, in da stoji pred večnim sodnikom.

„Odgovori!“ je zagrmel Indijanec nad njim.

„Karja,“ je stoknil grof.

„Karja? Moja sestra?“

„Da.“

Indijancu so se zabliskale oči kakor živo oglje.

„Ali govoriš resnico? Ali se lažeš? Morda imenuješ mojo sestro samo zaradi tega, da bi bil s teboj milostiv in ti odpustil kazen!“

„Verjemi mi, resnico govorim!“

„Tedaj si ji moral skrivnost o gori El Reparo izva-
biti z prav vražjo zvijačo. Hlinil si ji ljubizen, kajne?“

Grof je molčal.

„Govori! Samo priznanje resnice more tvojo usodo
boljšati. Ali veš, na kak način moraš umreti?“

„Povej,“ je prosil grof in se tresel kakor šiba
na vodi.

„Tu gori v gorah je malo močvirnato jezero, v ka-
terem živi deset svetih krokodilov. Ti krokodili so požrli
vse zločince, ki so jih obsodili prejšnji kralji te dežele.
Živali so stare že čez sto let in so že dolgo stradale.
Spravil te bom tja gori in te obesil živega na drevo
nad jezerom. Krokodili se bodo zaganjali v tebe, a te
ne bodo mogli doseči. Trgali se bodo zate. Visel boš
v groznem smradu nad njini več dni, kajti vrv ti ne
privežem okoli vratu. Na pekočem solncu boš visel,
zdihoval in od gladu in žeje poginil. Šele kadar bo
tvoje truplo segnilo, boš padel doli, in aligatorji te
bodo požrli.“

Grofa je spreletaval strah in groza. Niti ganiti se
ni mogel.

„Samo če priznaš resnico, ravnam morda milosti-
vejše s teboj,“ je nadaljeval Indijanec. „Govori torej!
Ali si govoril moji sestri o ljubezni?“

„Sem,“ je priznal Alfonzo.

„In je nisi ljubil?“

„Ne.“

„Ona pa te je ljubila?“

„Da.“

„Kje si se shajal z njo?“

„Pod oljnatimi drevesi ob potoku, za hacijendo.“

„Torej — poljubil si jo, in če tudi družega nisi zahteval, si po šegah naše dežele njen mož. Ali si ji obljubil, da jo vzameš za ženo?“

„Da.“

„Kedaj ti je pa izdala skrivnost?“

„Včeraj zvečer.“

„Ali si sam tu?“

„Ne, z menoj je prišlo tudi še osemnajst Mehikancev.“

„Da bi ti pomagali odnesti zaklade. Ali si jim izdal skrivnost?“

„Ne vedo, kaj bodo prevažali. Tudi za jamo ne vedó.“

„Kje so pa?“

„Par streljajev od jame me čakajo.“

„Dobro. Ta mož ostane sedaj tule na tleh; ti pa pojdeš z menoj. Zvezati te ne maram, ker mi itak ne moreš uteči. Črv si, strem te, če te le primem. Pojdi za menoj!“

„Kaj hočeš storiti z menoj?“ je vprašal Alfonzo v strahu.

„Že še zveš.“

„Ubij me rajše takoj na mestu.“

„Pah! Ogoľjufal si hčer micteških kraljev; zato se boš moral pokoriti.“

„Na kak način?“

„Da vzameš Karjo za ženo.“

„O, vzamem jo, vzamem!“ je zaklical Alfonzo hitro.

„Oh,“ se je zasmel Indijanec jezno. „Misliš, da si rešen! Motiš se! Vzel boš Karjo za ženo; postala bo grofica de Rodriganda de Sevilla; a dotakniti se je ne boš smel. Pojdi za menoj!“

Zgrabil ga je za komolec in ga vlekel proti izhodu. Tam je stopil z njim v vodo in ga porinil na prosto, ne da bi ga izpustil iz rok.

Na čistem zraku je vzdihnil Alfonzo globoko, in srce se mu je nekam olajšalo.

„Kje je tvoj konj?“ ga je vprašal Bivolovo Čelo.

„Tam na desno sem ga privezal za drevo.“

„Kje so pa Mehikanci?“

„Za onim malim gričem.“

„Pojdi, greva po tvojega konja!“

Nató sta šla tja, kamor je Alfonzo pokazal. Komaj prideta izza grmovja, ko zagledata kakih trideset korakov pred seboj Mehikance.

„Pes, nalagal si se mi!“ je zaklical Indijanec in zgrabil grofa za vrat.

„Na pomoč!“ je vpil Alfonzo in se ga hotel oprostiti.

„Tu imaš pomoč!“ je odgovoril Indijanec in ga treščil s pestjo na glavo, da se je zgrudil na tla.

Medtem so ga Mehikanci že obkolili. Zgrabili niso niti za orožje, ker so mislili, da jim tako ne more uiti, ker je sam.

A zmotili so se. Kakor bi trenil je zgrabil Indijanec svoj nož za pasom, skočil bliskoma za kapitanovim hrbtom na njegovega konja, zasadil roparju nož v prsa in oddirjal. Jahal je v ono malo dolinico, kjer sta skrila s Krekom zjutraj svoje konje. Okrog in okrog so bile velike skale in pečine. Ta kraj je bil pripravna in varna trdnjava.

Mehikanci so bili v prvem trenutku čisto zbegani. Udrli so za Indijancem in streljali za njim, a nihče ga ni mogel zadeti med jahanjem.

Videli so, da je Indijanec skočil bliskoma s svojega konja in izginil za grmovjem.

„Hurá, za njim! Maščujmo svojega kapitana!“

Tako so klicali Mehikanci. Poskakali so s svojih konj in jo udarli proti onemu grmovju, za katerim je izginil Indijanec.

Komaj pa so prišli bliže, ko počí prvi strel, nato drugi, tretji, četrti — štirje Mehikanci so ležali mrtvi na tleh. Ostali so se hitro umaknili.

„Prokleta!“ je zaklical nek ropar. „Tule je imel skrite puške!“

„Le naprej noter, preden iznova nabaše!“ je svetoval drugi.

„Ne, le pojdite v stran!“ je vpil tretji. „Na vseh straneh je strmo, samo tukaj more zopet ven.“

Medtem ko so se tako pričkali, je nabasal Indijanec svojo in Krekovo puško. Za grmovjem se je priplazil blizu Mehikancev in sprožil. Preden so se mogli umakniti, so ležali že zopet štirje mrtvi na tleh. Devet jih je Indijanec torej že usmrtil.

Pretila jim je pa še druga, večja nevarnost.

Medvedovo Srce in Karja z desetimi možmi bi morali že davno tu biti, a ker je bilo temno, je zgrešila Indijanka pot. Zato so dospeli na svoj cilj šele pozneje kakor Alfonzo.

„Tu je potok,“ je dejala Indijanka Šojinlijetu: „Tako j smo v jami.“

Apah je gledal pazno na okoli.

„Ug!“ je nenadoma zaklical in pokazal na sledove na tleh.

Starejši bakero je skočil s svojega konja in iskal. „To nista bila samo dva, ampak mnogo,“ je potem dejal.

„Grof s svojimi ljudmi,“ je pripomnil Medvedovo Srce na kratko in jahal naprej.

Kmalu se je zopet ustavil.

„Ug!“ je zaklical iznova.

Na tleh je ležalo človeško truplo.

Več bakerov je skočilo s svojih konj, in preiskali so na tleh ležeče truplo.

„Grof! Grof Alfonzo!“ so zaklicali začudeni.

„Ali je ranjen?“ je vprašal Apah.

„Nikjer ni videti rane.“

„Ali je mrtev?“

„Zdi se nam, da je.“

Apah je zmajal z glavo.

„Mrtev ni,“ je dejal. „Samo onesveščen je. Zvezite ga!“

Ravno ko so zvezali Alfonza, zaslišijo štiri strele.

„Kaj pa to pomeni?“ so vprašali bakeri.

Medvedovo Srce je jahal hitro naprej, zavil v grmovje in zaklical tretjič:

„Ug!“

Bakeri so takoj prihiteli k njemu.

„Oh, mrlič!“ je zaklical jeden izmed bakerov in pokazal na mrtvo truplo roparskega vodje.

„Poglejte tam jih je še več,“ je dejal drugi.

„Osem,“ je štel Apah. „Devet jih še ostane. Razjashite hitro svoje konje!“

Razjahali so vsi svoje konje, in Indijanec je vzel svojo puško v roko.

„Vse ustrelite!“ je potem ukazal.

Vsi so namerili in sprožili. Počilo je deset strelav, in sedem roparjev se je zgrudilo mrtvih na tla. Dva sta še ostala. Tedaj je nameril šele Medvedovo Srce. V dveh sekundah sta bila tudi ta dva mrtva.

Ko so še vsi stali okoli mrtvih trupel, stopi izza grmovja vodja Mictékov.

„Bivolovo Čelo!“ so zaklicali bakeri enoglasno.

„Kje pa je Gromov Strel?“

„Mrtev je,“ je odgovoril Tekalto.

„Kdo ga je usmrtil?“ je vprašal Medvedovo Srce, in bralo se mu je na obrazu, da ne misli prizanesti morilcu.

„Grof Alfonzo.“

„Kje?“

„Tega ne smem tule povedati,“ je odgovoril Bivolovo Čelo. „Pojdimo hitro, hitro nazaj, da mi grof ne uide.“

„Ne uide ti več, ga že imamo,“ je odgovoril Medvedovo Srce jednostavno.

„Kje pa je?“

„Tamle za grmovjem.“

„Ali je zvezan?“

„Je.“

Medtem ko so pobrali bakeri mrtvecem orožje, so se vrnili Bivolovo Čelo, Medvedovo Srce in Karja na kraj, kjer je ležal Alfonzo. Preiskali so ga natančneje. Apah je uganil: bil je samo onesveščen, in ne mrtev.

Bivolovo Čelo ni pogledal svoje sestre; obrnil se je k Apahu in dejal:

„Ali hoče skrbeti moj brat, da ne pride nihče k izviru tega potoka?“

„Da,“ je odgovoril Šojinlijet.

„Vrnem se kmalu.“

Bivolovo Čelo je odšel potem v jamo. Prižgati je moral novo bakljo, ker je prva že pogorela. Takoj je stopil k Slovincu in zapazil, da leži drugače, kakor preje. Preiskal ga je še enkrat natančno in zapazil, da mu še žila bije. Bil je tega zelo vesel in ga spravil potem skrbno na prosto. Ko ga je položil zunaj na travo, so se bakeri ravno vrnili.

Vsi so imeli Kreka zelo radi in glasno žalovali.

Apah pa je položil desnico na svojo puško in dejal svečanostno:

„Če umrje moj beli brat, tedaj gorje njegovemu morilcu. Roparske ptice naj ga živega raztrgajo. Šojin-lijet, vodja Apahov, je prisegel na to.“

„Moj brat naj mi pomaga soditi,“ je dejal Bivolovo Čelo Apahu.

Nato se je sklonil Apah k Slovincu in ga natančno preiskal.

„Grof ga je udaril s sekiro,“ je dejal. „Črepinjo ima prebito. Naredite ležišče na dveh konjih, da ga spravimo v hacijendo. Tačas pa grem iskat rastlino Oregano, ki zaceli vsako rano, in stori, da ne trese bolnika mrzlica.“

Medtem, ko je šel Medvedovo Srce rastlino iskat, in so bakeri delali ležišče za Kreka, sta ostala Bivolovo Čelo in njegova sestra sama.

„Ali si jezen náme?“ je ga vprašala Karja po tihem.

Brat je ni pogledal, ampak odgovoril:

„Dobri duh je zapustil micteško hči!“

„Zapustil jo je samo za malo časa,“ je odgovorila.

„Ampak v tem kratkem času se je zgodilo veliko žalostnega. Ali si ljubila grofa?“

„Sem.“

„Mislila si, da te tudi grof ljubi?“

„Mislila.“

„Obljubil ti je, da te vzame za ženo?“

„Da.“

„In verjela si mu?“

„Verjela. Dal mi je pismeno potrdilo, da me vzame za ženo.“

„Uf! Ali imaš še tisto potrdilo?“

„Imam. V moji sobi leži.“

„Dala boš potrdilo svojemu bratu?“

„Vzemi ga!“

„Ali ga še ljubiš?“

„Ne. Sovražim ga.“

Alfonzo je ležal poleg nje. Stopila mu je z nogo v obraz.

„Zakaj ga ne ljubiš več?“

„Ker me je goljufal in ljubil drugo.“

„Katero?“

„Olgo, hacijenderovo hči.“

Nato mu je povedala Karja ves dogodek, kako je udrl Alfonzo v Olgino sobo in potem ušel. Med pripovedovanjem je odprl zvezani grof svoje oči. Slišal je vsako besedico.

„Alfonzo je bil pes, ki je ljubil vsako kost,“ se je jezil Indijanec.

„Ali mi odpustiš?“ je vprašala Karja svojega brata.

„Samo tedaj, če me ubogaš.“

„Ubogam. Kaj naj pa storim?“

„To ti že še pozneje povem. Sedaj zajaši hitro svojega konja in pojdi v hacijendo. Skličiči vse Indijance, ki so mietškega rodu, in jim reči, da naj pridejo sem. Reči jim, da jih potrebuje Tekalto, njihov knez. Pustili bodo vse drugo in prišli.“

„Tako j grem.“

Zajahala je svojega konja in oddirjala.

Bivolovo Čelo je zapazil, da se je vrnila grofu zavest, zato ga je pogledal zaničljivo in dejal:

„Belokožec ni vreden milosti, ker je lagal.“

„Kedaj sem lagal?“ je vprašal Alfonzo.

„Ker si rekel, da so Mehikanci za onim gričem.“

„Govoril sem resnico. Šli so sami za menoj, ne da bi bil tega vedel.“

„Nadalje si klical na pomoč. Morda bi ti bil prizanesel, a sedaj pa ne!“

Obrnil se je od jetnika ponosno proč in se ni zmenil več zanj.

Kmalu se je vrnil Medvedovo Srce, izmil Slovencu rano, dal rastline nánjo in ga obvezal.

Medtem so izgotovili bakeri iz vej in iz obleke mrtvih Mehikancev mehko in pripravno ležišče. Ko so položili bolnika nanj, je vprašal najstarejši bakero:

„Kaj pa storimo z grofom?“

„Ta je moj!“ je odgovoril Bivolovo Čelo. „Spravite Itintika v hacijendo. Medvedovo Srce pa ostane pri meni!“

Nato so odrinili bakeri z bolnikom proti hacijendi.

Indijanca sta stala nekoliko časa molče drug poleg drugzega; potem pa je razvezal Bivolovo Čelo jetniku noge, da je mogel vstati. Nato ga je privezal z jermenom svojemu konju na rep in dejal Apahu:

„Moj brat, pojdi z menoj!“

Zajahala sta svoje konje in oddirjala.

Grof je bil privezan konju za rep. Kaj je pretrpel med potjo, se ne da popisati.

Skoraj celo uro sta jahala v strm hrib. Ko sta dospela na vrhunec, se je razprostiral na visoki planoti

pred njima gost pragozd. Jahala sta čez drn in strn v sredino te planote, kjer so stale razvaline starega acteškega templja.

Na preddvoru tega templja se je naredilo vsled dežja malo močvirnato jezero.

Tjakaj je peljal Indijanec svojega prijatelja in jetnika.

Ob jezeru je bilo več visokih dreves. Tam sta razjahala Indijanca svoje konje. Bivolovo Čelo se je vsedel na tla v travo in namignil Apahu, da naj se vsede poleg njega.

Kakor je indijanska navada, sta sedela nekoliko časa drug poleg drugega in molčala. Potem pa je začel Bivolovo Čelo:

„Moj brat ima Slovence rad, ki se imenuje Gromov Strel?“

„Ljubim ga!“ je odgovoril Apah na kratko.

„Ta belokožec ga je hotel usmrtiti.“

„Njegov morilec je, kajti mogoče umre naš prijatelj.“

„Kaj zasluži morilec?“

„Smrt.“

„Torej naj umre!“

Zopet sta molčala nekoliko časa, potem pa je začel Bivolovo Čelo iznova:

„Moj brat pozna michteški narod?“

„Pozna,“ je pritrdil Medvedovo Srce.

„Bil je najbogatejši narod v Mehiki.“

„Res je; imel je neizmerne zaklade,“ mu je pritrdil Apah.

„Ali ve moj brat, kje so ti zakladi?“

„Ne ve.“

„Ali zna vodja Apahov molčati?“

„Njegova usta so kakor skala.“

„Torej mu povem, da varuje Bivolovo Čelo te zaklade.“

„Moj brat Bivolovo Čelo naj uniči te zaklade. V zlatu je huđi duh. Če bi bil ves svet zlat, bi Medvedovo Srce ne hotel živetī.“

„Moj brat govori modro kakor stari očetje in kralji. Ljudje ljubijo zlato. Ta grof se je hotel polastiti zaklada micteških kraljev.“

„Ug!“

„Prišel je z osemnajstimi tatovi, da ga oropa.“

„Kdo mu je pa pokazal pot?“

„Karja, hči micteške kraljevske rodovine.“

„Karja, Tekaltova sestra? Ug!“

„Tako je,“ je pritrđil Tekalto žalostno. „Njena duša se je zatemnila, kajti ljubila je belega lažnika. Obljubil ji je, da jo vzame za ženo; a hotel jo je zapustiti, ko bi se bil polastil zaklada.“

„Torej je izdajalec!“

„Kaj zasluži izdajalec?“

„Smrt.“

„In izdajalec, ki je objednem tudi morilec?“

„Dvojno smrt.“

„Moj brat je sodil pravično.“

Zopet sta oba obmolknila. Indijanca sta bila strašno, neizprosljivo sodišče. Zoper njihovo obsodbo ni bilo priziva. Pogovarjala sta se v apaskem narečju, katerega Alfonzo ni razumel.

Sedela sta ob jezeru. Blizu njih je raslo visoko cedrovo drevo poševno čez jezero. Špancu se je kar stemnilo pred očmi, če je pogledal tjakaj.

Po kratkem molku je Bivolovo Čelo zopet začel:

„Ali ve moj brat, kje preti človeku smrt od dveh strani?“

„Vodja Mietekov naj mi pove!“

„Tam!“

Pri tem je pokazal Bivolovo Čelo na drevo, ki je viselo nad jezerom.

Apah ni pogledal tjakaj, ampak samo dejal, kakor bi bilo to samo ob sebi umevno:

„Tam stanujejo krokodili?“

„Stanujejo. Pokažem ti jih.“

Stopil je k jezeru, stegnil svojo roko in zaklical:

„Ijemita — pokažite se!“

Začelo je vršeti v vodi, in kakih deset velikanskih, umazanih krokodilov je šinilo iz jezera. Bile so same stare izstradane živali, dolge vsaka čez šestnajst čevljev.

Alfonzo je od strahu zavpil.

Indijanca sta ga zaničljivo pogledala.

Indijanec ne vzdihne nikoli, tudi če trpi najstrašnejše bolečine. Indijanci namreč mislijo, da ne pridejo v večne pragozde, kjer so po njihovi veri nebesa, če zdihujejo in tožijo.

„Poglej jih!“ je dejal Bivolovo Čelo. „Čedne živalice so. Vsaka je stara čez desetkrat deset poletij. Ali vidiš tule spletena jermena, ki sem jih vzel mrtvim Mehikancem?“

„Razumem svojega brata,“ je dejal Apah na kratko.

„Kako visoko, misliš, skoči krokodil iz vode?“

„Kakih štiri čevljev se požene ven, če je voda globoka.“

„Jezero je globoko. Mož naj visi torej štiri čevlje nad vodo. Kdo bo splezal na drevo? Jaz ali ti?“

„Jaz grem,“ je odgovoril Apah.

Vstala sta in stopila k Alfonzu. Zvezala sta mu roke na hrbtu in privezala pod pazduho dolg laso (spleten jermen).

Sedaj je spoznal grof, da mislita Indijanca resno.

Mrzel pot mu je oblič celo, in v ušesih mu je začelo šumeti kakor vihar.

„Milost, milost!“ je prosil.

Maščevalca ga nista hotela slišati.

„Milost!“ je ponovil grof. „Storim, kar hočeta, samo ne obesita me nad te krokodile!“

Tudi te prošnje nista hotela slišati. Bivolovo Čelo ga je zgrabil in vlekel k drevesu.

„Nikar ne storita tega. Vse vama dam, svojo graščino, vsa svoja posestva, celo Rodrigando. Odpovem se vsemu, samo življenje mi pustita!“

Sedaj je šele odgovoril mietški knez.

„Kaj je Rodriganda?“ je dejal. „Kaj je tvoja graščina in posestva! Videl si zaklade mietških kraljev in veš, da jih ne maram, pa mi ponujaš svojo revščino! Ostani grof in umri! Poglej tele prijazne živalice, nikoli še niso žrle belega grofa. Visel boš štiri do pet dni na drevesu in privzdigoval svoje noge, kadar bo hlastnila katera po njih; ko pa omagaš, ti jih odtrgajo. Poter izkrvaviš in umreš. Ko segnije tvoje ostalo telo, pa doli, in krokodili ga požro. To je konec belega grofa, ki ogoljufa zaničevano Indijanko.“

„Milost, milost!“ je tarnal Alfonso v smrtnem strahu.

„Milost? Ali si bil milostiv, ko si ubil mojega prijatelja? Ko si me izdal Mehikancem? Ko si zastrupil Indijanki srce? Vakonta je storil, da človek vsega ne ve. Ne poznam te, a kdor stori toliko zločinov, jih

storil gotovo še več. Hudobnež si! Vakonta je ustvaril krokodile, da žro meso, človeka pa, da dela dobro!“

Porinil ga je potem bliže k vodi. Alfonzo se je branil, kolikor je mogel. Zvezala sta mu potem še noge.

„Milost! Usmiljenje!“ je jadikoval grof.

Nič mu ni pomagalo. Apah je prijel za dolgi laso in začel plezati na drevo.

Ko je prišel na vrh, se je vsedel na deblo in začel grofa gori vleči. Bivolovo Čelo je pa vzadaj porival.

„Izpustita me, izpustita me!“ je vpil obsojenec na ves glas. „Služiti vama hočem kot najnižji hlapec!“

„Grofi imajo hlapce, prosti Indijanci jih pa nimajo!“ se je glasil odgovor.

Krokodili so bili grozno izstradani. Od same lakote so drug družega obgrizli. Enemu je manjkala noga, drugemu rep, tretjemu kak drug del telesa. Ko so videli, da dobe hrano, so se kopicili pod drevesom in kazali dolge vrste ostrih zob.

Jetnik jih je videl pod seboj, in mraz ga je spreletaval.

„Izpustita me, grozoviteža!“ je vpil.

„Moj brat naj močnejše vleče!“

To je bil edin Tekaltov odgovor.

„Torej bodita prokleta na večne čase!“

Tako je tulil grof in zvijsal zaman svoje krvave oči.

„Dovolj je,“ je dejal Mietek in primerjal dolgost jermena z oddaljenostjo debla od vode.

„Moj brat naj ovije laso okoli debla in naredi močan voz!“

Apah je ubogal.

„Vidva nista človeka, ampak hudiča!“ se je drl Alfonzo.

„Človeka sva, ki sodita hudiča,“ je odgovoril Miectek. „Umri!“

Tedaj je grof strašansko zavpil. — Bivolovo Čelo je izpustil laso, da je zdrknil Alfonzo doli. V velikih krogih je nihal jetnik nad vodo semtertja, in kadar se je približal krokodilu, so hlastnili po njem, da ga zgrabijo.

„Dobro je. Moj brat naj pride doli!“

Apah je splezal nato z drevesa.

Indijanca sta stala na bregu in gledala strašen prizor, dokler se grof ni ustavil in visel mirno na deblu.

Jermen je bil ravno tako dolg, da je moral grof vedno noge privzdigniti, kadar je hlastnil kak krokodil po njih. Grof je mnogo grešil, ta smrt in grozen strah sta bila pokora za njegove grehe.

„Končala sva. Pojdiva,“ je dejal Apah.

„Grem s teboj,“ je pritrdil Bivolovo Čelo svojemu prijatelju.

Nato sta odjahala nazaj proti jami mieteskkih zakladov. Ko sta prišla doli, je bilo tam že precej Indijancev. Vsi so bili mietškega rodu. Prišli so, ker jih je Karja sem poslala.

Bivolovo Čelo se je obrnil tedaj proti Apahu in dejal:

„Zahvaljujem se svojemu bratu, ker mi je pomagal obsoditi in kaznovati belokožca. Sedaj se lahko vrne v hacijendo in zdravi rano Gromovega Strele. Jaz pridem šele jutri, ker imam tukaj še mnogo opravila.“

Medvedovo Srce je odjahal.

Bivolovo Čelo, knez Miectekov, pa je namignil Indijancem, in obstopili so ga v krogu, da čujejo njegova povelja. Gledal je resno okoli sebe in začel:

„Sinovi indijanskega rodu smo, ki mora izumreti. Belokožci nas zatirajo. Polastiti se hočejo naših zakladov,

a dobili jih niso. Vaši očetje so pomagali mojim prednikom skriti te zaklade, in nihče ni izdal kraja, kje da so. Ali znate tudi vi tako molčati?“

Vsi so prikimali in najstarejši je odgovoril v imenu vseh:

„Prokleta naj bodo usta, ki izdajo belokožcu kraj!“

„Verjamem vam. Jaz sem vedel, kje so zakladi, a nek belokožec jih je izvohal. Našel je del zakladov, in ta del moramo skriti na drug kraj. Ali mi hočete pomagati?“

„Pomagamo.“

„Torej prisežite pri dušah svojih očetov, bratov in otrok, da ne izdaste novega skrivališča, in da se nikoli ne dotaknete najmanjšega dela tega zaklada!“

„Prisegamo!“ se je glasilo v krogu.

„Preskrbite torej najprej svoje konje, potem pa gremo!“

Ko so spustili konje na pašo, so izginili Indijanci v jamo. Samo eden je ostal zunaj na straži.

Delali so v jami celo noč, in šele zjutraj so prilezli drug za drugim zopet ven. Vsak je prinesel s seboj zlata in dragocenosti, kolikor je mogel nesti. Vse so zložili na velik kup. Bili so večinoma samo veliki kosi čistega zlata in pa dragocenosti, kar si jih je izbral Krek.

„Tako!“ je dejal Bivolovo Čelo. „Zavijte vse v odeje in naložite na onega tovrnega konja. To je darilo micteškega rodu za edinega belokožca, ki je videl zaklade, ker sem mu jaz dovolil. Naj postane srečen!“

Ko so naložili vse na tovrnega konja, se je vrnil Bivolovo Čelo še enkrat v jamo. Prvi del, ki sta ga videla Krek in Alfonzo je bil popolnoma prazen. Indijanec se je ozrl še enkrat na okoli, potem pa prižgal

z bakljo z oljem napojeno vrnico. Nato je odšel hitro iz jame.

Zunaj so šli vsi daleč proč in čakali. Minilo je par minut, potem pa se je začulo zamolklo bobnenje; zemlja se je stresla, in gost dim in prah se je vzdignil na sprednji strani gore; skale so pokale, in zemlja se je počasi pogreznila med grmečim bobnenjem. Vhod v jamo in sprednji oddelek je bil zasut. Potok je vrel divje čez skale in razvaline — vhod h zakladu micteških kraljev je bil zaprt.

„Podajte si roke in prisežite še enkrat, da molčite do smrti!“ je ukazal tedaj Bivolovo Čelo svojim rojakom.

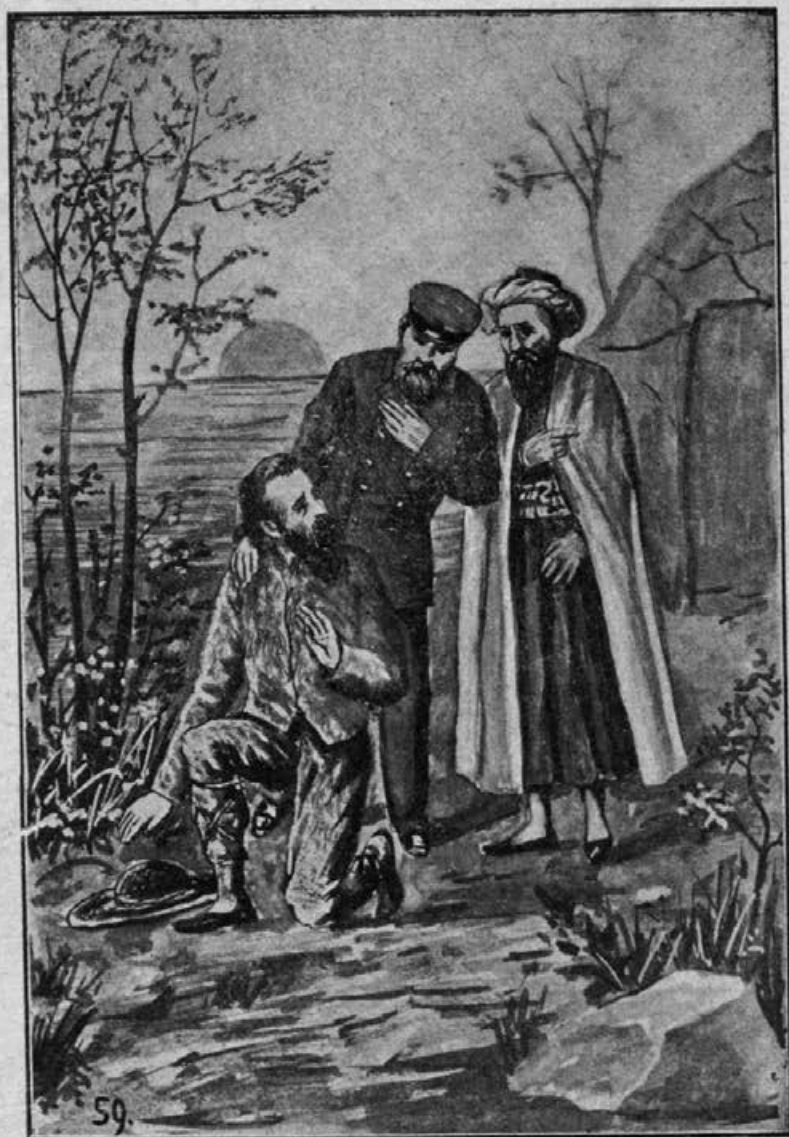
Prisegli so, potem pa odjahali. —

Medtem je jahal Apah resen in žalosten proti hacijendi. Premišljeval je, kaj da sta doživela on in njegov prijatelj zadnje dni.

Posebno ga je skrbela Krekova usoda, ker je dvomil, da bi še ozdravel.

Vročje solnce je pripekalo nanj in na njegovega konja, a ni se zmenil za vročino, ampak samo premišljeval in jahal dalje.

Njegov konj, ki je poznal natančno pot, ga je ponesel v hacijendo, kjer je ležal bolni Gromov Strel.

„O Bog, o Bog! Je-li mogoče? Kdo ste?“

„H Komanhom.

„H Komanhom? Moj Bog, kaj pa hočete pri njih?“

„Ali ne pozna moj brat Komanhov? Ugrabli smo jim jetnike in jim usmrtili mnogo vojščakov. Gotovo pridejo in se maščujejo.“

„V hacijendo?“

„Da.“

„Tako daleč?“

„Indijanci ne poznajo daljine, če se hočejo maščevati nad svojim sovražnikom. Komanhi gotovo pridejo.“

„Zakaj jim pa gresta nasproti?“

„Da zveva, kekaj in odkod da pridejo.“

„Ali bi ne bilo bolje, da ostaneš tu, in da postavimo straže?“

„Vodja Apahov zaupa najbolj samemu sebi.“

„Pa jašita v božjem imenu. Takoj pokličem Franceška.“

Medvedovo Sree in stari, izkušeni Franceško se se preskrbela z vsem potrebnim, potem pa odjahala.

Ko sta bili deklici zopet sami pri bolniku, se je začela Olga iznova jokati. Njena bližina je zelo blagodejno uplivala na Slovenca. Če ga je prijela sočutno za roko, se je takoj zjasnil njegov obraz. Včasih ga je poljubila nalahko na čelo, in tedaj se je videlo, kakor da bi minile vse njegove bolečine.

„Ali vidiš, da me pozna,“ je dejala Indijanki.

„Saj te ne vidi,“ je odgovorila Karja.

„O, čuti me. Njegova duša občuti bližino osebe, ki ga ljubi. O, da bi ne bil šel nikoli na goro El Reparo! Kako sem jezna na tvojega brata Tekalta, ker ga je vzela s seboj!“

„Tekalto je imel dober namen. Pokazati mu je hotel kraljevski zaklad in ga obdarovati.“

„In ta zaklad si hotela dati grofu?“ je vprašala Olga trpko.

„Ali mi odpustiš?“ je prosila Indijanka.

„Odpustim, ker vem, da je ljubezen močnejša ko pamet. O, ko bi bil vendar že zopet zdrav!“

„Rastlina Oregano mu gotovo pomaga. Slišiš, ali nočeš malo v vreče pogledati?“

„Ne. Le ti poglej! Jaz ne maram videti Alfonzov stvari.“

Pri mrtvih grofovih služabnikih so namreč našli tudi njegovo prtljago. Vse je bilo v dveh vrečah, ki jih je Indijanka sedaj odprla. Našla ni ničesar posebnega, razun nekega pisma. Brala je naslov. Bilo je pismo, ki ga je pisal Kortejo svojemu nečaku. Karja je opazovala svojo prijateljico, in ko se je Olga obrnila k bolniku, je vtaknila Indijanka hitro pismo v svoj žep. — —

Medvedovo Srce in bakero sta drvila kakor veter ez dru in strn proti severu. Začelo se je že mračiti, ko se ustavi Apah nenadoma in zre v tla. Tudi bakero je pogledal na tla in vprašal:

„Kaj pa je to? Zdi se mi, da so sledovi!“

„Sledovi mnogih jezdecev so!“ je pritrdil Apah.

„Od severa pridejo.“

„In so zavili proti zahodu.“

„Poglejva jih natančneje!“

Razjahala sta svoje konje in preiskala natančneje sledove.

„Mnogo jih je,“ je dejal Medvedovo Srce.

„Menda kakih dvesto.“

Apah je prikimal in pokazal na čisto nov sled.

„Srečo imava.“ je dejal bakero. „Menda so bili šele pred kake pol ure tu.“

Nato sta zajahala svoje konje in Apah je velel:

„Naprej! Moram jih videti!“

Sledila sta sledovom. Ravno ko je zatonilo solnce za gorami, sta zagledala na nekem pogorju dolgo temno kačo samih jahačev.

„Komanhi!“ je dejal Apah.

„Saj res! Grom in strela, hacijendo hočejo napasti!“

„Do jutri se skrijejo v gorah,“ je pritrdil Apah.

„Kaj storiva?“

„Moj brat se takoj vrne domov in naznani hacijenderu, da se bliža sovražnik.“

„In ti?“

„Medvedovo Srce sledi sovražnikom. Vedeti mora, kaj da store.“

Nato se je obrnil in odjahal, ne da bi se brigal nadalje za bakera.

„Per dios!“ je dejal Franceško. „Tak Indijanec je pa vendar čuden človek. Kar dvesto Komanhov se upa. Ponosen je kakor kralj. Naroči mi, kaj da naj storim, in odjaše, ne da bi se poslovil, ali pa pogledal, če ga tudi res ubogam.“

Pognal je svojega konja in dirjal v najhitrejšem diru proti hacijendi. O polnoči je bil že doma.

Vsi so že spali, samo Olga je še čula pri svojem ljubčku. Zato je šel bakero najprvo k njej. Ta je zbudila potem takoj svojega očeta, ki ji je naročil, da naj le vadi stari Franceško takoj k njemu.

„Ali je res, kar mi je rekla Olga?“ ga je vprašal Karpeles.

„Kaj pa je rekla?“

„Da pridejo Komanhi.“

„Res je, res, senior.“

„Kedaj? Pa saj še ne danes?“

„Ne, danes smo še varni.“

„Ali jih je mnogo?“

„Kakih dvesto.“

„Sveta Madona! Kaka nesreča! Razdejali bodo hacijendo.“

„Tega se ne bojim, senor,“ je dejal pogumni stari c

„Saj imamo vojščake in tudi orožja dovolj.“

„Ali sta pa tudi prav videla?“

„Seveda sva.“

„Skoraj neverjetno se mi zdi, da bi mogli zbrati Komanhi v tako kratkem času toliho vojščakov.“

„O pač. Pomislite, da se je maščevanje Komanhov že takrat začelo, ko sta senor Krek in Apah oprostila dami in pri tem usmrtila več Komanhov. Medtem ko sta se senorja ob reki Rio Grande bojevala s svojimi zasledovalci, so se imeli čas zbirati.“

„Kje sta jih pa videla?“

„Šest ur je, če se navadno jaše.“

„In niso jahali naravnost proti estanciji?“

„Ne. Tako nespametni pač niso. Zavili so jo v gore, da jih nihče ne zapazi, in se gotovo preje ne prikažejo kakor jutri ponoči.“

„Vendar se moramo že takoj danes zavarovati in pripraviti. O, če bi saj senor Krek bolan ne bil.“

„Le zanesite se na Apaha in Bivolovo Čelo.“

„Bivolovo Čelo je še na gori El Reparo. Tako pošljem ponj.“

„Tako?“

„Da.“

„Ali naj jaz jašem?“

„Utrujen si preveč?“

„Utrujen?“ se je smejal stari c. „Moj konj p jaz pa ne. Druzega konja vzamem, pa je.“

„Ali veš, kje ga najdeš?“

„Ne.“

„Ob izviru srednjega potoka.“

„Dobro, gotovo ga najdem. Ali naj zbudim ljudi?“

„Le daj jih! Boljše je, da so že danes pripravljeni.“

Stari Franceško je zbudil potem ljudi, zajahal drugega konja in oddirjal proti gori El Reparo.

Bivolovo Čelo, vodja Mictekov, je ravno odjahal s svojimi Indijanci izpod gore El Reparo, ko prijaše stari bakero. Takoj je slutil, da se je nekaj pripetilo, zato je hitro vprašal bakera:

„Zakaj si prišel? Kaj pa je?“

„Jašite hitro v hacijendo! Komanhi pridejo!“ je klical Franceško.

Indijancu so se zaiskrile oči.

„Tako hitro! Kdo pa je rekel?“ je vprašal.

„Sam sem jih videl.“

„Oh! Kje?“

Franceško mu je potem vse povedal.

„Če je pa tako, potem imamo pa še dovolj časa,“ je dejal Bivolovo Čelo nato. „Komanhi bodo zgubili na hacijendi del Erina precej skalpov. Ali jih Medvedovo Srce zasleduje?“

„Da.“

„Potem pa le bodimo brez skrbi. Ne uidejo nam.“

Nato so odjahali hitro proti hacijendi, kjer so se že vsi pripravljali na napad. Hacijendero je sprejel sam slavnega ciboléra in ga vprašal za svet. Ko je pa Bivolovo Čelo videl, kako se vsi pripravljajo na boj, je zamagal glavo in vprašal:

„Ali mislite, da so Komanhi digerijski Indijanci?“

„Ne,“ je odgovoril Karpeles. „Digerci so neumni.“

„Komanhi pa niso. Zakaj se torej tako pripravljate?“

„Sveta Madona! Ali naj se morda ne branimo?“

„Seveda se moramo braniti, ampak drugače, senor!“

„Kako pa?“

„Komanhi bodo poslali na vse strani poizvedovalce, da nas opazujejo.“

„Seveda.“

„Po dnevu nas gotovo ne napadejo.“

„Tega mnenja sem jaz tudi.“

„Če hočemo pametno ravnati, ne smejo slutiti, da vemo, da pridejo.“

„Prav imaš!“

„Pripravljati se moramo torej na tihem in skrivnem. Koliko mož pa imate pravzaprav?“

„Štirideset.“

„Dovolj jih je. Ali ima vsak puško?“

„Vsi imajo dobre puške.“

„Ali imate dovolj drugih takih stvari?“

„Dovolj. Celo topove imam.“

„Topove?“ je vprašal Indijanec zučuden.

„Da, štiri jih imam.“

„Tega niti vedel nisem. Kje ste jih pa dobili?“

„Kovač jih je doma naredil, medtem ko te ni bilo tu.“

Bivolovo Čelo je zmajal neverjetno z glavo.

„Kovač jih je naredil? Ali so pa tudi za rabo?“

„Inemeli so, smo jih že poskusili. Cevi je izvrtal iz najboljšega železa in jih na petih mestih okoval. Nii govora ni, da bi jih razneslo.“

„Potem pa že. Nabašemo jih s svojimi železi in tako šaro, to deluje strašno. Nadalje rabimo več grad.“

„Čemu pa?“

„Napadejo nas najbrže že prihodnjo noč. Takrat mora biti vse temno, da mislijo Komanhi, da trdno

spimo. Kadar nas pa napadejo, zažgemo grmade, da bo vsa okolica svetla, in da vidimo streljati.“

„Tedad naredimo grmado na hišni strehi, ki je čisto plošnata.“

„Pametna misel. Na vsakem oglu naj se naredi velika grmada in polije z oljem. To zadostuje za vso okolico.“

„Kam pa postavimo kanone?“

„Na vsakem hišnem oglu naredimo takoj v mraku močno steno, za katero postavimo topove. Po dnevu ne sme nihče ničesar slutiti, in vsak naj bo pri svojem navadnem delu. Oh!“

Zadnji vzklik je veljal jezdecu, ki je pridirjal tedaj skozi vrata. Bil je — Apah.

„Medvedovo Srce!“ je zaklical hacijendero. „Odkod pa prihajaš?“

„Od Komanhov,“ je odgovoril Indijanec in razjahal konja.

„Kje so pa?“

„Na pogorju El Reparo.“

„Na gori El Reparo?“ je vprašal Bivolovo Čelo. „Ali imajo tam svoj tabor?“

„Da. Sledil sem jim čisto na vrh. Dospeli so gori šele o polnoči.“

„Na kateri strani pa imajo svoj tabor?“

„Proti zahodu.“

„Uf! Če pa — —“ obmolnil je in zašepetal Apahu po tihem na uho: „Če pa najdejo grofa!“

„Mislim, da so ga že krokodili naši,“ je odgovoril Medvedovo Srce.

Apah se je motil. — —

Komanhov je bilo res dvesto mož. Vodil jih je njihov najslavnejši vodja Tokvitej, kar se pravi črni

jelen. Spremljala sta ga dva poizvedovalca, ki sta okolično okrog hacijende precej dobro poznala.

Jahali so vedno naprej in niso niti slutili, da jih zasleduje slavni apaški vodja. Pod goro El Reparo so se ustavili v gostem gozdu.

„Ali pozna moj sin v bližini kak kraj, kjer bi se mogli po dnevu skriti?“ je vprašal Črni Jelen svojega desnega spremljevalca.

„Poznam.“

„Kje pa?“

„Na vrhu tega pogorja.“

„Kak je pa tisti kraj?“

„Razvaline starega templja so. V preddvorih ima tisoč vojščakov prostora.“

„Ali se moremo tam skriti?“

„Seveda, če nas nihče priti ne vidi.“

„Ali pozna moj sin kraj natančno?“

„Natančno, ne motim se.“

„Ali misli moj sin, da bi bilo treba kraj preje šele ogledati?“

„Boljše in varnejše je na vsak način.“

„Torej pa pojdiva midva, drugi naj se tačas odpočijejo.“

Nato sta zapustila svoje tovariše in šla v temni noči v gosto gozdovje. Klub raznim težavam sta prišla do razvalin in nista našla nikakih sledov. Že sta bila prepričana, da je vse varno, ko zaslišita nenadoma človeško vpitje.

„Kaj pa je bilo to?“ je vprašal Črni Jelen.

„Nekdo je zavpil, ampak kdo?“

„Zdel se mi je tak glas, kakor konjski, kadar crka.“

„Tacega glasu nisem slišal še nikdar,“ je rekel spremljevalec.

Zopet se je čul dolg, strašen glas.

„Človek!“ je dejal vodja.

„Res, človek je!“ je pritrdil spremljevalec.

„V smrtni nevarnosti!“

„V skrajnem obupu!“

„Kje pa je bilo?“

„Ne vem. Odmev nas moti.“

„Pojdiva iz zidovja!“

Splezala sta čez zidovje na prosto, in ko sta zaslišala zopet glas, sta takoj spoznala smer.

„Ravno pred nama je!“

„Da, ravno pred nama. Pojdiva pogledat!“

Sla sta potem previdno naprej in prišla na breg jezera.

„Tukaj v vodi je,“ je dejal spremljevalec.

„Ne, nad vodo je,“ mu je popravil Črni Jelen.

„Poslušaj!“

„Zdi se mi, da so v tej vodi krokodili, ker tako čudno plačká.“

Tedaj se je nekaj fosfornega zasvetilo v vodi.

„Ali je videl moj sin ta blesk?“

„Videl.“

„Krokodili so.“

„In človek med njimi? Nemogoče!“

„Ne, nad njimi je, na tem drevesu.“

„Torej je privezan na kaki veji.“

„Gotovo.“

Tedaj je zavpil Alfonzo iznova, in slišala sta, da mora biti med vodo in cedrinim vrhom.

„Kdo kliče?“ je tedaj vprašal Črni Jelen na glas.

„Oh!“ je zaklical grof ves srečen.

„Kdo pa je?“

„Pomoč!“

„Kje pa si?“

„Nad vodo visim.“

„Ug! Nad vodo?“

„Da, nad vodo. Pridita hitro!“

„Kdo pa si?“

„Španec.“

„Španec, belokožec,“ je zašepetal Črni Jelen svojemu spremljevalcu na uho. „Le naj visi!“

Vendar je še vprašal:

„Kdo te je pa obesil?“

„Moji sovražniki.“

„Kdo so pa tvoji sovražniki?“

„Dva Indijanca.“

„Uf!“ je zašepetal Črni Jelen. „Visi torej iz mašče vanja.“

Potem je vprašal, katera dva Indijanca sta ga obesila.

„Prvi je bil Mictek, drugi pa Apah. O pridite, pomagajte! Ne morem več vzdržati; krokodili me bodo raztrgali!“

„Apah in Mictek?“ je ponovil Črni Jelen na tihem. „Ti so naši sovražniki. Mogoče ga rešimo. Najprvo ga moram videti pri luči.“

Nato je šel v bližnje grmovje in si nabral nekaj suhega vejevja. S punksom (kresilni kamen) je zanetil potem les, in svetel plamen je obsijal vso bližino. Na drevesu je visel blodokožec nad vodo in vzdignil vedno noge, kadar je hlastle kak krokodil po njih.

„To je veliko maščevanje!“ je dejal Črni Jelen. „Naj nam sedaj odgovarja, ne da bi se mu bilo treba bati aligatorjev.“

Splezal je na drevo in potegnil laso toliko kvišku, da se grofu ni bilo treba več bati izstradanih živali.

Alfonzo je pri luči takoj zapažil, da so Komanhi, in da so namazani z bojnimi barvami. Uganil je vse in mislil, da je že rešen.

„Zakaj sta te obesila Indijanca?“ je vprašal Črni Jelen.

„Ker sem se bojeval z njima, da ju usmrtim. Bili smo sovražniki.“

„Zakaj nisi ubil te pse. Apahi in Micteki so strahopetneži.“

„Bil je Medvedove Sree, vodja Apahov.“

„Medvedovo Sree!“ je zaklical Komanh. „Ali je bil tu?“

„Da, in Bivolovo Čelo, vodja Mictekov, z njim.“

„In Bivolovo Čelo!“ se je zopet začudil Komanh.

„Kje sta pa?“

„Oprosti me, pa ti ju izdam.“

„Prisezi.“

„Prisegam.“

„Naj bo, te pa oprostim!“

Nato ga je Komanh osvobodil.

„Oh!“ je zaklical grof. „Prost, prost, prost sem! Sedaj pa maščevanje, maščevanje, maščevanje!“

Kar zatulil je te besede od samega veselja v temno noč.

„Le maščuj se, le,“ je dejal Komanh. „Ampak zakaj vpiješ tako strašno? Gozd sliši. Ali ni nihče v bližini?“

„Žive duše ni! Razun mene in teh prokletih krokodilov ni bil nihče na gori. Te noči ne pozabim nikdar!“

„Ne pozabi je, in maščuj se!“

„Hvala lepa vama, ker sta me rešila! Zahtevajta od mene kar hočeta, vse storim.“

Vsedi se k nama, in povej, kar te vprašava!“

Vsedli so se, in grof je stegnil svoje trpinčene ude s tako slastjo, kakor še nikdar v svojem življenju.

„Ali sta vidva Komanha?“ je vprašal Alfonzo.

„Da.“

„Ti si komanški vodja?“

„Tokvitej, Črni Jelen sem,“ je odgovoril Komanh ponosno.

„Pripravljata se na boj, kajne?“

Indijanec je prikimal in vprašal:

„Ali poznaš hacijendo del Erina?“

„Poznam.“

„Kdo stanuje tam?“

„Peter Karpeles.“

„Ali ima kako hčer?“

„Ima.“

„In pri tej hčeri je Indijanka mieteškega rodu?“

„Prav imaš. Ime ji je Karja in je Tekaltova sestra.“

„Tekaltova sestra?“

„Da.“

„Ug! Tega komanški sinovi niso vedeli, sicer bi bili bolj pazili na mieteško hčer. Ujeli smo namreč te dve skvavi (ženi).“

„Vem.“

„Odkod?“ je vprašal Črni Jelen ves začuden.

„Saj stanujeta pri meni.“

„Pri tebi? Ne razumem te. Mislil sem, da stanujeta v hacijendi.“

„Imaš prav; kajti hacijenda je moja.“

„Tvoja? Torej si senor Petro Karpeles?“

„Ne. Grof Alfonzo de Rodriganda y Sevila sem. Karpeles ima hacijendo samo v najemu.“

„Ug!“ je dejal tedaj Komanh mrzlo in vstal. „Obesim te torej nazaj nad vodo, da te aligatorji požro.“

Alfonzo je mislil, da se Indijanec šali, in vprašal:
„Zakaj?“

„Ker obvaruješ te dve skvavi.“

„Vsedi se, Črni Jelen. Saj nisem njunin obvarovatelj, ampak sovražnik in tvoj prijatelj. Te dve skvavi sta krivi, da so me tule obesli, ti si me pa rešil. Hvaležen ti hočem biti in ti izdati tri največje sovražnike Komanhov.“

„Kdo so ti trije.“

„Šojinlijet.“

„Apah, Medvedovo Srce?“

„Da. Nadalje Mókašimótak.“

„Mietek, Bivolovo Čelo?“

„Da.“

„In tretji?“

„Tretji je belokožec; Indijanci ga imenujejo Itintika.“

„Gromov Strel, slavni rastrejador?“ je zaklical Komanh. „Ali govoriš resnico?“

„Govorim.“

„Kje je Gromov Strel?“

„Pri onih dveh.“

„Kje sta pa onadva?“

„Povem ti, če mi preje nekaj obljubiš.“

„Kaj pa hočeš?“

„Prišel si, da napadeš hacijendo, kajne?“

„Tako je!“ je priznal Indijanec.“

„Ali misliš, da se ti posreči?“

„Črnega Jelena še ni nikdar nihče premagal.“

„Ali imaš mnogo Komanhov s seboj?“

„Desetkrat deset krat dve.“

„Dvesto torej? Dovolj jih je. Vse te tri slavne ože dobiš, nadalje skalpe vseh stanovalcev in vse,

kar je v hacijendi, samo prizanesi hiši, ker je moja lastnina, in izroči mi hčer mojega najemnika.“

Komanh je malo pomislil. potem pa dejal:

„Torej naj bo, kar zahtevaš. Kje so ti trije vodje?“

„Vsi trije so — v hacijendi.“

„Ug! Prevaril si me!“ je priznal Črni Jelen.

„A bil sem mož-beseda!“

„Tudi vodja Komanhov je mož-beseda. Hiše ne zažgem, in deklico dobiš. Naši trije najhujši sovražniki, skalpi in vse, kar je v hiši, pa je lastnina komanških sinov. Ali je hacijenda zidana?“

„Zelo trdno je zidana, in okrog in okrog so palisade. Vse skrivne vhode poznam. Ko bodo še vsi trdno spali, boste že v hacijendi. Zbudili se bodo samo, da umro kot žrtve vaših tomahavkov.“

„Ali ima hacijendero mnogo orožja?“

„Dovolj ga ima, pa mu ne bode nič pomagalo.“

„Koliko mož ima?“

„Kakih štirideset.“

„Štirikrat deset? To je vse skupaj sedemkrat deset, kajti vsak vodja zaleže za deset.“

„Gromovega Strela ne smeš šteti.“

„Zakaj pa ne?“

„Ker je ranjen, skoraj mrtev. Zadel sem ga s sekiro na glavo.“

„Ug! Ali si se bojeval z Gromovim Strelom?“

„Zakaj bi se pa ne?“

„Kdor se z njim bojuje, je hraber vojščak.“

„Saj tudi nisem strahopetneš, akoravno si n kot jetnika.“

„Prepričati se hočem, kadar nas pripelješ vendo. Ali misliš, da slutijo, da se pridejo k vojščaki maščevat?“

„Mislim, da ne. Nisem slišal nič o tem govoriti.“

„Poslati hočem poizvedovalca v hacijendo.“

„Le naj se rajše nikar ne prikaže.“

„Uf! Ravno v hacijendo mora iti.“

„Tedaj je zgubljen!“

„Ni, ne. Saj ni Komanh, ampak krščanski Indijanec, mehikanskega plemena Opatov. Prepričan sem, da mu zaupajo. Na ta način zvemo, ali se pripravljajo na boj s Komanhi, ali ne. Sedaj pa vem vse.“

Nato je naročil Črni Jelen svojemu spremljevalcu, da naj gre k vojščakom pod goro in jih pripelje gori v razvaline.

Prenočili so potem vsi skupaj v razvalinah.

Drugo jutro so poslali poizvedovalca v hacijendo. Oblečen je bil kakor so navadno civilizirani Indijanci. Dali so mu najslabejšega konja. Naročili so mu, da naj naredi velik lok, da pride v hacijendo z juga.

Bivolovo Čelo in Medvedovo Srce sta stala ravno s hacijenderom pri oknu, ko je prijahal Indijanec na dvorišče.

„Ug!“ je dejal Apah porogljivo.

„Kaj pa je?“ je vprašal Karpeles.

„Naš prijatelj je hotel reči, da je to pričakovani poizvedovalec,“ je pojasnil Bivolovo Čelo Apahov vzklic.

„Saj ni Komanh!“ je dejal Karpeles.

„Ni, ne. Iz rodu Majov ali Opatov je; ampak na vsak način begunec.“

„Kako naj pa občujem z njim?“

„Prijazno. Ne sme slutiti, da smo pripravljani.“

Hacijendero je šel doli, kjer je Indijanec ravno vstopil v sobo za družino. Pozdravil je prijazno in vprašal:

„Ali je to hacijenda del Erina?“

„Je.“

„Kjer zapoveduje senor Karpeles?“

„Da.“

„Kje pa je senor?“

„Jaz sam sem.“

„O, oprostite, don Karpeles, nisem Vas poznal!

Ali se smem pri Vas odpočiti?“

„Le dajte se v božjem imenu. Vsak gost mi je dobrodošel. Odkod pa prihajate?“

„Prišel sem čez gore iz Duronga.“

„To je pa zelo daleč.“

„Daleč, daleč. Bil sem več let tam, a pregnala me je mrzlica. Mislim, da je v tej okolici boljše. Ali potrebujete kakega bakéra, senor?“

„Ne.“

„Ali pa kakega ciboléra?“

„Tudi ne.“

„Tudi sicer me ne morete rabiti?“

„Dovolj ljudi imam, a ostanete vendar lahko pri meni in se odpočijete, dokler se Vam zljubi.“

„Hvala lepa. Vaša hacijenda je najlepša in najtrdnjša v vsej okolici. Če bi le teh divjakov ne bilo!“

„Ali se bojite Indijancea?“

„Jednega ne, pač pa petih ali pa desetih. Slišal sem, da mislijo priti Komanhi čez mejo.“

„Kaj pa še. Kdo Vam je pa to pravil. Mislim, da se ne upajo blizu, ker vedo, da bi ničesar ne opravili. Torej le ostanite, odpočijte se in jejte in pijte, kolikor hočete.“

Nato je hacijendero odšel iz sobe, Indijanec pa je bil trdno prepričan, da živa duša v hacijendi del Erina ne sluti, da so Indijanci v bližini. Ko se je poizvedo

valec okrepčal, si je ogledal celo posestvo in odpotoval popoldne naprej.

Vrnil se je h Komanhom in jim sporočil, da v hacijendi ničesar ne slutijo. Ko jim je vse razložil, so se posvetovali Komanhi natančno, kako da napadejo hacijendo. Sklenili so, da odidejo v mraku proti hacijendi. O polnoči so tam. Obkolijo jo od vseh štirih strani. Pedeset mož gre skozi okno v poslopje, in potem začno moriti.

Medtem ko so se Komanhi o teh stvareh posvetovali, so se pogovarjali tudi v hacijendi o podobnih stvareh.

„Ali imamo dovolj smodnika?“ je vprašal Bivolovo Čelo.

„Dovolj,“ je odgovoril hacijendero. „Zakaj pa vprašaš?“

„Ker ga rabimo mnogo za bombe in kartéce. Glavna stvar je, da uničimo Komanhom konje. Gledati moramo, kje da imajo svoje konje, in vreči med nje veliko bombo.“

„Že prav!“

„Treba nam je pa hrabriti in previdnih ljudi.“

„Teh imamo dovolj. Kedaj začnemo pa delati oklepe za kanone?“

„Pravzaprav smo sklenili, da začnemo šele v mraku; ker je pa poizvedovalec odjahal tako zadovoljen, mislim, da smo že sedaj brez skrbi. Le kar začnimo!“

Nato so začeli delati vsi bakeri in se pripravljali vs večer na napad. Eno uro pred polnočjo je odjahal pah poizvedovat. Spremljala sta ga dva hlapca, ki sta imela s seboj toliko bomb, da bi lahko razgnal njimi tisoč konjev na vse strani.

Apah se je kmalu vrnil, ampak sam.

„Ali pridejo?“ je vprašal hacijendero.

„Pridejo.“

„Kje so pa?“

„So že razjahali svoje konje in obkolili palisade. Konje so pustili zunaj pri potoku.“

„Ali je mnogo stražnikov pri konjih?“ je vprašal Bivolovo Čelo.

„Samo trije.“

„Uf! Naša dva moža že storita potem svojo dolžnost!“

Sedaj je šel hacijendero v bolnikovo sobo, kjer sta sedeli deklici poleg Slovenca.

„Ali pridejo?“ je vprašala Olga.

„Pridejo. Ali spi bolnik?“

„Trdno.“

„Torej le pojdite vsaka na svoje mesto. Vzemite ogenj s seboj!“

Nato sta odšli deklici na streho, kjer je bil na vsakem oglu velik kup suhih, z oljem politih drv. Tudi mnogo velikih kamnov in nabasanih pušk je bilo na strehi.

Bila je tiha, temna noč. — —

Kar zareglja žaba. Komanški vodja je posnemal tako natančno žabji glas, da bi pri drugačnih razmerah gotovo vsakdo mislil, da je zaregljala prava žaba, a sedaj so takoj vedeli vsi stanovalci v hacijendi, da je dal vodja svojim ljudem znamenje.

Pri vsakem hišnem oglu je bil kanon. Na desni strani vrat je stal Apah, na levi pa Miectek.

Ko je zaregljala žaba, se je prikazalo na palisadah kakih dvesto Indijancev. Ravno jih je hotelo kakih petdeset ulomiti pri oknih v hacijendo, ko zakliče Apah:

„Sne — ko — zažgite!“

Ustrelil je za znamenje, in v par trenutkih so zagorele na strehi vse štiri grmade. Vsa hacijendina okolica je bila razsvetljena. Indijanci so kar obstrmeli.

Stari Franceško je bil na sprednji strani hacijende pri enem topu. Ko je zagledal onih petdeset Komanhov, je ustrelil med nje, da se je živa kopica razkropila na vse strani. Tudi ostale tri topove so sprožili in hitro iznova nabasali. Skozi vsako okno so bliskali streli na Komanhe, in s strehe se je natančno videlo, kako se je nekaj zabliskalo med konjsko čredo, da se je živina razkropila na vse strani.

Indijanci so divje kričali. Ker je bila vsa okolica razsvetljena, sobe v hacijendi pa vse temne, so s hacijende lahko streljali, Indijanci pa niso mogli nikamor sigurno meriti. Bili so čisto zbegani, takega vsprejema niso pričakovali. V prvih dveh minutah je bila že polovica Komanhov mrtva, in sedaj so začeli bežati.

Samo jeden je ostal na svojem prostoru, namreč Črni Jelen. Vzpodbujal je svoje tovariše, da naj vstrajajo, a nič ni pomagalo. Mrlič je ležal poleg mrliča, zato je uvidel, da se ne da nič opraviti, in skočil je čez palisade.

V tistem trenutku ga je zagledal Apah.

„Tokvitej, Črni Jelen!“ je zaklical.

Spoznal je komanškega vodje, a ni ga mogel usmrčiti, ker ni imel nabasane puške.

„Črni Jelen!“ je zaklical iznova, vrgel puško v stran in potegnil tomahavk izza pasa. „Ali beži Črni Jelen pred sovražnikom?“

Skočil je skozi okno, in planil čez palisade. Komanh je bežal pred njim.

„Črni Jelen naj se ustavi!“ je zaklical. „Medvedovo

Srce, apaski vodja, prihaja. Zakaj beži komanški vodja pred njim?"

Tedaj se je Komanh hitro ustavil in vprašal:

„Ti si Medvedovo Srce? — Stopi bliže! Dati hočem tvoj drob jastrebom!“

Indijanca sta se sprijela, in sicer s tomahavki, z najhujšim orožjem na svetu. Medvedovo Srce je bil spretnejši kot Komanh, videlo se je takoj, da ga premaga.

Tedaj je priskočila od strani človeška postava in zavihnela s puško po Apahovi glavi. Bil je Alfonzo, Medvedovo Srce se je zgrudil onesveščen na tla.

Komanh je takoj potegnil nož izza pasa in hotel Apaha skalpirati, pa Alfonzo mu je zabranil.

„Stoj!“ je dejal grof. „Drugačno smrt zasluži!“

„Prav imaš!“ je pritrdil Črni Jelen. „Spraviva ga hitro h konjem!“

„H konjem? Saj jih ni nikjer?“

„Zakaj?“ se je prestrašil Komanh.

„Ker so vrgli med nje bombe, da so se razkropili na vse strani.“

„Ug! Pojdi, pojdi, sicer sva prepozna!“

Zgrabila sta hitro Apaha in ga vlekla za seboj. Bil je že skrajni čas.

Ko je Bivolovo Čelo zapazil, da je planil Medvedovo Srce za Črnim Jelenom, je takoj spoznal, da je Apah v nevarnosti. Zbral je hitro vse bakere in šel na dvorišče. Vse je bilo prazno; samo mrtvi Komanhi so ležali na tleh.

„Za njimi!“ je zaklical.

Odrli so palisadina vrata in udrli na prosto za Komanhi, s katerimi so se še večkrat sprijeli. Hitei so okroginokrog hacijende, kakor daleč je razsvetljeval grmada, a o Apahu ni bilo ne duha ne sluha. — —

Minilo je več ur, preden se je Medvedovo Srce zopet zavedal. Odprl je oči in zagledel pred seboj ogenj, okrog katerega je sedelo nekaj divjih Indijancev. Bil je zvezan. Na njegovi desnici je sedel Črni Jelen, na levici pa grof Alfonzo. Pogledal je proti nebu in spoznal po zvezdah, da se že bliža jutro.

Alfonzo je takoj zapazil, da je odprl Apah oči.

„Zbudil se je!“ je dejal.

Takoj so se vsi Indijanci obrnili proti Apahu. Mnogo so že slišali o njem, a skoraj nihče ga še ni videl. Medvedovo Srce je bil čisto hladnokrven. Glava ga je bolela vsled udarca; a spomnil se je takoj na vse.

„Strahopetno apaško žabo smo ujeli,“ je dejal Črni Jelen.

Medvedovo Srce se je zaničljivo nasmejal in odgovoril:

„In vendar je komanški lev bežal pred to žabo!“

„Pes!“

„Šakal!“

„Črni Jelen je premagal vodjo Medvedovo Srce!“

„Lažeš se!“

„Molči!“

„Saj me nisi ti premagal, ne! Oni strahopetni, bledokoži grof me je zavratno pobil na tla. To je moja zadnja beseda. Medvedovo Srce zaničuje vojščake, ki beže kakor bolhe, kadar zagledajo hrabrega moža.“

„Že še drugače govoriš!“

Apah je molčal.

„Daní se, tu ne smemo ostati. Obsodimo tega moža, ki pravi, da je apaški vodja!“ je dejal Črni Jelen.

Molče so stopili vsi v krog, in potem je začel naštevati komanški vodja Apahova hudodelstva.

„Zaslužil je smrt,“ je končal.

Vsi so mu pritrdili.

„Ali ga vzamemo s seboj?“ je vprašal potem.

Tudi o tem so se posvetovali in slednjič sklenili, da ga takoj tu usmrte, ker bi imeli med potjo z njim morda sitnosti.

„Na kak način pa naj umre?“ je vprašal vodja.

Tudi o tem so se posvetovali. Ko se pa niso mogli zjediniti, se je oglasil Alfonzo, ki je do sedaj molčal.

„Ali smem govoriti s svojimi indijanskimi brati?“ je vprašal.

„Smeš,“ je odgovoril Črni Jelen.

„Ali imam kaj pravice do tega Apaha ali ne?“

„Nimaš.“

„Zakaj pa ne?“

„Obljubil si ga nam.“

„Kdo ga je pa treščil na tla?“

„Ti.“

„Ali ste izpolnili, kar ste mi obljubili?“

„Nismo, ker nismo mogli.“

„Torej nismo drug drugemu nič več dolžni, in jetnik je moj, ker sem ga jaz treščil po glavi. Posvetujte se o tem.“

Posvetovali so se potem o tej zadevi in slednjič sklenili, da je Apah grofov.

„Ali je moj?“ je vprašal Španec.

„Je.“

„In jaz odločujem o njegovi usodi?“

„Da.“

„Torej dobro. Umre naj vsled iste smrti, katero je namenil meni. Privežemo ga na drevo, da ga požro krokodili. Naj okusi te peklenske muke.“

Vsi so pritrdili grofu in od veselja kar zatulili.

Apah je ostal miren in ni trenil niti z očmi.

„Ali imamo dovolj lasov?“ je vprašal grof.

„Imamo. Tu leže še oni, na katerih si ti visel.“

„Dobro, zvežimo ga torej ravno tako, kakor je mene zvezal,“ je dejal Alfonzo.

Nato so ga zvezali, in Črni Jelen je vprašal:

„Ali ima apaški vodja še kako prošnjo?“

Apah je pogledal vse Indijance po vrsti; bilo jih je samo šestnajst, ki so odnesli pete.

„Medvedovo Srce ne prosi,“ je dejal. „Nož bo požrl vas vse skupaj. Šojinlijet je izgovoril te besede.“

Nato je splezal najmočnejši Komanh na drevo, in privezali so Apaha nad krokodili.

Komanhi so stali na bregu in gledali nekoliko časa strašen prizor, kako je vzdignil Apah vedno hladnokrvno svoje noge, kadar je hlastnil kak aligator po njih, potem pa so se posvetovali zopet o svojih zadevah.

„Ali se vrnejo moji bratje v svoje kraje?“ je vprašal Alfonzo.

„Najprvo se moramo maščevati!“ je odgovoril Črni Jelen.

„Ali hočejo iti moji bratje z menoj, če jim pomagam maščevati se?“

„Kam pa naj gremo?“

„To vam povem pozneje, kadar smo se prepričali, če smo ostali edini od vseh dvesto.“

„To moramo že preje vedeti,“ je trdil Črni Jelen.

„S svojimi belim bratom nimamo sreče.“

roisk In jaz s svojimi rujavimi brati tudi ne. Naj poi-
s še svoje ostale tovariše! Kadar bodo vsi zbrani,
ja povem, na kak način naj se maščujejo.“

„Kje se pa snidemo?“

„Tu pri razvalinah.“

račeve skrivnosti.

„Dobro, pa storimo, kar nam svetuje naš beli brat. Mogoče imamo z njim drugič več sreče.“

Komanhi so nato odšli iskat svoje tovariše. Grof je ostal še nekaj časa pri razvalinah in se nagledal strašnega prizora, kako se mora braniti na drevesu viseč Apah požrešnih krokodilov. Nato je odšel proti izviru srednjega potoka pod goro El Reparo, da vidi, kaj je z kraljevim zakladom.

Komaj je izginil grof v gostem gozdu, zakliče Apah radostno: „Ug!“ Medvedovo Srce je bil izredno močan. Močno se je pognal in spravil na ta način svoje zvezane noge v veliko zanjko. Pred krokodili je bil torej že varen. Nadalje se mu je posrečilo spraviti svoje zvezane noge tako daleč na hrbet, da je razvezal z na hrbtu zvezanimi rokami močan jermen. Tudi noge je imel torej sedaj že proste. Ker je bil Apah zelo uren in močen, zato je poskusil sedaj splezati po jermenu do veje. Posrečilo se mu je. Na veji se je potem usedel in odvezal laso z veje. To je bilo tako težavno, da so mu kar prsti krvaveli. Sedaj je prišlo najnevarnejše na vrsto. Kako naj spleza z na hrbtu zvezanimi rokami z drevesa? Če zdrkne v vodo, je zgubljen. Počasi in previdno je spravil eno nogo čez vejo. Tako je potem jahal do konca veje. Ko je pa prišel do debla, se je sklonil z glavo navzdol in se oklenil debla z nogami. V malih presledkih se je potem puščal dole in prišel slednjič čisto izmučen srečno na tla. Bil je — rešen.

„Ug!“

Ta klic je označil vse njegovo veselje. Pogledal je še enkrat pozrešne krokodile, potem pa odhitel v gost gozd, da se skrije. Roke je imel še vedno na hrbtu zvezane. Poiskal je ostro skalo in drgnil jermem tako

dolgo ob robu, da ga je predrgnil. Šele sedaj je bil zopet popolnoma prost in varen. — —

Ko so se Indijanci pri napadu na hacijendo spustili v beg, so udrli Bivolovo Čelo in hacijendini prebivalci za njimi. Boj je trajal potem se zunaj palisad celo uro.

Po končanem boju je sklical Bivolovo Čelo v svoje vojščake. Mrtvi Indijanci so ležali daleč okrog hacijende, videlo se je že ponoči, da jih je precej čez sto.

„Strašen poraz so doživeli,“ je dejal Karpeles, vesel srečne zmage. „Mislim, da ne pridejo tako kmalu zopet blizu.“

„Poglejte, senor, tale kup,“ je dejal stari Franceško. „Te sem vse jaz ustrelil s svojim kanonom. Kar raztrgalo jim je telesa.“

„Še nismo gotovi,“ je dejal nato Bivolovo Čelo.

„Kaj pa moramo še storiti?“ je vprašal hacijendero.

„Uničiti moramo tudi še vse ostale Komanhe.“

„Kje jih pa najdemo?“

„Ali niste opazili, da ni nobenega mrliča onstran potoka?“

„Saj res, vsi leže na tej strani.“

„Iz tega sklepam, da so imeli pri begu gotovo smer. Kje da so bili pred napadom, vemo.“

„Na gori El Reparo.“

„Da. Vsa trupla leže v oni smeri, zato mislim, da so imeli povelje, da naj se po boju zopet tam zbero. Poiskati jih moramo torej tam gori. Senor, ali mi zaupate dvajset bakerov?“

„Prav rad.“

„Kje je neki Apah?“ je vprašal Franceško.

„Ujet,“ je odgovoril micteski vodja.

„Pa saj ne,“ se je prestrašil hacijendero.

„Gotovo,“ je rekel Mietek.

„Iz česa sklepaš to?“

„Ker ga ni tu?“

„Gotovo še zasleduje Komanhe.“

„Ne; kajti dobro ve, da mu Komanhi po dnevu težje uidejo kot sedaj.“

„Torej je mrtev ali pa ranjen.“

„Ne. Sicer bi ga bili gotovo našli. Apah jo je udril za Črnim Jelenom. Komanhi so videli, da je njihov načelnik v nevarnosti, in so mu prišli pomagat. Ker jih je bilo pa mnogo, so ga premagali.“

„Torej ga moramo osvoboditi,“ je dejal Franceško.

„Da, osvobodimo ga,“ je rekel Bivolovo Čelo zaupno. „Njegovo puško vzamem s seboj, da ima takoj orožje. Zajahajte svoje konje!“

Dvajset oboroženih mož je zajahalo konje, in oddirjali so. Proti jutru so dospeli pod goro El Reparo.

„Razjahajte svoje konje!“ je ukazal Bivolovo Čelo.

„Zakaj?“ je vprašal stari Franceško.

„Ker se s konji ne moremo na tihem priplaziti v bližino sovražnikov. Sanhec naj ostane tu pri konjih.“

Rečeno, storjeno. Dotični bakero je ostal kot stražnik pri konjih, drugi so pa šli na skrivnem na goro.

Ko so dospeli na vrh gore, je bil že svetel dan.

Previdno so se splazili blizu razvalin.

Ravno so smuknili mimo zidovja, ki je imelo precejšnjo luknjo izdrto, ko zakliče nekdo:

„Ug!“

Vsi so se ozrli proti oni strani in zagledali neoboroženega Indjiancea, ki jim je hitel naproti.

„Medvedovo Sreće!“ je zaklical nekdo izmed bakerov.

„Res je, Apah je!“ je zaklical Bivolovo Čelo vesel.

„Torej ga vendarle niso ujeli.“

„Pač, ujeli so ga,“ je trdil Bivolovo Čelo. „Ali ne vidite, da nima orožja. Ujeli so ga, a ušel jim je.“

Medtem je Apah že prihitel k njim.

„Uf!“ ga je pozdravil Miectek. „Ali so mojega brata ujeli?“

„Da,“ je pritrnil vprašanec.

„Ali je bilo toliko sovražnikov, da so ga premagali?“

„Ne. Bojeval sem se s Črnim Jelenom. Tedaj pride oni prokleti bledolični izdajalec od zadaj, ne da bi ga bil opazil, in me tresči s puško po glavi.“

„Kateri bledoličnež?“

„Grof.“

„Oh! Ali je še živ! Ali ga niso požrli krokodili?“ se je začudil Miectek.

„Še živi. Ti komanški psi so ga našli in osvobodili.“

„In potem jih je peljal v hacijendo?“

„Da. Bojeval se je proti nam.“

„Proti svojemu lastnemu posestvu! Proti svojim ljudem! Polastiti se moremo njegovega skalpa. Kje pa je?“

„V gorah. Vendar pride še h krokodilovem jezeru, ker se snide tu s Komanhi.“

„Torej sem vendar uganil, da se zberó pri jezeru?“

„So se že zbrali. Šli so sedaj samo v dolino, da poiščejo še svoje ostale vojščake; vendar se vrnejo.“

„Ali ve moj brat to gotovo?“

„Seveda. Slišal sem vse, ko sem visel na drevesu.“

„Na katerem?“

„Nad krokodili.“

Bivolovo Čelo se je začudil.

„Medvedovo Srce je visel nad krokodili?“ je vprašal.

„Tako je.“

„Tako, kakor grof?“

„Ravno tako. Grof me je obsodil, in obesili so me na laso.“

„Kako se je pa potem moj brat rešil?“

Medvedovo Srce je odgovoril na kratko:

„Apaški načelnik se ne boji niti Komanhov niti krokodilov. Čakal je, da so odšli sovražniki, in se potem sam oprostil.“

„Medvedovo Srce je ljubljenec velikega Manitova (Boga),“ je dejal Bivolovo Čelo. „Močan in hraber vojščak je; kdo drugi bi se ne bil mogel oprostiti. Kedaj se vrnejo Komanhi k jezeru?“

„Niso se zmenili. Skrijmo se tam in počakajmo jih.“

„Torej moremo izbrisati svoje sledove. Moj brat, prinesel sem ti tvojo puško; tu jo imaš.“

„Moje drugo orožje mi je vzel Črni Jelen,“ se je jezil Apah. „Vrniti mi ga mora in izročiti svoje. Moji bratje naj mi dajo smodnika in krogelj, potem jih pa vodim.“

Dali so mu smodnika in krogelj in izbrisali daleč na okrog svoje sledove, dokler niso prišli do jezera. Niti jednega Komanha še ni bilo tam, zato so se skrili za grmovje. Medvedovo Srce in Bivolovo Čelo sta naročila vsakemu, kako mora streljati, da ne ustrelita dva istega sovražnika.

„Kaj pa storimo potem?“ je vprašal Bivolovo Čelo. „Komanhi bodo zapazili, da je ušel apaški vodja. Slutili bodo, da je šel po pomoč.“

„Ne zapazijo nas,“ je odgovoril Apah.

Nato je stopil molče izza grma in privezal laso, ki

je še ležal na tleh, na drevo, da bi mislili Komanhi, da so ga krokodili odtrgali in požrli.

„Moj brat je imel pametno misel,“ ga je pohvalil Bivolovo Čelo. Sedaj Komanhi saj ne bodo mislili, da si ušel krokodilom.“

Tiho so pričakovali potem za grmi sovražnika. Precej dolgo so že čakali, ko zaslišijo klopot konjskih podkev. Prišla sta dva Komanha.

„Ug!“ je zaklical prvi, ko je zagledal prazen laso.

„Ušel je!“ je zaklical drugi.

„Ni res!“ ga je zavrnil prvi. „Laso je odtrgan. Krokodili so ga požrli.“

„Saj res. Prva sva. Razjahajva svoje konje in počakajva svoje brate.“

Skočila sta s svojih konj in jih hotela privezati na bližnje drevo.

„Ali ju napadeva?“ je vprašal Apah po tihem.

„Da. Ampak moj brat nima noža.“

„P-sav!“ je odgovoril Apah. „Pač iztrgam Komanhu nož izza pasa.“

Bliskoma sta planila potem na Komanha in jima zasadila nož v srce.

„Kaj storiva z njunimi trupli?“ je vprašal Mictek.

„Vrževa ju krokodilom.“

Indijanca sta si vzela skalpe mrtvih Komanhov in vrgla potem trupla v vodo izstradanim krokodilom. V eni minuti so raztrgali mrliča in ju pogoltnili. Ostal je samo kos roke, ki ga je zanesla voda na breg.

Škrbno sta izbrisala sledove in se skrila zopet za grmovje.

Kmalu je prijahala cela tropa Komanhov. Bilo jih je kakih trideset. Vodil jih je Črni Jelen.

„Ug!“ je zaklical. „Apah je ušel.“

Ko je pa prijahal bliže jezera, je zagledal na tleh pol človeške roke. Hitro je skočil s svojega konja, pobral roko in dejal:

„Ug! Požrli so ga. To je kos njegove leve roke. Preselil se je v kraljestvo teme. Nihče izmed sovražnikov, ki jih je ubil, mu ne bo tam stregel.“

Vrgel je roko v vodo in aligatorji so jo bliskoma pogoltnili.

Nato je mignil jezdecem, in vsi so razjahali svoje konje in se vsedli ob vodi.

Prišlo je za njimi še precej drugih, tako da je bilo vseh skupaj skoraj pedeset mož.

Sedeli so nekoliko časa molče ob vodi, potem pa je začel Črni Jelen:

„Kdo je videl belokožca?“

„Onega, ki je grof?“ je vprašal nekdo.

„Da.“

„Nihče ga ni videl.“

„Iščite njegov sled!“

Vsi so vstali.

„To je pa nevarno!“ je zašepetal Apah.

Bivolovo Čelo je prikimal in dejal:

„Tu blizu na okrog smo izbrisali svoj sled, a če gredo naprej, ga najdejo. Začeti moramo. Dal bom znamenje.“

Zakašljajal je na glas. Bakeri so pomolili svoje puške skozi grmovje, Komanhi pa so se ozrli in poslušali.

„Ogenj!“

Zagrmelo je dvaindvajset strelav in potem še dva. Štirindvajset Komanhov je ležalo mrtvih na tleh. Ostali so hitro planili kvišku in hiteli k svojim konjem. Bilo je so popolnoma zbegani. Medtem so bakeri iznova nabas al svoje puške.

Beračeve skrivnosti

ali

preganjanje okoli sveta

Velik roman, poln
 razkritja skrivnostij
 spisal človeške družbe
 kapitan

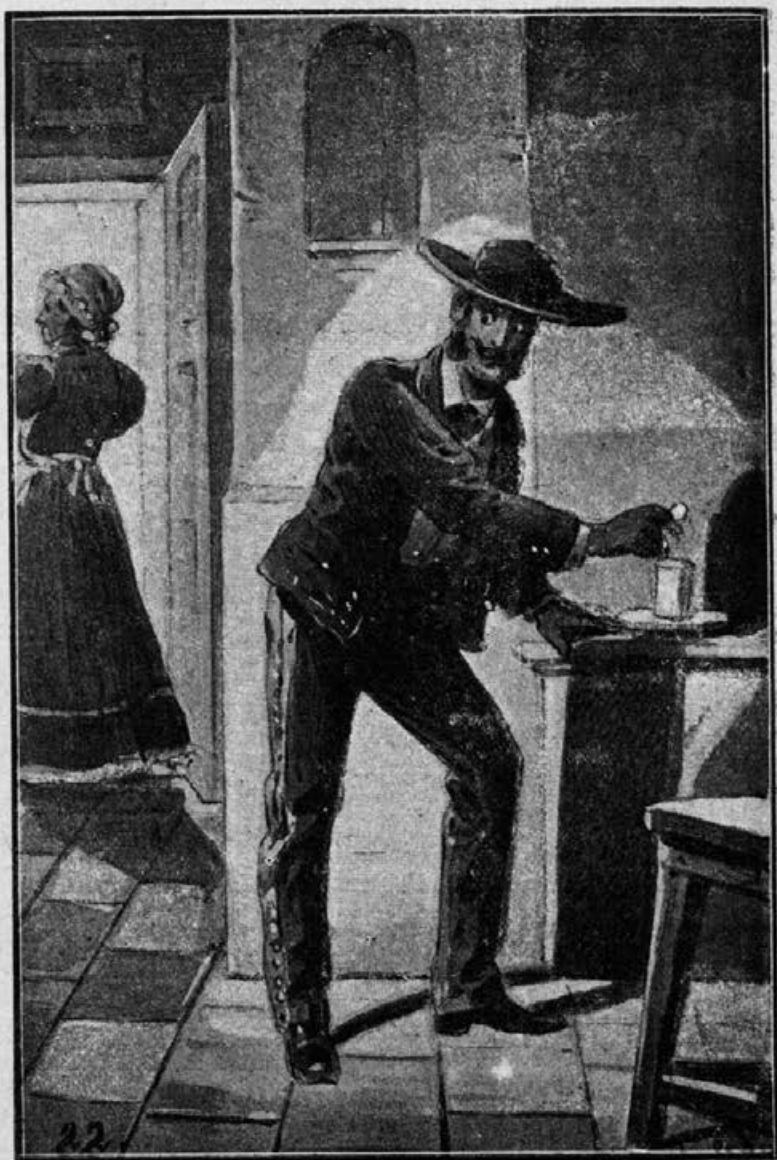
Ramon Diaz

de la Escosura.

Založila knjigarna
 Josip Rubinstein na Dunaju.

Kortejo je vlil hitro strup v čašo.

Komanhi so uvideli, da se ne morejo braniti, zato so pobegnili. Medtem ko so se trgali za konje, so vstrelili bakeri drugič. Zopet je obležalo okoli dvajset Komanhov mrtvih na tleh.

Sedaj je pobegnil Črni Jelen z ostalimi Komanhi. Apah je planil izza grmovja in ustrelil njegovega konja. Mrtev se je zgrudil konj na tla, in Črni Jelen je padel z njega. Preden se je vzravnal, je bil Apah že pri njem.

Hitro je zgrabil Črni Jelen svojo nabasano puško in nameril na Apaha.

„Pes, ali še živiš!“ je zaklical. „Umri!“

Medvedovo Srce pa mu je izbil puško iz rok in strel je počil v stran.

„Strahopetni Komanh ne bo usmrtil apaškega načelnika,“ je odgovoril Medvedovo Srce, „ampak jaz ti vzamem tvoj skalp, da mi bo tvoja duša stregla v večnih prerijskih gozdih!“

Pri teh besedah je treščil Komanha s puško po glavi, da se je zgrudil onesveščen na tla. Potem ga je zgrabil in nesel tja, kjer so preje sedeli Komanhi.

Ker se je bakerom zdelo, da jim ostala peščica Komanhov ne more škodovati, zato jih niso zasledovali. Šli so k mrtvecem in jim pobrali orožje in smodnik.

Medvedovo Srce in Bivolovo Čelo sta pa sedela poleg Črnega Jelena in se nista brigala za plen.

Komanha so zvezali, in vrnila se mu je zavest.

„Ali hoče zapeti Črni Jelen svojo mrtvaško pesem?“ je vprašal Medvedovo Srce. „Naj ima to milost, preden umre?“

Komanh je molčal.

„Komanhi pojejo kakor vrane in žabe: zato nočejo, da bi jih kdo slišal,“ se je norčeval Mictek.

Jetnik je molčal.

„Torej naj pa umre komanški vodja brez mrtvaške pesni,“ je dejal Apah.

Šele sedaj se je oglasil Komanh:

„Ali me hočeta obesiti na drevo?“

„Ne,“ je odgovoril Medvedovo Srce. „Nočem te mučiti; krokodili te pa vendarle požro. Preje ti pa vzamem še tvoj skalp, da pokažem svojim hrabrim apaškim sinovom, kak strahopetnež da je bil Črni Jelen. Daj mi nož in tomahavk, ki si mi ga vzel!“

Vzel mu je nato orožje izza pasa.

„Ali me misliš res skalpirati?“ je vprašal Komanh v strahu.

„Res. Tvoja koža je moja.“

„Živega me misliš?“

„Kako pa? Ali naj morda iščem tvoj skalp v krokodilovih želodcih?“

„Usmiti me preje!“ je prosil Črni Jelen.

„Oh, Komanha je strah! Zato ravnam brez milosti!“

Vzel je nož, zarezal Komanhu s tremi običajnimi zarezami kožo na glavi in mu potegnil skalp z glave.

Črni Jelen je vsled bolečin strašno zatulil.

„Uf! Komanh je strahopetnež! Upije!“ je dejal Medvedovo Srce.

„Vrži ga v vodo,“ je rekel Bivolovo Čelo. „A ne dotakni se ga z rokami, ker tega ni vreden!“

„Moj brat ima prav! Pahnil ga bom z ного v vodo. Hrabri komanški vodja je vokal kakor stara baba. Ne zasluži grobnega spomenika. Njegovi rojaki naj ga ne slave, zato ga pokopljem v krokodilskih želodcih. Naredim mu kup iz kamenja in napišem nanj: »Tu so požrli krokodili komanškega strahopetneža Tokviteja, ki ga je ujel apaški vodja, Medvedovo Srce.«

Sunil je Komanha v vodo, in aligatorji so ga požrli.

Nato so nanесли bakeri velik kup kamenja, na vrh pa so položili velik kamen, v katerega je zarisal Apah dotični napis.

Potem so šli k svojim konjem in se napotili proti hacijendi. — —

Ko se je ločil grof Alfonzo od Komanhov, je šel takoj pod goro El Reparo, da vidi kaj je z kraljevskim zakladom. Prišel je do izvira srednjega potoka in videl, da je vse drugačno, vse razdejano. Ves razburjen je iskal in iskal, a zamán.

Divje je zaklel in jo krenil nazaj proti razvalinam, da bi Komanhi ne čakali predolgo nanj. Kar zasliši klopot konjskih kopit in se skrije hitro za bližnji grm. Ko pa zagleda osem Komanhov, stopi izza grma in vpraša:

„Kam pa hitite?“

„Uf! Belokožec!“ je rekel nekdo. „V dolino jašemo.“

„Zakaj? Vaši tovariši so vendar zgoraj!“

„Mrtvi so.“

„Mrtvi?“ se je začudil Alfonzo. „Nemogoče!“

„Bledokožci so nas napadli.“

„Oh!“

„Usmrtili so jih štirideset.“

„Za vraga!“

„Črnega Jelena pa so požrli krokodili, Apah pa je vzel njegov skalp.“

„Apah? Kateri?“

„Medvedovo Srce.“

„Grom in strela! Saj je vendar visel na drevesu!“

„Pa se je rešil.“

„Vrag ga vzemi! Kako se je neki rešil?“

„Gotovo so ga rešili belokožci, ki jim pravijo bakeri. Če bi bil ostal pri njem, bi se ne bilo nič zgodilo.“

„Ali ste vse to z lastnimi očmi videli?“

„Z lastnimi očmi. Pobegniti smo morali; ker nas pa niso zasledovali, sta se dva na skrivnem vrnila in jih opazovala.“

„Tristo vragov! Sedaj je vsega konec!“

„Vsega! Samo maščevanja še ne!“

„Da, maščevanje,“ je rekel Alfonzo počasi. „Kaj pa mislite storiti?“

„Vrnemo se v komanške pokrajine.“

„In zberete nove vojščake?“

„Tako je.“

„Ne da bi prinesli domov nijednega skalpa?“

„Veliki duh nam je bil sovražen.“

„In ne da bi našli najmanjši plen?“

„Pozneje dobimo dovolj skalpov in plena.“

„Kaj če bi vam pomagal, da prinesete že sedaj s seboj mnogo koristnih in lepih stvari?“

„Kje bi jih pa dobili?“

„Jaz bi vam jih dal.“

„Ti? Saj sam ničesar nimaš, niti konja!“

„Konja si že ulovim na kakem pašniku; potem se vrnem v Mehiko, in vi me spremljate.“

„V Mehiko? Zakaj?“

„Da me varujete. Če sam tako daleč jaham, nisem varen. Če me spremito, in če pridemo srečno v Mehiko, vam dam velike darove.“

„Kakšne darove misliš?“

„Izberite si sami.“

„Kaj imaš?“

„Grof sem in velik poglavar. Moj oče ima vse, kar zahtevate.“

„Ali ima orožje, smodnik in svinec?“

„Kolikor hočete.“

„Tudi bisere in kinč za naše skvave?“

„Tudi vse take stvari.“

To jih je zelo mikalo.

„Torej te pa spremljamo in varujemo. Ali daš vsakemu eno puško?“

„Dam.“

„Dva tamohavka in dva noža, in toliko smodnika in svinčenk, kolikor gre v naše žepe?“

„Tudi dam.“

„In ravno toliko kinča?“

„Vse vam dam. Veržic, prstanov in družega kinča dobite toliko, da boste zadovoljni.“

„Hovg! Gremo s teboj. Ampak dva nas morata zapustiti.“

„Zakaj?“

„Iti morata v komanške pokrajine, da zbereta maščevalce umrlih Komanhov.“

„Zato je pozneje še dovolj časa.“

„Ne, ne. Maščevanje ne sme mirovati.“

„Torej izberite dva. Šest jih imam tudi dovolj.“

„Ali pa tudi dobimo, kar si nam obljubil?“

„Prisegam!“

„Verjamemo ti. Pomisli, da moraš umreti, če si nas nalagal!“

Izžrebali so dva, ki sta šla v komanške pokrajine. Ostali šesteri so si izvolili načelnika in odjahali, da ulove za grofa divjega konja.

Ona dva Komanha, ki naj bi bila jahala v komanške pokrajine, sta hotela zelo pametno ravnati, zato sta jahala v velikem krogu proti severu. Na ta način sta pa dosegla ravno nasprotno, — srečala sta se z bakeri.

Bakeri so pometali vse mrtve Komanhe v jezero, da so jih požrli krokodili. Tako mastne hrane niso dobili

aligatorji morda že sto let. Bakeri so zasedli potem svoje konje in odjahali pod vodstvom obeh indijanskih poglavarjev proti hacijendi.

Ko pridejo iz gozda v dolino, ustavi nenadoma Apah svojega konja.

„Ug!“ je dejal in pokazal predse.

Zagledali so od daleč dva Indijanca in se hitro skrili za gosto drevesje.

„Komanha sta,“ je dejal Bivolovo Čelo.

„Naša morata biti!“ je pristavil Apah.

„In sicer živa. Vzemite vsak svoj laso v roko!“

Ko sta prišla Komanha mimo, so udrli bakeri iz gozda. Akoravno vsa osupla, sta vendar hitro obrnila svoje konje in hotela pobegniti. A nič jima ni pomagalo. Bakeri so ju obkolili in potegnili z jermeni s konj.

Apah je stopil bliže in dejal:

„Število Komanhov se je zelo skrčilo. Krokodili jih žro. Tudi vaju pogoltnejo živa; a vzamem vama preje še skalp, če mi ne odgovorita na naša vprašanja.“

Groza pred strašno smrtjo jih je spreletavala, zato je vprašal eden izmed njiju:

„Kaj pa hočeš vedeti?“

„Koliko vas je še živih?“

„Osem.“

„Kje je drugih šest?“

„Pri grofu.“

„Kje pa je grof?“

„Ne vemo.“

Tedaj je potegnil Apah svoj nož za skalpiranje izza pasa in zagrozil:

„Če mi ne povesta resnice, vaju živa skalpiram.“

„Če ti pa vse priznava?“

„Tedaj vaju usmrtilim na hiter način.“

„In nama pustiš skalp, in pokoplješ z orožjem vred?“

„Že prav, akoravno komanški psi tega ne zaslužijo.“

„Torej vprašaj nadalje!“

Indijanci imajo namreč vero, da kdor umre brez skalpa, orožja in pogreba, ne pride v večne prerijske gozdove.

„Torej, kje je grof?“

„Šel je na pašnike, da ukrade konja.“

„In potem?“

„Hoče iti v Mehiko. Tja naj ga onih šest Komanhov spremlja in med potjo varuje.“

„Kaj jim je pa obljubil zato?“

„Puške, nože, svinčinke, smodnik in kinč za skvave.“
Mietek je zmagal z glavo.

„Ni mu treba takega spremstva,“ je dejal. „Sicer pa lahko dobi dovolj belokožcev. Ali je strahopetnejši, kakor sem mislil, ali pa namerava še kaj na skrivnem. Ali govorita resnico?“

„Ne laževa se!“

„V kateri smeri jo je krenil k pašnikom?“

„Naravnost proti vzhodu.“

„Kje ste se ločili?“

„Proti severu v prvi dolini pod pogorjem.“

„Srečali ste ga, ko ste pobegnili, in je ravno prihajal iz doline?“

„Da.“

„Ug! Torej vem, kje da je bil. Gotovo najdem njegov sled. Odgovorila sta nam, zato umrita nagle smrti!“

Cibolero je nameril in ustrelil oba Indijanca v glavo.

„Sanhec in Žvanito naj ostaneta tu in pokopljeta Indijanca,“ je dejal nato dvema bakeroma. „Mi drugi pa sledimo grofovemu sledu, da ga morda še dobimo.“

Nato so odšli. Našli so grofove sledove in njegovih šestih spremljevalcev. Sled je peljal s pašnikov naravnost proti jugu. Sledili so sledovom s pašnika še celo uro, potem je pa ukazal Bivolovo Čelo, da naj se ustavijo.

„Sedaj pa ne gremo več naprej,“ je dejal. „V hacijendi nas rabijo, in mi vemo natančno, da je šel grof v Mehiko. Ne uide nam, kajti za njim gremo v Mehiko.“

Nato so se obrnili proti hacijendi.

Ko so prišli domov, je bilo še vse v neredu, njihovi tovariši so ravno spravljali mrtve Komanhe v stran in vse drugo v red. Hacijendero jim je prišel veselega obraza nasproti in dejal:

„Hvala Bogu, da pridete. Tako zelo smo že skrbeli za vas. Kako ste pa opravili?“

„Črni Jelen je mrtev,“ je odgovoril Bivolovo Čelo.

„Mrtev? Ali ste ga premagali?“

„Moj brat Medvedovo Srce mu je vzal skalp.“

„In drugi Komanhi?“

„So tudi mrtvi. Samo šest jih je še ostalo.“

„Kam so jo pa ti popihali?“

„V Mehiko.“

„V Mehiko? Divji Indijanci v Mehiko? Kaj pa hočejo tam?“

„Grofa spremljajo.“

„Oh! Ali ste ga videli?“

„Seveda smo ga. Izognil se je hacijende, a ne uide nam.“

„Pustite ga! Gospod te hacijende je, in nočem se z njim kregati.“

Indijanca sta ga začudeno pogledala.

„Pokazal je Komanhom hacijendo in nas izdal!“ je rekel Bivolovo Čelo.

„Jaz nisem Indijanec!“ je odgovoril Karpeles.

„Napadel je senoro Olgo!“

„A ni se mu posrečilo.“

„Psav! Belokožci nimajo nič prave krvi. Če odpustite grofu, me to nič ne briga, ampak sam pa vendar še hočem z njim obračunati.“

„Torej mislite, da smo sedaj varni?“ je vprašal Karpeles.

„Smo.“

„Torej začnemo zopet mirno življenje. Kje pa naj pokopljemo mrliča?“

„V zemlji ne,“ je rekel Mietek.

„Kje pa?“ se je začudil Karpeles.

„V krokodilovih žalodcih.“

„Oh! To je pa nekrščansko!“

„Saj nisem krščan, in Komanhi tudi niso krščani. Mieteški sovražniki so, in aligatorji so dolgo stradali. Ali naj morda okužimo hacijendo s temi mrliča?“

„Hm, to je že res! Torej pa storite, kar hočete!“

„Ali mi daste še za danes dvajset bakerov?“

„Čemu?“

„Da spravimo te mrliča v krokodilovo jezero na gori El Reparo.“

„Le vzemi jih, če smo le varni pred Komanhi.“

„Kako se pa počuti moj brat Gromov Strel?“

„Brez zavesti je še.“

„Pogledat ga greva.“

Indijanica sta vstopila v hišo. Mietek je peljal Apaha v sobo svoje sestre, kjer je spravil zlato in dragocenosti za Kreka. Karja je ležela ravno v viseči mreži in zrla tiho predse. Ko sta vstopila, je skočila kvišku in zaklicala:

„O, ali vendar prideta! Ali sta zmagala?“

„Sva.“

„In on? Ali so ga požrli krokodili?“

„Ne,“ je odgovoril Bivolovo Čelo in opazoval svojo sestro.

„Ne?“ je odgovorila nejevoljno. „Torej je ušel, grof, nad katerim se hočem maščevati?“

Mietek je bil zadovoljen. Videl je, da ne misli Karja več na ljubezen, ampak samo na maščevanje. Odgovoril ji je:

„Komanški psi so ga oprostili in obesili na njegovo mesto mojega brata, Medvedovo Srce, da ga požro krokodili.“

Indijanka je pobledelela. Videla je, da ima Apah več novih skalpov, in prvič ga je pogledala nekam ljubeznivo.

„Apaškega kneza so obesili? Saj stoji zdrav in čvrst pred menoj!“ je dejala.

„Oprostil se je sam in premagal potem Komanhe.“
Indijanka je vedela, kako junaštvo je to.

„Junak je!“ je rekla, in nehote ljubeznivo pogledala hrabrega Medvedovo Srce. „In grof je ušel?“

„Šel je v Mehiko.“

„K svojemu očetu?“

„Da. Šest Komanhov ga spremlja.“

„In pustiš ga v miru? Daj mi konja; za njim grem in ga usmrtil!“

Bivolovo Čelo se je zadovoljno nasmeljal. Tako se mu je dopadala sestra.

„Ostani!“ je rekel. „Ne uide nam. Saj grem za njim.“

„In ga usmrtilš, kjer ga najdeš?“

„Tako je. Ogoljufal je mietško hči, zato ga hočem usmrtiti z lastno roko.“

„Ali pa jaz,“ je dejal Apah resno.

„Uf! Ali me spremi moj brat v Mehiko!“ je vprašal kralj cibolerov.

„Karja je Apahova sestra; maščevati jo hočem!“ je odgovoril Medvedovo Srce.

Bivolovo Čelo mu je podal roko in rekel:

„Pa pojdi z menoj, kadar opravim vse stvari! Sedaj pa greva še preje obiskat našega belega prijatelja!“

Nato je vzel s seboj odeje, v katere so bile zavite dragocenosti, in šel Kreka obiskat. Apah in Karja sta mu pomagala nesti. Ko so prišli v Krekovo sobo je sedela Olga pri bolniku. Bila je vsa bleda in imela objokane oči.

„Nikar se ne jokajte, senora,“ je prosil Mictek in položil dragocenosti na tla. „Preiskati hočem svojega prijatelja.“

Odvezal je Kreku obvezo, mu dal na rano svežih rastlin in nadaljeval:

„Ne bo umrl.“

Olgin obraz se je od veselja razjasnil, in zaklicala je:

„Ali res?“

„Res.“

„Res?“

„Gotovo!“ je pritrdil Mictek.

„Kedaj ozdravi?“

Bivolovo Čelo se je resno zamislil, potem pa odgovoril:

„Ne vem; a umre gotovo ne!“

„Kar se tiče postrežbe, storim kolikor morem.“

„Verjamem, senora. Ali Vas smem nekaj vprašati?“

„Le vprašaj, Bivolovo Čelo!“

„Senor Krek je govoril z Vami o micteškem zakladu, kajne?“

„Da.“

„Veste tudi, da sem ga vzel s seboj v jamo?“

„Vem. Grof ga je pa hotel ubiti.“

„Zaklad je izginil; ampak mieteški sinovi so sklenili, da dajo bratu Gromovemu Strelu nekaj za spomin na zaklad. Bolan je. Ali sprejmete namesto njega in shranite zanj?“

„Rada,“ je odgovorila Olga. „Kaj ste pa prinesli?“

„Poglejte!“

Razgrnila je odejo, a ko je zagledala dragocenosti, je pozabila za trenutek na svojo žalost in vzkliknila:

„O Dios, kaka krasota, kako bogatstvo! In to naj bo senor Krekova lastnina?“

„Vse to je njegovo,“ je dejal Miatek mirno.

„O, Madona, torej je bogatejši kakor jaz in moj oče!“

Indijanec je pogledal resno bolnika in potem vprašal:

„Kajne, senora, Gromov Strel postane vaš soprog?“

„Da,“ je odgovorila Olga in malo zarudela.

„In nikoli ga ne zapustite?“

„Nikoli!“ je potrdila. „Zakaj tako vprašaš?“

„Ker mu bo morda zelo potreba, da ga ne zapustite. Ali ni govoril z Vami tudi o svoji domovini?“

„Je.“

„Kje pa je doma?“

„V Ljubljani na Kranjskem.“

„Ali ima kaj sorodnikov?“

„Brata ima.“

„Kaj pa je?“

„Krmar.“

„Uf! Če ne rabi Gromov Strel tega denarja, tedaj želim, da ga dobi njegov brat. Ali hočete to preskrbeti?“

„Prav rada. Veliko bogatstvo je sicer, a ne mika me. Moj oče je že toliko bogat, da sva s senorjem Krekom lahko srečna; njegov brat na Kranjskem pa dobi zlato.“

„In tudi dragocenosti in kinč.“

„Vse. Mislim, da se ne motim, če rečem, da bo senor Krek prav rad pri volji poslati vse te stvari v Avstrijo.“

„Gotovo se ne bo brauil,“ je dejal Mictek in pogledal bolnika sožaljno. „Torej mi obljubite, da odpošljete zlato?“

„Obljubim.“

„In da ga nikdar ne zapustite?“

„Nikdar! Pa zakaj me o tem izprašuješ?“

„Iz gotovih vzrokov, ki jih že še zveste. Ali zdravnik še ni prišel?“

„Še ne.“

„Radoveden sem, kaj da poreče.“

Bivolovo Čelo je zopet stopil k bolniku in ga opazoval. Olga pa je pregledovala dragocenosti in rožljala s zlatimi verižicami. Ko je slišal Krek to rožljanje, se je ozrl žalostno na okrog; videl je osebe okoli sebe, a poznal jih ni.

„Ubit sem!“ je zašepetal.

„O Dios, govori, govori!“ je zaklicala Olga.

Hitela je k bolnikovi postelji.

„Kaj si rekel, moj ljubček?“ ga je vprašala s tresočim glasom.

„Ubil me je!“

„Oh, meša se mu!“ je rekla deklica skrbno. „Antonio, ali me ne poznaš?“

„Poznam te,“ je odgovoril Krek.

„Torej imenuj moje ime!“

„Ne vem ga več.“

„O Madona, ne ve ga več. Ali ne poznaš svoje Olge?“

„Poznam, ampak ubil me je.“

Solze so ji zalile tedaj oči, in vprašala ga je nadalje:

„Ali poznaš ta dva indijanska načelnika?“

„Poznam, a ne vem, kdo da sta.“

„O, ali ne poznaš Bivolovo Čelo in Medvedovo Srce?“

„Poznam; ampak ubil me je.“

„Zmešano govori; misli, da je mrtev!“ je tožila Olga.

Tedaj je stopil Bivolovo Čelo k njej in jo vprašal:

„Senorita, ali mi hočete odgovoriti na neko vprašanje tako odkritosrčno in resnično, kakor bi Vas vprašal sam veliki duh?“

„Hočem.“

„Kaj storite, če ostane naš prijatelj Gromov Strel vedno tak?“

„Ne zapustim ga, nikdar, nikdar!“

„Mogoče, da zopet ozdravi, ampak njevi možgani so se močno pretresli. Dajte mi desnico, da ga ne zapustite!“

Prekrasna deklica je podala Indijancema roko, in debele solze so ji lile po nežnih licih.

„Njegova zaročenka sem,“ je dejala tedaj odločno, „njegova žena hočem biti, naj ostane tak ali ne. Samo nekaj želim!“

„Kaj pa?“

„Da se maščujeta nad onim, ki ga je hotel ubiti.“

„Prisegel sem, da se maščujem,“ je dejal Mictek.

„Tudi jaz sem prisegel,“ je pristavil Apah.

„Še enkrat prisegamo, da se maščujemo,“ je rekla Indijanka.

Tedaj je potrkal nekdo na vrata, in vstopil je zdravnik in stari hacijendero.

Ko so zdravniku vse natančno povedali, je preiskal bolnika. Potem ga je pa vprašal:

„Senor, kdo pa ste?“

„Vem, kdo da sem,“ je odgovoril Krek žalostno.

„Kako se pišete?“

„Ne vem.“

„Ali ne poznate senorja Kreka?“

„Poznam; ampak ubil me je.“

„Kje pa je sedaj?“

„Ne vem.“

„Kdo Vas je pa ubil?“

„Ne vem.“

„In kje Vas je ubil?“

„Vem kje; ampak ubil me je.“

Tako je odgovarjal na vsa vprašanja. Trdil je, da pozna vse in ve vse, ampak poznal ni nikogar in vedel ničesar razun tega, da ga je nekdo ubil. Zdravnik je zmajal z glavo in rekel:

„Prebito črepinjo ima; pomagati mu ne morem. Rastlina, ki mu jo devate na rano, je edino sredstvo, ki mu more pomagati. Kadar se rana zaceli, se mu morda povrne tudi polagoma spomin. Zaraditega nikar takoj ne obupajte!“

Ko je odšel zdravnik z vsemi drugimi iz sobe, je pokleknila Olga poleg bolnikove postelje, ga prijela za roke in vprašala:

„Antonio, ali me res ne poznaš?“

„Poznam te,“ je odgovoril Krek.

„Torej imenuj samo enkrat moje ime, samo enkrat!“

„Ne vem tvojega imena.“

„Ali me imaš rad?“

„Rad te imam!“

„Zelo?“

„Zelo!“ je pritrdil Slovenec žalostno.

„O nikoli te ne zapustim, tudi če ostaneš vedno bolan!“

„Saj nisem bolan; ubil me je, ubil!“

Glasno je zaihtela, ga iskreno poljubila, in debele solze so ji zalile lice. — —

Na dvorišču pa so pospravljali trupla mrtvih Komanhov, jih naložili konjem na tovorna sedla in odšli proti jezeru, kjer so živeli sveti krokodili.

Samo šest Komanhov je ostalo še živih, in še ti niso vedeli, ali se še vrnejo kedaj v komanške pokrajine ali ne. Izstradani krokodili so dobili sedaj toliko hrane, da je malo jezero poplavilo več sežnjev na okrog bližnjo okolico. V okolici razvalin na gori El Reparo je nastal vsled tega tako grozen smrad, da bi ne mogla bivati daleč na okrog živa duša. — — — — —

V Mehiki, v glavnem mestu starega acteškega kraljestva, je stala blizu paséja (promenadni drevored) velikanska palača. Bila je lastnina znamenitega veleposestnika, namreč grofa Ferdinanda de Rodriganda de Sevilla.

Grof je sedel ravno v svoji lepi delavnici in pregledoval račune, ki mu jih je predložil njegov tajnik.

Grofov tajnik je bil senor Pavlo Kortejo, brat odvetnika Gasparina Korteja v Manrezi, oziroma v Rodrigandi, na Španskem. Brata sta si bila podobna kakor krajcar krajcarju.

Pavlo Kortejo je bil dolge, suhe postave in malih, potuhnjenih oči.

„Ne, to pa že ni prav,“ je dejal don Ferdinando, „tega pa ne morem odobriti.“

„Mlada kri ne pozna meje, Svetlost!“ je dejal Kortejo.

„Mlada kri sicer vre in kipi, ampak meje mora vendar le poznati. To pa že ne gre.“

„Samo mala slabost je, nič družega.“

„Samo mala slabost je, pravite, če zaigra moj sin en sam večer dvanajst tisoč pésov?“

„Pa je tudi že večkrat skoraj toliko priigral.“

„Torej igra iz navade!?“ se je grof začudil. „Pristriči mu moram peruti!“

Listal je potem dalje.“

„Kaj pa je to?“ je vprašal zopet. „Ali še niste poravnali tega dolga?“

„Don Alfonzo je moral porabiti denar za drugo stvar.“

„Za kako stvar pa?“

„Ni mi povedal; saj mi ni dolžan predložiti računa.“

„To je že res,“ je dejal grof, „a mislil sem, da Vam je povedal, ker Vam zaupa. Sploh se mi pa zdi, da moj sin Vam bolj zaupa kakor meni.“

„O, don Ferdinando, to se Vam samo zdi! Don Ferdinando mi sicer res precej zaupa, ampak —“

„Zdi se mi,“ je nadaljeval grof, „da se ne poslužujete njegovega zaupanja na pravi način.“

„Svetlost!“

„Že dobro! Če je moj sin tako nemaren v marsikateri zadevi, tedaj ste samo Vi krivi vsega tega. Ali naj Vas morda odpustim iz službe?“

„Svetlost, motite se!“

„Ne motim se, ne,“ je odgovoril grof strogo. „Zakaj tiči moj sin ves božji dan pri Vas? Znano Vam je, da ne govorim mnogo, ampak kadar govorim, tedaj tudi vem, kaj da rečem. Zakaj ga zagovarjate, ker je zaigral toliko denarja?“

„Saj drugi mladi gospodje tudi igrajo.“

„To še ni vzrok, da bi smel moj sin denar zapravljati. Zakaj je dal menico z mojimi podpisom?“

„To je samo slučaj, Svetlost!“

„Kaj!“ je zagromel grof. „To naj bi bil slučaj! Ali ima moj sin že tako malo zaupanja, da njegov podpis že več ne velja! Kdo me je podpisal, on ali Vi?“

„Alfonzo sam.“

„To se je zgodilo tudi zadnjič.“ Pokazal je potem na zavitek pisem in dejal: „Za tole zadevo sem priložil pet tisoč pijastrov. Komu sem izročil denar?“

„Meni,“ je pritrdil tajnik v zadregi.

„Čemu?“

„Da ga izročim deklici.“

„Sedaj pa pravite, da je porabil moj sin denar za drugo stvar, torej ste mu Vi dali denar?“

„Prosil me je.“

„A tako! Želja lahkomišljenega sina velja pri Vas več kakor ukaz očeta, pri katerem ste v službi! Si že znam pomagati. Razumete?“

Pregledal je potem druge listine drugo za drugo. Kar mu šine kri v aristokratsko blede obraz. Skočil je s svojega sedeža, stopil bliže k sekretarju in ga vprašal odločno:

„Ali veste, kje da je Alfonzo sedaj?“

„Na hacijendi del Erina.“

„Čemu?“

„Ne vem.“

„Nerazumljivo mi je bilo, zakaj hoče tako hipoma odpotovati v oddaljeno hacijendo; a sedaj vem vse!“

Tajnik je pobleдел.

Grof je hodil ves razburjen po sobi semtertja, se obrnil potem hitro k tajniku in ga vprašal:

„Kaj je z dvobojem?“

„S katerim dvobojem? je vprašal tajnik.

„Kortejo!“ je zagromel grof nad njim.

„Res ničesar ne vem.“

„Dobro! Ne prevarite me! Če nočete govoriti, Vas odpustim takoj iz službe. Odločite se hitro!“

Kortejo je videl, da se mora udati, zato je dejal slednjič z otožnim glasom:

„Oprostite, don Ferdinando! Don Alfonzo mi je zapovedal, da moram molčati.“

„Kdo Vam sme zapovedati, jaz ali moj sin? Le hitro povejte!“

„Don Alfonzo je odpotoval v hacijendo, da se izogne nekemu prepiru.“

„Le natančneje povejte! Grof Embarec mi piše sledeče:

»Don Ferdinando.

Blagovolite naročiti svojemu sinu, da naj prid-
čez tri dni na določen kraj. Čas je sicer že poe-
tek pred tremi tedni. Taka stvar se ne sme od-
lašati. Če ne pride don Alfonzo v treh dneh na
določen kraj, tedaj razglasim vso zadevo v časo-
pisih »Diario oficial« in »La Sociedad«. Upam, da
se Vam zdi čast Vaše rodovine več vredna, kakor
umazana koža Vašega sina.

Almanco, grof Embarec.«

Torej razjasnite mi vso zadevo! Ali je morda kak dvo-
boj, kakor sklepam iz tega častivrednega pisma?“

„Grof je razžalil dona Alfonza.“

„Oh, in moj sin ga je pozval na dvoboj?“

„Ne. Grof je pozval dona Alfonza.“

„Torej je vsa stvar narobe: moj sin je razžalil grofa. Zakaj prikrivate tudi to?! Ali se je moj odzval na grofov poziv.“

„Moral se je.“

„Oh! Moral se je! To se pravi, pravzaprav je dovolj strahopeten, da bi bil odklonil. Kaka sramota. Kje sta določila kraj?“

„Ob jezeru Teskuko.“

„In Alfonzo ni prišel?“

„Grof Embarec je baje najurnejši sabljač in strelec,“ je dejal tajnik v zadregi.

„Vsemogočni Bog!“ je vzdihnil tedaj grof. „Kak strahopetnež je moj sin! Moja čast! Vsprejel je sicer dvoboj, a ubežal vsled strahu!“

Grof je šel zopet parkrat po sobi semtertja, potem se pa nenadoma ustavil in ukazal tajniku:

„Poslušajte, kaj Vam zapovem! Takoj odpošljite dva hitra sela v hacijendo.“

„Dva?“

„Da, dva, da je stvar varnejša. Naročita naj mojemu sinu, da naj se takoj vrne v Mehiko. Ali slišite? Takoj!“

„Svetlost, v treh dneh don Alfonzo na nobeden način ne more priti.“

„To že sam dobro vem. Peljem se takoj k grofu in mu rečem, da poravnam sam zadevo namesto svojega sina. Kakor sklepam iz pisma, se je odločil Alfonzo za sablje?“

Tajnik se je skodoželjno in vražje nasmehnil.

„Da, sablje,“ je odgovoril.

„Tako strahopeten je Alfónzo in vendar tako nepreviden. Če bi se bil odločil za pištole na precejšnji oddaljenosti, tedaj bi mu ne bilo treba pobegniti. Pojdite sedaj, in naročite stari Mariji Hermájek, da naj pride k meni!“

Tajnik je odšel.

Kmalu je vstopila pri grofu stara častitljiva žena. Globoko se je priklonila in ostala pri vratih.

„Stopi bliže, Marija, in vsedi se!“

Stara Marija Hermájek je bila grofova najzvestejša služabnica. Grof je hodil še vedno po sobi semtertja in slednjič začel:

„Marija, zvesta si mi, kajne?“

„Don Ferdinando,“ je dejala starka, „saj veste, da sem posvetila svoje življenje samo Vam.“

„Vem. Ali mi boš povedala resnico?“

„Nikoli Vas še nisem nalagala.“

„Verjamem; vendar so nekatere stvari, o katerih misli tudi najzvestejši služabnik, da je najboljše za gospoda, če ne ve ničesar o dotični stvari. Ali mi boš povedala resnico?“

„Tako gotovo, kakor bi bila v spovednici ali pa pred božjim stolom!“

„Torej dobro! Prinesla si mi mojega nečaka iz Španskega. Povej mi odkritosrčno, ali je res moj nečak?“

Starka se je prestrašila.

„Moj Bog, kaj me vsega ne vprašate!“

„Odgovori!“

„Zakaj bi pa ne bil, don Ferdinando?“

„Odgovori mi z eno samo besedico,“ je ukazal grof.

„Je ali ni!“

„Tega pa ne morem!“

„Zakaj?“

„Milostivi gospod, ali smem res govoriti?“

„Smeš. Še celo zapovem ti.“

„Ta stvar mi je delala začetkom malo skrbij, sedaj mi pa teži srce vedno bolj in bolj.“

„Oh! Ali si že govorila s kom o tej zadevi?“

„Še z nikomur,“ je rekla poštena starka.

„Torej, govori!“

„Zdelo se mi je vedno bolj sumljivo, da je don Alfonso tako zelo podoben senorju Pavlu Korteju —“

„Za Boga, to se je tudi meni čudno zdelo.“

„Nadalje se mi je zdelo tudi sumljivo, da tiči vedno z Kortejem skupaj, in da imata vedno kake skrivnosti.“

„Vem. Pa to se že kmalu predrugači!“

„In nadalje —“

Starka se je ustavila in zarudela.

„Torej?“ je vprašal grof.

„Zdelo se mi je sumljivo še nekaj,“ je potem nadaljevala. „Reči moram namreč, da je brat senorja Pavla —“

Zopet je obmolknila.

„Le nadaljuj. Kar mi poveš, ne zve živa duša. Odvetnika Gasparina Korteja v Manrezi misliš, kajne?“

„Da. Prejšnja leta je hodil malo za menoj, akoravno sem bila precej starejša, in podaril mi je svojo podobo, ki jo imam še sedaj.“

„In ta podoba?“

„Ta podoba je grofu Alfonzu tako podobna, kakor bi bila njegova slika.“

„Oh, ali mi jo pokažeš?“

„Pokažem, Svetlost.“

„Torej mi jo pa prinesi.“

Odhitela je in se kmalu vrnila z podobo.

Komaj je zagledal grof sliko, je takoj zaklical:

„Moj Bog, saj res! To je Alfonzo; kakor krajcar krajcarju je podoben sliki!“

„Tudi jaz sem to opazila, don Ferdinando, in to mi je težilo srce.“

„Ali je oni Gasparino oženjen?“

„Ne.“

„Ali je imel kako razmerje?“

„Hm! Ljudje nič ne govorijo.“

„Ampak ti govori!“ je ukazal grof.

„Zamerili mi boste.“

„Zakaj?“

„Ker — ker —“ je rekla starka v zadregi, — „ker je Vaša sorodnica!“

„Oh! Katera pa?“

„Senorita Klarisa; pozneje so ji rekla sestra Klarisa.“

Grof je uprl ostro svoje oči na sliko in potem dejal:

„Prokleta, saj je res! Poznal sem to svojo sestričino zelo natančno. Sedaj se mi zdi, da ji je Alfonzo zelo podoben!“

„Tudi meni se je zdelo, milostivi gospod.“

„Tako? Torej pomisliva stvar natančnejše. Kje si pa zvedela, da ima Kortejo z pobožno sestričino Klariso ljubezensko razmerje?“

„Zasačila sem jih v parku v Rodrigandi, ko sta šla skupaj na izprehod.“

„Druzega ne veš? To je premalo za našo zadevo.“

„O,“ je dejala starka sramežljivo, „tedaj sem bila ljubosumna in sem šla za njima. Zasačila sem jih, ko sta ležala na vrtu v brezovi utici skupaj na slami.“

„To bi utegnilo zadostovati.“

„V Rodrigandi sta vedno skupaj tičala. Večkrat sem opazila, da je šel zvečer k njej in se vrnil šele zjutraj v svojo sobo.“

„Dobro. To je torej že dokazano. Recimo, da sta imela nezakonskega otroka. Kako pa sedaj dalje? Dojila si malega Alfonza, kajne?“

„Da. Šest mesecev sem ga dojila, potem pa počasi odstavila. Rekli so, da naj ostanem v graščini. Ker je pa bil tam mizar, ki me je hotel za ženo, sem se omožila z njim.“

„Nadalje!“

„Moj mož je bil bolehen in kmalu umrl. Bila sem zopet sama. Tedaj ste pisali, da naj pride mali Alfonzo v Mehiko. Ker je takrat živel še starejši sin grofa Emanuela, so ugodili Vaši želji in me vprašali, če hočem iti z dečkom v Mehiko. Ker sem bila čisto zapuščena, sem se udala in šla z dečkom v Ameriko.“

„Kdo te je vprašal, če greš v Mehiko?“

„Gasparino Kortejo.“

„Iznebiti se je hotel priče svoje ljubezni.“

„Menda že, akoravno sem se spomnila na to šele pozneje.“

„Prišla si torej zopet za nekaj časa v graščino?“

„Ne, kajti mnogo časa ni bilo več, ker je ladija že čakala v luki. V graščino sem prišla šele tisto jutro, ko smo odpotovali. Potem smo se se vsedli grof, grofica in Alfonzo v voz in se odpeljali v Barcelono. Tam smo našli senorja Petra Karpelesa, ki je bil tedaj še Vaš nadzornik. Njemu so izročili mene in dečka.“

„Ali sta vaju spremila grof in grofica na ladijo?“

„Ne. Odpeljala sta se že proti večeru domov, ker bi se bila milostiva gospa sicer preveč žalostila. Od tedaj se nisem več ganila od otroka. Ampak zjutraj se mi je zdelo, da ima deček nekam drugačen obraz.“

„Oh, družega ničesar?“

„O, pač še nekaj, ampak to je samo malenkost. Ko sem legla dečka spat, sem si ogledala natančno njegovo perilo. Drugo jutro se mi je zdelo, da ima srajčka poleg grofovske krone drugo številko.“

„To se ti je samo zdelo? Ali si bila morda prepričana?“

„Prepričana nisem bila. Videla sem številko sicer natančno, vendar nisem imela namena, da bi si jo zapomnila; vendar bi trdila sedaj z prepričanjem, da je bila zjutraj druga številka.“

„To je zelo važna stvar. Ali si zaklenila vrata svoje sobe?“

„Ne.“

„V kateri gostilni pa je bilo to? Pozabil sem že ime.“

„V gostilni »L' Hombre grand« v Barceloni.“

„Ali ne veš, kdo da je morda še spal tisto noč v gostilni?“

„Slučajno sem vprašala zjutraj, ker sem si mislila, da bi morda utegnil kdo otroka zamenjati. Kar sem zvedela, se mi je zdelo šele pozneje sumljivo.“

„Kaj pa?“

„Blizu naše sobe je spal v hotelu tisto noč mož, h kateremu sta prišla pozneje še dva druga. Nihče jih ni poznal, in vsi trije so odšli iz hiše že na vse zgodaj. Eden izmed njih je imel pod pazduho precejšen zavoj.“

„Kdo jih pa je videl?“

„Neka dekla, katero so boleli zobje, in ni mogla spat.“

„Torej so morda zamenjali dečka z obleko, ali saj z srajčico vred. Ali je mogel priti Kortejo v Rodrigandi do otročjega perila?“

„Sam ne, pač pa sestra Klarisa.“

„To je isto. Ali veš morda še kaj o tej zadevi?“

„Nič gotovega, pač pa malenkosti, ki jih človek takoj ne opazi, in ki se mu zde šele pozneje sumljive.“

„Le povej, kar veš! V takih zadevah so malenkosti večkrat velikega pomena.“

„Torej, mali deček ni govoril nikoli o svojih stariših, akoravno bi se bil moral vendar jokati, ker je moral z doma.“

„Oh!“

„Da, zdelo se mi je, kakor bi svojih starišev niti ne poznal.“

„To je zelo važna točka.“

„In če sem govorila kedaj o grofu in grofici, tedaj je rekel le redko kedaj papá in mamá, ampak vedno samo oče in mati.“

„Tudi to je važno.“

„Sploh ni govoril rad o domovini. Zdelo se mi je, kakor bi mu bil kdo prepovedal govoriti o teh stvareh. Večkrat tudi ni slišal, če sem ga poklicala Alfonzo; zdelo se mi je, kakor bi ga bili dosedaj drugače imenovali.“

„Moj Bog, vse to mi poveš šele sedaj?“

„O, vse to se mi ni zdelo začetkoma prav nič sumljivo. Bila sem priprosta, neumna ženska. Šele tu v Mehiki sem postala malo bistroumnejša, in ko sem pozneje opazila podobnost grofa Alfonza z ono sliko, se mi je zdela stvar sumljiva. Šele potem sem stvar natančneje premislila. Ampak prepozno!“

„Morda še ni prepozno. Božja pota so včasih zelo čudna!“

„Nadalje se mi je zdelo sumljivo, da je poizpraševal med potovanjem deček več o senorju Pavlu Kor-

teju kakor o Vas. Slednjič sem opazila, da se ta dva tikata, kadar mislita, da sta sama.

„Res?“ je vprašal grof ves razburjen.

„Res. Nekoč sem celo slišala, da pravi mladi grof tajniku stric.“

„Ali je res?“

„Res. Bilo je na vrtu, in nista slutila, da jih kdo opazuje.“

„Nadalje!“

„To je vse, don Ferdinando. Druzega ne vem.“

„O, to je dovolj. Prepričan sem, da se je zgodilo hudodelstvo. Ampak gorje jim!“

„O vsem tem, kar sva govorila, moram molčati, kajne, milostivi gospod?“

„Seveda! Nihče ne sme slutiti, da smo jim na sledu, sicer smo zgubljeni. Če, je torej v resnici tako, kakor mislimo, kje je potem pravi grof Alfonzo?“

„Pravega so pa odnesli oni trije možje.“

„In ga morda celo usmrtili?“

„O, moj Bog!“

„Zvedeti moram, zvedeti moram!“ je dejal grof. „Zato je torej ta Alfonzo tako čuden, zato se nisem mogel zanj ogreti. Ampak pred svetom je moj nečak, imenoval sem ga vedno svojega sina; tudi danes se moram zanj potegniti. Pojdi, moja dobra Marija, in naroči kočijažu, da naj napreže. Kadar te zopet rabim v tej zadevi, ti že sporočim.“

Starka je odšla.

Grof je zaprl listine v svojo pisalno mizo in šel v vežo, da se odpelje z ekvipažo.

„K grofu Embarecu!“ je ukazal kočijažu.

Voz se je ustavil pred grofovo palačo. Don Ferdinando je dejal strežaju, da naj ga naznani, in vstopil.

Grof Embarec je bil še mlad mož, uljuden, vendar mrzel. Ponudil je Ferdinandu stol, a sam je stal. Zato se tudi grof Rodriganda ni vsedel.

„Prejel sem danes Vaše pismo,“ je začel grof Ferdinando.

Embarec je pritrdil.

„In se začudil, da mi pišete v takem tonu.“

„To je čisto naravno.“

„Morda za Vas, a zame ne. Navajem sem uljudnosti napram vsakemu.“

„Jaz tudi, če je vreden.“

Rodriganda je stopil par korakov nazaj.

„Torej mislite, da nisem vreden, da bi bili z menoj uljudni?“ je vprašal ostro.

„Saj o Vas sedaj ne govorim.“

„A pismo ste vendar naslovili name.“

„Pisal sem Vam, pa samo o Vašem sinu.“

„Prosim, razjasnite mi vso stvar. Kaj imate z mojim sinom?“

„Neko častno zadevo imam z njim, kajti razžalil je mojo sestro, in zato sem ga pozval na sablje, kar je tudi sprejel.“

„Na kateri dan ste določili dvoboj?“

„Tri dni pozneje. Žalibog ga ni bilo na mestu. Zaraditega slutim, da se mu ne zdi njegova čast vredna udarca. Ali je pa tako strahopeten. Druzega ne morem misliti.“

Rodriganda je občutil te pikre besede, vendar mirno odgovoril:

„Grof, motite se. Pripomniti moram, da ni plemenito, če žalite še mene, ki sem popolnoma nedolžen pri celi zadevi. Moj sin je moral nenadoma odpotovati na deželo. Zato ni mogel priti ob določenem času k dvo-

boju. Če bi bil jaz na Vašem mestu, bi bil najprvo očeta uljudno vprašal, in ga ne žalil, ker njegov oče vendar ničesar zakrivil ni.“

Grof je uvidel, da je napačno ravnal, zato je rekel:

„Kar sem pisal, je bilo namenjeno sinu!“

„To ni izgovor. Zastopnik svojega sina sem!“

„Oh! Vi mislite —?“

„Mislim, da sprejemem dvoboj namesto svojega sina.“

„Grof, tega nisem mislil,“ je rekel Embarec hitro.

„Jaz pa.“

„Prósim Vas, odstopite!“

„Prosim Vas, vsprejemite!“ je rekel Rodriganda resno, skoraj grozeče.

„Dobro! Če hočete na vsak način, tedaj moram.“

„Kedaj hočete?“

„Kadar imate čas.“

„Jutri?“

„Ali se Vam tako mudi umreti, don Ferdinando?“ je vprašal Embarec sarkastično.

„Moje življenje je v božjih rokah,“ je odgovoril Rodriganda mirno.

„Kako orožje hočete?“

„Kar si je izbral moj sin, torej sablje. Tudi na istem kraju, ki si ga je izbral moj sin.“

„In Vaš zastopnik?“

„Kateri gospód je bil sekundant mojega sina?“

„Vikómt de Lorijèr.“

„Tako je peljem k njemu.“

Grof se je poslovil in odšel k vikomtu de Lorijer, ki je bil sicer zelo jezen na Alfonza, ker ga je tako osramotil, vendar je bil takoj pri volji zastopati don Ferdinanda. Potem se je vrnil grof Rodriganda domov.

Pisal je celo popoldne in sporočil zvečer Mariji da naj pride k njemu.

„Marija,“ je začel grof, „zaupal ti bom skrivnost, ali boš molčala?“

„O, gospod, gotovo Vas ne izdam,“ je rekla Marija.

„Saj veš, kaj je dvoboj?“

„Vem.“

„Jutri zjutraj se dvobojujem.“

„Ali res?“ se je prestrašila starka. „O, moj ljubi don Ferdinando, nikar.“

„Moram,“ je odgovoril grof. „Alfonzo je vsprejel dvoboj, a strahopetno pobegnil. Da rešim čast svojega imena, se moram biti namesto njega.“

„O, moj Bog, umoril bo svojega očeta.“

„Ne. Tudi jaz se znam dobro sabljati. Upam, da me nasprotnik ne rani. Iz previdnosti sem naredil svo testament —“

„Mislila sem, da je že davno narejen?“ se je začudila Marija.

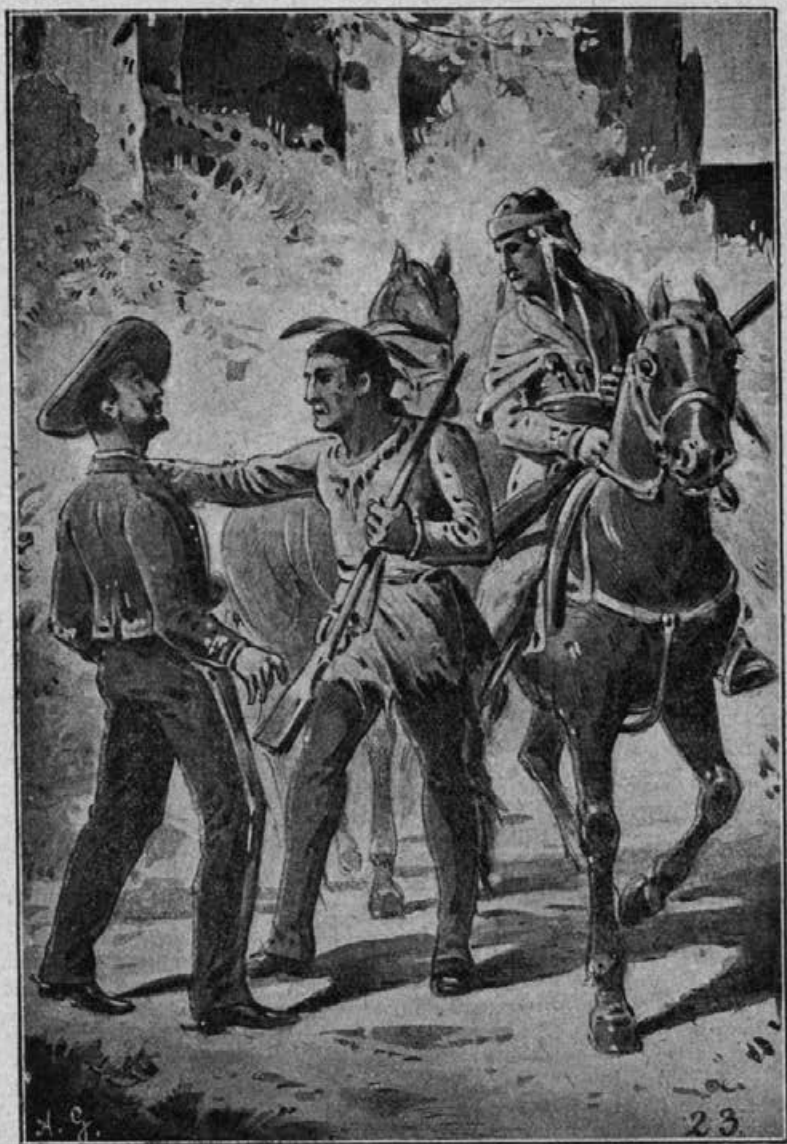
„Seveda je že narejen, in Alfonzo postane dedič. Vendar sem si stvar premislil. Ne zaupam več Alfonzu, zato sem naredil nov testament. Ti mi ga pa shraniš —“

„Jaz? Oh, milostivi gospod, —!“ je rekla s solznimi očmi.

„Ti si zvesta in edina, kateri zaupam. Če se jutri vrnem, mi daš testament zopet nazaj. Če pa umrem, ga izročiš guvernerju, ki že stori potem vse potrebno. Lahko noč.“

Starka je odšla. — — —

Ko je zapustil Pavlo Kortejo grofovo delavnico, je odposlal najprvo dva hitra jezdeca v hacijendo; potem je pa šel v svoje stanovanje.

„Kdo si?“ ga je vprašal Bivolovo Čelo.

Pavlo Kortejo je bil oženjen, a žena mu je že davno umrla. Zapustila mu je edino hčer. Ta je bila Kortejev bog, akoravno ni bilo nič božjega na njej.

Bila je dolga in suha, in imela močne kosti. Obraza je bila voščenega, zob ni imela skoraj nič več.

Kortejo ni šel v svojo pisalno sobo, ampak naravnost k svoji hčeri, ki je ležala na verandi v viseči mreži in kadila cigarete.

„Oh, papa, kaj pa je hotel grof ob tako nenavadni uri?“

„Pokazal mi je zobe,“ je odgovoril Kortejo nejevoljno.

„Kaj pa je bilo tacega?“

„Kaj neki, zopet zaradi Alfonza!“

„Hm! Saj je vendar njegov sin!“

„Kakor se nam zdi. O, če bi vedel grof resnico. Rad bi videl tedaj njegov obraz. Najprvo me je oštel zaradi denarja, ki ga je zaigral, potem zaradi one vsote, ki jo je moral plačati ljubici, in slednjič še zaradi dvo-boja, ki si ga kriva samo ti.“

„Jaz?“ se je začudila.

„Kdo pa drugi?“

„Zakaj sem jaz kriva?“

„Ker nisi dovolila, da bi se Alfonzo sabljal. Škoda se ti je zdelo njegovega življenja.“

„Zakaj mi predbacivaš to ravno danes?“

„Ker je grof Embarec pisal donu Ferdinandu.“

„Grom in strela!“

Tajniku se ni zdelo nič nenavadnega, da zna njegova hčer tako preklinjati, zato je nadaljeval:

„Da, grom in strela sta že zagrmela nad menoj. Rekel je, da me spodi iz službe in vse take lepe reči.“

„Ravno upa se!“ je rekla malenkostno.

„Zakaj bi se pa ne upal?“

- „Ker Alfonzo tega ne dopusti.“
- „Kaj pa še! Grof mu hoče postriči peruti. Rekel mi je naravnost, da mu kvarim sina.“
- „Ti ne, ampak jaz,“ je rekla dama samozavestno.
- „Imaš prav. Sicer je pa imelo pismo grofa Embareca učinek, ki bi ga ne bil pričakoval. Mogoče je to še naša sreča —“
- „Zakaj?“
- „Ker se bo dvobojeval don Ferdinando namesto Alfonza.“
- Deklica je vsa vesela skočila iz mreže in zaklicala:
- „Ali res?“
- „Res.“
- „Kedaj?“
- „Ne vem; gotovo kmalu, ker grof ne odlašá takih stvari.“
- „Viktorija, če ga ustrelí, oče!“
- „Ubije.“
- „Oh, s sabljami se bijeta?“
- „Da, s sabljami.“
- „To je včasih še nevarnejše.“
- „Tedaj zmagamo. Testament je naredil; in Alfonzo podeduje vse.“
- „In jaz z njim!“ se je smejala deklica.
- „In ti z njim. O, kako je to pametno. Moj brat Gasparino ima pa res zvito glavico. Mislil je, da dobi on in njegov sin vse, mi pa samo kak majhen del; a mi smo pametnejši. Ti in Alfonzo podedujeta, tako je!“
- „Radovedna sem, kaj da poreče Alfonzo?“
- „Gotovo se ne uda.“
- „Zakaj pa ne? Ali morda misliš, da nisem dovolj lepa?“
- „Tega ne mislim.“

„Kaj pa?“

„Kdor postane grof, se oženi z grofico.“

„Saj tako tudi jaz mislim. Če me vzame za ženo, postanem vendar grofica!“

„Hm, to ni ravno brezmiselno; vendar se bo branil, preden se uda.“

„Udati se mora, ljubezni ali pa sili!“

„Če pa don Ferdinando v dvoboju ne umre?“

Gledala je dolgo v tla in slednjič rekla:

„O, možje, kaki slabotneži ste!“

Oče jo je vprašajoče pogledal, potem pa dejal:

„Torej misliš, da mora umreti?“

„Tako je!“

„Če ne vsled dvoboja —“

„Pa na kak drug način. Kako dolgo naj pa še čakam!“

„Saj res, kdo bo še čakal,“ je pritrdil oče. „Morda nas potem še iz službe spodi.“

„Torej stori kaj!“

„Misliš?“

„Seveda! Ali naj ti morda pomagam?“

„Mogoče!“ je odgovoril Kortejo skrivnostno.

„Oh, torej si se že odločil?“ je vprašala.

„Govoriti sem hotel o tej zadevi že s teboj preden sem šel k grofu. Beri tole pismo, ki mi ga piše moj brat Gasparino.“

Prebrala je hitro pismo in potem vprašala:

„Torej umre naj? Dobro!“

„Ta naklep ti torej ugaja?“

„Ne popolnoma; ne dopade se mi, da bi se zopet prebudil. Proč z njim, za večne čase!“

„Pa saj ga spravijo proč!“

„To ni tako varno, kakor smrt.“

„Kogar ima morski ropar, kapitan Henriko Landola v pesteh, ta je zgubljen. Kdo ve, kaj namerava še vse Gasparino z grofom, pa tudi mene je strah in groza, če pomislim, da naj umorim moža, ki mi je skazal že toliko dobrot.“

„Dobrot? Saj vendar delaš! Sicer pa mislim, da tega itak ne moremo izvršiti.“

„Zakaj pa ne?“

„Kje pa dobimo tak strup?“

„Lekarnar nam ga gotovo ne da.“

„Ali je sploh tak strup na svetu, da se prebudi mrtvec v gotovem času?“

„Saj dotičnik niti ne umrje. Mrtev je samo navidezno. Poznam moža, ki pozna vse strupe in kupčuje na skrivnem z njimi.“

„Kdo pa?“

„Star Indijanec v Sant Aniti. Govoriti moram z njim.“

„Ampak šele po dvoboju. Kaj pa je z Alfonzom?“

„Pisal sem mu že pred dvema dnevi, kar mi je sporočil brat Gasparino. Vrne se torej že v par dneh.“

„Hvala Boga, da ga zopet kmalu vidim.“

Njene oči so se zaiskrile. Deklica je ljubila Alfonza v resnici. Gorje mu, če zavrne njeno strastno ljubezen!

Drugo jutro se je vršil dvoboj grofa Ferdinanda de Rodriganda z grofom Embarecom ob jezeru Teskuko.

Ko je dospel grof Rodriganda na določen kraj, so že vsi čakali, zastopniki, nepristranski in zdravnik.

Ker se nasprotnika nista hotela zjediniti, se je pričel dvoboj.

Grof Rodriganda je bil uren sabljač. Že pri prvem udarcu je ranil nasprotnika. Grof Embarec pa je bil

vendar še urnejši. Pri drugem spopadu se mu je posrečila varka, in sunil je grofa Ferdinanda v prsi.

„Ranjen sem!“ je zaklical grof in se zgrudil na tla.

Zdravnik je takoj preiskal rano in dejal, da ni smrtnonevarna. Dvoboj se je s tem končal, in grof Embarec je odjahal. Donu Ferdinandu je obvezal zdravnik rano, in odpeljali so ga domov.

Ko sta hotela Kortejo in njegova hči na ves glas žalovati, ko so pripeljali grofa domov, jima je zdravnik ukazal, da naj odita.

Grof je želel, da naj pride samo stara Marija k njemu. Marija je prišla in stregla grofu. Ko je zdravnik odšel, je rekla grofu:

„Milostivi gospod, testament sem prinesla s seboj.“

„Ne rabim ga,“ se je nasmejal grof. „Tu imaš ključ. Zakleni ga v mojo pisalno mizo!“

Marija je zaklenila testament skrbno v miznico. —

V Kortejevem stanovanju sta sedela oče in hči ter se jezila, ker dvoboj ni imel zaželjenega uspeha.

„Kaj sva mu vendar storila!“ je zdihovala hči Jožefa.

„Nič, prav nič!“ je odgovoril tajnik. „Stara Marija se mu je prikupila, ne da bi slutila midva o tem.“

„In grof Embarec, ki je tako izvrsten sabljač, je vendar pravi tepec. Ali ga ni mogel malo globokejše zabosti!“

„V Sant Anito odjašem.“

„Kedaj?“

„Tako.“

„Da, saj nas nihče ne rabi.“

„Rana nas saj ne izda.“

„Le jaši! Vsak trenutek moramo porabiti.“

„Počakati sem hotel pravzaprav, da se vrne Alfonzo.“

„Strup vendar lahko preje naročiš.“

„Saj res!“

Kmalu potem je odjahal po cesti paséja de Bukareli, zavil potem proti jugu po cesti de la Viga, ki pelje v vas Sant Anita in Ikstakalto.

V vasi Sant Aniti je stanoval Indijanec Benito, ki je delal različne strupe, in ki bi se naj imenoval rajše Malito. Poznal je vse strupe in njih učinke. Kupčeval je na skrivnem s strupi in usmrtil na način mogoče več ljudij, kakor Bivolovo Čelo in Medvedovo Srce v poštenem boju.

Njegovo kočo je poznal vsakdo; tudi Kortejo jo je poznal. Krenil je svojega konja na malo dvorišče in potrkal.

Šele ko je drugič potrkal, so se odprla vrata. Stara babura je pogledala ven in vprašala:

„Kaj pa hočete?“

„Ali je zdravnik, Benito, doma?“

„Ne. Ne vem, kedaj da pride, in kje da je.“

Tedaj je segel Kortejo v žep, pokazal starki svetel peso in vprašal drugič:

„Ali je Benito doma?“

„Mogoče? Bom pogledala. Dajte mi denar!“

„Samo če je doma, ga dobiš.“

„Saj je doma,“ je rekla hitro. „Le dajte sem!“

„Ali morem k njemu?“

„Lahko. Pojdite z menoj!“

Dal ji je srebrnjak in vstopil. Zaprla je vrata za njim in odšla v sosednjo stanico.

„Vsedite se in počakajte,“ je rekla. „Grem ponj.“

Soba je bila bolj podobna kozjemu hlevu, kakor človeškemu bivališču. Kortejo je moral dolgo čakati na

Benita. Slednjič je prišel majhen, suh in star Indijanec, s krivim orlovim nosom in velikimi očali.

„Kaj pa hočete?“ je vprašal.

„Ali smem govoriti z Vami odkritosrčno besedo?“ je odgovoril tajnik.

„Da, in še celo na skrivnem.“

„Vi prodajate zdravila, kajne?“

„Da.“

„Dobra in slaba?“

„Vsa so dobra.“

„Strupena in ne strupena, mislim.“

„Tako je! Ali hočete govoriti zmenoj morda o strupenih?“

„Kajpada.“

„Tedad moram pa biti previden. Kdo pa ste?“

„Ni treba, da bi to vedeli; ampak, da nisem algvacil (policaj), na to Vam prisegam.“

„Dobro! Ali imate kaj denarja?“

„Imam.“

„Kdor hoče govoriti z menoj o strupenih zdravilih, mora plačati deset pesov (približno 50 kron). Ali mi plačate?“

„Plačam.“

„Le dajte sem denar!“

Kortejo je segel v žep in plačal starcu deset pesov. Indijanec je vtaknil denar v žep in dejal potem prijazno:

„Sedaj smete nadalje vprašati!“

„Ali je kak strup, ki stori, da je človek samo navidezno mrtev?“ je vprašal Kortejo.

„Še celo več jih je. Kdo pa dobi ta strup?“

„Mož, ki je približno pedeset let star in zelo bogat.“

„Ali naj se zopet prebudi?“

„Da, v enem tednu.“

„Kedaj pa rabite strup?“

„Že danes, takoj; plačam, kar zahtevate.“

„Sto pesov stane.“

„Plačam.“

„Dobro, to je lepa in hitra kupčija. Počakajte, da Vam ga prinesem.“

Starec je odšel in se vrnil šele čez dobro uro. Izročil je sekretarju majho stekleničico.

„Tu je strup!“ je dejal Benito.

Kortejo je vzel stekleničico in vprašal:

„Ali je res to strup?“

„Res.“

„In stane sto pesov!“

„Da. Tudi če ga je malo, stane ravno toliko.“

„Ali smem odpreti.“

„Le!“

Kortejo je odmašil stekleničico. Bil je bel prašek, ki ni imel nikakega duha.

„Ali se smem dotakniti strupa?“

„Smete; samo v želodecu deluje,“ je odgovoril Benito.

„Kako naj pa dam ta prašek?“

„Stopite ga v vodi in ga vlijte v jed ali pijačo. Strup deluje še isto noč.“

„Ali imate kak protistrup?“

„Nimam.“

„Torej vzamem in plačam. Ampak odgovorni ste, da prašek deluje. Razumete?“

„Priseči ne morem, vendar se bodete prepričali, da sem govoril resnico.“

„Če strup ne deluje, mi morate vrniti denar, in

naznanim Vas policiji. Znano Vam je, da Vas obsodijo potem na smrt.“

Benito se je nasmejal in dejal hladnokrvno:

„Kdo je kriv, senor? Oni, ki naredi strup, ali ta, ki ga ljudem zavda? Dajte mi denar!“

Kortejo je plačal ciganu sto pesov (čez petsto kron) in odšel. Ko je jahal po cesti de la Viga proti domu, je srečal neokretnega jezdeca. Takoj je ustavil svojega konja. Poznal je tega moža, a ni se ga nadejal.

„Ali je mogoče! Ali ste res Vi, semor Henriko Landola?“ ga je vprašal Kortejo.

„Res sem, res,“ je odgovoril tujec.

„Kaj pa delate tu na paseju (promenada)?“

„Jašem Vam nasproti.“

„Meni?“ se je začudil Kortejo.

„Da, Vam. Ali ne veste, da sem se ukrcal v Vera Krucu? Ali ste prejeli pismo, ki Vam ga je pisal Vaš brat?“

„Prejel.“

„Torej, potem je pa vse v redu. Jahal sem skozi to proketo roparsko in mrzlično deželo, da se z Vami ustmeno pogovorim. Šel sem v Vaše stanovanje, in Vaša hčerka mi je rekla, da Vas ni doma, da Vas pa na paseju gotovo srečam.“

„Kako neprevidno!“

„Neprevidno? Zakaj?“

„Ker Vas ne sme nihče videti. Sicer Vas nihče tu ne pozna, ampak kak vražji slučaj nam lahko vse zmede.“

„Dobro! Mi je tudi prav!“

„Jašite sedaj na izprehod in pridite danes zvečer ob desetih zopet na to mesto, kjer sva se sedaj srečala.“

„Dobro; pridem!“

Tajnik je odjahal proti domu. Njegova hči ga je že težko pričakovala in takoj vprašala:

„Ali je bil doma? Ali imaš strup?“

„Imam. Ampak prokleta drago je!“

„Povej mi vse, povej!“

Nato ji je povedal v kratkih potezah, kako je bilo pri Benitu, in jo potem pokaral:

„Zakaj si bila tako neprevidna in mi poslala kapitana naproti?“

„Neprevidna? Zakaj?“

„Ker naju ne sme nihče videti!“

„Neprevidnejše bi bilo, če bi mu bila rekla, da naj te čaka.“

„Ali me je hotel čakati?“

„Seveda!“

„Neprevidnež!“

„Nepreviden ni, ampak predrzen! je rekla razžaljeno.

„Drzen? Zakaj pa?“

„Ker me je hotel poljubiti!“

„Poljubiti?“ se je začudil tajnik. „Kaj si vsega ne izmislil!“

„Da, mene, bodočo grofico, je hotel poljubiti!“ se je jezila.

„Pojdi, pojdi, poljub vendar ni ničesar slabega!“

„Kaj? Mislim, da mu še pomagaš!“

„Nikar se ne boj!“ se je smejal Kortejo. „Mislim, da se je kapitan samo šalil!“

„Šalil? Saj je že stegnil svoje roke.“

„Pa bi mu bila pustila. Stavim, da bi te ne bil poljubil.“

„Ne?“

Slutila je, kaj da misli njen oče.

„Hm!“ je naredil tajnik.

„Ali morda misliš, da nisem dovolj lepa?“

„Kdo je pa to rekel?“ se je opravičeval Kortejo.

„Mornarji se radi šalijo. Ne smeš jim zameriti. Ali je bil sam?“

„Sam.“

„Ali je kaj govoril o najini kupčiji?“

„Niti besedice ni črhnil.“

„In ti tudi ne?“

Bila je v zadegi in odgovorila:

„Začela sem sicer, pa ni hotel razumeti.“

„Mislim, da ne. Henriko Landola ne govori s ženami o takih zadevah. Ali si mu rekla, kje da sem bil?“

„Kaj pa še! Rekla sem mu samo, da te lahko sreča na paseju. Ali sta se srečala?“

„Da, sva se, in povedal mi je, da je bil pri tebi. Sicer se pa danes zvečer zopet snideva.“

„Kje pa? Pa saj ne tu pri nas doma?“

„O ne, ampak zopet na paseju.“

„To je prav,“ je rekla in ponosno pristavila: „Sicer bi se morala bati, da me hoče zopet poljubiti. Moj mož me dobi, ne da bi me bil kdo preje poljubil!“

„Tedaj si redka izjema,“ se je smejal oče ironično.

„Torej imaš strup? Kakšen pa je? Prašek ali kapljice?“

„Prašek.“

„Pokaži mi ga!“

Kortejo ji je pokazal malo stekleničico.

„Oh! Koliko pa stane?“

„Stoenajst pesov vse skupaj.“

„Kaj? Tako drágo je? Benito je oderuh!“

„Če le pomaga!“

„Kedaj pa daš grofu strup? Še danes?“

„Čakati moram. Alfonzo še ni prišel.“

„Saj ni treba, da bi bil zraven.“

„Ampak s kapitanom Landolo moram vendar še preje govoriti.“

„Torej damo don Ferdinandu prašek jutri?“

„Mogoče!“

„Ampak kako?“

„Premišljeval sem že o tem, ampak ne morem si pravega izmisliti.“

„Stara Marija skrbi, da ne pride živa duša blizu. Pazi kakor pošast.“

„Nekaj si moramo pa vendar le izmisliti. Le pre-mišljajmo še o tem!“

„Kak učinek pa ima strup?“

„Deluje že tisto noč in traja cel teden.“

„Torej morda umre?“

„Zakaj?“

„Ker je ranjen.“

„To ni moja krivda. Storiti hočem samo, da umre na videz; če pa umre zares, tedaj je moja vest čista. Samo nekaj me skrbi.“

„Kaj pa?“

„Če zapazi zdravnik, da je grof samo na videz mrtev.“

„To je res malo nevarno. Tedaj ne pusti, da ga pokopljejo.“

„Ker je pri nas v Mehiki zelo vroče, se kmalu pokažejo znaki, da je človek mrtev. Že drugi dan se poznajo gnile lise.“

„Ali se ne dajo te lise umetno ponarediti?“

„Hm, mogoče!“

„Mogoče s kako kislino ali kako močno rastlino.“

„Z volčjim mlekom ali kako drugo tako rastlino. A previdni moramo biti. Kaj če se nam ponesreči, ker ne poznamo kemije!“

„Oh, kako, kako si bil neumen!“ je dejala tedaj Jožefa.

„Neumen! Zakaj?“

„Ker ima morda Benito tako sredstvo.“

„Saj res! Niti spomnil se nisem nanj.“

„Še danes moraš k njemu iti.“

„Saj res. Preden se snideva s kapitanom, grem k Benitu. Takrat bo tudi temno in živa duša me ne vidi.“

Tako je Kortejo tudi storil. V mraku se je napotil peš proti vasi Sant Aniti. Ko je potrkal na vrata, je prišla zopet starka odpirat.

„Kdo pa je?“ je vprašala v temno noč.

„Stari znanec, in sicer senor, ki je bil danes že tu.“

Takoj ga je spoznala po glasu.

„Oh, oni, ki mi je dal peso! Kaj pa hočete?“

„Ali je senor Benito doma?“

„Ni ga.“

„Kedaj pa pride domov?“

„Ne vem.“

„Povejte mi resnico, senora. Nekaj zelo nujnega se moram z njim govoriti.“

„Nekaj zelo nujnega? Ne opazim, da bi se Vam tako mudilo.“

„Oh, imeti hočete zopet peso? Ali je senor Benito doma, če Vam ga dam?“

„Je.“

„Tu ga imate.“

Dal je starki srebrnjak.

„Torej pojdite z menoj.“

Odprla je vrata, in Kortejo je vstopil. Čakati je moral zopet na cigana, ki je pa kmalu prišel.

„Kaj pa hočete?“ ga je vprašal.

„Pozabil sem Vas danes popoldne vprašati, če se poznajo človeku, ki je navidezno mrtev, na hrbtu gnile lise?“

„Ne.“

„Ampak te se morajo poznati.“

„Hm, to je zelo čudna reč,“ je rekel Benito prebrisano.

„Ali bi ne bilo boljše, da dotičnik takoj umre? Potem se lise gotovo poznajo.“

„Ne, umreti ne sme.“

„Torej pa poskrbite, da ga spravite brez lis proč.“

„Zdravnik gotovo ne pusti, da ga pokopljejo, če se mu ne poznajo lise.“

„To je Vaša in zdravnikova stvar, ki mene prav nič ne briga.“

„Ali se ne dado lise umetno napraviti?“

„Hm, mogoče!“

„Mogoče? Mislim, da take stvari natančno veste.“

„Seveda vem natančno. Vse se da napraviti, če ima človek pravo sredstvo; in jaz imam tako sredstvo.“

„Res?“ se je razveselil Kortejo.

„Imam ga, imam.“

„Ali ga lahko dobim?“

„Ne vem, če Vam ni predrago.“

„Benito, vrag ste! Samo denar hočete imeti.“

„Saj ni res, Vi ste vrag, Vi. Drago zdravilo bi radi za slepo ceno, ali pa še celo zastonj.“

„Koliko pa stane sredstvo?“

„Deset pesov.“

„To je predrago!“

„Drago?“

„Ker se bojim, da mi daste gotovo samo par kapljic kake navadne kisline ali rastlinskega soka, ki so vredne komaj par tlakov (približno 4 vinarje).“

„To je res,“ je priznal Indijanec odkritosrčno.

„Zakaj pa zahtevate deset pesov?“

„Pa si naredite kapljice sami, če so Vam predrage!“

„Vrag Vas vzemi! Saj veste, da jih ne znam. Pet pesov Vam dam.“

„Dajte deset, ali pa pojdite. Cenejše ne dam.“

Nato je hotel Benito oditi.

„Stojte, saj Vam dam deset!“ je rekel Kortejo hitro.

„Torej počakajte, da grem po kapljice.“

Benito je odšel, a se kmalu vrnil z malo steklenico, v kateri je bila rumenkasta tekočina.

„Ali veste, kje da se naredi mrliču pege?“ je vprašal Korteja.

„Vem.“

„Torej namažite dotična mesta s to tekočino. Čim več tekočine namažete, tem temnejše so pege.“

„Torej mislite, da moram v sredi bolj namazati?“

„Seveda.“

„Dajte sem. Tu imate denar.“

Nato je odšel Kortejo proti paséju, kjer ga je kapitan že čakal.

„Kako ste točni! Ravno bije deset!“ ga je nagovoril kapitan.

„Kje ste pa bili tačas, senor Landola?“

„Oh, potikal sem se po različnih gostilnah; a pustiva to stvar,“ je odgovoril kapitan. „Podajte mi roko, in začniva z našo zadevo!“

Šla sta roko v roki počasi po drevoredu naprej in se pogovarjala.

„Prejeli ste torej pismo, ki Vam ga je pisal Vaš brat Gasparino?“ je začel kapitan.

„Sem. Ali Vas je že podučil, senor?“

„Še ne.“

„Mislil sem, da že.“

„Hm, izrazili ste se napačno, senor,“ je dejal Landola in se nasmejajal.

„Zakaj?“

„Ker je kapitan Landola sam svoj gospod in mojster. Ne pustim se podučiti od nikogar, še manj pa, da bi mi kdo ukazoval.“

„Torej oprostite! Saj nisem tako mislil.“

„Potem je pa že prav. Vaš brat me je namreč prosil, da naj vzamem na ladijo tovor, ki mi ga Vi izročite.“

„Kakšen tovor pa?“

„Hm, mogoče kak človek!“ je dejal kapitan.

„Živ ali mrtev?“

„Me prav nič ne briga. Samo toliko vem, da pozneje oživi.“

„Kaj pa naj storite z njim?“

„Izgine naj.“

„Kje?“

„Kjer hočem.“

„Kdo Vam pa plača stroške?“

„Vaš brat.“

„Ali Vam je že plačal?“

„To že pozneje obračunava.“

„Torej mi ni treba ničesar plačati?“

„Ničesar. Kedaj pa dobim tovor?“

„Kako dolgo ste še v luki?“

„Dokler je stvar v redu. Vendar upam, da mi ne bo treba dolgo čakati v tem mrzličnem gnezdu, sicer odjadram, kajti ne poljubi se mi še umreti.“

„Stvar uredim kmalu. Ali veste, kdo da je dotičnik?“

„Ne. Sprejemem samo tovor, za družega se pa prav nič ne brigam.“

Če bi ne bilo tako temno, bi bil spoznal Kortejo iz kapitanovih potez, da se laže. Landola je že davno uganel, kaj da nameravata brata Kortejo, in imel je svoj dobiček.

„Ampak povedal bo svoje ime,“ je pripomnil tajnik.

„Saj mu ne verjamem.“

„In Vaši mornarji bodo slišali.“

„Živa duša ga ne vidi.“

„Ali zvemo pozneje, kam ste ga spravili?“

„Mogoče. Tega še ne vem.“

„Dobro. Recimo, mož umre jutri —“

„Kedaj ga potem pokopljejo?“

„Pravzaprav v dveh dneh, ampak njegovega sina ni doma —“

„Ga pa pokopljete brez sina.“

„Tega pa ne smemo.“

„Torej je zelo imeniten mož! Tristo vragov, potem si izmisli morda še celo kak zdravnik, da ga naj mazilijo in balzamirajo!“

„Tega pa jaz ne dopustim. Saj lahko rečem, da je to stara rodbinska navada, ali pa da je rajnci sam želel, da ga ne odpro in mazilijo.“

„Saj res. Kako ga pa potem spravimo v luko?“

„Ali pridete sami ponj?“

„Ne. To je Vaša stvar.“

„Hm, v rakvi vendar ne.“

„Ne, ker bi bilo preveč sumljivo.“

„Torej v zaboju?“

„Tam se zaduši.“

„Pa izvrtajte par lukenj.“

„To je še bolj sumljivo.“

„Torej bo najboljše pletenica.“

„Najboljše. Ampak kako spravite pletenico k morju?“

„Na mulah.“

„In potem na ladijo? Davkarji strogo pazijo, senor Kortejo.“

„To je pa Vaša stvar, kako spravite pletenico na ladijo, senor Landola.“

„Hm, a ni mi zelo ljubo! Pa naj bo! Samo glejte, da ne izgubite pletenice med potjo.“

„To me res malo skrbi. Pot do morja res ni zelo varna. V tej okolici se potepa cela tolpa rujavo in belokožih postopačev, katerim ne zaupam.“

„Pa glejte, da dobite varno spremstvo.“

„Ne morem. Izdati bi moral ljudem skrivnost.“

„Ni treba. Pa pojdite sami z njimi.“

„Ne morem.“

„Saj imate sina.“

„Hm! Tudi ta ne more — pravzaprav. Že še dobro premislim. Kako pa zveste, da smo prišli, senor kapitano?“

„Pošljite mi pota na ladijo, pa je.“

„Ali pridete potem sami?“

„Tega še ne vem! Pa nikar ne spravite pletenice čisto v mesto.“

„Saj je ne bomo.“

„Poiščite ob obali varen, samotni prostor, kjer more navaden čoln na suho. Ko mi sporočite, da ste

prišli, pridem ponoči po pletenico. Ampak varujte se davkarjev!“

„Če ni drugače, pa streljam.“

„Prav imate. Tudi jaz se oborožim. Sedaj sva pa menda končala. Ali imate morda še kaj?“

„Ničesar ne vem.“

„Se pa posloviva.“

„Kam se Vam pa tako mudiš?“

„Ali mi niste sami rekli, da naj bom previden?“

„Danes ponoči nas ne vidi živa duša.“

„Ampak moram se malo razvedriti, senor Kortejo. Saj veste, da je življenje na morju proketo dolgočasno; če pridem potem na suho, tedaj porabim priliko.“

„Razumem. Torej lahko noč, senor.“

„Lahko noč. Torej hitite s pogrebom.“

„Kolikor mi bo mogoče.“

Poštenjaka sta se ločila.

Grof Ferdinando je ležal ranjen v svoji postelji in niti slutil ni, da se pogovarja kdo o njegovem pogrebu.

Kortejo je imel srečo.

Ko je prišel domov, je srečal na hodniku staro Marijo Hermájek, ki je prišla ravno z vodnjaka s polnim kozarcem vode.

„Kako se godi donu Ferdinandu?“ jo je vprašal.

„Prav nič ne toži.“

„Ali ga mrzlica trese?“

„Prav nič; ampak grozno žejen je. Skoraj vsake četrte ure mu moram prinesiti kozarec vode.“

„In k vodnjaku morate pónjo?“

„Seveda, ker mora biti mrzla.“

„Ali je bil zdravnik popoldne tu?“

„Že dvakrat.“

„Kaj pa pravi?“

„Da rana ni nevarna, in da se ni treba bati, če se le kaj nepričakovanega ne pripeti.“

„Da bi grof le kmalu ozdravel. V tako vročih pokrajinah je včasih najmanjša rana nevarna.“

„To je že res. Ampak nimam časa, senor. Lahko noč!“

„Lahko noč.“

Stala sta ravno pred Marijino sobo. Starka je tam gotovo kaj pozabila, zato je postavila vodo na polico ob zidu in stopila v svojo sobo.

Tajnik je imel strup še v žepu. Ozrl se je, če ga nihče ne vidi.

Starka se ni brigala zanj, in Kortejo je vlil hitro strup v čašo. Potem je brzo odšel. — —

Njegova hči še ni šla spat, ampak čakala na svojega očeta. Bila je njegova zaveznica.

„Ali si ga srečal?“ je vprašala Jožefa.

„Srečal.“

Kortejo je izgovoril to besedo nekam čudno hripavo. Hči ga je pogledala in vprašala:

„Oh, zakaj si pa tako razburjen; saj si čisto bled.“

„Kaj pa še!“

„Saj te vendar vidim. Kaj pa ti je?“

„Nič, nič, samo naglo sem šel.“

„Slišala sem, da si šel zelo hitro. Ali sta se pomenila z Landolom?“

„Da.“

„Kedaj pa storiš?“

„Kadar bo mogoče.“

„In potem?“

„Potem bo pogreb. Truplo vzamemo iz rakve in

ga spravimo v pletenici k morju, kjer ga izročimo kapitanu.

„To mi že ugaja. Ali si dobil pri Indijancu dotično sredstvo?“

„Dobil; rastlinski sok je, a plačati sem moral zanj deset pesov.“

„Benito je vrag!“

„O, rekel mi je, da sem jaz vrag,“ se je smejal tajnik.

„Premišljevala sem že, kako bi dali grofu prašek, a nisem si mogla izmisliti nič varnega.“

„Morda sem jaz srečnejši od tebe, in sicer slučajno.“

Pogledala ga je; oči so se mu potuhnjeno zaiskrile, in zarudel je do ušes.

„Nekaj ti je,“ je reka Jožefa. „Priznaj!“

„Torej,“ se je smejal tajnik, „priznam, da si preje uganila.“

„Kedaj?“

„Ko si rekla, da sem razburjen.“

„Zakaj si pa?“

„Ker se nam je posrečilo.“

„Oh, se je razveselila in začudila, „ali se je že posrečilo?“

„Že.“

„Kaj?“

„Mislim, da se sedajle grofu Ferdinandu strup že pretaka po krvi!“

„Nemogoče!“ je zaklicala.

„O, mogoče, mogoče!“

„Kako si mu pa dal strup?“

„V kozarec vode.“

Nato ji je povedal, kako je bilo. Ko je končal je pa dejala:

„Hvala Bogu. Sedaj smo zmagali; prepričana sem, da postanem grofica! Kedaj pride Alfonzo?“

„V par dneh. Če se je potvizal, pride morda že jutri.“

„Čelo noč ne bom mogla spati vsled samega veselja in pričakovanja.“

„Vendar je boljše, če greš v svojo spalnico.“

„Zakaj?“

„Če se grofu kaj pripeti, bodo gotovo vse zbudili. Vsak bo prihitel v nočni obleki, in tedaj bi bilo sumljivo, če prideš popolnoma oblečena. Previdni moramo biti.“

„Prav imaš. Če torej umrje grof navidezno, ali pustiš potem Marijo v sobi?“

„Kaj pa še!“

„Samo svetovati sem ti hotela in te opozoriti.“

„Zakaj?“

„Ker se mi zdi, da je naredil grof nov testament.“

„Grom in strela!“ je zaklel Kortejo iznenaden.

„Saj zdi se mi.“

„Zakaj?“

„Kajne, pred dvobojem vsak uredi svoje stvari?“

„Seveda. Gotovo je to storil tudi don Ferdinando.“

„Služabnik je rekel, da je pisal prejšnji dan celo popoldne.“

„Iz tega pa še vendar ne sledi, da je naredil nov testament.“

„Imam še druge vzroke.“

„Kake pa?“

„Zakaj tako skriva, kar je pisal?“

„Take stvari skriva vsakdo.“

Zakaj ga ni spravil v pisalno mizo, kamor deva navadno take stvari?“

„Ali ga je shranil drugod?“

„Tako je!“

„Kje pa?“

„Stara Manja Hermajek mu ga je shranila.“

„Tristotisoč vragov!“ je zaklical Kortejo. „Ali veš natančno?“

„Natančno.“

„Kdo ti je pa povedal?“

„Nihče. Videla sem jo, ko je prišla iz grofove delalnice z veliko, petkrat zapečateno kuverto. Po dvojboju mu je menda prinesla isti zavitek nazaj.“

„Kdo je rekel?“

„Njegov sluga.“

„To je res zelo sumljivo! Včeraj sem izkusil, da meni ne zaupa mnogo, pač pa Mariji. Gotovo je predrugačil testament.“

„O tem niti ne dvomim.“

„Kaj naj pa predrugači? Alfonzo ostane dedič.“

„Ali pa morda ne,“ je rekla Jožefa.

„Zakaj pa ne?“

„Don Ferdinando pač ni z njim zadovoljen; ker je Alfonzo samo njegov nečak, ni treba, da bi mu kaj zapustil.“

„Saj res. Ampak zelo sumljivo se mi zdi, da zaupa ravno tej stari Mariji.“

„Res je. Marija je prinesla Alfonza iz Španskega in morda kaj sluti.“

„Bogve, če je povedala svojo slutnjo grofu?“

„Oče, iznebiti se je moramo.“

„Če nam utegne škodovati, potem na vsak način!“

„Kje misliš, da je shranil grof ono kuverto?“

„Gotovo v srednji miznici svoje pisalne mize, kjer shranjuje navadno važne stvari.“

„Če prašek deluje, moraš torej naprvo skrbeti, da odpreš srednjo miznico.“

„Poskusim. Sedaj pa lahko noč!“

„Lahko noč. Dobro spi! Jaz ne zatisnem očesa.“

Kortejo je odšel spat. Tudi njegova hči je šla v svojo spalnico, vendar ni mogla zaspati. Sanjala je o bodoči krasoti in prijetnem življenju.

Minila je ura za uro. Kortejo je trdno spal; kar potrka nekdo v naglici na njegova vrata. Zbudil se je in vprašal, kdo da trka.

„Arnoldo, grofov služabnik.“

„Kaj pa hočeš!“

„O, prosim, senor, odprite!“

„Kaj pa je?“

„Odprite hitro! Donu Ferdinandu se je menda nekej pripetilo!“

„Takoj!“

Kortejo je skočil iz postelje, oblekel nočni plašč, prižgal hitro luč in odprl vrata. Služabnik je vstopil.

„Kaj se mu je pa pripetilo?“ je vprašal tajnik.

„Ne vem. Bil sem danes na straži. Sedel sem v predsobi na stolu in malo zadremal; kar zavpije nekdo v sobi. Hotel sem iti noter, a vrata so bila znotraj zaklenjena. Vprašal sem, kaj da je, a nihče mi ni odgovoril. Stara Marija toži in zdihuje, da se Bog usmili, ampak odpreti noče. Tedaj sem hitel k Vam, senor.“

„Prav si storil. Preiskati moramo takoj, kaj da je.“

Nato sta odšla, Marija je zdihovala v sobi na vse pretege. Trkala sta, a nihče ni odgovoril.

„Odpri!“ je tedaj zagromel Kortejo in sunil z nogo v vrata.

Šele tedaj se je vzdramila starka in odprla vrata.

„Kaj se je pa zgodilo?“ je vprašal Kortejo.

„O, ljubi, dobri, milostivi gospod!“ je tožila.

„Kaj mu pa je?“

„Mrtev — mrtev — mrtev je!“

Kortejo je stopil k postelji in pogledal grofa. Don Ferdinando je ležal v postelji kakor mrlič, bled in z udrtimi lici.

„Kedaj se je pa to zgodilo?“ je vprašal tajnik Marijo.

„Ne vem.“

„Moraš vedeti, saj si čula pri njegovi postelji.“

„Zadremala sem, in ko se prebudim, je bil mrtev. Ne vem, kako dolgo sem se potem jokala.“

„Nesrečnica! Morda si kriva njegove smrti“ je zarohnel Kortejo nad njo. „Zakaj nisi odprla, ko je trkal služabnik? Mogoče bi ga bili še rešili!“

„Nemogoče; je bil že mrtev!“ se je opravičevala.

Takoj ko je vstopil, je zapazil Kortejo, da tiči ključ v pisalni mizi.

„Pojdite, zbudite ljudi, in pokličite zdravnika. Hitro, hitro!“ je ukazal.

Služabnik in Marija sta odšla takoj potem iz sobe, Kortejo pa je odklenil hitro miznico in vtaknil kuverto v svoj žep. Zaklenil jo še in odhitel potem iz sobe.

To se je zgodilo tako hitro, da je dohitel Marijo še v predsobi. Prijel jo je za roko in dejal:

„Počakaj, Marija! Kajne, don Ferdinando ti je zaupal?“

„Bolj, ko vsakemu drugemu,“ je odgovorila otožno.

„Dobro, ostani torej pri njem, dokler ne pride sodnijska komisija. Pazi, da nihče ničesar ne odnese. Vrní se v sobo; grem sam ljudi budit.“

Starka ga je ubogola in se vrnila v sobo, kjer je začela iznova žalovati.

Kmalu so pridrli vsi stanovalci cele palače, in se hoteli prepričati o nepričakovani smrti dona Ferdinanda. Žalovali se na ves glas in šele nehali, ko je prišel zdravnik.

Ta je spodil vse ven in dovolil samo Korteju, služabniku in Mariji, da smejo ostati.

Preiskal je mrliča in zmajeval z glavo.

„Tenanus,“ je slejal. „Krč. Gorak je še, moramo počakati.“

Kortejo se je bal, da ne bi puščal zdravnik bolniku krvi; vendar mu to ni prišlo na misel. Zdravnik je rekel, da ostane do jutra sam pri mrliču, zato sta odšla tajnik in služabnik. Samo Marija je ostala pri zdravniku.

Ko se je vrnil Kortejo v svoje stanovanje, ga je Jožefa že težko pričakovala.

„Ali imaš testament?“ ga je vprašala že od daleč.

„Imam.“

„Kaj pa je v pismu?“

„Naslova ni. Poglejva!“

Razpečatil je kuverto, razvil papir in bral. Pobledele je.

„Kaj pa je?“ je vprašala Jožefa v skrbeh.

„Tu imaš, le sama beri!“

Brala je in tudi pobledele. Ko je končela, je vrgla testament na tla.

„Saj sem slutila!“ je zaklicala.

„Jaz tudi!“

„Nič mu ni zapustil.“

„Niti vinarja bi ne bili dobili.“

„Tej Mariji pa je zapustil toliko vsoto,“ se je jezila deklica.

„In mi bi prišli v preiskavo. Sodnija naj bi dokazala, če je Alfonzo pravi grof de Rodriganda.“

„To je pametno, da smo dobili ta papir.“

„Sežgi ga.“

„Pa saj ni nihče opazil, da si bil pri pisalni mizi?“

„Nihče.“

„Tudi Marija ne?“

„Tudi ne. Izvršil sem vse tako hitro, da gotovo misli, da sem odšel takoj za njo iz sobe.“

„Torej se nam ni treba bati?“

„Prav ničesar.“

„Dobro. Pismo sežgem, in vse je pri kraju. Samo Alfonzo še manjka.“

„Storiti hočem sedaj vse potrebno. Sodnija bo najprvo mene vprašala za svet, ker sem grofov tajnik.“

„Kaj pa je z gnilimi pegami?“

„Ga že namažemo ob priliki.“

„Ti ali jaz?“

„Jaz, ker znam take stvari boljše.“

„Ali ostane grof v sobi?“

„Ne; sobo zapre sodnija, dokler ne razpečatijo testament.“

„Kedaj pa bo to?“

„Po postavah še danes, da se zve, kdo da je dedič, in kdo je gospodar.“

„Kam pa denejo mrliča?“

„Polože ga na mrtvaški oder v velikem salonu. Pripravi vse potrebno, ker prevlečejo dvorano s črnim.“

„Moj Bog, koliko dela!“

„Saj ga imam jaz tudi. Preskrbeti moram rakev in urediti vse drugo. Dani se že. Takoj začnem delati.“

„Jaz tudi, in sicer s testamentom.“

Vrgla je kuverto in papir v peč.

Čez par ur je poklical zdravnik Korteja k sebi.

„Vi ste doñ Ferdinandov sekretar?“ ga je vprašal.

„Da.“

„Vi ste opravljali vse njegove stvari?“

„Da.“

„Torej Vam javim, da je grof res mrtev.

Kortejo ga je otožno pogledal in dejal:

„Ali je mogoče!“

„Tudi jaz sem mislil, da ni mrtev, slednjič sem se pa vendar prepričal, da je.

„Rekli ste, da je tetanus?“

„Da. V naših vročih pokrajinah se lahko pripeti, da prime človeka, tudi če je čisto malo ranjen, tako hud krč, da potem dotičnik umre.“

„O, senor, tega ni kriva samo vročina,“ je pripomnil Kortejo.

„Kaj pa?“

„Ta bolezen je že v rodovini Rodrigandi.“

„Ah, torej je podedljiva v tej rodovini?“ se je začudil zdravnik.

„Seveda. Grofov oče in stari oče sta tudi umrla vsled krča. Ta žalostna bolezen se podeduje v rodovini že skoraj štiristo let.“

„Torej sem lahko brez skrbi.“

„Seveda, senor. Ali dovolite, da denemo mrliča na mrtvaški oder. V pol ure pride sodnijska komisija, da uredi zapuščino.“

„Ali ne odpremo mrliča, da ga mazilimo?“

„Mislim, da ne.“

„Zakaj?“

„Ker nikogar v tej rodovini še niso mazilili, ravno zaradi krča ne. To je že navada v rodovini.“

„To moramo seveda upoštevati.“

„Prosim, senor! Spominjam se, da je bil don Ferdi-

nando vedno zoper rezanje mrliča. Sicer pa dovolite da pripomnim nekaj?"

„Govorite, senor!“

„Kot grofov domači zdravnik dobite štiristo pesov na leto, kajne?“

„Da.“

„V rodovini Rodriganda je navada, da dobi zdravnik, kadar kdo umre, petkratno plačo. Če bi bil grof pozabil na to v testamentu, tedaj opozorim dediče na to navado.“

Zdravnik se je hvaležno priklonil.

Vprašal se samo še:

„Kdo pa bo dedič?“

„Mislim, da don Alfonzo.“

„Ali ste bili priča, ko je naredil grof svoj testament.“

„Bil.“

„Torej se zanesem na Vašo slutnjo. Prosim, priporočite me donu Alfonzu. Rodovina Rodriganda mi je že od nekdaj zaupala.“

„Storil bom, kar je v moji moči!“ je pritrdil Kortejo,

„Za sodnijo napravim torej mrtvaski list, ampak preden grofa pokopljejo, ga še enkrat preiščem.“

„Prosim, senor, prosim!“

Glavna stvar je bila torej že v redu.

Sodnijska komisija je prišla, še preden so deli mrliča na mrtvaški oder. Stara Marija je morala oditi, in samo Kortejo je smel ostati.

Don Ferdinando je shranil svoj prvi testament na sodniji; ta testament so sedaj razpečatili.

Alfonzo je bil edin dedič.

Kar se družih malenkosti tiče, naj omenim, da je priporočil grof, da naj ostane njegov sekretar v službi;

sicer mu je pa zapustil tudi precejšen legat. Tudi vsi drugi uslužbenci so nekaj dobili, a zvedo naj to šele po pogrebu.

„Kje je sedaj grof Alfonzo?“ je vprašal sodnijski komisar.

„Na neki oddaljeni hacijendi.“

„Kedaj se pa vrne?“

„Mogoče še danes, ali pa v par dnevih.“

„Sporočite mi takoj, senor, kadar pride. Obiskati ga moram, da poravnam z njim vse potrebno. Sedaj pa pooblaščaj Vas, da uredite vse, kakor je v testamentu označeno. Kje pa ima rajnci svoje listine?“

„V knjižnici in tule.“

„Denar, vrednostne listine in take stvari?“

„V tej pisalni mizi.“

„Torej moram žalibog zapečatiti don Ferdinandovo stanovanje. Vi ste odgovorni za to, da ne razpečati nihče pečata.“

Kortejo je prikimal in dejal:

„Prosim, da mi daste primerno vsoto za pogrebne stroške. Natančen račun Vam dam po pogrebu.“

„Dobite!“

Zapečatili so grofove sobane in prenesli mrliča v salon, kjer so ga deli na mrtvaški oder.

Kmalu je vedelo celo mesto, da je umrl splošno priljubljeni grof Ferdinando. Ljudje so zvedeli, da je bil grof ranjen v dvoboju, in od vseh strani so prihajala sožalna pisma.

Že popoldne se je posrečilo Korteju, da je bil dalje časa sam pri mrliču. Porabil je priliko, in ga namazal z onim sredstvom, da so se poznale gnile pege. Drugo jutro je prišel zdravnik, da preišče še enkrat mrliča.

„Kako krasno!“ je zaklicala.

Ko je zagledal pege, je takoj dovolil, da smejo grofa pokopati.

Drugi dan se je zgodilo tudi še nekaj drugega.

Kortejo je sedel popoldne pri svoji pisalni mizi, ko zasliši zunaj klopot konjskih kopit. Ni se brigal dalje, kdo da je prijahal. Kar zasliši pred vratmi korake; vrata se odpro, in pred njim je stal — Alfonzo.

Kortejo je skočil hitro kvišku.

„Alfonzo!“ je zaklical.

„Stric!“ je odgovoril prišlec.

„O, čakal sem nate!“

„Tožilo se mi je po Mehiki in po vam!“

„Ali že veš, da je umrl grof?“

„Vem,“ se je nasmejal Alfonzo.

„Smejiš se? Zakaj pa?“

„Ker si tako vsegaveden.“

„Zakaj?“

„Ker mi pišeš, da bo grof Ferdinando umrl; pridem domov, razjašem svojega konja in — zvem, da je že mrtev. Zelo točen si!“

„In niti ne vprašaš, kdo da je dedič?“

„Zakaj, ker vem, da sem jaz.“

„Oho!“

Alfonzo je pobledel.

„Ali morda nisem?“

„Le nikar ne skrbi,“ ga je potolažil stric. „Saj si dedič, a skoraj bi ne bil.“

„Kdo pa?“

„Grof Emanuel de Rodriganda.“

„Vrag ga vzemi! Kako pa to?“

„Takoј zveš: Ampak povej mi najprvo, zakaj si tako razcapan?“

„Naravnost od divjakov prihajam. Sicer pa to nič ne de, grem pač v svoje sobe in se spreoblečem.“

Tedaj je vstopila Jožefa.

Ko je zagledala svojega bratranca, je od veselja zažarela in razprostrla svoje roke, rekoč:

„Alfonzo! Moj Alfonzo! Pridi, da te objamem, moj dragi bratranec!“

Ker je pa bratranec ni hotel objeti, se mu je vrgla okoli vratu in ga strastno poljubovala. Hotel se je je ubraniti, ker se pa ni mogel, je postal jezen.

„Pusti me!“ ji je ukazal. „Zakaj tako razgrajaš! Kar na glas me imenuješ bratranca! Če nas kdo sliši in izda!“

„O, neskončno sem srečna, da te zopet imam!“ je dejala.

„To pa še ni vzrok, da mi hočeš odgrizniti s svojim jednim zobom ustnice!“

To sredstvo je pomagalo. Jezno je zabliskala s svojimi sovinimi očmi in dejala ponosno:

„Še drago mi poplačaš to razžalitev!“

„Pa danes še ne!“ se je smejal Alfonzo.

„Ampak jutri!“

„Nikoli!“

„Le počakaj malo. Ker sem neskončno zaljubljena, misliš, da se ne bom maščevala za to razžalitev?“

„Bodi zaljubljena, zamojdel do ušeš, samo meni prizanesi s takimi neslanostimi. Kortejo, kje so pa ključi mojega stanovanja?“

Kortejo je mirno poslušal ves ta prepir. Sedaj je pa pokazal na kljuko ob steni.

„Tamle so!“ je dejal osorno.

Alfonzo ga je začudeno pogledal in vprašal:

„Kaj ti pa je?“

„Nič.“

„Tedaj naj bo pa tajnik le malo bolj uljuden, in naj podá gospodu ključe v roko.“

Kortejo ga je pogledal še bolj temno in odgovoril:

„Ali pa naj bo nečak tako obziren napram svojemu stricu, da si vzame ključe sam.“

Alfonzo se je zasmeljal.

„Stric, nikar ne uganjaj burk, prav nič se mi ne poljubi šaliti se!“

„Morda se ti bo še moralo poljubiti. Vzemi ključe, pojdi v svojo sobo in spreobleči se, potem pa pokliči služabnika in mu naroči, da naj pridem jaz k tebi.“

Tajnik je govoril to tako odločno, da ni imel Alfonzo več poguma, ustavljati se. Ubogal je in odšel.

Nato je dejal Kortejo svoji hčeri:

„Jožefa, veliko neumnost sva storila.“

„Kaj pa?“

„Ker si sežgala včeraj drugi testament.“

Veselo so se zaiskrile deklici oči; a vendar je dejala z obžalovanjem:

„Saj res. Ampak zakaj je to neumnost?“

„Ker bi ga sicer imeli v svojih pesteh.“

„Ali ga nimamo tudi brez testamenta?“

„Saj varno ne.“

„Le prokusimo.“

Kortejo se je vsedel zopet k svoji pisalni mizi, in Jožefa je odšla. Prišedša v svojo sobo, je odprla svojo omaro in vzela iz predalčka več pol papirja. Bil je — včerašnji testament.

„O, kako sem bila previdna in pametna,“ je mrmrala, „da sem sežgala včeraj namesto testamenta navaden kos časopisa. Sedaj ga pa imam v svojih pesteh; ne uide mi!“

Ko se je Alfonzo spreoblekel, je pozvonil in naročil služabniku, da naj pride takoj k njemu senor Kortejo.

Tajnik je prišel, se usedel poleg Alfonza na stol začel:

„Kako se ti je pa godilo, Alfonzo? Saj si res čisto zdelan!“

„Prokleta slabo se mi je godilo! Vse ti povem, vse; a najprvo bi rad zvedel, kaj da se je tu zgodilo; to je glavna reč. Govori torej, stric!“

Kortejo je zadovoljno pokimal in vprašal:

„Ali si dobil moje pismo?“

„Sem.“

„In srečal ona dva jezdeca, ki sem ti jih poslal naproti?“

„Katera jezdeca?“

„Oh, torej ju nisi srečal!“

„Nisem. Prišel sem po drugi poti.“

„Don Ferdinando mi je namreč naročil, da naj pošljem po tebe dva jezdeca.“

„Kar dva? Torej je bila zelo važna zadeva.“

„Seveda.“

„Gotovo grofova bolezen?“

„Ne, ampak tvoj dvoboj.“

„Grom in strela. Z grofom Embarecom?“

„Da. Embarec je pisal grofu in mu dal tri dni odloka, češ čez tri dni obelodani vso zadevo v časopisih.“

„Vrag ga vzemi! Rad bi bil slišal grofa, kaj je rekel takrat.“

„Bil sem ravno pri njem; razveselil se ravno ni.“

„Mislim, da ne. Kaj je pa storil?“

„Poslal je najprvo dva jezdeca po tebe in šel potem k Embarecu, da — —“

„Da izprosi zame daljši čas za odlok?“

„Kaj pa še!“ je odgovoril Kortejo. „Don Ferdinando je ravnal častno in ne strahopetno. Zato je šel k Embarecu in poravnal sam zadevo.“

„Grom in strela! Dvobojeval se je namesto mene! Torej je vse poravnano.“

„Popolnoma poravnano.“

„Pametnejše misli ni imel ta dobri don Ferdinando v celem svojem življenju, kakor da se je pustil namesto mene usmrčiti! Mislim namreč, da je umrl vsled dvoboja.“

„To mislijo ljudje splošno.“

„Torej ni umrl vsled dvoboja?“

„Ni; ampak vsled nekaj čisto družega.“

„Res, radoveden sem. Namignil si mi že malo v pismu. Vsled česa je pa umrl?“

Kortejo je dal Alfonzu pismo, ki mu ga je pisal njegov brat Gasparino.

„Preberi tole pismo!“ je dejal.

Alfonzo je površno prebral pismo in potem radovedno vprašal:

„Torej je to pismo vzrok don Ferdinandove smrti?“

„To pismo je sicer vzrok, ampak ne smrti; saj še živi.“

Alfonzo je skočil kvišku.

„Živi?“ je zaklical. „Bodi vendar pameten!“

„Mislim, da nisem nič manj pameten, kakor ti!“ je odgovoril tajnik.

„To je vendar neumnost, da živi!“

„Tako mi je naročil moj brat in tvoj oče.“

„Kako je vendar to mogoče? Pravijo, da je mrtev, ti pa rečeš, da še živi!“

„To je zelo lahko mogoče; samo navidezno je mrtev.“

Alfonzo je pobledel.

„Samo navidez je mrtev! Grom in strela. To mora biti strašno!“

„Zelo hud krč ima namreč.“

„Torej ve, kaj da se z njim godi?“

„Mogoče.“

„Pa kako se ti je pa to posrečilo, stric?“

„Dal se mu strup, ki provzroči krč. Ta krč traja cel teden, potem se pa zopet prebudi.“

„In kaj se zgodi potem z njim?“

„Zbudi se na ladiji našega dobrega kapitana Henrika Landole.“

„Ki poskrbi, da izgine.“

„Uganil si. Denemo ga v pletenico in spravimo do morja.“

„To bo pa zelo težko. V tej okolici je mnogo postopačev.“

„Res je. Imeti moram spremstvo, in vendar ne sme živa duša ničesar vedeti. Res, v zadregi sem, kje naj dobim take može.“

Tedaj je odgovoril Alfonzo hitro:

„O, tu ti pa jaz lahko pomagam!“

„Ti?“ se je začudil Kortejo.

„Da, jaz.“

„Ali poznaš ljudi, ki so hrabri, znajo molčati in niso radovedni?“

„Poznam.“

„Kje si se pa seznamil z njimi?“

„Spremili so me s hacijende v Mehiko.“

„Oh, bakeri! Ti niso za rabo.“

„Niso bakeri, ampak Indijanci.“

„To pa že. Ali so krščani?“

„Ne, pagani so.“

„Torej Indios bravos! Iz katerega plemena so pa?“

„Komanhi so?“

„Komanhi?“ se je prestrašil tajnik. „Šališ se!“

„Čisto resno govorim.“

„Komanhi so strašni ljudje. Saj niti v Mehiki ne stanujejo, samo včasih prideje čez mejo, ter morijo in ropajo. Še nikoli nisem nobenega videl!“

„Tudi jaz jih nisem še nikdar preje videl. Sicer so strašnejši kakor naši navadni divji Indijanci, ampak moji prijatelji so, in ti bodo zvesti.“

„Tvoji prijatelji so? Spremili so te v Mehiko?“

„Da. Zunaj mesta so skriti v gorah.“

„To se mi zdi tako čudno kakor kaka pravljica, kakor kak roman!“

„Saj je tudi cel roman, kar sem doživel. Že vidim, da ti moram vse povedati.“

Nato je začel praviti o svojih doživljajih; o Komanhilih, o Apahu, o kraljevskem zakladu, o bojih, o strašnih urah, ki jih je pretrpel na drevesu nad krokodilovim jezerom, o napadu na hacijendo in o bojih s sovražniki.

Kortejo ga je ves začuden poslušal, in ko je Alfonso končal, je šele zaklical:

„Moj Bog, skoraj neverjetno se mi zdi! Torej si videl v resnici neizmerne zaklade?“

„Videl.“

„Kje so pa sedaj?“

„Izginili so!“

„Kam pa?“

„To ve samo ta prokleti Bivolovo Čelo, in morda še par Mictekov.“

„Iskati moramo, tudi če bi bilo treba več let!“ je zaklical Kortejo ves navdušen.

„Saj bom tudi iskal, posebno sedaj, ker sem lastnik hacijende.“

„Ali si res visel na drevesu?“

„Res! To so bile najstrašnejše ure mojega življenja. Še drago mi jih poplačata Bivolovo Čelo in Medvedovo Srce!“

„In Slovenca si ubil?“

„Mislim, da je umrl Gromov Strel vsled udarca, ali pa še umre.“

„Na vsak način mora umreti, kajti edini belokožec je, ki je videl zaklad.“

„S celo jato oboroženih jezdecev jašem v hacijendo.“

„Prepričan sem, da dobiš oborožene vojščake; grofu de Rodriganda gotovo ne odklonijo.“

„Potem se maščujem nad celo zalego!“

„Torej misliš, da me Komanhi spremijo?“

„Gotovo, kajti plačamo jim. Ali hočeš danes z njimi govoriti?“

„Kedaj pa?“

„Zvečer. Čakajo me, da jim prinesem plačilo.“

„Jašem torej s teboj!“

„Preskrbi vse, kar sem jim obljubil.“

„Kaj pa?“

„Zapišem ti na listek. Ampak sedaj pa le najprvo povej, kaj je z dedščino?“

„Ti si edini dedič.“

„Ali je sodnija že razpečatila testament?“

„Že. Kadar se vrneš domov, naj sporočim komisarju, da uredi potem s teboj vso zadevo.“

„Torej sporoči mu takoj.“

„Skoraj bi se nam stvar ponesrečila.“

„Zakaj?“

„Ker je naredil don Ferdinando nov testament.“

„Vrag ga vzemi! Zakaj pa?“

Kortejo je začel pripovedovati. Ko je končal, je dejal Alfonso:

„Marijo moramo takoj spoditi iz službe!“

„To bi bilo neumno, ker bi se potem maščevala. Popolnoma se je moramo iznebiti.“

„Kako misliš?“

„Dati ji moramo velika darila, da molči, ali pa poskrbimo, da izgine.“

„Kaj pa še, še darila naj damo tej babnici!“

„Pa storimo drugače. Ampak sedaj moraš najprvo storiti svojo sveto dolžnost.“

„Kaj pa?“

„Še vprašaj!“ se je zasmeljal Kortejo. „Pomisli, da si sin in nečak rajncega! Kaj poreko služabniki, če se prav nič ne pobrigaš za svojega očeta!“

„Misliš, da naj grem mrliča pogledat?“

„Seveda.“

„In se naj malo jočem.“

„Kajpada.“

„In morda še molim pri rakvi?“

„Tako je!“

„In se čisto črno oblečem?“

„Kakor se spodobi!“

„Dobro; pa storim to kislo delo. Preje ti moram pa še nekaj povedati. Zaradi Jožefe namreč.“

„Le povej!“ je rekel Kortejo radoveden.

„Zakaj me je sprejela tako preprijazno?“

„Preprijazno? Ne zdi se mi. Ali naj se ne veseli sestrična, če se vrne bratranec domov?“

„To se mi je zdelo vse drugače. Mislim, da je deklica v mene zaljubljena!“

„Jaz mislim isto,“ je odgovoril Kortejo hladno.

„Oh, in ti ji tega ne prepoveš?“

„Saj ji tudi ne morem. Ljubezen ostane ljubezen!“

„Ampak uvideti moraš, da tu ni na mestu.“

„Ne, tega ne uvidim.“

„Ne? Oh! Morda celo misliš, da bi postala jaz in Jožefa lahko mož in žena?“

„Meni se že zdi mogoče.“

„Ampak meni ne!“ je zaklical Alfonzo jezno, „saj ni plemenita!“

„Ti tudi ne!“ je odgovoril tajnik pikro.

„O, grof de Rodriganda sem!“

„Kadar se poročiš z Jožefo, lahko tudi ona reče: grofica de Rodriganda sem!“

„To se ne zgodi nikdar!“

„Grofovstvo ni vzrok.“

„Ampak starejša je od mene, in grda!“

„Se ti saj ne bo treba bati, da ti je nezvesta; to je mnogo vredno, moj ljubi Alfonzo.“

„Nadalje je brezsrčna in brezvestna.“

„Ti tudi.“

„In zob nima.“

„Pa si jih da napraviti.“

„Mislim, da je zmožna vsacega zločina.“

„Mi mislimo o tebi isto.“

„Vrag vaju vzemi!“ je zaklical Alfonzo srdit.

„Če naju vzame, naju vzame s teboj vred,“ je odgovoril Kortejo mirno. „Nerazdružljivi smo mi trije. Vsak ima na svoji vesti različne zločine. Nikoli se ne boš mogel naju iznebiti; zapomni si moje besede, Alfonzo!“

„Če bi se pa vaju vendar?“

„Tedaj si pa zgubljen.“

„In vidva z menoj vred.“

„Ne verjamem. Vse je odvisno samo od načina, kako da se začne.“

„Poznam ta način.“

„Mi tudi. Le tresno premisli, in uvidiš, da te imava v oblasti. Sicer pa pustiva ta predmet.“

„Upam, da za vedno.“

„Saj za sedaj. Pojdi sedaj k svojemu očetu in stricu, pa dobro napravi stvar.“

Alfonzo je šel potem v dvorano, kjer je ležal grof na mrtvaškem odru. Jokal in tarnal je tako zelo, da se je vsem smilil. Sicer je pa moral kmalu oditi, ker je prihajalo vedno mnogo ljudi mrliča kropit.

Kmalu potem je šel Kortejo slučajno mimo dvorane, kjer je ležal mrlič. Ravno je stopil ven Indijanec s krivim nosom in velikimi naočniki, bil je — Benito.

Ko je zagledal Korteja, je stopil takoj k njemu in ga vprašal:

„Torej, ali sem Vas goljufal, senor?“

Tajnik mu je takoj namignil, da naj stopi v bližnjo prazno sobo.

„Nesrečnež,“ je dejal, „kaj pa imate tu opraviti?“

„Ničesar. Rad gledam mrliča,“ je odgovoril Indijanec mirno.

„Pa na kak način pridete sem?“

„Hm, poznam Vas že davno. Slutil sem, za koga je strup, in zato sem prišel, da vidim, če je vse v redu.“

„Torej?“

„Strup je bil ravno prav močan.“

„Kedaj je prebudi?“

„V šestih dneh, ampak zaveda se popolnoma.“

„Moj Bog! Torej sliši, kaj da se godi okoli njega?“

„Sliši; z desnim očesom morda celo vidi, ker ste ga slabo zatisnili.“

„To je pa nevarno!“

„To je popolnoma Vaša stvar, senor. Ne vem, kaj da nameravate; ampak če se Vam bo kedaj dobro godilo, tedaj ne pozabite na ubovega Benita.“

Nato je Indijanec odšel. Kortejo je šel za njim. Zunaj je srečal ravno Alfonza.

„Kdo pa je bil ta človek? Kaj pa imaš z njim?“

„Grom in strela, ali sem bil sedaj v strahu!“ je odgovoril Kortejo.

„Zakaj pa?“

„Zaradi tega človeka.“

„Zakaj?“

„Bil je Benito.“

„Benito? Kateri Benito?“

„Ki dela strupe.“

„Grom in strela! Ta ti je napravil strup?“

„Da.“

„Ali si mu povedal, kdo da si?“

„Ne; poznal me je.“

„Ali sluti, za koga je bil strup?“

„Še celo ve.“

„To je pa slabo!“

„Zelo slabo!“

„Ali bo molčal?“

„Kdo ve, če molči take vrste človek!“

„Mislim, da te bo izsesaval kakor pijavka.“

„Se ga pa iznebim.“

„Najboljše je, da ga uničiš.“

„Sicer sem pa nekaj zvedel, kar me zelo skrbi.“

„Kaj pa?“

„Grof se popolnoma zaveda.“

„Nemogoče!“

„Vse vidi in sliši.“

„To mora biti strašno!“ je zaklical Alfonzo, potem pa takoj diabolično dejal: „Rad bi vedel, kaj da si je mislil, ko me je slišal jokati se in žalovati?“

Tedaj je prihitel služabnik mimo in naznamil, da je prišel sodnijski komisar, in bi rad govoril z grofom Alfonzom. Alfonzo je dejal, da naj pride uradnik v njegovo pisalno sobo. Kortejo je šel z njim. Uredili so zapuščino. Alfonzo je bil torej posestnik tolikih milijonov.

Zvečer, ko so že vsi spali, sta odjahala Kortejo in Alfonzo pri stranskih vratih iz palače. Vzela sta s seboj jednega tovrnega konja, ki je bil težko obložen z orožjem in drugimi stvarmi. Jahala sta iz mesta proti severu v gore. V dobri uri sta dospela v dolino, kjer je gorela mala grmada. Indijanci so se poskrili previdno v grmovje. Ko so pa spoznali Alfonza, so stopili izza svojega skrivališča.

„Moj beli brat je mož-beseda,“ je začel načelnik.

„Kar obljubim, velja,“ je odgovoril Alfonzo ponosno.

„Kdo pa je oni drugi mož?“

„Moj prijatelj.“

„Torej naj kaditi z nami mirovno pipo!“

„Saj lahko drugače napravimo. Nimamo časa.“

„Za mirovno pipo je vedno čas. Kdor noče kaditi, je naš sovražnik.“

Kortejo in Alfonzo sta se morala udati indijanski navadi. Vsedli so se vsi na tla in kadili pipo, ki je šla iz ust do ust. Potem je šele začel načelnik:

„Ali sta nam naša dva bela brata vse prinesla?“

- „Vse, kakor smo se pogodili.“
- „Torej odložimo s konja. Ali nam imata morda moja brata še kaj povedati?“
- „Imava,“ je odgovoril Alfonzo.
- „Torej naj govori beli grof!“
- „Ali se mislijo moji bakrenokoži bratje takoj domov vrniti?“
- „Takoj.“
- „Ali si nočejo zaslužiti še več orožja in kinča?“
- „Kaj naj pa storimo?“
- „Tega moža branite, s katerim ste kadili mirovno pipo.“
- „Ali je v nevarnosti, da rabi naše varstvo?“
- „Ni. Jahati hoče samo do morja —“
- „Tam kjer je tista velika voda?“
- „Da. V tisti okolici je mnogo hudobnih ljudi, in zato naj gredo moji bratje z njim, da ga branijo.“
- „Koliko dni pa je do one velike vode?“
- „Pet.“
- „Ali dado naši beli bratje vsakemu izmed nas še dva noža, dva ogledala, rudečo ruto, dve ostrogi, leseno pipo in trikrat deset pesti tobaka?“
- „Vse to vam damo.“
- „Torej spremimo našega belega bratra do morja. Kedaj pa odjaše?“
- „V dveh ali treh dneh.“
- „Ali ga naj tu počakamo?“
- „Da.“
- „Potem nam pa morata dati naša dva bela brata še nekaj okroglega srebra, kateremu pravijo belokožci denar, da si kupimo hrane.“
- „Tudi denar dobite.“
- „Koliko pa?“

„Deset pesov.“

„Ali je to dovolj za hrano za šest mož?“

„Dovolj.“

„Torej daj nam srebro!“

Kortejo jim je dal denar, potem so pa zložili vse stvari s tovrnega konja, in se grozno veselili, posebno različnih pisanih drobnarij.

Kmalu potem sta odjahala Kortejo in Alfonzo proti mestu.

Preden sta hotela iti spat, je šel Kortejo še pogledat v dvorano, kjer je ležal mrlič. Tam je sedela Marija in druge žene. Ko je zagledala tajnika, je vstala in mu šla naproti.

„Oprostite senor!“ je dejala. „Sicer ni pravi čas, vendar Vas li smem nekaj vprašati?“

„Kaj pa?“

„Včeraj so razpečatili testament. Ali je bil to oni testament, ki je ležal v pisalni mizi v srednji miznici?“

„Mislim, da je tisti. Komisar je vse prevzel in zapечатil.“

„Slišala sem, da je don Alfonzo glavni dedič, in da jih je mnogo dobilo darove.“

„Seveda.“

„Ali sem jaz tudi kaj dobila?“

„Seveda. Tisoč pesov in prosto oskrbo do smrti.“
Začudila se je.

„Ali je tako v testamentu?“

„Da.“

„O, potem pa že ni bil pravi testament.“

„Zakaj?“

„Ker mi je obljubil don Ferdinando nekaj družega in tudi zapisal je drugače.“

„Kaj pa?“

„Vrniti naj se smem v svojo domovino na Špansko. Poleg tega pa dobim toliko, da lahko živim do smrti brez vseh skrbi.“

„Ali je to v testamentu pristavil? Kdaj pa?“

„Tisti večer pred smrtjo.“

„Saj takrat pisati niti mogel ni, ker je bil ranjen.“

„O, pa je vendarle pisal. Pomagala sem mu celo, da se je vsedel, in pisal je čisto dobro.“

„Kam pa je spravil tisti testament?“

„V pisalno mizo.“

„Torej moram vprašati komisarja, če je bilo to tudi zapisano, kar praviš?“

„Le vprašajte ga, señor! Ker je milostivi gospod mrtev, nočem več ostati tu.“

„Če pa ni tega v testamentu, kar praviš?“

„Tedaj ni bil pravi testament.“

„Ali sta bila dva?“

„Seveda.“

„Kje si pa zvedela to?“

„Don Ferdinando mi je rekel, ko je delal družega.“

„Oh, zakaj je pa naredil družega?“

„Tega pa ne morem povedati; govoriti bi morala s komisarjem, da poišče pravega.“

„Najprvo naj govorim jaz z njim, Marija. Povem ti, kar mi bo povedal.“

„Že dobro.“

Kortejo je odšel in zaklel na tihem. Ta ženska mu bo delala morda še preglavico. — —

Drugi dan je bil don Ferdinandov pogreb. Udeležila se ga je vsa odličnejša gospoda. Položili so ga v rodbinsko rakev. — —

Po pogrebu je bilo vse mirno v palači. Alfonzo je

sedel na divanu in premišljeval o svojem bogatstvu. Kar se odpro vrata, in vstopila je — Jožefa.

„Ti si?“ jo je vprašal. „Kaj pa hočeš?“

„S teboj govoriti,“ je odgovorila na kratko.

„Zakaj mi pa nisi naznanila, da prideš?“

„Ali ti naznaniš, kadar prideš k nam?“

„To je vse nekaj družega.“

„Isto je.“

„Kaj pa poreko služabniki, če vidijo, da se k meni plaziš?“

„Da smo pač sorodniki,“ se je nasmejala.

„Ti? Ali si prismojena?“

„Molči! Nikar se ne razburjaj. Sedaj še nihče ničesar ne ve, ampak mogoče je, da zvedo od mene.“

„Ali se ti tako poljubi šaliti se?“

„Popolnoma resno govorim, akoravno sem slabe volje.“

„Kaj te je pa spravilo o slabo voljo?“

„Prvič, ker nisi niti toliko uljuden z menoj, da bi mi ponudil stol.“

„Vsedi se! In drugič?“

„Drugič si me grozno zazhalil!“

„Razhalil? In celo grozno? To je pa res hudo; žalibog, da se ničesar ne spominjam.“

„Rekel si mi, da sem grda in stara, da sem brezsrčna in zmožna vsacega zločina.“

„Res je, da sem rekel,“ je dejal Alfonso mirno.

Kar pobleдела je od same jeze in ga srdito vprašala:

„Mislim, da si se samo šalil, kajne?“

„Nikakor.“

„Torej si mislil resno, popolnoma resno?“

„Seveda. Tvoj stari žlobodravi oče ti lahko vse potrdi.“

„Oh, kaka razžalitev!“ je zaklicala in stisnila svoje koščene pesti.

„Ali me misliš pozvati na dvoboj?“ se je smejal Alfonzo.

„O ne, kajti preveč strahopeten si, da bi prišel. Ali naj ti dokažem, da nisem brezsrčna?“

„Dokaži!“

„Kdor ljubi, ima gotovo srce.“

„Seveda če ljubi s srcem.“

„Torej dobro, jaz ljubim s srcem in sicer tebe.“
Pri teh besedah ga je pogledala kakor jezna mačka, ki bi mu najrajše skočila v obraz.

„Mene?“ se je zasmejal Alfonzo na ves glas. „To je pa zelo zabavno. Sicer pa nimam ničesar proti temu.“

„Ali je to tvoj edini odgovor?“

„Jih hočeš morda več? Dva ali celo tri?“

Videla je, da se norčuje iz nje, zato je rekla vsa razburjena od jeze:

„Ali si že kedaj slišal, da se naj ljubezen povračuje?“

„Seveda sem že slišal,“ je odgovoril. „Celo povračeval sem jo že mnogo, mnogokrat.“

„Torej veš, kako se ljubezen povračuje?“

„Seveda vem.“

„Torej dobro, zahtevam, da mi povračuješ ljubezen!“

„Kaj pa še! Ali noriš?“

„O, popolnoma pri zdravi pameti sem, ampak mogoče je, da še znorim!“ je odgovorila.

„Poskusi!“

„Le nikar si tega ne želi, kajti slaba bi se ti godila.“

„Hm, kremplje imaš že prave!“ jo je zasmehoval.

„Alfonzo!“ je zagromela.

„Le govori bolj tiho! Saj te slišim.“

„Torej ne ljubiš me?“

„Nikakor, sestričnica. Celo svoje življenje ne najdeš žive duše, ki bi se v tebe zaljubila.“

„Zakaj?“ je vprašala. „Morda, ker imam en sam zob?“

„Tudi zaraditega.“

„Ali si že slišal kaj o tem, da se da ljubezen prisiliti?“

„Morda z ljubezensko pijačo? Kaj pa še!“

„Nikakor, s silo, s pravo silo.“

„To se ti je menda samo sanjalo.“

„In vendar je resnica, dokažem ti.“

„Res radoveden sem.“

Alfonzo ni slutil, kake posledice ima še vse to lahko zanj, zato jo je tako hudo razdražil.

„Gotovo te prisilim,“ je dejala.

„S čim pa?“

„Z grofovsko krono.“

„Zelo nerazumljivo govoriš.“

„Ti pa povem razločnejše: če me ne narediš grofico, tedaj si ob grofovsko krono.“

Pbledel je vendar.

„Bodi pametna, Jožefa!“ je odgovoril. „Ljubezen se ne da prisiliti; saj jaz nisem kriv, da te ne ljubim, kakor ti mene.“

„Vendar hočem, da me ljubiš; hočem!“ je poteptala z nogo.

„Prosim te, vzdržuj se!“ je dejal resno.

„Vzdrževala sem se leta in leta. Prikrivala sem svojo ljubezen, in bolest mi je razjedala srce. Vzdrževala sem se tudi danes in sedaj, ko se tako norčuješ iz mene. Vzdržujem se še sedaj in te prosim, saj poskusi me ljubiti. Alfonzo, poskusi!“

Stopila je k njemu in ga hotela prijeti za roko, a izmaknil ji jo je.

„Nikar ne uganjaj burk, sestrična! Saj nič ne gomaga!“

„Bog naj mi bo priča, ne uganjam burk,“ je zatrjevala Jožefa.

„Torej pa odidi v svojo sobo; ne morem ti pomagati!“

„Torej dobro,“ je dejala, „ker mi ne moreš pomagati, si morem pa sama. Kajne, moj oče gre v Vera Kruc?“

„Da; spraviti mora mrliča tja.“

„Kedaj se vrne?“

„Pred enim tednom gotovo ne.“

„Dobro, odloči se torej do takrat. Ko se vrne moj oče, te vprašam. Če me zavrneš tudi takrat —“

„Gotovo te zavrnem!“ ji je segel v besedo. „Zavrnil bi te tudi, če bi mi dala petdeset let za premislek.“

„Torej me sovražiš in zaničuješ?“

„Niti ne sovražim, niti ne zaničujem te.“

„Kaj pa?“

„Nič. Ne maram te; to je vse, kar čutim zate. Bodi s tem zadovoljna!“

„Ne mara me! Kakor da bi ne bila ničesar drugzega kakor strašilo na njivi.“

„Sedaj si pa zadela pravo besedo, sestrična!“ se je rogal.

„Varuj se, Alfonzo! Dovolj si me sedaj razžalil!“
je siknila.

„Torej pojdi vendar!“

„Saj grem! Veš torej koliko časa imaš za premislek!
Adijo.“

„Adijo! Pa zamomni si za drugič, da mi moraš
preje naznaniti, kadar prideš.“

Odšla je. Alfonzo pa se ji je smejal in se vsedel
na divan. Doživel je veseloigro in niti mislil ni, da se
utegne spremeniti v žaloigro.

Zvečer sta prišla na zadnje dvorišče dva moža,
Alfonzo in tajnik. Na zahodni strani dvorišča je bil
velik vrt, kjer je bila lepa vrtna utica. Tam je stara
Marija najrajše posedevala in premišljevala o žalostni
smrti svojega gospoda. Tudi danes zvečer je sedela
sama v utici. Slišala je, da sta moža osedlala konje;
slišala je tudi, kaj sta se pogovarjala. Spoznala ju je
po glasu.

„Torej kako dolgo ne prideš domov?“ je vprašal
Alfonzo Korteja.

„Osem do devet dni.“

„V mesto Vera Kruc ne greš?“

„Preden se ne iznebim te proklete pletenice gotovo
ne. Upam, da smem zaupati tem šestim Komanhom.“

„Popolnoma. Le pazi, da te ne zasačijo!“

Bilo je štiri konj. Na dveh sta jahala, tretji je bil
obložen z hrano in drugimi stvarmi, in na četrtem je
bila privezana kakih šest čevljev dolga pletenica.

Jahala sta naravnost na pokopališče. Tam sta pri-
vezala konje in šla k rodbinski rakvi de Rodriganda.
Alfonzo je odvalil veliko kamenito ploščo. Potem sta šla
doli v zidan grob in odprla v temi rakev. Ves čas sta
molčala. Vzela sta mrliča ven, ga spravila gori, zaprla

rakev, položila kamenito ploščo nazaj in zaklenila mavzolej. Potem sta spravila mrliča s pokopališča, ga dala v pletenico in jo zaklenila. Nato sta odjahala.

Šele proti jutru se je vrnil grof Alfonzo skozi zadnja vrata v palačo.

Drugi dan skoraj ob istem času je sedela Marija zopet na vrtu, premišljevala o testamentu in se spominjala časov, ko je bil še tu dobri Peter Karpéles.

Kar zašumi nekaj v njeni bližini. Pogledala je kvišku in se prestrašila. Nekdo je skočil s ceste čez vrtni zid. Hotela je zavpiti, pa ni mogla; samo vzdihnila je od strahu. Vendar je zadostoval tudi njen vzdih. Mož je skočil naravnost k njej in jo prijel za vrat, da ni mogla vpiti.

„Molči,“ je dejal, „sicer te na mestu zabodem. Kdo si?“

„Dojiteljica sem pri grofu de Rodriganda,“ je odgovorila.

„Dojiteljica? Ali ima otroke?“

„Ne.“

„Čemu pa rabi potem dojiteljico?“

„Dojila sem mladega gospoda.“

„Ug! Razumem! Kako se pa pišeš?“

„Marija Hermájek.“

„Hermájek — Hermájek — to ime sem že slišal!“ Pomislil je malo in jo potem vprašal: „Ug! Ali poznaš Petra Karpelesa in senoro Olgo?“

„Poznam.“

„Govorila sta o tebi. Dobra žena si. Vem, da me ne izdaš; nič žalega ti ne storim.“

Pri teh besedah jo je izpustil.

Šele sedaj si je upala moža natančneje pogledati. Bilo je temno, vendar je videla, da je bil visoke, močne

postave in oblečen v ustrojeno bivolovo kožo. Imel je dvocevko in mnogo družega orožja za pasom. Vsedel se je poleg nje na klop in dejal:

„Nikar se me ne boj saj sem tvoj prijatelj.“

„Kdo pa ste?“

„Bivolovo Čelo sem, mieteški vodja.“

„Torej ste Indijanec?“

„Da.“

„Kaj pa hočete tu?“ ga je vprašala.

„Odgovori mi najprvo na moja vprašanja,“ je dejal.

„Čigava je ta hiša?“

„Grofa de Rodriganda.“

„Ki mu je ime Ferdinando?“

„Ne. Ta je pred par dnevi umrl.“

„Kako je ime sedanjemu grofu?“

„Alfonzo; oni, ki je bil pred kratkem na hacijendi.“

„Ali je dober mož?“

Molčala je.

„Povej mi resnico. Tvoj prijatelj sem. Olga Karpeles me je sem poslala.“

„Zakaj me pa to vprašate?“

„Ker je storil na hacijendi mnogo hudega. Lažnik je, goljuf in morilec, ampak stahopetnež.“

„Ni dober mož, ne,“ je priznala Marija.

„Torej ga ne ljubiš?“

„Ne. Nihče ga ne mara.“

„Kdo je še v tej veliki hiši?“

„Vsi njegovi uradniki in služabniki. Prvi je senor Pavlo Kortejo.“

„Kortejo — Kortejo — to ime sem tudi že slišal. Senor Karpeles mi je menda pravil o njem. Španec je, kajne?“

„Da. Sedaj je odpotoval v Vera Kruc.“

„Sam?“

„Ne, s šestimi Komanhi.“

„Ug!“ je zaklical Indijanec. „Ali si videla Komanhe?“

„Ne.“

„Ali odpotuje grof Alfonzo?“

„Ne.“

„Torej mi ne uide. Kedaj je odpotoval Kortejo s Komanhi?“

„Včeraj zvečer ob tem času. O, senor, ali name-
ravate morda kaj hudega?“

„Ničesar. Dobre ljudi ljubim, hudobne pa sovražim.“

„Kako se pa godi senorju Karpelesu?“

„Bogat in dober je. Zdrav in močan je in ima
otroka, ki ga zelo ljubi.“

„Da, srečen je. Oh, ko bi mogla biti pri njem.
O, ko bi smela tu proč.“

„Ali se ti ne dopade tu?“

„Ne. Vsi so tukaj hudobni.“

„Ali nikogar ne ljubiš?“

„Nikogar. Samo don Ferdinando je bil dober.“

„Ali bi se veselila, če bi jih doletela zaslužena
kazen?“

„Seveda; prav privoščila bi jim.“

„Ali je storil ta Alfonzo tudi tukaj kaj slabega?“

„Mnogo.“

Sedaj ji je Bivolovo Čelo šele zaupal in dejal od-
kritosrečno:

„Prišel sem se maščevat.“

„Nad grofom?“

„Da.“

„Le kaznujte ga, senor, le! Najhujšo kazen je
zaslužil.“

Dobra žena ni poznala indijanskih šeg in ni pri teh besedah niti mislila na smrt ali skalpiranje, ampak samo splošno na kazni.

„Ali bi bila rada pri senorju Karpelesu?“ jo je vprašal.

„Zelo rada! Iz srca hrepenim po njem in senioriti Olgi,“ je odgovorila.

„Ali hočeš iti z nami k njemu?“

„Z vami? Ali vas je več?“

„Dva sva.“

„Kdo pa je drugi?“

„Apaški vodja Medvedovo Sree.“

„Ali gresta na hacijendo?“

„Da, v enem tednu.“

„O, kako rada bi šla z vama, pa vaju ne poznam. Divja Indijanca sta.“

Mietek je nalašč preslišal njene zadnje besede, jo prijel prijazno za roko in ji dejal pristrčno:

„Dobra skvava si. Ali naj ti povem, kaj da je grof Alfonzo vse zakrivil?“

„Le povejte, senior!“

Vsedel se je poleg nje in ji začel pripovedovati. Ko je končal, je dejala Marija z zaupanjem:

„Senior, sicer ste Indijanec, ampak dober človek ste. Zaupam Vam in grem z vama.“

„Uf! Stara si; zato preskrbino zate nosilnico.“

„Kje pa je Vaš tovariš?“

„Zunaj mesta čaka náme.“

„Zakaj pa ni prišel z Vami?“

„Saj zadostuje, če eden poizveduje. Pa tudi ne zna tako dobro jezik belokožcev kakor jaz. Kadar se vrneva, ga vidiš.“

„Kam pa gresta?“

„K morju.“

„In se res vrneta?“

„Res, če znaš molčati.“

„O, senor, živa duša ne zve od mene nijedne besedice.“

„Tudi ne, da je bil Bivolovo Čelo tu?“

„Tudi ne.“

„Če izpolniš svoje obljubo, izpolnim tudi jaz svojo. Lahko noč, dobra žena!“

Podal ji je roko in skočil zopet čez vrtni zid na cesto.

Ko je prišel zopet precej daleč in mesta, je močno zažvižgal. Apah je takoj odgovoril s žvižgom in stopil v temi k njemu.

„Kje pa ima moj brat konje?“ ga je vprašal Bivolovo Čelo.

„Tamle v bližini se paseta,“ je odgovoril Medvedovo Srce. „Ali je moj brat kaj poizvedel?“

„Našel sem hišo.“

„Ali je velika?“

„Menda največja v celem mestu.“

„Ali najdeva tam takoj onega, ki ga iščeva?“

„Seveda ga najdeva, kajti dobil sem voditeljico.“

„Žensko?“

„Da. Njegova sovražnica je. Prijateljica seniorja Karpelesa in seniorite Olge je. Obljubil sem ji, da jo vzameja s seboj v hacijendo.“

„Ug!“ je dejal Apah. „Ženska je kakor potok, ki venomer šumlja!“

„Ta skvava ne klepeta,“ ga je zavrnil cibolero. „Senora Olga mi je pravila o njej, preden sva odpotovala. Poznam jo.“

„Torej ni našel moj brat ničesar drugega razun te ženske?“

„Še mnogo več. Povedala mi je, kje da so Komanhi.“

„Ug! Kje so pa?“

„Odšli so v Vera Kruc.“

„In kje je beli grof?“

„V svoji hiši, kjer tudi ostane.“

„Torej nama ne uide; ampak ti komanški psi nam utegnejo uiti. Moj brat naj hiti, da jim slediva! Kedaj so pa odšli?“

„Včeraj zvečer; po kateri poti, že vem.“

„Torej pa idiva takoj za njimi.“

„Pa pojdiva.“

V dveh minutah sta že sedeta na svojih konjih in jahala proti zahodu.

Komanhi niso slutili, da jim sledila Bivolovo Čelo in Medvedovo Srce. Dospeli so v okolico Vera Kruca in jo krenili severno od mesta proti morju, kjer so našli slednjič pripravno obrežje.

Kortejo je šel takoj v luko in obiskal Landolo, ki je bil ravno na krovu.

„Slednjič!“ je dejal kapitan. „Čakal sem Vas že kakor vrag dušo. Niti za trenutek nisem smel zapustiti ladije, in prokleto dolgočas mi je že bilo. Ali imate tovor?“

„Da, v pletenici.“

„Kje pa jo imate?“

„Protí severu ob morju.“

„Ali nam znate pokazati pot?“

„Mislim, da najdem dotični kraj.“

„Torej takoj odplovemo z velikim čolnom. Kako spremstvo pa imate?“

„Šest divjih Indijancev.“

„Grom in strela, pametni pa ste! Ti gotovo molče; to je varno in gotovo.“

Kmalu potem so odveslali. Mornarji so bili seveda oboroženi; kajti Landola je bil pripravljen na boj, če bi ga zadrževali carinski stražniki.

V poldrugi uri so dospeli na obrežje, kjer so naložili pletenico v čoln. Niti Komanhi niti mornarji niso slutili, kaj da je notri. Potem so odveslali.

Kortejo je spremil kapitana zopet na krov, da popijeta steklenico vina. Naročil je Komanhom, da naj čakajo nanj.

Ko so dospeli srečno na krov, so spravili pletenico najprvo v kapitanovo utico.

„Kaj nameravate tule z njim,“ je vprašal Kortejo kapitana, ko sta bila sama.

„Opazovati ga moram, da vidim kako se vede človek, ki je navidezno mrtev, kadar se prebudi.“

„Ampak tule ga lahko izvohajo vaši ljudje.“

„Nikar ne skrbite. Kadar oživi, ga spravim na dno ladije, kjer ga ne vidi in ne sliši živa duša. Pojdite, in pomagajte mi!“

Nato sta odnesla pletenico v malo utico poleg kapitanove utice. Utica je imela malo okence, vendar je bila preozka, da bi bila mogla položiti pletenico na tla, zato sta jo naslonila poševno na zid in jo odprla.

Mrlič je ležal poševno v pleteniti. Bil je bled ko smrt, in vendar se mu je poznalo, da je samo navidezno mrtev.

„Grom in strela!“ je zaklical Kortejo. „Kaj pa je to? Čisto sive lase ima!“

„Ali se zaveda?“ je vprašal kapitan.

„Seveda se.“

„Tedaj ni čuda, da je osivel vsled groznega strahu, ki ga je prestal. Če naju sliši govoriti, bo vedel, da je rešen. Pojdite, senor, nazaj v mojo kajito; vino naju čaka.“

Stopila sta v sosednjo kajito. Medtem, ko sta popivala, je ležal mrtvec ves obupan v pletenici. Groza in strah sta ga spreletavala. Ugibal in ugibal je, in vendar ni vedel, kaj da se je z njim zgodilo. Sedaj je vendar vedel, da se ne gre za njegovo življenje, a ganiti se ni mogel. Bog zna, kaj ga še vse čaka!

Kortejo se je kmalu potem poslovil, in dva mornarja sta ga vesljala na suho. Krmar je bil mlad mož, ki je bil na ladiji drugi krmar. Bil je oni Jakob Garbilo, ki je umrl v ječi v Barceloni, in ki se je izpovedal vpricho doktorja Strnada dominikanskemu patru. —

Komanhi so medtem sedeli na obrežju in čakali na Korteja. Takoj blizu je bil gozd, in ob obronku gozda so se pasli konji.

Kar zavihra eden izmed konj.

„Ug!“ je zaklical komanški vodja, ki je ravno ogledoval in se veselil lepe dvocevke, ki mu jo je daroval Alfonzo.

Kar počita dva strela in zgrudil se je mrtev na tla. Tudi njegov sosed je bil mrtev.

Ostali štirje Komanhi so skočili kvišku. Tedaj počita zopet dva strela, in dva Komanha se zgrudita mrtva na tla. Ostala sta samo še dva. Namerila sta s svojimi puškami proti oni smeri, kjer se je pokadil dim, in sprožila. Eden izmed njiju je — zadel.

„Ug!“ je zaklical nekdo za drevesom, kamor sta ustrelila Komanha.

Bil je Bivolovo Čelo in se prijel za boke.

„Ali je moj brat ranjen?“ ga je vprašal Medvedovo Srce, ki je stal za sosednjim drevesom.

„Sem,“ je odgovoril Mietek.

„Kje pa?“

„V boku.“

„Torej naj še ta dva komanška psa hitro umreta!“
Nabasala sta medtem iznova svoje puške in ustrelila. Komanha sta se zgrudila mrtva na tla.

„Ug!“ je tedaj zaklical Apah. „Sedaj ne živi nobeden več, ki bi sporočil svojim rojakom v komanških pokrajinah. Moj brat naj mi pokaže svojo rano!“

Bivolovo Čelo je bil samo obstreljen. Rana sicer ni bila nevarna, vendar ga je zelo bolela.

„Tako morava odjahati,“ je dejal Apah.

„Zakaj pa?“

„Ker ob morju ne rase rastlina za rane.“

„Jutri gotovo že najdeva rastlino. Pa poglejva malo natančnejše mrtvece!“

Stopila sta iz gozda in skalpirala mrliča.

„Vsak ima dve puški!“ se je začudil Apah.

„Staro in novo.“

„Kje so jih neki ukradli?“

„Ukradli jih niso. Grof jim jih je dal, ker so ga spremili.“

„Puške vzameva s seboj.“

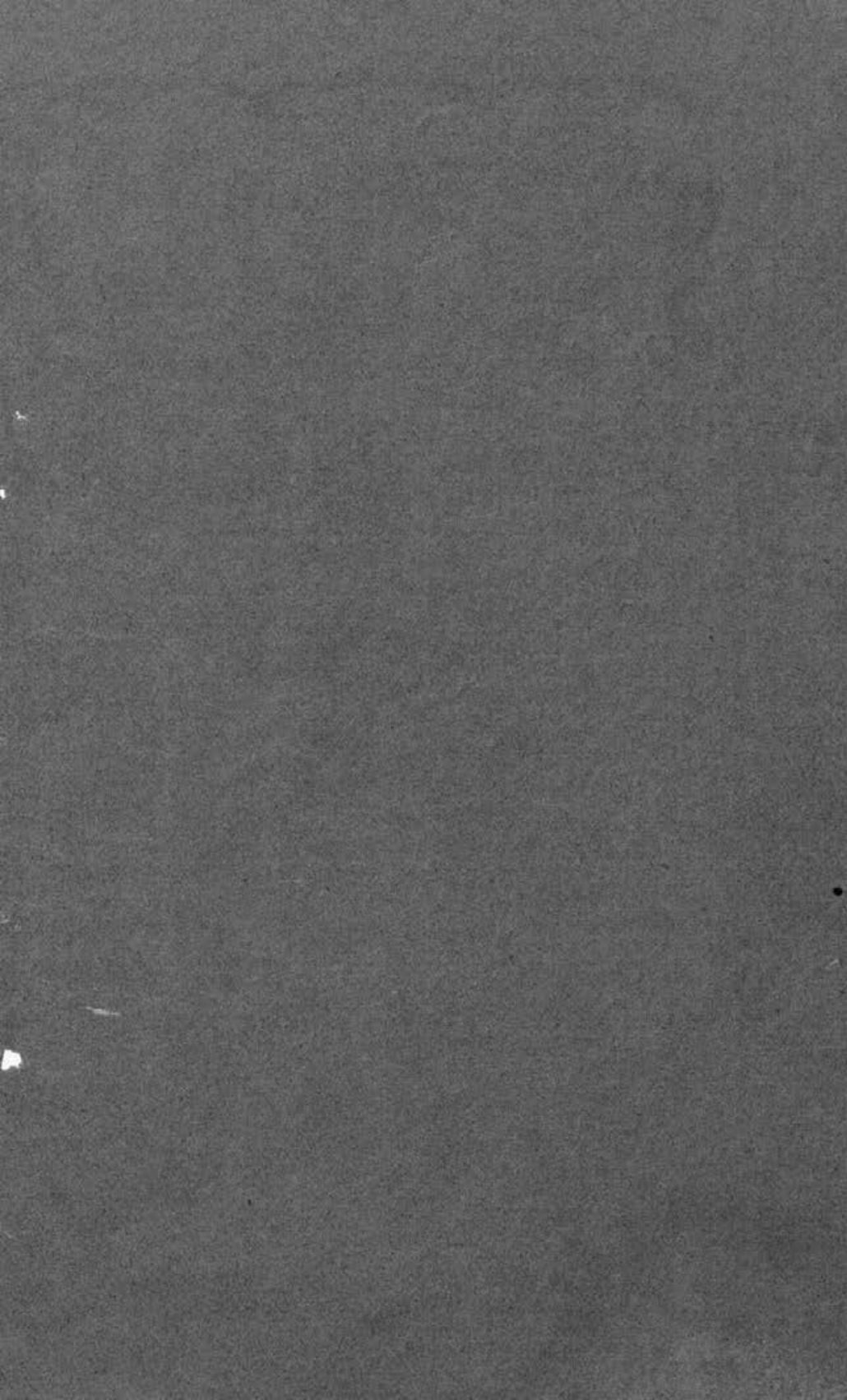
„Oh,“ je dejal tedaj Bivolovo Čelo, „saj so dobili tudi še mnogo drugih stvari, ki jih midva rabiva. Vse vzameva. Moj brat naj gre po konje.“

Apah je pripeljal kmalu konje, ki sta jih skrila v gozdu.

„Kaj pa storiva z komanškimi konji?“ je vprašal Medvedovo Srce.

„Jednega vzameva s seboj.“

„Čemu?“

Beračeve skrivnosti

ali

preganjanje okoli sveta.

Velik roman, poln razkritja skrivnostij človeške družbe

spisal

kapitan Ramon Diaz de la Eskosura

prestavil

grof Sokolski

Ta roman nam predočuje dolgotrajen boj za ljubezen in življenje, boj zoper nevoščljivost in sovraštvo.

Doktor Janko Strnad je pravi slovenski junak, ki se ti prikupi že na prvi pogled, in slediš mu iz domovine v daljne, tuje dežele, iz jedne nevarnosti v drugo.

Mraz te pretresa, če bereš o teh dogodkih, in drugič se ti topi srce od veselja. Seznanil se s plemenitimi in krasnimi ženami, z groficom Silvo, z indijansko nevesto Karjo in drugimi; a tudi hudobna brata Kortejo, nepravega grofa Alfonza in druge hudobneže spoznaš.

Koliko skrivnostij ve stara ciganka Carba? Kako zmaga slednjič pravica nad krivico? Koliko mora pretrpeti doktor Strnad in njegovi tovariši dokler se po šestnajstletni ječi maščujejo nad svojimi sovražniki?

↳ Naznanilo ↲

Vse to zveš v tem romanu, in čim dalje bereš, tem bolj se zanimaš za svojega ljubljence.

Roman: „Beračeve Skrivnosti“ izhaja v zvezkih po 30 vinarjev. Vsak zvezek obsega 32 tiskanih strani z eno podobo. Dobiva se v vseh knjigarnah. Če bi raznaševallec pozabil na nadaljevanje, obrnite se na ono knjigarno, ki je na ovoju označena. Če bi slučajno v dotičnem kraju ne bilo knjigarne, pošljite denar za dotične zvezke po poštni nakaznici ali pa v znakmah, in svoj natančni naslov na podpisano založniško knjigarno, ki vam zaželjene zvezke nemudoma dopošlje.

Dunaj, VII. Sigmundgasse 11.

* JOSIP RUBINSTEIN, založniška knjigarna *

Beračeve skrivnosti ali preganjanje okoli sveta

Velik roman, poln
razkritja skrivnostij
spisal *človeške družbe*
kapitan

Ramon Diaz

de la Escosura.

Založila knjigarna
Josip Rubinstein na Dunaju.

Dobiva se:

B. M. Maly

140 T. 18490

„Oh, kako krasno, kako krasno!“ je šepetal.

„Da nama nese, kar vzameva mrtvim Komanhom. Kje je neki oni belokožec, ki so ga spremili?“

Bivolovo Čelo je opazoval obrežje in potem dejal:

„Ali vidi moj brat sled tesanega čolna, ki je bil tu?“

„Vidim; bil je čoln, kakor jih imajo belokožci na ladijah,“ je odgovoril Apah.

„Odvesljal je gotovo na kako ladijo v luki.“

„Vzel je s seboj pletenico, ki sva jo videla.“

„Ali se vrne?“

„To naju pravzaprav nič ne briga,“ je odgovoril Apah. „Grofov писаč je, ki nama ni nič žalega storil. Zato mu tudi ničesar ne storiva.“

„Moj brat ima prav,“ je odgovoril Mietek. „Vzameva mu samo konje, da prideva preje v Mehiko kakor on, da ne more svariti grofa.“

Nato je potegnil nož izza pasa in zabodel vse ostale komanške konje.

Konja, kateremu sta prizanesla, sta obtovorila z orožjem in stvarmi, ki sta jih vzela Komanhom. Potem sta odjahala.

Ob istem času se je vračal Pavlo Kortejo z ladije ob obrežju morja k svojim komanškim spremljevalcem. Kar zasliši klopot konjskih kopit. Hitro se je skrtil za bližnji grm in videl Indijanca, ki sta jahala mimo.

A nista bila še deset korakov oddaljena, ko zakliče Apah:

„Uf!“ in pokaže na tla na čisto nov sled.

Tudi Bivolovo Čelo se je sklonil in zagledal Kortejev sled.

„Belokožec je!“ je dejal Mietek in zgrabil za svojo puško.

Apah je skočil hitro s svojega konja. Videl je, da se je nekaj streslo za grmom. V trenutku je stal pred Kortejeom, ki se vsed strahu niti pobegniti ni upal. Medvedovo Srce ga je privlekel izza grma.

Takoj sta ga spoznala. Sledila sta mu namreč iz Mehike do sem, zato se nista mogla zmotiti.“

„Kdo si?“ ga je vprašal Bivolovo Čelo.

„Iz Mehike sem,“ je odgovoril Kortejo v strahu.

„Vprašal sem te, kdo si?“

„Tajnik grofa de Rodriganda sem.“

„In kako ti je ime?“

„Pavlo Kortejo.“

„Poznava te. Če nisi boljši kot grof, prideva o priliki po tvoj skalp. Ali naju poznaš?“

„Ne.“

„Jaz sem Bivolovo Čelo, michteški vodja, in tale je Medvedovo Srce, apaški vodja. Kadar prideš v Mehiko, sva se že zmenila s tvojim grofom. Zagovarjati se bo moral zaradi hacijende del Erina. Zakaj si se pa skril?“

„Nisem vedel, kdo da pride.“

„Uf! Torej imaš slabo vest. Svoje komanške prijatelje iščeš, kajne?“

„Da.“

„Najdeš jih. Bili so zadnji psi, ki so napadli hacijendo. Ne pridejo v večne prerijske gozdove. Ug!“

Nato sta odjahala naprej in pustila prestrašenega tajnika, ki je gledal za njima, dokler nista izginila.

Jednega izmed naših konj in komanško orožje imata. Kaj se je neki zgodilo? si je mislil. Alfonzo mi je že pravil o teh dveh slavni Indijancih. Grom in strela, sledila sta Komanhom, da se maščujeta nad njimi. Sedaj pa hočeta iti še celo v Mehiko k Alfonzu.

Prehiteti ju moram. Bivolovo Čelo je ranjen. Morda ga bo ovirala rana, in prehitim ju.

Ko je prišel Kortejo na kraj, kjer je zapustil svoje spremljevalce, je našel na tleh mrličee in mrtve konje. Takoj jo je krenil v Vera Kruc, kjer si je najel dva jako dobra konja in vodnika.

Jahala sta kakor hitro mogoče skozi Solodad, Lomalto, čez prelaz del Mašo, skozi Kordovo, Oricabo in Pueblo ter dospela slednjič v Mehiko.

Indijanca sta jahala po drugi poti. Ker je tresla Bivolovo Čelo vsled rane mrzlica, sta morala dva dni počivati. Šele v gorah sta našla slavno rastlino Oregono, ki zaceli vsako rano. Šele potem je mogel zajati Mietek zopet svojega konja.

Zato sta dospela dva dni pozneje v Mehiko kakor Kortejo.

Grof Alfonzo ga je že težko pričakoval. Ko je slišal, da se je vrnil, je takoj naročil služabniku, da ga naj pokliče.

„Torej, kako se je posrečilo?“ je vprašal grof.

„Dobro, zelo dobro.“

„Oh, torej se mi je odvalil kamen od srca. Saj tudi ni malenkost, spraviti navidezno mrtvega človeka od tu do morja. Ali ste ga spravili na ladijo, da ni nihče ničesar opazil?“

„Smo.“

„In Indijanci? Plačati jim moramo. Kje so pa?“

„Mrtvi so.“

„Mrtvi?“ se je začudil Alfonzo.

„Ravno zaradi tega sem rekel, da se je zelo dobro posrečilo. Vsi Komanhi so ustreljeni, in ni se nam treba več bati prič.“

„Ustreljeni so! Kdo jih je pa ustrelil?“

„Bivolovo Čelo in Medvedovo Srce.“

„Oh!“ je zaklical Alfonzo. „Ta dva vragova sta jih ustrelila? Kje pa?“

„V našem skrivališču, na obrežju blizu Vera Kruca.“

„Grom in strela, torej sta jim sledila!“

„Seveda, njim in tebi.“

„Saj sem si takoj mislil, da nas zasledujeta.“

„Najprvo sta usmrtila Komanhe, ker mislita, da jim ti itak ne uideš. Sedaj, ko sta gotova s Komanhi, pa prideš ti na vrsto.“

„Prokleta! Povej mi vse, povej!“

Kortejo mu je potem opisal vso svojo pot v Vera Kruc in pristavil:

„Bivolovo Čelo mi je dejal, da bo s teboj že govoril, kadar se vrnem jaz v Mehiko. Vidiš torej, da hoče priti do tebe. Najel sem zato dva hitra konja in ju prehitel. Gotovo sta se zakasnila, ker je Mictek ranjen.“

„Torej moram kakor hitro mogoče odpotovati, kajti celo v mestu nisem varen pred takimi ljudmi.“

„Saj moraš itak odpotovati na Špansko!“

„Seveda; »oče« mi je pisal pred par dnevi.“

„Oh! Pokaži mi pismo.“

„Prosim. Tu ga imaš.“

Alfonzo je odklenil svojo pisalno mizo in dal Korteju pismo, ki je bral:

„Moj ljubi Alfonzo!

Naročil sem že svojemu oskrbniku, advokatu senorju Gasparinu Korteju, da naj ti sporoči, da te željno pričakujem v Rodrigandi. Ker nimam več upanja, da bi ozdravil slepoto svojih oči, te

prosim, pomisli, da si moj edini sin in moja edina zanesljiva moška opora. Zato te zelo kmalu pričakujem

Tvoj oče

Emanuel, grof Rodriganda y Sevilla.“

„To je seveda zelo nujno,“ je dejal tajnik. „Kaj pa nameravaš?“

„Odpotojem, pa je!“

„Tudi jaz ti svetujem. Tu si že vse podedoval in tam vodiš tudi celo posestvo. Sreča je za nas, da je oslepel don Emanuel.“

„Bil sem že v skrbeh, da spozna najino podobnost,“ je dejal Alfonzo. „Sedaj se mi saj ni treba več bati.“

„Hm, poskrbeti moramo seveda, da več ne ozdravi.“

„Zato poskrbim že jaz!“

„In Silva? Spoznala bo podobnost.“

„Pah, ne bojim se je.“

„Torej ti svetujem, da takoj odpotuješ. Kar se tukajšnih zadev tiče, bodi le brez vseh skrbi.“

„Preje jašem še v hacijendo.“

„Oh! Kaj si vsega ne izmisliš!“

„Maščevati se moram za vse, kar so mi tam storili.“

„In Indijanca ti sledita!“

„Pa mi ne moreta ničesar storiti, ker imam varno spremstvo.“

„Vojake misliš, kajne?“

„Tako je!“

„Da ti pa dovolijo vojaško spremstvo, moraš govoriti s predsednikom.“

„Govoril sem že z njim, ko tebe ni bilo tu.“

„Ali ti je dovolil?“

„Seveda mi je. Veš, da grofu de Rodriganda ne more odkloniti prošnje.“

„Kake vzroke si mu pa naštel?“

„Povedal sem mu, da so Komanhi hacijendo napadli, ter dejal, da pridejo skoraj gotovo še, da maščujejo svoje mrtvece.“

„Torej kaj ti je pa obljubil?“

„Izročil mi je že dva povelja, prvo za guvernerja, drugo pa za divizionarja v Durangu, da mi naj da takoj cel švadron konjenikov.“

„Oh, to je dobro! Nikoli nisem maral tega starega Petra Karpelesa!“

„To se začudi, kadar pridem. Predrznil se mi je celo reči, da sem samo njegov gost, in ne njegov gospod, ker je najemnik hacijende do svoje smrti.“

„O tem ničesar ne vem.“

„Jaz tudi ne. Don Ferdinando ni tega nikoli omenil, in tudi v obeh testamentih ni o hacijendi del Erina nijedne črtice.“

„Tudi najemniške pogodbe še nisem videl, niti za eno leto ne. Don Ferdinando ni hotel nikoli gororiti o svojem razmerju s Karpelesom.“

„Torej tudi nisem na ničesar navezan, in storim, kar hočem.“

„Kedaj pa odpotuješ?“

„Takoj.“

„S spremstvom?“

„Z vojaškim spremstvom.“

Tedaj ga je pogledal Kortejo ostro v obraz in vprašal:

„Kaj pa je z Jožefo? Ali sta že govorila in se zjedinila?“

„Zjedinila?“ je vprašal Alfonzo in se delal, kakor bi ne vedel, kaj da misli Kortejo. „Ali sva se morda skregala in razdvojila?“

„Hm! Pa posloviš se vendar še, preden odpotuješ?“

„Seveda se!“ je odgovoril Alfonzo, obotavljajoč se.

„Dobro, torej grem pozdravit Jožefo, kajti nisem je še videl, odkar sem prišel domov.“

Odšel je k svoji hčeri. Veselila se je, da se je njen oče srečno vrnil, vendar ni bila dobre volje.

„Videla sem te, ko si prijahal,“ je dejala. „Ali si bil pri Alfonzu?“

„Da.“

„Ali je kaj redel o meni?“

„Samo mimogrede. Ali sta se te dni drug drugega izogibala?“

„On se je mene, jaz pa njega. Ali že veš, da hoče odpotovati v Rodrigando na Špansko?“

„Vem. Preje hoče pa iti še na hacijendo del Erina.“

„Slišala sem že praviti. Mislim, da se od tam niti ne vrne več v Mehiko, ampak odpotuje naravnost na Špansko, da se mi izogne.“

„Torej moramo pa stvar takoj sedaj urediti.“

„Kedaj pa odpotuje?“

„Takoj; pravi pa, da se hoče posloviti.“

„Ne verjamem mu. Takoj grem k njemu.“

„Ali se bo dal prisiliti?“

„Seveda ga prisilim,“ je dejala odločno in samozavestno.

„Dvomim.“

„Le zanesi se name. Saj greš z memoj?“

„Grem.“

„Torej pojdi!“

Odšla sta v Alfonzovo stanovanje, ki je ravno pospravljal. Začudil se je, ko ju je zagledal, in ju hotel menda odsloviti. A Jožefa ga je prehitela in vprašala:

„Ali odpotuješ, Alfonzo?“

„Da, odpotujem, kakor vidiš!“

Jezno se je držal pri teh besedah, a deklica se ni brigala za to.

„Ne da bi se spomnil na to, kar sem ti rekla, ko je odpotoval oče v Vera Kruc?“

„Hm, o, res se ne spominjam več,“ se je hlinil.

„Ti pa pomagam. Priznala sem ti odkritosrčno in pošteno, da te ljubim, in zaraditega pričakujem, da postanem grofica de Rodriganda.“

„Grom in strela!“ je odgovoril zaničljivo. „Sedaj se šele spominjam na tvojo neslano šalo. Mislim, da je že končana!“

„Končana? Kaj pa še! Rekla sem ti, da čakam na tvoj odgovor tako dolgo, dokler se moj oče ne vrne. Oče se je vrnil. Torej kako si se odločil?“

„Oh, ali misliš res resno?“ je vprašal.

„Res.“

„In čakaš na odgovor?“

„In zahtevam odgovor.“

„Torej, naj bo, ti pa povem: Za ženo vzamem, kogar jaz hočem, ampak tebe pa nikoli, nikdar, nikdar, nikdar!“

Mislil je, da vzplamti, a motil se je. Jožefa je samo mirno dejala:

„In vendar me vzameš za ženo!“

„Kaj pa še! Kdo me more prisiliti?“

„Jaz.“

„Ti?“ je vprašal zaničljivo. „Nikdar se ne smeši! Vzroki, ki mi jih hočeš navesti, niso vredni pi-kavega oreha.“

„Motiš se; tehtnejših vzrokov menda ni na svetu.“

„Prisiliti me hočeš morda z grožnjo, da me izdaš, da nisem pravi grof Rodriganda?“

„Tako je!“ je odgovorila mirno.

„Torej ti rečem še enkrat, da se samo smešiš. Sama sebi škoduješ, ker sta ti in tvoj oče moja sokrivdnika.“

„Mislim, da nama tega ne moreš dokazati. Sicer se pa tudi motiš, če misliš, da se smešim. Kaj pa, če bi imela še drugi testament?“

„Saj si ga sežgala!“ se je zaničljivo zasmeljal.

„Nisem ga, še ga imam!“ je dejala.

Te besede je izgovorila tako resno, da je postajalo Alfonzu vendar malo tesno pri srcu. Tudi tajnik se je začudil.

„Kaj, ali ga nisi sežgala, Jožefa?“ je vprašal.

„Nisem.“

„Saj sem vendar z lastnimi očmi videl!“

„Videl si, ko je gorel kos časopisa,“ se je smejala.

„O možje, kako ste pametni! Oče, hotel si sežgati testament in nisi pomislil, kako izvrstno orožje je to proti takoimenovanemu grofu de Rodriganda.“

„Res, premetena si! Prav mojstersko si ravnala v tem slučaju!“ je zaklical Kortejo.

„Saj laže!“ je dejal Alfonzo.

„Resnico govorim!“ je trdila Jožefa.

„Kje ga pa imaš?“

„Tule v svojem žepu!“

Potrkala je zmagonosno na svoj žep, Alfonzo pa je dejal potuhnjeno:

„Pokaži mi ga, sicer ti ne verjamem!“

„Tu se ga naglej!“

Segla je z obema rokama v žep. Alfonzo je videl, da ima testament v levici, in ji ga je hotel iztrgati; a opazil ni, da ima v desnici bodalo. Hitro mu je nastavila bodalo na srce, in ves prestrašen se je umaknil.

„Grom in strela!“ je zaklical. „Ali me hočeš zabosti?“

„Nikakor,“ se je smejala. „Samo svojo lastnino branim!“

„Svojo lastnino?“ se je jezil Alfonzo. „Testament je moj!“

„Pa že ne! Pravzaprav ga mora dobiti sodnijski predsednik. In prisegam pri vseh svetnikih, da ga dobi, če se ne zaročiš z menoj pismeno preden odpotuješ.“

„Nesramnost!“ je siknil Alfonzo.

„To seveda ni bila nesramnost, ko si mi rekel, da sem stara, grda in zmožna vsacega zločina!“

„Mislim, da ne spraviš stvari do skrajnosti!“

„Do skrajnosti; bodi prepričan o tem. Upam, da me podpira tudi moj oče pri tem!“

„Na vsak način!“ je odgovoril Kortejo. „Poslali so te sem kot malega princa Rodriganda, a vedel sem takoj, da so te zamenjali. Kar imam pisem, jih zažgem, in radoveden sem, kako mi potem kaj dokažeš!“

„Oba sta hudobna!“ je zaklical Alfonzo.

„Mogoče. Nehvaležen si, zato bodi prepričan, da se ne trudim več zate. Od mene dobiš neizmerna posestva rodbine de Rodriganda v Mehiki, zato je samo ob sebi umevno, da moramo biti tudi mi tega deležni, in sicer na ta način, da vzameš Jožefo za ženo.“

„Tega pa za vruga ne storim!“

„Ali je to tvoj resen odgovor?“ je vprašala Jožefa.

„Tako je!“

„Dobro!“

Obrnila se je in hotela oditi. Videl je, da namerava nekaj resnega. Poklical jo je nazaj in vprašal:

„Počakaj, kam pa greš?“

„K predsedniku,“ je mirno odgovorila.

„Ne bodi tako vražja! Ali si v resnici domišljuješ, da bi bila srečna, če postaneš moja žena?“

„Da. Dovolim ti prostost v vsakem oziru, ampak grofica de Rodriganda hočem postati.“

„Tega ne morem! Kaj pa poreče grof Emanuel, če se oženim brez njegovega dovoljenja s hčerjo brata njegovega tajnika!“

„Saj tega niti ne zahtevam. Poročiva se šele po njegovi smrti. Sedaj mi daš samo pismeno izjavo, da sem tvoja zaročenka.“

„Ali mi izročiš potem testament?“

„Ne. Testament dobiš šele po poroki. Ampak odpotuješ lahko kamor hočeš, če mi daš pismeno potrdilo zaroke.“

„Dobro, dam ti izjavo.“

„Tako?“

„Tako.“

„Slednjič postajaš vendar pametnejši; ampak nikar ne misli, da je s tem vse v redu. Če ne izpolniš svoje obljube, se maščujem nad teboj!“

Alfonzo je podpisal pismeno zaroko.

Kmalu potem je odjahal z vojaškim spremstvom proti Durangu.

Indijanska načelnika sta dospela šele dva dni pozneje v glavno mesto. Zvečer je šel Bivolovo Čelo v palačo Rodriganda. Skočil je čez vrtni zid, kjer ga je čakala stara Marija Hermájek.

„Uf, izpolnila si svojo obljubo!“ ji je dejal.

Vsa vesela ga je začela kar tikati in odgovorila:

„Vsak dan sem čakala nate, a zaman.“

„Ali se je Kortejo že vrnil iz Vera Kruca?“

„Že pred dvema dnema.“

„Uf! Bolan sem bil in nisem mogel tako hiteti. Kje pa je bledokoži grof?“

„Grofa Alfonza misliš, kajne? Odpotoval je.“

„Uf! Kam pa?“

„Živa duša naj bi tega ne izvedela, in vendar se mi je posrečilo. Šel je v hacijendo del Erina.“

„Kedaj pa je odpotoval?“ se je začudil Indijanec.

„Predvčerašnjim. Pregnati hoče senorja Petra Karpelasa s hacijende.“

„Ali veš to za gotovo?“

„Seveda. Slišala sem senorja Korteja in njegovo hčer, ko sta se o tem pogovarjala.“

„Ne posreči se mu!“

„Spremlja ga cel švadron konjenikov. Ker je grof Ferdinando umrl, je Alfonzo dedič.“

„Uf! Ali veš, kaj je spraval Kortejo v neki ple-tenici v Vera Kruč?“

„Ne vem.“

„Torej nimamo tu ničesar več opraviti. Takoj moramo odjahati v hacijendo.“

„Ali me vzameta s seboj?“

„Vzameva. Ali imate kaj konj v palači?“

„Dvanajst najboljših imamo v hlevu, drugi so na paši. Tudi sedla za dame imamo. Samo najpotrebnejše stvari vzamem s seboj, in v eni uri sem pripravljena.“

„V eni uri te torej že čakava.“

Skočil je čez zid in se vrnil k svojemu tovarišu. Marija pa je šla pospravljat svoje stvari. Ko se je čez eno uro vrnila na vrt, sta jo Indijanca že čakala.

Apah je molčal, Bivolovo Čelo pa je vprašal:

„Ali je kdo v hlevu? Vzamemo si namreč druge konje, ker so naši utrujeni.“

„Konjski hlapec je v hlevu!“ ga je svarila Marija.

Micetek se ni zmenil za njene besede in odšel z Apahom v konjski hlev. Hlapec je spal na konjski odeji, poleg njega pa je gorela svetilka. Zvezala sta ga in mu zamašila usta. Potem sta si izbrala pet najboljših konj.

V petih minutah sta že oddirjala z Marijo iz mesta.

Zunaj mesta sta preložila s svojih konj vso prtljago na dva prosta grofovski konja. Svoje konje pa sta izpustila.

Ko je zvedel drugo jutro tajnik Pavlo Kortejo, da je izginila stara Marija Hermájek v spremstvu dveh Indijancev, je bilo že prepozno, da bi jih zasledovali. — —

Medtem je bilo v hacijendi zopet vse pri starem.

Omeniti bi bilo treba samo to, da je Slovenec toliko ozdravel, da je vstal. Bil je zelo zamišljen in gledal vedno predse. Kadar ga je pa kdo kaj vprašal, je vedno dejal: „Ubil me je.“

Nekega dne je sedela Olga s Krekom pri oknu in gledala v daljino. Kar zagleda od daleč pet temnih točk. Kmalu je videla, da sta dva jezdeca, ena dama na konju in dva tovorna konja. Slednjič je spoznala indijanska načelnika in svojo staro prijateljico Marijo Hermájek. Takoj ji je hitela naproti

Tudi vsi drugi so prihiteli na dvorišče.

„Torej kako sta opravila?“ je vprašal Peter Karpeles?“

„Vse komanške skalpe imava,“ je odgovoril Bivolovo Čelo.

„In grof?“

„Grof Ferdinando je umrl.“

Peter in njegova hči sta se začudila.

„Umril je? Ali res?“

„Res,“ je odgovorila Marija.

Potem pa je vse povedala, kar je vedela.

„Torej je Alfonzo njegov naslednik?“ je vprašala Olga.

„Da. Ali ga še ni bilo tu?“

„Ali pride v hacijendo?“ je vprašal Karpeles.

„Da,“ je odgovorila Marija. „Na poti je že in spremlja ga cel švadron konjenikov.“

„Zakaj pa?“

„Da Vas takoj prežene s hacijende.“

„Mene? Oh!“ je dejal Karpeles ponosno. „To se mu pa že ne posreči!“

„Braniti hočeva naše bele brate,“ je izjavil Apah.

„Tako skličeva vse bakére in cibolére,“ je pristavil Bivolovo Čelo.

„Hvala lepa Vama!“ je odgovoril hacijendero. „Morda rabim Vašo pomoč, vendar imam drugo sredstvo.“

„Kako pa?“

„To že pozneje natančneje vidite. Ali pridejo vojaki morda kmalu?“

„Kmalu, kmalu!“ je izjavila Marija. „Alfonzo je odpotoval iz Mehike že dva dni pred nami. Šel je samo še po konjenike v Durango.“

„Torej skličem takoj svoje ljudi!“

Kmalu potem je zadonel lovski rog po poljih in travnikih. V četrto ure so se zbrali vsi bakeri in ciboleri na dvorišču. Komaj so zaklenili močna palisadina vrata za seboj, ko pridirja cela jata konjenikov. Čez zid se je videl cel gozd samih sulic.

„So že tu!“ je zaklical Karpeles. „Bodite mirni; sprejem jih sam!“

Konjeniki so se ustavili pred vratmi. Kar potrka nekdo na vrata. Karpeles je vprašal, kdo da je in česa da želi.

„Odprite!“ je ukazal Alfonzo.

„Komu?“

„Meni, lastniku te hacijende.“

„Kdo pa ste?“ je vprašal Karpeles.

„Grof Alfonzo de Rodriganda.“

„Ki napada dame? Oh, nobenega grofa de Rodriganda ne poznam, ki bi bil lastnik te hacijende. Takoj Vam dokažem. Počakajte malo!“

Hacijendero je odšel čez dvorišče v hacijendo. Kmalu se je vrnil z velikim pergamentom.

„Namerite s puškami,“ je ukazal, „a ne streljajte, preden Vam ne ukažem.“

Takoj so ga obstopili bakeri v velikem krogu in namerili proti vhodu. V sredi je stal hacijendero, za njim pa indijanska načelnika.

„Odprite!“ je ukazal Karpeles.

Franceško je odprl vrata, in konjeniki so hoteli takoj vdreti na dvorišče, a so se takoj umaknili, ko so zagledali čez štirideset nabasanih pušk. Najbolj se je prestrašil Alfonzo, posebno ko je zagledal oba Indijanca. Takoj se je umaknil za zid, da bi ga ne dosegla nobena kroglja.

„Kaj pa to pomeni?“ je vprašal ritmojster, ki je vodil konjenike.

„To pomeni to, da sprejme prost Mehikanec v svoji hacijendi samo take ljudi, katere sam hoče.“

„Ta hacijenda ni Vaša. Lastnik te hacijende je grof Alfonzo de Rodriganda, in če nam ne dovolite vstopiti, udremo s silo.“

„Tedaj se pa le varujte! Hacijenda je moja. Ta grof se Vam je nalagal. Gospoda za menoj sta indijanska načelnika in imata z njim še velik obračun. Senor, zoper Vas nimam ničesar. Jaz sem Peter Karpeles, lastnik te hacijende. Bodite tako prijazni, in povejte mi svoje ime.“

„Jaz sem Šaro de la Vega, ritmojster tega švadrona.“

„Šaro de la Vega? Ali ste morda v sorodu s predsednikom generalom de la Vega?“

„Njegov sin sem.“

„O, potem pa pojte le malo bliže in oglejte si tale pergament. Podpisala sta ga Vaš oče, Dijac, in general Karéra.“

„Oh, pokažite!“

Prijahal je bliže in bral.

Ko je prebral pergament se je obrnil k svojim častnikom in činovnikom ter jim dejal:

„Senorji, pojdite bliže! Senor Peter Karpeles je dobil hacijendo del Erina v najem s pristavkom, da postane takoj popolen lastnik, kadar umre grof Ferdinando de Rodriganda. Grof Alfonzo o tem menda ničesar ne ve. Senor Karpeles, ali mu smem pokazati pergament?“

„Samo pod pogojem, da ga dobim takoj in nepoškodovanega nazaj!“

„Le zanesite se name!“

„Zaupam Vam, ker ste mi dali besedo; kajti grofu Alfonzu bi ne zaupal, niti potem, če bi mi dal svojo častno besedo.“

„Oh! Ali mu tako malo zaupate? — Torej naj bo; porok sem za to, da dobite pergament nazaj.“

Nato je odjahal ritmojster s pergamentom pred vrata k Alfonzu.

Kmalu se je slišalo noter, kako je Alfonzo zunaj parkrat prav jezno zaklel. Potem se je vrnil ritmojster na dvorišče in izročil Karpelesu pergament.

„Senor, lastnik hacijende ste, in ker ne ostane grof Alfonzo pod takimi pogoji tu niti trenutek, se poslovim od Vas!“

V prihodnji minuti je oddirjal švadron po veliki planoti. Kmalu potem sta ji sledila dva jezdeca, Medvedovo Srce in Bivolovo Čelo. Mislila sta samo na strogo indijansko maščevanje. — —

Senor Karpeles pa se je vrnil v svojo hišo. Vsled smrti grofa Ferdinanda de Rodriganda je postal lastnik hacijende.

Trinajsto poglavje.

Plesalka.

Drug ti je v skrbno nastavljene mreže
Nestanovitno zasačil srce;
Vendar na mene še nekaj te veže, — —
— — Trdna med nama vzdiguje se stena
'Z brézna globôc'ga do strmih nebes; — —
— — Ne pozabiti jih, sô te prosili
Drugi, ne môje prevzetno srce;
V mislih ti niso, al mène po sili
Pomnila boš ti do zadnjega dne. —

(Dr. Fr. Prešeren.)

Častiti bralec je spoznal dosedaj grofovskā brata Emanuela in Ferdinanda de Rodriganda in brata uradnika Gasparina in Pavla Kortejo. Gotovo se ti zdi velika uganka, zakaj zasledujeta in goljufata brata Kortejo na tako grozovit način prijazna in velikodušna brata de Rodriganda. O tem hočemo spregovoriti sedaj nekaj besedi in ti razjasniti to razmerje. —

Kmalu potem, ko se je skregal Gasparino Kortejo z lepo cingarito Carbo, in odvedel vzgojitelj Štrnad senoro Lapajne iz nepoštenih rok kneza Olzuna v domovino, sta obudila v Saragosi dve osebi veliko zanimanje in obrnila splošno pozornost nase.

Prvi je bil stari grof Manfredo de Rodriganda, oče takrat še mladih bratov Emanuela in Ferdinanda.

Bil je mnogo let kraljev namestnik španskih dežel v Vzhodni-Indiji, in pravili so, da je prinesel s seboj

neizmerno bogatstvo. Sedaj je bil v pokoju in prišel v Madrid, da nadzoruje vzgojo svojih dveh sinov. Ker je imel v saragoški okolici bogata posestva, je prišel samo za kratek čas v to mesto, da pregleda natančnejše upravo svojih posestev.

Eden izmed njegovih glavnih upraviteljev, je bil Henriko Kortejo, oče bratov Gasparina in Pavla. Sploh so pa bili Korteji že od nekdanj pri grofovski rodovini de Rodriganda v službi, in govorilo se je, da je ta Henriko poseben ljubljeneц starega podkralja, dona Manfreda.

Don Manfredo je živel izredno razkošno. Bil je visoke, močne postave. Njegova brada in lasje so bili osiveli, in njegova koža je bila od solnca ožgana, in ravno zaradi tega je bil videti nekam lep in častitljivo-krepak.

Še lepši je bil seveda njegov upravitelj Henriko Kortejo. Bil je v najlepših letih, in akoravno je imel že dva odrašena sinova, je bil vendar na glasu, da je ljubljeneц saragoških dam. Njegov sin Gasparino, ki je bil tudi v Saragosi, se v tem oziru ni mogel meriti z njim.

Druga oseba je bila prima-balerina, prva plesalka saragoškega gledišča.

Kakor komet se je prikazala nenadoma na saragoškem odru, in ravnotako hitro je očarala saragoške može.

Ime ji je bilo Žanéta Baldéc, ter je bila baje čisto revnih starišev. Samo vsled svoje lepote in gibčnosti je dosegla tak uspeh. Tudi knez Olzuna jo je uboževal, vendar so pravili, da ga ne mara.

Njen ljubljeneц je bil Henriko Kortejo, oče obeh sinov. Vsak dan jo je redno obiskoval.

Grof Manfredo de Rodriganda je imel preveč opravkov, da bi mislil na gledišče in veselice. Ko je pa uredil glavne stvari, se je moral vendar pokazati malo med svet, že zaradi svojega stanu.

Sprejemal in hodil je na obiske, prirejal in obiskoval soareje. Šel je tudi večkrat v gledišče, vendar si še ni ogledal zaradi svojih resnih nazorov baleta. Slišal je že mnogo praviti o krasni balerini, in ko je videl nekoč v neki prodajalni njeno sliko, si je nehote kupil njeno fotografijo.

Ko je sedel potem doma in ogledaval njeno krasno telo in fin obraz, je bil kar ves očaran.

Kmalu potem je vstopil v sobo njegov služabnik. Bil je mali, suhi Ivan Alimpo, ki je bil pozneje kastelan na Rodrigandi. Ko je zagledal podobo, se je kar začudil. Ker je bil grofov ljubljeneec, je vzel podobo kar v roko in jo ogledoval. Ves začuden je vprašal potem grofa:

„Grom in strela, ekselenca, kdo pa je to?“

„Baldeca,“ je odgovoril Manfredo dobrovoljno.

„Baldeca? Kdo pa je to?“

„Prima-balerina, prva plesalka saragoškega gledišča.“

„Hm!“

Grof Manfredo ga je pogledal in vprašal:

„Kaj misliš?“

„Hm!“

„Torej?“

„Škoda, da je taka krasotica plesalka.“

„Plesalka mora vendar lepa biti!“

„Seveda, ampak ta je tako lepa, da bi bila lahko grofica. Ali je ta tista, o kateri ljudje toliko govorijo?“

„Da.“

„Že davno sem si želel, da bi jo videl.“

„Pa pojdi, dam ti prosto.“

„Hvala, ekselenca! Zvest služabnik ne zapusti svojega gospoda zaradi plesalke. Vse kaj družega bi bilo seveda — hm!“

„Kaj?“

„Če — — če bi Vi sami — — hm!“

„Torej kaj pa? Le povej!“

„Če bi Vi sami šli enkrat v balet.“

„Ali misliš res, Alimpo?“ je vprašal grof mirno.

„Tako je!“ je odgovoril hitro Alimpo.

„No, stvar si še premislim!“

Alimpo ni bil zadovoljen s takim koncem, zato je malo pokašljajal in dejal:

„Počakati bi morali seveda, dokler igrajo prav lepo igro, kakor naprimer »Solčno kraljico«; pri tej igri je tudi balet.“

„Ali si že videl to igro?“

„Še ne.“

„Zakaj se pa spomniš ravno na to igro?“

„Ker jo ravno danes igrajo.“

Grof se je hitro obrnil in rekel:

„Alimpo, zvit si pa, kar se zda.“

„Jaz? Jaz?“ je vprašal Alimpo v zadregi. „O ne.“

„Pa vendar! Najprvo se delaš, kakor bi plesalke niti ne poznal, sedaj pa celo veš, katero igro da danes igrajo.“

„Saj je v vseh listih tega mesta tiskano?“

„A tako! Ali bi rad videl to igro?“

„O, zelo rad, Ekselenca! Slišal sem, da je zelo lepa igra. Sami angelji in hudiči, duhovi, vile in kraljice igrajo.“

„Torej pa pojdi!“

„In Vi, milostivi gospod?“

„Ali res ne moreš sam iti?“

„Res, ne morem!“

„Torej dobro! Ali pride danes kdo k nam na obisk? Ali sem morda kam povabljen?“

„Niti prvo, niti drugo.“

„Dobro, pa se peljeva v opero!“

Alimpo se je razveselil in poljubil svojemu gospodu od samega veselja roko.

Grof je komaj čakal, da je šel v gledališče.

Kako drugačno je pač bilo vse takrat, ko jo je slednjič videl!

Uvod opojne gledališke godbe se je končal, in balerina se je prikazala na odru. Krasna je bila kakor solnce. Njena divna postava se je videla skozi prosojen trikó. Imela je junonsko telo. Njen fin profil in njene omamljajoče oči so te naravnost očarale.

Grof Manfredo jo je samo gledal in gledal. Vse drugo ga ni brigalo, videl je samo balerino, te lepe oči, to bujno telo. Ko se je igra končala, bi bil še nadalje venomer sanjal, če bi mu ne bil prinesel Alimpo klobuka in ga spomnil, da je konec igre.

Najprvo je globoko vzdihnil potem pa je dejal:

„Naroči, da naj gre kočijaž z vozom domov!“

„Ali se ne peljemo, Ekselenca?“ je vprašal Alimpo ves začuden.

„Ne. Peš greva, in če so še odprte prodajalne, greva k prvemu zlatarju!“

Alimpu se niti sanjalo ni, kaj da pomeni gospodov ukaz, vendar ga je moral ubogati. Pri zlatarju je kupil grof dragocen briljantast kinč, in ga izročil potem na cesti služabniku.

„Ali veš, kaj da sedaj storiš?“ je vprašal sedaj grof Alimpa.

„Ne vem, Ekselenca,“ je odgovoril služabnik naivno.

„Ali veš, kje da stanuje balerina Baldéc?“

„Ne vem; ampak takoj lahko zvem, če je treba!“

„Seveda je treba! Ti sam greš k njej v njeno stanovanje. Razumeš?“

„Zelo dobro!“ je pritrdil Alimpo.

„Izročiš ji zlatnino sam in rečeš, da ji ga pošilja oboževalec solnčne kraljice, akoravno je preveč poceni za tako kraljico.“

„Grom in strela, Ekselenca! Saj stane petnajst tisoč durov!“

„To te prav nič ne briga! Če te osebno ne sprejme, prineseš briljante nazaj.“

„To bo menda pametnejše, milostivi gospod! Kaj pa naj rečem, če me vpraša, kdo da ji to pošilja?“

„Ničesar ne rečeš.“

„Ali naj čakam na odgovor?“

„Ne. Ko ji izročiš zlatnino, se takoj vrneš domov, kajti radoveden sem, kaj da poreče. Sedaj pa le pojdi!“

Grof je odšel peš domov; služabnik pa je šel v balerinino stanovanje, ki slučajno ni bilo zelo daleč.

Ko je zagledal na vratih ime »Žanéta Baldéc«, je pozvonil, in prijazna služabnica mu je odprla.

„Kaj pa želite?“ ga je vprašala.

„Ali je senora Baldéc že doma?“

„Še ne.“

„Torej moram počakati, ker imam za njo naročilo.“

„Tako pozno! Ali bi ne mogla jaz preskrbeti?“

„Ne. Izročiti ji moram namreč nekaj.“

„Od koga pa?“

„To je skrivnost. Ali smem vstopiti, seniorita?“

„Pravzaprav ne. Ampak če jo lepo mirno čakate, pa vstopite zamojdel.“

* Odprla je vrata, in Alimpo je vstopil, sedaj jo je šele natančneje videl. Alimpu se je sedaj godilo ravno tako, kakor njegovemu gospodu v gledališču. Čutil je, da mu bije srce glasneje, in sicer blagodejno in srečno.

„Oh,“ se je začudila naenkrat deklica, „kaj pa je to! Mislim, da se ne motim. Senor, ali Vam ni ime Ivan Alimpo?“

„Seveda mi je.“

„Torej ste res oni mali, dobri Ivan Alimpo iz Rodrigande?“

„Majhen?“ je vprašal Alimpo malo nejevoljno. „Tako majhen pa vendar nisem. Saj ste Vi za cel prst manjša kakor jaz!“

„Mogoče,“ se je smejala. „Ampak senor, pogledjte me vendar malo natančneje! — Ali me ne spoznate?“

„Ne,“ je odgovoril v zadregi. „Ali sem Vas že kedaj poznal, seniorita?“

„Seveda ste me!“

„Kdo pa ste?“

Veselo se je nasmejala in rekla vsa srečna:

„Štiri leta sem mlajša od Vas — — —“

„Oh! Ali ste tudi iz Rodrigande?“

„Seveda sem. Ali ne poznate več svoje male, razposajene sosedinje, ki je tolikokrat jahala na Vašem hrbtu?“

„Prokleta! Torej ste morda celo — —“

Ustavil se je sredi stavka. Nemogoče, da bi postala njegova razposajena in grda sosedinja tako lepo in pridno dekle.

„Torej, le nadaljujte, senor!“ se je smejala iz dna svojega srca in mu pokazala lepe, bele zobe.

„Hm,“ je mrmral Alimpo, vesel in vendar v zadregi. „Pa saj niste sosedova Elvirita?“

„Seveda sem Elvira, kakor ste me vedno klicali, oziroma Elvira, kakor mi pravijo sedaj, odkar sem odrasla.“

„Grom in strela!“ se je začudil Ivan. „Prokleta čedno dekle ste postali!“

„Pojte, pojte, senor!“ je dejala sramežljivo.

„Sveta Madona mi bodi priča, da je res!“ je trdil Alimpo.

„O, tudi Vi ste se predruščili, in sicer ste postali še malo čednejši!“ se je nasmejala.

„Samo malo? — Grom in strela, to ni dovolj! Ljubo bi mi bilo, da bi bil postal neskončno lepši, na primer kakor kak angelj.“

„Oh, zakaj pa?“

„Ker se bi Vam potem morda malo dopadal.“

Alimpo se je naenkrat nekako ohrabil. Prijel je deklico za roko in ji pogledal v oči.

„Pojte, pojte, senor,“ je zarudela deklica. „Kaj bi imeli od tega, če bi se mi malo dopadali?“

„O, zelo, zelo mnogo, Elvira. Sicer pa, zakaj bi se ne tikala, kakor včasih?“

„Tega pa ne, kajti postali ste tako imeniten gospod.“

„Jaz? Oh! Zakaj pa?“

„Saj imate livrejo grofa de Rodriganda!“

Pogledal se je, in se potem hitro udaril z roko po čelu.

„O sveta Madona, ali sem neumen!“

„Zakaj?“ se je začudila Elvira njegovi odkritosrčnosti.

„Tako je! In moj gospod grof je še neumnejši!“

„Oh,“ se je zasmejala deklica. „Kaj, če bi Vas slišal?“

„Rekel bi, da imam čisto prav. Tako neumna, kakor danes, midva z grofom že davno nisva bila.“

„Zakaj pa, Alimpo?“

„Ker naj bi nihče ne vedel, kdo da sem, in kdo da ji je poslal dijamante, in imam vendar to livrejo.“

„Dijamante?“ se je začudila deklica.

„Da; za petnajst tisoč durov.“

„O moj Bog, kar tema se mi dela pred očmi!“ je dejala Elvira, in zaploskala z rokami. „Za koga so pa?“

„Za balerino.“

„Za mojo gospodinjo? Kdo ji jih je pa poslal?“

„Saj tega ravno ne smem povedati.“

„In imaš vendar grofovo livrejo! Torej podkralj ji jih pošilja?“

„Pravzaprav ne morem reči, da ne!“ je odgovoril Alimpo.

„Saj ti tega tudi ni treba,“ se je smejala. „Gotovo je darilo?“

„Seveda.“

„O ti sveta Mati Božja! Za petnajst tisoč briljantov kar za darilo! Zakaj pa?“

„Hm, gotovo za ples. Ne vem tega!“

„Ali jo je videl plesati?“

„Seveda; danes. Po predstavi je takoj drvil k zlatarju, kupil to zlatnino in me poslal sem, da ji izročim darilo osebno. Vendar mi je naročil, da ji ne smem povedati, kdo da ji pošilja to darilo.“

„Čuj, Alimpo, zaljubljen je v njo!“

Služabnik jo je začudeno pogledal.

„Za — — ljubljjen! Ti pa nisi pametna!“

„Misliš, da ne! Rečem ti, da smo ženske v tem oziru zelo pametne.“

„Tako?“ jo je vprašal vznemirjen. „Iz česa pa sklepaš, da je vanjo zaljubljen?“

„Ker ji pošilja tako darilo. Tako bogatstvo človek daruje šamo takrat, kadar je prav do ušes zaljubljen.“

„Grom in strela!“

„Tako je!“ je rekla Elvira zmagonosno.

„Jaz pa mislim, da da človek tako darilo samo takrat, kadar je popolnoma prismojen,“ je dejal Alimpo.

„Pojdi, pojdi, prav nič uljuden nisi!“ ga je pokarala.

„O vendar; naprimer proti tebi že.“

„Torej, če bi bil naprimer ti v mene zaljubljen?“

„Hm, to bi bilo prav lahko mogoče!“ je pristavil hitro Ivan.

„Ali bi mi dal dijamante?“

„Saj jih nimam!“

„Ampak če bi bil bogat?“

„Oh, —! Ah, —! Hm, —! Morda bi ti jih dal! O prav gotovo!“

„No, ali vidiš, da se gre samo za ljubezen? Zaljubljen je v njo; to je gotovo!“

„Tristo vragov! Kaj pa bo iz tega?“

„To je seveda vse kaj družega! Ali mi pokažeš briljante?“

„Ne morem. Če pride balerina!“

„O, ta še dolgo ne pride. Redkokedaj pride pred polnočjo.“

„Oh! Torej moram še tako dolgo tukaj čakati!“

„Seveda. To ti seveda ni po volji?“

Pogledal jo je od strani in dejal:

„O vendar, še celo zelo ljubo mi je!“

„Torej vidiš, da imava še čas pogledati dijamante. Prosim, pokaži mi jih!“

„Zastonj? Zastonj ti jih pa ne pokažem!“ ji je odgovoril odločno.

„Kaj pa hočeš?“

„Hm,“ se je namuzal Alimpo hrabro, „saj en poljub!“

„Pojdi, pojdi, ne bodi tak!“ je zarudela.

„Dobro, ti jih pa ne pokažem, in zahtevam sedaj celo tri poljube!“

„To je preveč, na vsak način preveč!“

„Preveč, za dijamante, ki stanejo petnajst tisoč durov?“

„Hm!“ je malo pomislila. „Dobro, ampak poljube dobiš šele potem, ko sem že videla dijamante.“

„O ne. Sicer sem pa milostiv; enega hočem takoj, enega, ko ti odprem škatljico, enega pa potem. To je moja zadnja beseda!“

„Dobro! Tu imaš prvega. Sedaj se pa le lepo vsedi poleg mene na zofo. Kaj tacega si moram lepo mirno in pripravno ogledati.“

Nato mu je dala svoje lepe, rudeče ustnice v poljub, in Alimpo jo je prav prisrčno poljubil. Potem sta se vsedla drug poleg drugega na zofo. Alimpo je odvezal previdno prevezano škatljico, vzel ven etvi, in briljanti so se zalesketali pri svetli luči.

„Oh!“ je zaklicala vsa razočarana in ni niti opazila, da ji je ukradel Ivan medtem že drugi poljub. „Kako krasno! Oh, ti dijamanti!“

„Skoraj tako svetli so kakor tvoje oči!“ Pri teh besedah ji je dal tretji poljub.

„In ti rubini!“ je dejala.

„Skoraj tako lepi so, kakor tvoje ustnice!“ In dal ji je četrti poljub.

„Oh, ti krasni dragulji!“ se je začudila.

„Krasnejši vendar niso, ko tvoji zobje!“ Pri teh besedah je dobila peti poljub. Šele sedaj je zapazila, da se Alimpo ne drži pogodbe. Porinila ga je v stran in dejala:

„Pa tale safir in dva smaragda! Pojdi, pojdi, zlobnež, tako se pa nisva zmenila!“

„Seveda ne,“ se je opravičeval. „Ampak tudi nisem vedel, da je ta zlatnina tako lepa. Prepoceni sem se udal. Za vsak kamen hočem poljub!“

„Le glej da se mi spraviš proč!“

Hotela se ga je ubraniti, a ni se ji posrečilo. Pritisnil jo je náse in jo poljuboval, kolikor se mu je zljubilo. Slednjič se je malo oddahnila in zaklicala:

„Daj mi mir, da si ogledam kamne!“

„Á kaj, kamni! En tvoj poljub mi je ljubši, kakor vsi kamni na svetu!“

„Ali res?“ je vprašala.

„Res. Poslušaj me, Elvira, položi zlatnino malo v stran, in podaj mi svoje roke.“

„Zakaj?“

„Ti takoj povem.“

„Ampak potem mine čas, in ne morem se nagledati briljantov.“

„Samo par trenutkov me poslušaj, potem se pa lahko nagledaš zlatnine, zamojdel celo noč!“

„Torej dobro! Tu imaš moje roke!“

Položila je zlatnino v stran in mu podala svoje roke. Alimpo jo je prijel za roke, ji pogledal zvesto v oči in jo vprašal:

„Ali se še spominjaš, Elvira, kako sva bila kot otroka dobra prijatelja in se ljubila?“

„Spominjam se.“

„Potem sva se ločila, ampak vedno sem mislil nate!“

„Jaz pa náte.“

„Ali me imaš še tako rada kakor nekdej, Elvira? Prosim te!“

„Torej, te imam pa še rada. In ti?“

„O, jaz te pa tako ljubim, da — da — da bi ti takoj podaril te kamne, če bi bili moji!“

Vsa srečna se je veselo nasmejala in dejala:

„O, Alimpo, potem bi bil pa neumen!“

„Nikakor, moja Elvira. Zelo sem bil neumen, ker sem preje to rekel.“

„In sedaj boš pametnejši?“

„Gotovo. Ampak samo pod tem pogojem, da postaneš moja nevesta in moja žena.“

„Sveta Lavreta, kako bitiš, Alimpo!“

„Tako je! V tako važni zadevi ne sme človek zamutiti niti trenutka. Odgovori mi, Elvira!“

„Hm! Ali me misliš pa tudi pošteno ubogati!“

„Seveda. In ti mene?“

„Gotovo!“

„Ali sva torej edina?“

„Edina!“ se mu je nasmejala vsa srečna.

„Hurá! To je prav! Torej je dobro! Sedaj mi daš še pošten poljub, potem se pa le naglej teh kamnov!“

Dala mu je prišrčen poljub, in potem zopet občudovala zlatnino. Alimpo pa jo je medtem srčkal. Ko je pogledala Elvira slučajno na uro, je zapazila, da je že zelo pozno.

„Moj Bog, v četrť ure je polnoč!“ je zaklicala.

„Prokleta „!“

„Spravi hitro zlatnino! Moja gospodinja pride lahko vsako minuto,“ je dejala.

nek 20. l. 20. l.

Dvignila sta iz vode na pol mrtvo deklico in . . .

Beračeve skrivnosti.

Ali bo spoznala mojo livrejo?"

Mislím, da ne."

"To je dobro, ker ne sme vedeti, kdo da ji pošilja darilo. Ali ji morda ti poveš ime? Prosim te, nikar ji ga ne povej!"

"Dobro, ga pa zamolčím."

"Tudi če te vpraša?"

"Tudi. Sploh pa me danes gotovo ne vpraša, ker pride skoraj gotovo kdo k njej na obisk."

"Grom in strela! Gospodje?"

"Da."

Alimpo jo je začudeno pogledal.

"Damo obiskujejo o polnoči gospodje?" je vprašal počasi.

"Da. To je pri pevkah in plesalkah navada."

"Oh! Hm! Torej delajo njihove služabnice ravnotako?" jo je vprašal nekam v skrbeh.

"Alimpo!" je zaklicala razžaljena. "Saj nisem plesalka! V službi sem pri senori Baldéc samo tako dolgo, dokler stanuje v Saragosi v tej hiši."

"Oh," je dejal Ivan zopet veselejši. "Torej nisi pravzaprav pri njej v službi, ampak pri hišni gospodinji?"

"Tako je."

"To je pa vse kaj družega. Zelo nesrečen bi bil, če bi te ne mogel več ljubiti, moja dobra Elvira!"

"Nikar se ne boj, moj ljubi Alimpo," je dejala prisrčno.

"Kateri gospodje pa jo obiskujejo navadno?"

"Knez Olzuna in pa senor Henriko Kortejo."

"Grom in strela! Oskrbnik mojega gospoda. Ali prideta oba skupaj?"

„O ne! Kadar ni prvega tu, takrat sporo drugemu, da naj pride. Včasih pride pa drugi, ravno prvi odšel.“

„Kaj pa delata pri njej?“

„Tega pa ne vem, ampak —“ je pristavila pametno, „mislim, da se trudita pridobiti njeno ljubezen.“

„Oh! Kaj pa storita, da bi to dosegla?“

„Dasta ji darila, prstane, verižice, zapestnice, šopke, torte in take stvari.“

„Potem mora pa postati zelo bogata.“

„O, saj je tudi že zelo bogata. Včasih pridejo tudi drugi gospodje, ki pa ne smejo tako pozno k njej. Samo ta dva imata prednost.“

„Kako dolgo pa ostaneta pri njej?“

„Včasih do jutra.“

„Saperment! Ali bi smel tudi jaz ostati pri tebi do jutra, Elvira?“

„Ne, ker se moram naspiti.“

„Prav imaš! Le bodi pridna, moja Elvira. Zaradi ljubezni se ne sme zamuditi spanja; tega mnenja sem tudi jaz vedno bil.“

„Oh!“ se je hitro začudila; „tega mnenja si vedno bil? Pri kateri ljubici si pa to že poskusil?“

„Jaz? Pri nobeni! Tega mnenja sem bil vedno samo glede na druge, da jih lahko opomnim. Kaj misliš, kdo izmed teh dveh pa pride danes k njej?“

„Tega pa ne vem tako natančno. Zakaj pa vprašaj?“

„Če pride Henriko Kortejo, tedaj ne smem tu ostati. Kajti ta pozna ne samo mojo livrejo, ampak tudi mene. Gotovo bi takoj povedal balerini, kdo da ji pošilja darilo. Ali ne veš, kako bi se mu izognil?“

Hm! Tam je mala sobica, v kateri nihče ne staja. Ampak temna je.“

„To nič ne škoduje!“

„Dobro, peljem te torej v ono sobico, in kadar pride balerina, pridem pa po tebe.“

„Ali pa še pametnejše, da pride ona k meni. Lahko bi me vseeno videl ali slišal.“

„Tako ti prižgem svetilko. Pojdi!“

Prižgala je čisto svetilko in ga spremila v majhno, priprosto meblovano sobo.

„Čigava pa je ta soba?“

„Sedaj nihče ne stanuje v njej. Preje je stanoval tu reven slikar, a pred štirinajstimi dnevi se je preselil drugam. Ključ imam vedno pri sebi, da pobrišem prah.“

„Da pobrišeš prah? Hm! — Oh! — Hm!“ je dejal Alimpo premeteno.

„Kaj pa ti je?“ ga je vprašala.

„Šinila mi je v glavo zelo, zelo lepa, dobra in izredno pripravna misel.“

„Kakšna misel pa?“

„Kajne, saj želiš, da se včasih še vidiva?“

„Seveda želim.“

„Ampak kje naj se dobiva?“

„Morda v cerkvi?“

„To je nemogoče! Tam bi se ne mogla pogovarjati.“

„Ali pa na trgu, kadar grem kupovat?“

„Tam nas vidijo ljudje, in tudi časa ni.“

„Ali pa zvečer na izprehodu?“

„To bi bilo že mogoče, vendar ne vem, kedaj me rabi gospod grof.“

„Potem pa res ne vem družega kraja.“

„Ampak jaz ga vem, in sicer mislim, v tej sobici.“

„Oh, kako bi bilo to mogoče?“

„Samo zvečer morem prideti; takrat pustiš sobico odklenjeno, da takoj lahko vstopim. Če so vrata znotraj zaklenjena, je to znamenje, da sem notri. Včasih pridi pogledat in potrka trikrat nalahko na vrata; potem ti pa odprem.“

„Če naju pa kdo najde?“

„To pa ne gre tako lahko!“

„Torej dobro, pa poskusiva. Pa, čuj! Zdi se mi, da že prihajajo.“

Na stopnjicah so se začuli koraki in dva glasova, ženski in moški.

„Je že res, in Kortejo pride z njo,“ je zašepetala Elvira.

„Vrag ga vzemi! Moj gospod, grof Rodriganda, pošilja balerini darilo, ki stane petnajst tisoč durov, ta vražji Kortejo jo pa spremi domov.“

„Zelo lep mož je!“

„Oh, ali se spoznaš v teh stvarah?“ jo je podražil.

„Slišala sem samo praviti. Sta že v predsobi; oditi moram.“

„Torej pojdi in glej, da predolgo ne čakam.“

Odšla je.

Ko je stopila v predsobo, je plesalka s svojim oboževalcem že vstopila v sobo. Elvira je šla za njima, da pomaga odložiti gospôdi obleko.

Plesalka je bila srednje postave in prekrasnega obraza. Vendar je bil izraz njenih potez nekako demoničen.

Elvira ji je namignila, in plesalka je dejala Korteju, da naj stopi v njen budoar.

„Sim, vstopite, senor. Opraviti imam še nekaj služabnico.“

Henriko je odšel v sosednjo sobo.

„Zakaj ste mi pa nanignili?“

„Neki tuji služabnik hoče z Vami govoriti.“

„Kdo pa je njegov gospod?“

„Ne vem.“

„Oh, torej je skrivnost! Ali je iz Saragose, ali je tujec?“

„Mislim, da je Španec; vendar mi ni povedal, kaj da ima z Vami govoriti. Že dve uri čaka in je dejal, da mora nekaj senori osebno oddati, in da ne sme preje oditi.“

„Oh, gotovo kako darilo! Kje pa je?“

„Tamle v oni mali sobici. Prosi, da bi prišli senora k njemu, ker ga senor Kortejo ne sme viditi ali pa slišati.“

„Oh, torej ga ta pozna. Torej, izpolnim mu željo. Počakaj me!“

Balerina je odšla v malo sobico. Ko je vstopila, je sedel Alimpo na stolu in čakal. Odložila še ni drage mantile, vendar jo je že odpela, in služabnik je videl, da je še v zapeljivi plesalni obleki.

„Kdo pa ste?“ ga je vprašala s zvenečim glasom.

„Senora, prosim Vas, da smem ime zamolčati,“ ji je odgovoril in se globoko priklonil.

„Zakaj pa?“

„Ker so mi tako naročili.“

„Torej nadaljujte!“

„Ukazali so mi, da naj izročim solnčni kraljici darilo, in prosim za oprostjenje, ker je vsako darilo za tako kraljico premalenkostno.“

Nato ji je izročil Alimpo škatljico in h
A namignila mu je, da naj počaka.

„Počakajte!“ mu je ukazala.

Odvezala je trak in odprla škatljico.

„Oh!“ je zaklicala.

S tem vsklikom je izrazila vso svojo srečo, začudenje in ponos. Njene oči so se zasvetile, odprla je ustnice, prsi so se ji vzdigovale, in ko je vzela z dragimi kamni in briljanti udelano verižico iz škatljice in jo vzdignila z roko v zrak, da vidi kako se leskeče, tedaj se je šele videlo scela njeno krasno telo.

„Kako krasno!“ je zaklicala. „In to je moje?“

„Da, seniorita, če hočete sprejeti,“ je odgovoril Alimpo.

„In ne smem izvedeti, kdo mi to pošilja?“

„Ne.“

Ponosno je dvignila glavo in dejala:

„To darilo je sicer bogato, zelo bogato, in vendar ga ne vzamem, če mi ne odgovorite na par vprašanj.“

„Ne smem, seniorita!“

„Ali so Vam naročili, da morate zamolčati darovalcevo ime?“

„Hm!“ je dejal počasi. „Druzega seveda niso ničesar pristavili.“

„Torej Vas bom nekaj vprašala, na kar mi smete brez skrbi odgovoriti.“

„Torej dobro, bom, že mi bo mogoče!“

„Torej! Ali je Vaš gospod Španec, plemenit in bogat?“

„Vse to je. Sicer je pa vdovec, ni več mlad, in ima dva sinova.“

„Koliko sta stara?“

„Tega pa ne smem povedati, ker bi sicer takoj uganili, kdo da Vam pošilja darilo.“

„Dobro. Ali stanuje v Saragosi?“

„Sedaj že.“

„Ali me je že večkrat videl?“

„Ne, danes v gledišču prvič. Po predstavi je šel takoj k zlatarju in kupil za Vas to zlatnino.“

„Na katerem sedežu pa je bil v gledišču?“

„Tudi to Vam moram zamolčati.“

„Zelo molčeči ste,“ je dejala balerina, „bolj, kakor sem navajena; sicer Vas pa nočem nadalje izpraševati. Tu imate majhno napitnino!“

Segla je v žep svoje mantile in mu pomolila poln močnjček; ampak Alimpo se je hvaležno priklonil in dejal:

„Prosim, oprostite, senora; ampak takoj izgubim svojo službo, če sprejemem samo en maravédi.“

„Saj Vas ne vidi Vaš gospod.“

„Nikoli ničesar ne storim, kar ne sme videti.“

„Torej ima dobrega in zvestega služabnika. Torej pa sprejmite mojo roko v zahvalo.“

Podala mu je svojo lepo, okroglo, malo, zapeljivo roko. Poljubil jo je na konec prstkov in dejal:

„Senora, ta Vaša dobrotljivost mi je ljubša kakor vse zlato. To povem svojemu gospodu.“

„Da, le rečite svojemu gospodu, da sem navajena biti dobrosrčna in hvaležna,“ je dejala dvoumno. „Darilo sprejemem, a pričakujem, da se mi Vaš gospod približa. Pri prihodnji predstavi bom imela to zlatnino, in prosim Vašega gospoda, da naj se prepriča, če jo znam nositi.“

Nato je odhitela ven.

Alimpo je še malo počakal, ker je upal, da še enkrat svojo Elviro. Ni se zmotil. Ker je balerina ni več rabila, je prišla kmalu k njemu.

„Torej?“ je vprašala.

„Grom in strela!“ je zaklel. „Lepa ženska je!“

„Lepša kakor jaz?“ ga je podražila.

„Da, mnogo, mnogo lepša!“ je rekel odkritosrčno.

„Ti, ti, Alimpo!“ mu je zagrozila.

„A, kaj! Lepo je lepo, ampak dobro je drobro, in to dvoje je različno. Jaz ljubim samo svojo Elviro.“

„Res?“ je vprašala in ga prisrčno objela. „Ali pa tudi ostane tako?“

„Gotovo! Lepše ženske menda ni na svetu kakor je ta plesalka, in vendar bi jo ne hotel za ženo. Zdi se mi, kakor bi bila požrla cel pekel in še tristostrintri-deset milijonov vragov zraven. Ali je Kortejo res pri njej?“

„Res. V budoarju jo čaka.“

„Tako? Naj le čaka nanjo celo večnost in še par let čez. Sedaj pa, lahko noč, moja ljuba Elvira!“

„Ali moraš že oditi?“

„Seveda! Moj gospod me čaka že dve uri; tega ni vaju.“

„Pa pojdi! Ampak jutri me zopet obiščeš?“

„Gotovo! Lahko noč!“

„Lahko noč, moj Alimpo!“

Objela sta se in prisrčno poljubila, potem pa je odšel Alimpo, da reši svojega gospoda, ki ga je že nestrpnost čakal.

Balerina pa je šla h Korteju v budoar in se vsedla poleg njega na divan, ne da bi jo bilo sram, ker je bila v samem trikóju. Vedela je, da pozna Kortejo gotovo dotičnega gospoda, ki ji je poslal zlatonin, vendar

čakala. Ko pa je potem govoril slučajno o livreji tega genuškega plemenitaša, ki se mu je zelo dodala, je porabila priliko in dejala:

„Tudi jaz sem zapazila danes livrejo, ki jo še nisem videla nikoli v gledališču. Gospodar gotovo ne hodi rad v gledišče, ali vsaj v balet ne.“

„Vse saragoške livreje poznam; mogoče ti lahko ustržem. Kakšna pa je bila tista livreja?“

Priprosta. Siva in obšita z svetlozelenim suknom.“

„Oh, bela zavratnica, svetlozelene gamaše in ovrtnik in srebrni gumbi.“

„Da.“

„Ali si spoznala gumbe?“

„Sem. Smeli so grofovsko krono in črki R in S.“

„In te livreje še preje nisi videla?“

„Še ne.“

„Oh, moja ljuba, to je naša livreja!“

„Vaša?“ se je začudila na ves glas.

Takoj je vedela, kdo da ji je poslal bogato darilo, kajti Kortejo ji je povedal že pred par dnevi, da je grof Manfredo v Saragosi.

„Gotovo je bil kak služabnik v gledišču,“ je dejal.

„Grof gotovo ne pride v balet, ker ima preveč stroge nazore. Ha, rad bi ga videl, kaj bi storil, čí bi te imel takole namesto mene v svojem naročju.“

„Gotovo me izroči kot čarovnico sveti inkviziciji.“

„Gotovo!“ se je smejal Kortejo.

A balerina je bila družega mnenja. Vedela je, da je očarala tega moža s strogimi nazori, in da je odvisno morda samo od nje, da ga vjame v svoje zanjke in deli z njim neizmerno bogatsvo. Zato je vprašala:

„Pravil si mi zadnjič, da ima dva sinova, kajne?“

„Da, dva ima, sedaj sta v Madridu.“

„Ali je vdovec?“

„Vdovec. Živel je zelo srečno s svojo ženo, z groficom. Ko pa je umrla, je bil tako žalosten, da je šel v Indijo.“

„Ali se mu je tam dobro godilo?“

„Bil je pokralj?“ se je smejal Kortejo. „Bogatstvo, neizmerno bogatstvo si je tam pridobil.“

„Ki ga hoče sedaj v domovini uživati?“

„Menda že.“

„Morda se pa še drugič oženi?“

„Oh, ali ti morda diši, da bi postala grofica de Rodriganda?“ se je smejal. „Poskusi, morda ga očaraš!“

„Ali misliš, da bi bilo to nemogoče?“

„Skoraj, moj otrok! Tega moža ne more nobena ženska zmotiti. Sicer bi pa bilo to proketo zanimivo razmerje, če bi bila moja ljubica žena mojega strogega gospoda!“

„Ali bi se potem ne mogla ravnoliko ljubiti?“

„Oh, ali bi mi milostiva grofica dovolila?“ jo je vprašal smeje.

„Gotovo! Grofovskega milijonarja bi vzela za moža samo radi stanu in denarja.“

„In bi se drugod odškodovala. Poskusi, moj angelj!“

„Stvar si že še natančneje premislim in te o priliki spomnim na to.“

Plesalka je govorila sicer zelo lahkoživo, vendar je bila to njena resna volja.

Medtem je hodil grof brez miru v svoji sobi semtertja. Na nobeden način ni mogel uvideti, da bi ga bila očarala divna čarovnica. Domišljeval si je, da je vse samo mimogredoč upliv, vendar je nestrpnno pričakoval svojega služabnika.

Minilo je več ur, odbilo je že polnoč, slednjič je prišel Alimpo.

„Kako dolgo hodiš!“ je dejal grof.

„Nisem mogel preje, Ekselenca,“ se je opravičeval po.

„Čakati si moral, kajne?“

„Da, in sicer čez dve uri.“

„Tedaj je prišla šele domov?“

„Da. Ko sem ji izročil darilo, ga najprvo ni hotela sprejeti, če ji ne povem, kdo da ji ga pošilja; ampak nisem se izdal. Slednjič se je pa vendar udala in mi ponudila polno mošnjo zlata, katere pa nisem vzel.“

„Tako je prav; že dobiš odškodnino.“

„Zato mi je pa podala svojo roko. In ko sem ji dejal, da je tako dobrotljiva, mi je rekla, da naj sporočim svojemu gospodu, da je zelo dobrotljiva in hvaležna.“

Grof je malo temno pogledal in vprašal:

„Druzega ni rekla ničesar?“

„Prosi Vas, da bi se ji kmalu približali. Pri prihodnji predstavi bo imela zlatnino, da vidite Ekselenca, če jo zna nositi.“

„Dobro, torej grem k predstavi. In družega ni rekla ničesar?“

„Ničesar.“

Alimpu se ni zdelo potrebno, da bi povedal grofu vse, kar ga je vprašala, ampak grof ga je vprašal:

„Kje si jo pa čakal?“

„V neki mali sobici, kamor me je vtaknila služabnica, kajti v predsobi jo nisem mogel čakati, ker bi me bil sicer videl senor Henriko Kortejo.“

Grof je hodil po sobi semtertja, sedaj pa se je nenadoma ustavil in vprašal:

„Kortejo? Kako to?“

„Tam je bil.“

„Oh! Še preden si prišel?“

„Ne. Prišel je z njo.“

„Torej je morda še sedaj pri njej?“

„Seveda.“

Grof je stisnil pest in gledal temno predse.

„Mnogokrat je pri njej,“ je pripomnil Alimpo. „Služabnica mi je pravila, ki sem jo izpraševal.“

„Kaj pa je še družega rekla?“

Grofu je bilo zelo čudno pri srcu, sicer bi ne bil vprašal, kaj je čenčala služabnica. Alimpo je to takoj spoznal. Zato je odgovoril:

„Rekla mi je, da pride večkrat tudi knez Olzuna in še drugi, ki jih pa ne pozna. Vendar pridejo samo po dnevu, in nimajo nikake prednosti; ta dva sta pa včasih pri njej do jutra.“

Miza je zaškrípala, tako je udaril grof po njej. Ko pa ni nadalje izpraševal, je pripomnil Alimpo:

„Lepa je že, lepa kakor angelj, ampak devetstodevetindevedeset vragov ima v telesu, Ekselenca!“

Tedaj je grof hitro vstal, pogledal jezno na okrog in vprašal:

„Kdo pravi to?“

„Jaz sem sam videl, in moja Elvira pravi tudi tako!“

„Tvoja Elvira? Oh, kdo pa je to?“ se je začudil grof.

Alimpo je bil v zadregi. V tem trenutku je izpregovoril prvič besedo, ki se ga je prijela potem za celo življenje. Odgovoril je grofu:

„Moja Elvira? Ekselenca, to je sosedova Elvirita, iz Rodrigande.“

„Ne poznam je. Ali pozna plesalko?“

„Pozna, in še zelo dobro. Saj je njena služabnica in mi je pokazala tisto sobico.“

Grofov obraz se je vedno bolj ublažil, slednjič se je nasmejal in vprašal prijazno:

„In imenuješ jo svojo Elviro?“

„Da,“ je odgovoril Alimpo v zadregi.

„Oh, torej je tvoja ljubica?“

„Da, od današnjega dne celo moja nevesta, če mi Ekselenca milostivo dovolite. Zaročila sva se.“

„Torej si vedel, kje da stanuje plesalka?“

„Ne.“

„Saj si vendar obiskoval svojo dekle!“

„Tudi tega ne. Odkar sva hodila skupaj v šolo, se nisva videla.“

„To je pa res čudno! Šele danes sta se zopet videla, in se takoj zaročila?“

„Da. Ekselenca, tega niti verjel nisem, da se more človek tako hitro zaljubiti v kako deklico, da misli, samo ta mora postati moja žena!“

„Ali si tako mislil?“

„Ravnotako, in moja Elvira tudi.“

Grof je zrl zamišljen predse. Kaj je čutilo tedaj njegovo sree? Ali je morda premišljeval, da se utegne njemu ravnotako pripetiti kakor njegovemu Alimpu? Slednjič je globoko vzdihnil in vprašal:

„Ali zaupaš popolnoma tej Elviri?“

„Popolnoma, Ekselenca!“

„Dobro, torej poizvedi jutri zjutraj, kedaj da je Henriko Kojtejo odšel.“

„Ali smem iti že zjutraj k njej?“

„Smeš, ampak v navadni obleki, da te nihče ne spozna. Tu imaš mojo denarnico. Kupi najlepši in najdražji šopek in ga nesi plesalki; pa zopet ne smeš

povedati, kdo da ga ji pošilja. Ali se snideš tedaj lahko s svojo Elviro?"

„Upam!“

„Torej dobro. Če sem s teboj zadovoljen, in je tvoja Elvira pridna deklica, vaju preskrbim. Sedaj pa, lahko noč!“

Alimpo je vtaknil polno mošnjo v žep, se globoko priklonil in odšel. Čelo noč ni mogel spati, tako je bil srečen. Ravnotako se je godilo grofu, a iz drugega vzroka. —

Že zgodaj dopoldne je obiskal Alimpo z velikan-skim šopkom plesalko. Imel je navadno obleko.

Ko je vstopil v vežo, je stala Elvira ravno pri vratih.

Danes se mu je zdela tako čedna in lepa, da bi jo bil objel najrajše kar tu.

„Dobro jutro, moja Elvira!“ jo je pozdravil.

„Oh, dobro jutro, moj Alimpo!“ mu je odgovorila in se začudila. „Kaj pa delaš tu že na yse zgodaj?“

„Plesalki nesem tale šopek.“

„Ali res? Videti ga moram. Pojdi!“

Peljala ga je v malo sobico, in odvil je šopek.

„O, kako krasno!“ je zaklicala.

„Čisto sam sem ga izbral,“ je dejal ponosno.

„Ti? Res, dober okus imaš.“

„Da, moja Elvira, tega sem imel že davno,“ je dejal prikuljivo.

„Kako to?“ je vprašala sramežljivo.

„Pri ljubicí se okus najboljše spozna.“

„Ali res misliš, da imaš dober okus?“

„Res, posebno, kadar dobim poljub.“

„Naj pa bo; tu ga imaš! — Torej, ali nisem imela včeraj prav?“

„Zaradi česa pa?“ jo je vprašal in pristrčno poljubil.

„Ker sem rekla, da je grof zaljubljen v plesalko?“

Tedaj je postal Alimpo resen in dejal skoraj žalostno:

„Čuj, moja Elvira, to je zelo nevarna stvar, in mi ni nič kaj všeč, kajti grof ni samo zaljubljen, ampak jo ljubi v resnici.“

„Ali je to kak razložek?“

„Zaljubljen je človek samo s čutom, ljubi pa s srcem.“

„In grof jo ljubi iz srca?“

„Seveda. Mislim, da bi umrl, če bi imel nesrečo v ljubezni. Vendar trdim še vedno, da ima samega vraga v telesu.“

„Saj res ni dobra!“ mu je pritrdila Elvira. „Pa saj jo ne vzame za ženo.“

„Ne — kaj pa?“

„Samo obiskal jo bo, z njo jedel in pil, se peljal na izprehod kakor drugi, družega pa ničesar.“

„Ne, tega gotovo ne stori, ker ni tak kakor so drugi. Če ljubi kako žensko, tedaj jo vzame za ženo.“

„Oh, tedaj ga pa obžalujem.“

„Jaz tudi. Vendar mu ne moreva pomagati, naj stori kar hoče. Sicer sem pa že govoril z grofom zaradi tebe.“

„Pač nisi pameten!“

„Ne? Tedaj imaš pa slabejši okus kot jaz,“ se je smejal. „Rekel sem mu, da te imam rad, in da te vzamem za ženo.“

„In nadalje?“

„In nadalje mi je obljubil, da naju preskrbi, če se mu ti dopadeš.“

„O, potem bodiva pa le brez vseh skrbi!“ je zaklicala vsa srečna.

„Tako je! Sedaj mi pa še povej, kako dolgo je ostal včeraj naš oskrbnik pri njej?“

„Do dveh. Čula sem še, ko je odšel, kajti mislila sem vedno náte, in zato sem slišala, da se nista nič kaj posebno prijazno poslovila.“

„Ali sta se morda skregala?“

„Mislim, da ni bilo tako hudo. Sicer sem pa morala iti danes h knezu de Olzuna in mu sporočiti, da ima senora danes glavobol, in ga zato ne more sprejeti.“

Alimpo se je nasmejal in vprašal:

„Ali veš, kdo da ji je provzročil glavobol?“

„Torej?“

„Grof. Zlatnina je uplivala na njo. Bogatega in imenitnega častilca sluti, zato pa ne mara imeti sitnosti. Ali je res bolna?“

„Prav nič.“

„Torej smem iti k njej?“

„Smeš. Takoj te naznanim. — Ali prideš danes zvečer?“

„Seveda pridem; sedaj se pa ne smeva več razgovarjati.“

Kmalu potem je stopil Alimpo v sprejemno sobo, kjer je ležala plesalka v omamljajočem negližéju na otomani.

„Oh, Vi ste!“ je dejala, ko ga je spoznala. „Kaj pa prinašate novega?“

„Jutranji pozdrav, senora.“

„Ki mi ga pošilja isti gospod? Ali mi tudi danes noče povedati svojega imena?“

„K prihodnji baletni predstavi pride.“

„Torej mu rečite, da ga moje srce gotovo najde. Glas srca ne vara.“

Spoznala je, da se približuje veliki zmagi, in od-slovila je služabnika.

Alimpo je grofu vse natančno sporočil, in ta je bil še precej zadovoljen s svojim uspehom.

Služabnik je šel nekega dne zopet k balerini s šop-
kom, zvečer pa k svoji ljubicí. Kar je izvedel se je
grofu zelo dopadalo. Plesalka ni hodila več na izprehod;
Korteja je sprejela samo enkrat popoldne za pet minut,
kneza de Olzuna pa sploh ne.

Slednjič je prišel dan, ko je balerina zopet nasto-
pila. Gledišče je bilo razprodano. Takoj, ko je stopila
na oder je ljubeznivo pogledala grofa. Čutil je njen
pogled, in kri mu je silila v glavo; čutil je, da ga je
že spoznala. —

Slednjič se je začelo zadnje dejanje. Plesalka naj
bi izginila v oblakih. Že je bila par pednjev od tal,
kar — pade doli, sicer ne globoko, vendar na videz tako
nesrečno, da ni mogla vstati.

Med gledalci je nastal grozen hrušč in vrišč. Zastor
je takoj padel; balerino so odnesli z odra v njeno garde-
robo, in gledališki zdravnik je takoj prihitel. Ravno je
prišel tudi gledališki ravnatelj, ko se odpro stranska
vrata, in vstopil je neznan gospod.

„Kje je senora Baldec?“ je vprašal na kratko in
zapovedujoče.

„Na vsak način je v dobrih rokah. Kaj pa hočete?“

„K njej moram!“

„Ne smete!“

Tedaj se je vzravnal tujec ponosno in vprašal:

„Kdo mi hoče to zabraniti?“

„Jaz sem ravnatelj!“

„Dobro, jaz pa grof de Rodriganda, indijski podkralj!“

Ravnatelj se je tedaj najponižnejše priklonil in dejal:

„Oh, Ekselenca, to je pa vse kaj družega. Pojdite z menoj!“

Nato je peljal grofa do vrat garderobne sobe, pogledal za trenutek noter in potem rekel:

„Senora se že zopet zaveda. Prosim, vstopite!“

Ko je vstopil grof v malo, razkošno meblovano sobico, je prešinilo neko zadoščenje balerinin obraz. Nihče ni slutil, da je padla samo navlašč, da zapelje bogatega častilca.

„Moj Bog,“ je zaklicala. „Kdo pa je onile tujec? Pustite me vendar samo!“

Zdravnik se je obrnil in zagledal grofa.

„Gospod,“ je rekel resno, „tu je dovoljen vstop sedaj samo meni!“

„Grof Manfredo de Rodriganda sem in ostanem!“ je odgovoril grof. „Ali je senora Baldec nevarno ranjena?“

Ko je slišal zdravnik tujčevo ime, je dejal takoj prijazno:

„Na zunaj se nič ne pozna, če se je senora poškodovala v notranjem, tega še ne vem.“

„Torej prosim, prepustite mi senoro!“

Zdravnik je pogledal vprašajoče balerino, in ker je prikimala s svojimi zapeljivimi očmi, je dejal:

„Dovolim, ker sem prepričan, da je v dobrih rokah.“

Nato je zdravnik odšel, in grof je bil sam z balerino.

„Senora, ali me poznate?“ jo je vprašal.

„Poznam,“ je rekla sramežljivo in ga ljubeznivo pozgedala.

„Zakaj mi niste dovolili vstopiti?“

„Ekselenea, tiste besede niso bile namenjene Vam, ampak ravnatelju, ki je hotel vstopiti takoj za Vami,“ se je opravičevala.

„Ali morete hoditi?“

„Mislim, da mi je nemogoče.“

„Torej dovolite mi, da Vas spravim v Vaše stanovanje, senora.“

„Prav rada vsprejem Vašo ponudbo!“

Kmalu potem sta prišla dva grofova strežaja in nesla balerino po stopnjicah doli v ekvipažo, ki je potem oddrdrala. Pred njenim stanovanjem so se ustavili in jo nesli v njeno spalnico. Grof je bil v velikih skrbah zaradi plesalke. Ko so drugi odšli, je sedel pri njeni postelji in pričakoval svojega domačega zdravnika, kateremu je sporočil, da naj nemudoma pride.

V predsobi pa sta čula Alimpo in njegova Elvira.

„Ali si je kaj zlomila?“ se vprašala deklica po tihem.

„Žalibog, ne.“

„Alimpo, kako si vendar grozovit in brezčuten!“

„Nikakor; ampak dobro poznam, kaj je resnica in kaj burka.“

„Kaj, ali misliš, da se samo bolno dela? Da nima bolečin?“

„Bolečine? Kaj pa še!“

„Saj sem vendar videla.“

„Ampak ne čutila, moja dobra Elvira.“

„Ali nisi videl kako je bolešno gledala od samih bolečin?“

„To zna vsakdo, jaz tudi. Saj niti padla ni.“

„Kaj pa? Vsi pravijo, da je padla iz zraka na oder.“

„Ni padla, ne, ampak zdrknila je samo navlašo kake tri čevlje globoko z oblaka na oder, in sicer zelč nalahko in previdno. Natančno sem jo videl. Vendar se ji je stvar zelo dobro posrečila, saj je igralka,“

„Ali misliš, da res, Alimpo?“

„Prepričan sem, da je hotela s tem samo grofa ujeti v svoje zanjke. Sedaj ga ima in postane grofica de Rodriganda.“

„Moj Bog! Plesalka!“

„Kaj tacega se večkrat pripeti.“

„Kaj porečeta neki mlada dva gospoda?“

„Saj ravno to me jezi. Oba imam zelo rad, kajti nekaj let nas je poučeval učitelj skupno. Zato vem, kaj da porečeta k temu. Moja dobra Elvira, danes ti rečem, da onesreči onih tristotriintrideset tisoč vragov, ki jih ima ta plesalka v telesu, kmalu rodovino de Rodriganda.“

„Tega bi pa ne doživela rada.“

„Zakaj pa ne? Grof naju preskrbi. Sedaj je ves srečen vsled ljubezni, in če mi ponudi službo, ki mi ugaja, jo takoj sprejemem, ne da bi se brigal za onih tristotriintrideset tisoč vragov, ki me pravzaprav nič ne brigajo.“

Balerini sedaj seveda ni bilo videti, da bi bila tako vražja. Ležala je tako ponižno in potrpežljivo v svoji mehki postelji, kakor bi hotela biti slikarju predpoda milosrčnosti. Elvira jo je morala preje sleči, in sedaj je ležala pred grofom s trudnimi očmi v finem, belem negližeju.

Grof je sedel pri njej, držal njeno roko v svoji in jo venomer občudoval.

Slednjič je prišel grofov domači zdravnik. Ker je že vedel, da je grof pri balerini, se ni začudil, ko ga

je zagledal pri njeni postelji. Preiskal je bolnico, zma-
jeval z rameni in ji svetoval, da naj bo kolikor mogoče
mirna. Zapisal je tudi zdravilo, ki ni nič škodovalo.
Spoznal je takoj, da je bolnica popolnoma zdrava,
vendar se mu ni zdelo potrebno, da bi storil kako
opazko.

Ko je zdravnik odšel, se je sklonil grof k balerini
in vprašal:

„Senora, ali Vas mučim, če govorim?“

„Nikakor,“ je zašepetala.

„Torej smem govoriti?“

Prikimala mu je. Pri tem si je segla v lase in
nagubančila mimogrede svojo fino srajčico tako, da je
videl grof njene krasne, venerine prsi.

Kar iskriilo se mu je pred očmi. Gorko indijsko
solnce je segrelō njegovo kri. Roka se mu je tresla,
ko jo je držal za njeno nežno, bujno roko.

„Ali veste,“ jo je vprašal, kdo Vam pošilja vsako
jutro šopke?“

„Vem.“

„Ali ste tudi vedeli, kdo Vam je poslal ono zlat-
nino?“

„Slutila sem.“

„Kako to, senora?“

„Videla sem Vas v gledišču in vprašala sem, kake
barve livrejo da imate.“

„Oh,“ je dejal ves srečen, „torej ste mojega dobrega
Alimpa takoj spoznali. Ali ste bili jezni name?“

Nalahko in ljubeznico se je nasmejala in odgo-
vorila:

„Ravno nasprotno, don Manfredo.“

„Torej ste se veselili?“

„Da.“

„Slišim, da veste celo moje krstno ime.“

Vsa srečna se je prav nedolžno nasmejala.

„Ali ste jezni name,“ jo je vprašal nadalje, „da sem prišel k Vam za kulise, ker sem bil v takih skrbeh in strahu zaradi Vas?“

Zmajala je z glavo in potem dejala:

„O, nastopili ste tako vitežko.“

„Da, Vaš vitez bi hotel biti, sedaj, vedno in za celo življenje.“

Zaprta je svoje oči, kakor bi se bala, da bi njena sreča ne prišla v dotiko z profanim svetom.

„Senora, ali smem danes pri Vas čuti?“

„O ne,“ je rekla in ga milo pogledala. Ta pogled pa je izraževal ravno nasprotno.

„Zakaj pa ne?“ jo je vprašal.

„Gospod naj bi bil pri meni?“

Pri teh besedah je sramejžljivo zarudela do ušes. Dobro je znala svojo ulogo.

„Senora, prisegam Vam, da se Vas ne dotaknem!“ je zatrjeval grof.

„Kaj bi pa rekli ljudje?“

„Naj si le kdo upa kaj reči!“

„Trudna sem,“ je potem zašepetala in sklenila svoje roke, kakor bi molila večerno molitev.

„Le zaspite. Ostanem pri Vas.“

Ni mu več odgovorila in je kmalu trdno zaspala.

Grof je sedel pri njej celo, dolgo noč. Sredi sobe je visela motna nočna svetilka. Kadar se je premaknila balerina, je slutil grof krasoto njenega telesa, in kri mu je tako vzkipevala, da je bil ves očaran. Sirena ga e ujela v svoje zanjke.

Samo enkrat je šel za par trenutkov iz sobe in pogledal v predsobo. Niti spomnil se ni, da je ukazal

Alimpu, da naj straži v predsobi, in da je naprosil zdravnik tudi Elviro, da naj tam ostane.

Sedela sta na zofi drug poleg drugega in trdno spala tesno objeta. Grof je videl njune poštene, zveste obraze in mrmral predse:

„Ljubita se; naj bodeta srečna, kakor sem jaz srečen!“

Potem je šel zopet nazaj v spalnico k balerinini postelji. Čul je tam do jutra, dokler se ni zbudila.

Grof seveda ni zapazil, da ga je preje že dalje časa opazovala skozi trepalnice.

Sedaj je stegnila svoje krasno, bujno telo, segla z rokami za glavo, da so se poznale njene divne prsi natančno skozi tenko srajco, in odprla je potem počasi svoje oči.

Delala se je, kakor bi se niti ne spominjala na to, kar se je dogodilo.

Ko pa je zagledala grofa, je vsa iznenadena zakričala.

„Moj Bog, grof, ali ste še vedno tu?“ je vprašala.

„Smatral sem za svojo dolžnost, da čujem pri Vas,“ je dejal in se nasmejaj.

„O, moje življenje in moje zdravje pač ni tako dragoceno!“

„Nikar se ne pregrešite, senora!“ jo je svaril. „Bog Vas je oblagodarił s zakladi, ki so vredni kneginje, kraljice!“

Naslonila se je malo v stran, pogledala grofa ostro v oči in dejala:

„Kaj, — plesalka!“

„In vendar vredna, da bi bila kraljica!“ je trdil grof.

„Don Manfredo, ali se upa kak gospod prečuti celo noč pri kraljici?“ ga je vprašala. „To se upa samo pri balerini.“

Njeno oko je zažarelo pri teh besedah kakor živo oglje.

„Senora, ali nisem prav ravnal?“ je vprašal po tihem.

„Niste. Prosila sem Vas, da pojdite domov!“

„Nisem Vas mogel ubogati.“

„Zakaj pa ne?“

„Vprašajte zveličano dušo, zakaj da noče iti iz nebes!“

„In vendar morate zapustiti ta nebesa.“

„Nikdar!“

„Ali ste vredni, da uživata njega srečo?“

Pri teh besedah ga je prisrčno pogledala, in njen pogled ga je popolnoma omamil.

„Skušajte me!“ je prosil.

Resno ga je pogledala in vprašala:

„Skušam naj Vas? Jaz? Žena je slaba, in se uda ljubezni kar tjavendan; ampak mož je močan. Skušajte se sami, če ste vredni.“

Tedaj je pogleknil pred njo, jo prijel za roke in dejal:

„Sem, senora.“

„Dokažite mi!“

„Ta nebesa nočem v dar; tudi izprosjačiti jih nočem, ampak priboriti in zaslužiti jih hočem.“

„S čem pa?“

„S tem, da Vam žrtvujem vse, kar sem, in kar imam.“

„Tudi grofovsko krono?“ je vprašala neverjetno,

a njeno srce je poskakovalo na skrivnem od samega veselja.

„Tudi grofovsko krono!“

Tedaj mu je iztrgala svoje roke iz njegovih in naredila, kakor bi ga hotela pahnuti od sebe.

„Le pojdite, grof!“

„Kaj, ne verjamete mi?“ je vprašal razburjen.

„Ne.“

„Zakaj pa ne?“

„Nobenemu možu ne verjamem.“

„Torej niste še nikdar poznali nobenega moža, senora.“

Sedaj se je vsedla v postelji. Gledala je grofu začetkom zelo ostro v oči, potem pa vedno bolj sanjavo.

„Prav imate, grof;“ je rekla, „nobenega moža še nisem poznala. Pa zakaj? Ker nobenega ni! Sanjala in sanjarila sem o možu, o močnem, zvestem možu, kate-rega bi se oklenila z vsem svojim srcem. Gledala nisem niti na bogatstvo, niti na lepoto, niti na stan. Hotela sem samo moža, ki bi ga obvarovala vseh skrbi. A, kaj sem našla!“

„Senora, le iščite še nadalje!“

„Nočem.“

„In vendar Vam rečem, iščite še nadalje, saj danes še, saj sedaj še! Gotovo najdete moža!“

„Sebe mislite?“

„Da.“

„Kako mi pa dokažete, da ste res oni, ki ga iščem?“

„S tem, da Vas pritisnem na svoje srce, in nikdar več ne izpustim; s tem, da Vas vzamem s seboj v Rodrigando in Vas priklopim svojim prednikom; s tem, da Vas povzdignem iz Vašega stanu na najvišjo stopnjo;

s tem, da se žrtvujem in storim za Vas vse, kar more storiti posvetni bogataš za svojo ljubo izvoljenko, za svojo ženo.“

„Za svojo ženo, pravite?“

„Da.“

„In Vaša dva sinova?“

„Vas bodeta oboževala kakor jaz.“

„Skoraj bi Vam zaupala. Moje srce je polno sreče in ljubezni. Skoraj bi Vam zaupala, ker mi toliko obljubujete.“

„Zaupajte mi, senora!“ je je prosil.

„Torej dobro, saj niste več mladi, ampak mož, ki pozna življenje. Skušati se hočem, če Vam morem zaupati. Pojdite sedaj in pridite zopet danes zvečer. Če se odločim za Vas, tedaj bova tako srečna, da naju bodo zavidali izveličani v nebesih.“

Vstala je in ga porinila proti vratom; pri tem pa se mu je naslonila nalahko na prsi. Hitro jo je objel. Čutil je, kako so se stresli njeni mehki, električni udje v njegovem objemu, in poljubil jo je na ustnice s slastjo, za katero bi takoj umrl.

Nato ga je porinila nalahko skozi vrata. —

Kakor blisk se je razširila po celem mestu vest, da je spremil indijski podkralj, grof Manfredo de Rodriganda, balerino v lastni ekvipaži domov. Danes zjutraj so celo govorili po mestu, da je bil grof celo noč pri njej.

Zato ni nič čudnega, da se je pripeljal že na vse zgodaj k balerini mož, kateremu je bilo precej na tem ležeče, kaj da govore ljudje o njej, namreč — knez Olzuna.

Kar dirjal je po stopnjicah navzgor in ni niti počakal, da naznani Elvira balerini njegov obisk.

Vstopil je, in balerina je sedela že oblečena na otonami.

„Žaneta!“ je zaklical in razprostrl svoje roke.

„Evzebijo!“ je odgovorila precej mrzlo, skoraj ironično.

„Kaj, ali mi ne poletiš naproti?“ jo je vprašal.

„Ne,“ je odgovorila zelo resno.

„Ne? Kaj sem ti pa storil?“

„Ničesar, moj ljubček.“

„Kak vzrok imaš pa vendar?“

„Seveda!“

„Povej mi ga, povej!“

„Tako, če želiš. Zato ti ne letim na proti, ker sem izkusila včeraj pri predstavi, kako nevarno da je letati po zraku.“

„Dobro, mi pa dovoli, da poletim jaz na tvoje srce!“

„O prosim, pustiva rajše vse letanje!“ se je branila.

„Zakaj si naenkrat tako mrzla napram meni, Žaneta? Grom in strela, torej je vendar res, kar govorijo ljudje!“

„Kaj pa govorijo?“

„Da nastavljaš grofu de Rodriganda mreže!“

„Hm! Ali pa on meni. Saj veš, moj ljubi Evzebijo, da mi ni treba mrež nastavljati!“

„Res, prokleta čarovnica si,“ se je smejal knez prisiljeno. „Torej priznaš, da je nekaj resnice na tem, kar govorijo ljudje?“

„Priznam.“

„Grom in strela! Vrag vzemi grofa de Rodriganda!“

„Jaz mu pa želim vse dobro, ker ravna z menoj pošteno.“

„Tako! Ali jaz morda ne ravnam pošteno s teboj? Ljubim te, da bi skoraj zblaznel, in sem za vse pripravljen.“

„Torej dobro, pa me vzemi za ženo!“

Knez jo je debelo pogledal in potem zaklical:

„Neumnost!“

„Oh, torej misliš, da bi bila to neumnost, če bi me vzela za ženo?“

„Seveda! Zahtevaj, kar hočeš, samo tega nikar! Sicer je pa tudi tebi jako dobro znano, da plesalka ne more priti v našo družbo.“

„Dokažem ti nasprotno. — Grof Rodriganda bi me rad imel za ženo.“

„Nesmisel!“

„Bodi prepričan! Podkralj me hoče za ženo!“

„Nesmisel, ti pravim!“

„Če ti pa povem, da mi je stavil že ženitbeno ponudbo!“

„Ne verjamem ti!“

„Obljubila sem mu, da se odločim do danes zvečer.“

„Torej je norec!“

„Nikakor; ampak popolnoma pameten je. Neskončno in resnično me ljubi. Žalibog, želela bi, da bi bila vrednejša njegove ljubezni.“

„Torej, ali vidiš!“

„Odkritosrčno ti povem: Star je že; mnogo je že pretrpel v Indiji, in njegovo telo gotovo ni več nepoškodovano; lepa, mlada žena ni za njega. Če bi me hotel tudi ti vzeti za ženo, bi lahko volila, in izvolila bi tebe.“

„Zelo prijazna si,“ je prikimal knez jezno. „Torej izvoliš grofa?“

„Skoraj gotovo. Ali mi zameriš zaraditega, Evzebijo?“

„Hm, pravzaprav ne, če hočem biti pravičen. Kaj pa bo z menoj?“

Nasmejala se je in potem dejala:

„Kaj bo s teboj? Samo ob sebi umevno je, da ostaneš pač knez Olzuna.“

„To je bil pa slab dovtip, ki me ni prav nič ogrel. Najlepša ženska si, kar sem jih videl v svojem življenju; vsak trenutek pri tebi je slast; dobra prijateljica sva bila dosedaj, in kar nenadoma naj se vse to neha!“

„Kdo pa pravi, da se naj neha?“

„Mislim, če se pač omožiš z grofom de Rodriganda?“

„Tedaj pa prideš v Rodrigando, kadar se ti bo tožilo po meni.“

Poskočil je kvišku in globoko vzdihnil:

„Ali res, Žaneta?“ je vprašal.

„Seveda.“

„Daj mi poljub na račun!“

„Deset, če jih hočeš!“

„In tam te bom smel ne samo videti, — ampak tudi poljubovati?“

„Kolikor ti drago in kolikor se bo spodobilo.“

„Hurá, potem je pa že zopet vse v redu,“ se je veselil. „Imenitna deklica si bila, in tudi imenitna žena postaneš!“

„Torej ali sva se zjediniła, Evzebijo! Sedaj pa pojdi!“

„Grem naj? Grom in strela! Zakaj pa?“

„Ker moram biti sedaj zelo pošten. Ali me razumeš?“

„Hm, seveda! Ubogam te torej, da me potem bogatejšje odškoduješ. Srečno, Žaneta!“

„Srečno, moj Evzebijo!“

Strastno sta se objela in poljubovala, dokler se mu slednjič ni iztrgala s silo iz rok.

Tudi Henriko Kortejo je zvedel takoj zjutraj, kaj so govorili ljudje o balerini. Rad bi jo bil obiskal že dopoludne, a imel je mnogo opravka. Urediti je moral namreč z grofom Manfredom neko zelo važno zadevo.

Slednjič je bil prost, in ko se je prepričal, da ima grof še za več ur dela, se je napolil k svoji ljubici.

Žaneta ga je vsprejela zelo ljubeznivo. Kakor smo že omenili, ni bil več mlad, vendar zelo lep mož, in balerina ga je ljubila v resnici.

„Pričakovala sem te,“ je rekla, se mu vsedla v naročju in se ga prisrčno oklenila.

„Zakaj?“ je vprašal resno.

„Zakaj neki, ker te pač ljubim.“

„In včeraj te nisem smel obiskati!“

„Morala sem biti previdna, veš!“

„Torej je vendar res? Pri kraju je sedaj tvoja zvestoba, ki si mi jo tolikokrat prisegla.“

„Nikakor, Henriko, le zanesi se na mojo zvestobo,“ je dejala in ga poljubila parkrat zaporedoma na usta.

„Sam vrag naj te razume! Meni prisegaš zvestobo, in ta stari Rodriganda čepi cele noči pri tebi.“

„Oh, ali si ljubosumen?“ se je smejala.

„Seveda sem.“

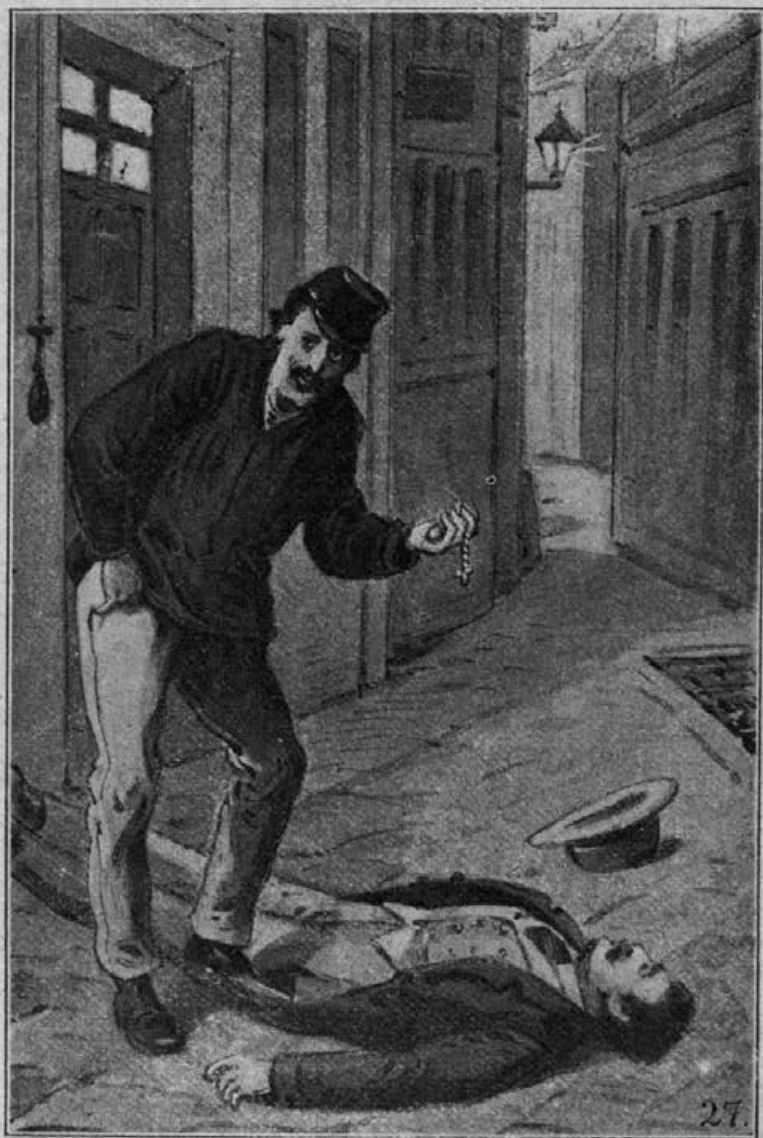
„Res? Oh, imenitno!“

Sedaj se je zasmejala tako prisrčno in razposajeno, da se je Kortejo skoraj pomiril, vendar se je premagoval in dejal še vedno jezno:

„Mislim, da se vendar ne smejiš meni, Žaneta?“

„Kaj pa še!“

„Komu se pa?“

„Lahko delo!“ je mrmral Edvard zadovoljno.

„Nikomur se ne smejim. Ampak rečem ti samo toliko, da je sedel grof Rodriganda celo noč pri moji postelji kakor usmiljena sestra. Niti za trenutek se ni ozrl proč. Mislil je, da sem zelo bolna, in se me ni dotaknil.“

„Ali res? Sicer bi mu bil razdrobil črepinjo!“

„Pojdi, pojdi, ne bodi tako nespodoben! Danes zjutraj me je pa vendar objel in poljubil.“

„Lopov!“ je zarohnel Kortejo.“

„Zakaj pa je lopov?“

„Ker si samo moja!“

„Dokaži mi!“

„Ali mi nisi že tolikrat prisegla?“

„Sem, in svojo besedo tudi izpolnim. Kdo pa pravi, da moram biti popolnoma in iz ključno tvoja?“

„Oh, reči hočeš, da ljubiš razun mene tud še druge?“

„Tega pa zopet ne mislim. Ampak dovoli mi eno samo vprašanje: Ali me hočeš vzeti za ženo?“

„O prokleta, če bi te le mogel!“ je zaškripal. „Tako krasno bitje bi imel, in ti toliko dohodkov kot balerina. Takoj bi pustil svojo službo.“

„Torej, Henriko, bodi miren in nepristranski.“

„Sam vrag naj bi bil,“ se je jezil.

„Poslušati me pa vendar moraš! Ženo imaš, in sicer bolno, ubogo žensko, ki morda ne živi več dolgo, ampak imaš jo pa vendar. Nepravično bi torej bilo, če bi se tebe oklenila.“

„Ali bi se me morda rada iznebila?“

„Nikakor. Ljubim te kakor preje; ampak mislila sem si, da mi ne moreš ničesar očitati, če vzamem starega, slabotnega moža, kajti potem sva v enakih razmerah. Pomisli potem še, da je tisti stari mož grof

de Rodriganda, in uvideti moraš, koliko dobička bi imel na ta način.“

„Torej, ali se moja šala morda uresniči?“

„Skoraj gotovo!“

„Ali si takrat že kaj slutila?“

„Isti večer mi je poslal dragoceno zlatnino.“

„Grom in strela, ali res?“

„Res. Takrat je bil prvič pri baletni predstavi. In takoj sem ga tako očarala, da je šel po gledišču naravnost k zlatarju in kupil zame zlatnino.“

„Ali je tista zlatnina draga?“

„Petnajst tisoč durov stane; vprašala sem pri zlatarju.“

„Grom in strela! Torej misli resno?“

„Gotovo.“

„In ti?“

„Henriko, kako rada bi te vzela za moža, če bi bilo mogoče! Ker je pa nemogoče, bi bila pač neumna, če bi zavrnila moža, ki je grof, podkralj, stokratni milijonar in — star mož, ki ne živi več dolgo.“

„Oh, pametno računaš!“

„Čim strastnejši si ti, tem treznejša moram biti jaz.“

Kortejo je šel parkrat po sobi semtertja; potem se je ustavil pred njo in vprašal:

„Žaneta, ali me res ljubiš?“

„Iz dna svojega srca,“ mu je zatrjevala in ga poljubila.

„Grofa pa ne ljubiš?“

„Prav nič.“

„Torej ga vzameš za moža samo zaradi njegovega bogatstva in stanu?“

„Samo zaraditega.“

„In ljubila me boš tudi kot grofica in mi ostala zvesta?“

„Ravnotako kakor sedaj!“

„Dobro, torej te nočem ovirati. Stori, kar hočeš! Vem, da bom imel tudi jaz dobiček od tvojega stanu in bogatstva. Kedaj odgovoriš grofu na njegovo ponudbo?“

„Danes zvečer.“

„Torej le dobro ga omreži, da ti ne uide.“

„Le nikar se ne boj! Ampak opozoriti te moram na nekaj. Grof ve, da si prihajal večkrat k meni na obisk. Njegov služabnik mi je povedal.“

„Alimpo?“

„Da. Grof seveda sluti, da se ljubiva; ampak temu njegoveinu mnenju se morava upreti.“

„Kako pa?“

„Reči morava, da si bil samo dvakrat pri meni, in sicer v družbi, ko so pri meni igrali.“

„Dobro.“

„Sicer se pa samo ob sebi razume, da se natančneje ne poznavava.“

„Dobro.“

„Pozneje, kadar se sprijazniva z novimi razmerami, določiva pripraven čas in kraj, kjer sva varna pred starim. Sedaj pa le pojdi, Henriko, sicer bi naju morda kdo opazil.“

Kortejo jo je ubogal. Pristrčno sta se poslovila, Kortejo je odšel, in nikoli več ni stopil v to sobo. —

Prekrasna ženska se je torej odločila, da zamenja svojo lepoto za grofovsko krono. —

Ko jo je obiskal zvečer don Manfredo, ni sicer več ležala v postelji, vendar se je delala še zelo slabo

vsled včerašnjega padca. Vendar je bila tako divna, da bi se bil grof skoraj spozabil in jo poljubil.

Fino in prijazno ga je pozdravila in mu ponudila sedež tik poleg sebe.

„Torej, ali še niste popolnoma okrevali?“ jo je vprašal.

„Še ne. Dalje časa še ne bom mogla igrati.“

„Le, pazite na svoje zdravje, ki je najdražje blago na svetu.“

Pogledala je sedaj nekam nepopisljivo pristrčno in dejala:

„Kje mislite, moj ljubi don Manfredo, je najpripravnejši kraj za priprosto, samotno damo?“

Tedaj se je zjasnil don Manfredov obraz, in odgovoril ji je:

„O, moja draga senora, kateri kraj bi bil pač pripravnejši, kakor moja graščina Rodriganda!“

„Ne vem, kje da je.“

„Rodriganda je blizu Manreze, in sicer v gozdu, vendar tako blizu mesta, da uživa človek lahko kmetsko in mestno življenje obenem.“

„In ta lep kraj ni daste na razpolago?“

„O, če bi le hoteli sprejeti mojo skromno ponudbo!“

„Hočem!“ je rekla zmagonosno.

Podala mu je roko, prijel jo je ter jo ves srečen poljubil.

„Ali je to dovolj?“ ga je vprašala.

„Senora, čem milostivejši ste, tem drznejši sem. Ali naj Vas pripeljem v Rodrigando samo kot svojega gosta, ali — —“

Beseda se mu je ustavila v grlu; to bi bila za njega vendar prevelika sreča.

„Torej, ali — —?“ ga je vzpodbujala.

„Ali kot svojo nevesto, ki postane moja oboževana žena?“

Zaupljivo jo je pogledal v oči; vzdržala je njegov pogled in dejala:

„Manfredo, zaupam ti. Vzemi me za svojo ženo, a glej, da me ne onesrečiš!“

„Onesrečil, da bi te!“ je zaklical, „rajši stokrat umrem, preden bi ti storil najmanjše zlo, ti prekrasna, ti divna! Ali je res, ali je res?“

„Res,“ je zašepetala sramežljivo in naslonila svojo glavo na njegove prsi.

„Torej hvala ti, stotisočkrat hvala. Nikoli ne boš pozabila tega trenutka, in imela boš vso naslado tega življenja, vse, kar ti le morem nuditi. Tako srečnega se čutim, da moram osrečiti tudi druge. Ali mi dovoliš, Žaneta?“

„Prav rada,“ se je nasmehljala. „Koga pa misliš?“

„Svojega služabnika in tvojo služabnico.“

„Oh,“ se je začudila, „ali se poznata?“

„Oba sta doma iz Rodrigande in sta se slučajno tukaj sešla. Ali smem iti ponje?“

„Ali sta tu?“

„Stavim, da tičita v oni mali sobici.“

„Vidim, da se spoznaš tukaj ravnotako, kakor jaz. Poj li, greva pogledat.“

„Le po tihem!“ je prosil srečen grof. „Morda ju iznenadiva.“

Šla sta potem po tihem na hodnik in odprla nena doma vrata male sobice.

In res, Alimpo in Elvira sta sedela na zofi drug poleg drugega in se ravno prav prisrčno poljubovala.

Strašno sta se prestrašila in šinila kvišku.

„Haló, kake burke pa uganjata!“ je dejal grof navidezno resno.

„O, Ekselenca, saj veste — —!“ je jecjal Ivan Alimpo.

„Kaj pa naj vem?“

„Torej, da je tale — da — da je —“

„Torej, kaj pa?“

„Da je moja Elvira.“

„Kaj me pa to briga?“

„Ekselenca, mislim, da — da je to — da je to moja Elvira!“

„Kaj pa poreče k temu Elvira?“

Elvira se je hitro odločila. Poklonila se je resolutno grofu in dejala:

„Ekselenca, gospod grof, to je moj Ivan Alimpo.“

„Torej sta se zjediniła?“

„Popolnoma.“

„In Vaši stariši?“

„Jih nimava, niti jaz, niti on.“

„Torej Vama ni treba nikogar prositi za dovoljenje. Ampak, kaj pa začneta sedaj drug z drugim?“

Poštena deklica se je sedaj zasmejala iz dna svoje duše in dejala:

„To pa prepustiva gospodu grofu.“

„Meni?“ se je začudil don Manfredo.

„Da, Vam. In sicer, ker ste Ekselenca obljubili mojemu Alimpu, da skrbite za naju, če — če — če se Vam dopadam.“

„A tako! Ti pa torej misliš, da se mi dopadeš?“
Sramežljivo je pogledala in molčala.

„Torej, odgovori mi vendar!“ jo je vzpodbujal grof, kateremu se je ravno poljubilo malo pošaliti se.

„Svojemu Alimpu se dopadam,“ je odgovorila, „in zato mislim, da — hm!“

„Torej le naprej, le naprej!“

„Da se Ekselenci tudi dopadam!“

„Slednjič. In ker si mi to tako ljubko povedala, ti tudi priznam, da se mi dopadaš.“

„Kajne, Ekselenca, da je čedno dekle?“ je zaklical tedaj srečni Alimpo.

„Res, prav poštena deklica je, in zato vaju tudi preskrbim. Alimpo, kaj bi ti bilo torej ljubše: ali hočeš biti rajše pastir s pedesetimi duri plače na leto, ali pa rajše kastelan v graščini Rodriganda, kjer imaš vse prosto in tristo durov plače na leto?“

„Ekselenca, potem sem pa že rajše kastelan!“ je dejal Alimpo hitro.

„Pa bodi!“

„Stotisočkrat hvala, Ekselenca. Pojdi bliže, moja dobra Elvira, pokloni in zahvali se gospodu grofu.“

„To znam že sama, brez tebe.“

Nato se je popolnoma resno najlepše priklonila donu Manfredu.

„In bodoči milostivi gospej grofici tudi,“ je pripomnil Alimpo.

„Kaj?“ je vprašal grof. „Kdo ti je pa to povedal?“

„Ekselenca, to sem uganil takoj prvič v gledišču. Naredili ste ravnotako kakor jaz: Gledali ste vedno samo eno damo; sedaj imava pa vsak svojo.“

Grof se je nasmejal in odšel z balerino v sobo.

Alimpo in Elvira pa sta stala drug poleg drugega in se gledala.

„Torej, tu imaš sedaj!“ je rekel Alimpo slednjič.

„To je najino poročno darilo! Ali te veseli?“

„Seveda me. Gospod kastelan ni vsakdo.“

„In gospa kastelanka tudi ne vsaka. Samo nekaj me ne veseli.“

„Kaj pa?“

„Graščakinja.“

„Prav imaš. Ali si videl, kako se je prisiljeno smejala! Nikoli naju ne bo ljubila. Grof jo je vzel samo zaradi njene krasote za ženo, in kako kmalu vse to mine. Imenitni ljudje so včasih mnogo manj pametni, kakor bi si človek mislil.“

Medtem sta sedela grofovski ženin in nevesta v sobi, navidezno v najslajši ljubezni. Grof je bil tako srečen, da bi bil izpolnil balerini, svoji zaročenki, vsako željo. Mislil je, da je ona ravnotako srečna, zato ji je dejal:

„Ali mi verjameš, da bi te nekaj prosil?“

„Kaj pa, le govori, Manfredo,“ je rekla prijazno.

„Glede svojega oskrbnika namreč.“

Ostro ga je pogledala pri teh besedah; vendar se je premagovala in samo vprašala:

„Glede tvojega oskrbnika? Kdo pa je tvoj oskrbnik?“

„Henriko Kortejo.“

„Kortejo? Hm, to ime sem že nekje slišala.“

„Mislim, da že,“ se je nasmejale grof.

„Oh, ali ni srednje starosti; spominjam se na njega.“

Zmotila in prevarila je grofa; tako nedolžno se je delala, in tako dobro je znala svojo ulogo.

„Kajne, da ga poznaš?“ jo je vprašal.“

„Prazapprav ga ne poznam dobro. Bil je menda trikrat ali štirikrat zvečer pri meni, in sicer v družbi mojih tovarišic. Po večerji so navadno igrali, in Kortejo

zna menda dobro igrati. Zaraditega je prišel tudi z njimi.“

S tem je pomirila grofa, ki ji je pa vendar še dejal:

„Slišal sem o tem, ker mi pa ni ljubo, da bi moji uradniki igrali, zato sem te hotel samo vprašati, koliko da je navadno zaigral?“

„Moj ljubček, nikar se ne boj,“ je dejala z mirnim nasmehom, „igrali so samo za zabavo, in zato je zaigral ali priigral komaj par pesov.“

„Ali je prišel knez Olzuna tudi kedaj?“

„Tudi. A bil je samo dvakrat. Ta senor se je menda kmalu začel dolgočasiti v naši družbi, ker umetniki navadno ne kadé ljudem, ki so visokega stanu.“

„Saj imajo v marsikakem oziru glede tega tudi čisto prav. Tudi umetnost je plemstvo, seveda samo posameznikov, ne pa celih rodovin.“

Plesalka je znala grofa izvrstno za nos voditi. Zato jo je grof Manfredo sedaj vprašal:

„Mislim, da ne nastopiš več v gledišču?“

„Ne več.“

„Kedaj pa nameravaš odpotovati v Rodrigando, moja Žaneta? Jaz moram ostati žalibog še nekaj časa tu.“

„Torej urediva to zadevo, moj ljubček.“

„Le povej, kako misliš.“

„Potovati moram še za nekaj dni v Madrid, kjer imam nekaj nujnih opravkov. Tačas urediš ti tu svoje zadeve.“

„Oh, sama hočeš iti v glavno mesto?“ se je začudil grof.

„Seveda.“

„Saj si vendar še tako slabotna.“

„Potovanje mi ne škoduje, saj mirno sedim v kopeju ali pa v ekvipaži, pač bi mi pa škodoval ples v gledišču.“

„Počakaj me rajše, da uredim svoje zadeve, potem potujeva skupaj.“

„Ne morem, moj ljubček. Prvič bi zamudila stem preveč časa, drugič bi te pa nadlegovala s zadevami, ki bi jih poravnala najrajše brez tebe.“

„Kaj pa imaš v Madridu tacega?“

„Poravnati moram svoje razmerje z glediščem. Saj veš, da nisem slutila, da se moja usoda tako nenedoma predrugači, zato sem sklenila že pogodbo z mestnim glediščem v Madridu. Da uravnam torej to zadevo, zato moram iti osebno v Madrid.“

„In vendar bi bilo morda boljše, če bi jaz uravnal to zadevo, moj ljubi srček. Gotovo boš imela sitnosti zaraditega, če se pa jaz pobrigam za to stvar, tedaj velja moja beseda.“

„Saj sem ti že rekla, da smatram za svojo častno nalogo, da te ne nadlegujem z gledališkimi zadevami. Šele potem me dobiš, moj ljubi Manfredo, kadar se popolnoma otresem teh vezi.“

„Pravzaprav sem ti zelo hvaležen, ker se oziraš name,“ ji je priznal. „Ampak zelo dvomim, če prestaneš dolgo potovanje?“

„Le bodi brez vseh skrbi!“

„Torej dovoli mi, da te gmotno podpiram.“

„Naj bo, ampak samo iz tega vzroka, da ti izpolnim tvojo željo, moj ljubček. Saj veš, da nisem revna.“

„Torej sprejmeš nakaznico na mojega bankirja?“

„Sprejemem.“

„Kedaj pa odpotuješ?“

„Jutri. Čim preje odpotujem, tem preje se vrnem v tvoje naročje, moj dragec.“

Prisrčno ga je objela in ga iskreno poljubila na osivelo brado. Bil je tako srečen, da niti slutil ni, da ni sklenila nobene pogodbe z madridskim glediščem, ampak da potuje samo zaraditega v glavno mesto, da preživi pred poroko še nekaj veselih dni v krogu svojih tovarišic. Ravno v Madridu je preživela svoja najbolj razposajena leta. V temnih in razupitih ulicah tega mesta, je spoznala tudi Henrika Korteja in kneza de Olzuna.

„Ali naj pridem potem po tebe v Madrid?“ jo je vprašal grof.

„Ni treba, moj ljubček. Tam ostanem samo malo časa.“

„Prosil bi te, če bi obiskala tam moja sinova.“

„Tega pa ne storim. Sedaj sem še plesalka. Vidita naj me šele potem, ko sem popolnoma vaša.“

„Torej prideš ti sem po mene?“

„Pridem.“

„Torej le nikar ne ostani predolgo v Madridu, saj veš, da te željno pričakujem. V enem tednu uredim tu svoje zadeve.“

„Takrat sem že zopet tu pri tebi.“ — —

Skoraj ob istem času so se pogovarjali tudi v palači kneza de Olzuna o Madridu.

Knez je sedel v mehkem naslonjaču, poleg njega pa je stal njegov hišni oskrbnik, Gasparino Kortejo.

„Prokleta smolo imamo zadnje čase,“ je dejal knez.

„Moramo pač potrpeti.“

„Zadnjič sem doživel oni škandal zaradi tiste slovenske vzgojiteljice in zaradi tvoje Carbe, ali kako je bilo že ime tisti majhni ciganki.“

„Niti ne mislim več na njo!“

„To ti že rad verjamem! Sedaj mi pa vzemo zopet to prekrasno balerino.“

„Seveda, to je res zelo neprijetno. Ta stari Rodriganda tudi ni vedel storiti nič pametnejšega, kakor se na tak način pregrešiti nad svojimi sivimi lasmi!“

„Mislim, da mu že še pokaže rožičke! Tvoj oče Adonis ji seveda tudi malo pomaga.“

„Kaj pa še!“

„Nikar ne taji! Saj sem slišal, da leta za balerino, žalibog, da ga ni uslišala. Hahaha! Oskrbnik je in se hoče meriti s knezom de Olzuno! Mislil sem, da je tvoj oče pametnejši!“

„Jaz ne,“ je dejal Kortejev sin, ki je dobro vedel, da je prekosil njegov oče kneza de Olzuno.

Knez je nadaljeval:

„Zelo dolčas mi je. Kaj naj storim? Svetuj mi kaj pametnega!“

„Če bi imel jaz odločilno besedo, tedaj bi potoval v Madrid. Portugalski kralj obišče v kratkem španskega kralja; zato bo tam sedaj mnogo slavnosti in veselice. Tam bi se gotovo ne dolgočasili.“

„To res ni napačna misel. Kedaj pa pride portugalski kralj?“

„V soboto.“

„Torej odpotujem že jutri v Madrid; ti greš seveda z menoj.“

Tako se je odločil knez Olzuna za potovanje v Madrid, ki je bilo zanj pozneje tako usodepolno. — —

Ko je dospela balerina v glavno mesto Španskega, v Madrid, si je najela v najfinejšem hotelu krasno stanovanje, saj je imela denarja dovolj. Kmalu je pohajala po ozkih ulicah v južnozpadnem delu mesta, kjer ni

videti zvečer nijedne poštene ženske. Tu je obiskala svoje prejšnje znanke, da se pomeni z njimi, kako da uredi svoje razuzdane zabave.

Istega dne, ko je došel v Madrid portugalski kralj, stâ gledala iz lepe palače na krasni cesti de la Amudéma Plateríjas dva čedna mladeniča na mnogoštevilno množico. Bila sta brata Emanuel in Ferdinando de Rodriganda, ki nista prav nič slutila, da dobita mačeho, in sicer balerino, ki se potepa danes v najbolj razupitih ulicah glavnega mesta.

„Kaj storiva? Ali greva tudi malo med ljudi?“ je vprašal Emanuel.

„Seveda greva,“ je odgovoril njegov brat Ferdinando, ampak sedaj še ne.“

„Zakaj pa ne?“

„Izgotoviti moram še preje zemljevid Mehike.“

„Ne vem, zakaj si tako navdušen za svojo Mehiko!“

„Le nikar se ne razburjaj, dragi brat! Saj sam dobro vem, kaj da delam. Meni se Mehika zelo dopade, pa je, in ker sem mlajši sin, ni nemogoče, da ne bi šel še kedaj v staro deželo Inkov in Toltekov.“

„Kedaj pa izgotoviš svoj zemljevid?“

„Še pred večerom.“

„Oh, torej naj te čakam še celi dve uri! To je predolgo.“

„Pa pojdi tačas sam in pridi zvečer po mene.“

„Morda bi moral predaleč hoditi. Ali bi ne bilo boljše, da prideš ti zvečer pred palačo Panadáríja?“

„Torej dobro. Pridem!“

„Pa nikar ne pozabi na svoje bodalo in na revolver; saj veš, da mora biti pri takih priložnostih vsak sam svoj policaj.“

„Le bodi brez vseh skrbi, Emanuel!“

„Torej adijo, Ferdinando!“

„Adijo.“

Marljivi mladenič se je vsedel k mizi, in ni odložil preje čopiča in peresa, preden ni izgotovil zemljevida.

Potem se je preblekel, in ko je zapazil, da imajo ljudje že polovične krinke, na Španskem imajo ljudje namreč čudno navado, da nosijo zvečer polovične krinke, vzal je tudi on tako krinko, in stopil potem k omari, kjer je imel shranjeno orožje.

„Kaj vzamem? Kroglja je sicer varna, nož tudi. Vendar vzamem samo svoj bokser, saj zadostuje za izurjenega telovadca.“

Nato je vtaknil železni bokser v svoj žep in odšel pred palačo Panadárja, da se snide s svojim bratom.

Čakal je zaman in hotel že oditi, ko zagleda svojega brata Emanuela, ki ga je spoznal takoj po obleki. Ta se je rinil skozi množico proti njemu.

„Dobro, da sem te našel,“ je dejal, „zaradi nekega imenitnega dogodka te nisem mogel tule čakati. Pojdi hitro; med potjo ti vse povem.“

Pomešala sta se potem med množico, in Emanuel je začel pripovedovati:

„Stal sem pred palačo Panadárja in te čakal. Kar pridejo mimo štiri prekrasne deve, ena je imela divnejše telesce kot druga. Ves razočaran sem gledal za njimi; zapazile so me in se ustavile. Malo so se med seboj pomenile, potem je pa prišla ena izmed njih k meni in me nagovorila:

„Senor, ali čakate tule koga? Morda svojo ljubicco?“

„Nikakor, pač pa svojega prijatelja.“

„Pustite svojega prijatelja in pojdite z nami, če se Vam poljubi.“

„Iščete torej kavalirje? Kakega stanu pa mora biti?“

„Iz najvišjih krogov, seveda.“

„Oh, potem grem pa že z Vami, vendar pod tem pogojem, da počakamo mojega prijatelja.“

Ker so bile dame s tem zadovoljne, smo se potem tako dolgo tule izprehajali, da sta se pridružila še dva gospoda. Sedaj ostane še ena dama, in sicer tista, ki je najbolj izbirčna, kakor se mi zdi. Nikogar izmed nas treh ni marala. Poskusi ti svojo srečo; saj si krasen dečko.“

„Morda so navadne deklice za zabavo!“

„Nikakor, poštene dame so, in uganjajo samo svoje burke, zato so se zakrinkale. Pojdi! Tamle pri oni prodajalnici stojé.“

„Pa saj nisi povedal svojega imena? In menda tudi nisi dejal, da sva brata?“

„Seveda ne. Rekel sem, da si moj prijatelj.“

„Torej se bodeva vikala, da naju saj ne spoznajo.“

Pri prodajalnici so stale štiri dame in dva gospoda.

„Senorite in senorji, to je moj prijatelj, ki sem ga pričakoval,“ je dejal Emanuel. „Zakasnil se je malo, ker se je zamudil pri ruskem konzulu.“

Zadnji stavek je precej uplival na družbo, vsi so se mu globoko priklonili.

Ferdinando je bil strokovnjak, takoj je spoznal četrto damo. Imela je dolg, siv plašč, zato se ni videlo njeno telo, ampak njeni lasje so bili krasni, ušesa majhna, ustnice divne, da bi jih takoj poljubil, in brada tako lepo okrogla. Ko se je sedaj nasmejala, je zagledal Ferdinando dve vrsti tako belih in pravičnih zob, da bi si jih lepših ne mogel misliti. Ferdinando je storil takoj trden sklep; govoril je izključno samo z njo.

„Senora, prosim, podajte mi svojo roko!“ je dejal fino in ji ponudil gracijozno svojo roko, da se ga oklene.

Ni mu mogla odkloniti njegove prošnje, tako pri srčno je znal prositi.

„Naj pa bo, seņor,“ je dejala.

Tudi njen glas je bil tako mehak in ljubezniv.

Naslonila se je na njegovo roko, in vsi štirje pari so šli počasi naprej.

Prav razuzdano so se klatili po celem mestu, včasih so izpili tudi kako čašo čokolade ali pa vina. Vsak par je šel sam zase, sicer so bili vedno blizu skupaj, vendar v taki oddaljenosti, da niso slišali medsebojnih pogovorov.

Ferdinando je takoj spoznal, da mora biti njegova dama krasotica. Že ko se je naslonila na njegovo roko, in je čutil njeno električno in okroglo ročico, se ga je polotila neka srečna slutnja. Nadalje je takoj zapazil njeno lahko, fino hojo in spoznal po obrisih njenega plašča, da ima divno telo, kakor boginja Venera.

Počasi sta šla za drugimi pari in šepetala posamezne zaupljive fraze.

„Ali mi poveste, kdo da ste?“ ga je prosila.

„Sedaj ne, šele potem, če mi poveste tudi Vi svoje ime.“

„Morda Vam ga povem. Ali smem uganiti?“

„Prosim, senora!“

„Plemeniti ste, to sklepam iz Vašega vedenja. Nadalje ste zelo bogati.“

„Hm, iz česa pa sklepate to?“

„Iz Vašega briljantastega prstana, ki se vedno tako lepo blešči.“

Ferdinando je slekel svojo desno in njeno levo rokovico, tako da sta se držala na golem. Pri tem je opazil njeno majhno in vendar krepko ročico, ki mu jo je tako brez upora prepustila.

„Ali nočete tudi Vi uganiti, kaj da sem jaz?“ je vprašala dama.

„Nočem.“

„Oh! Torej se popolnoma nič ne zanimate za mene?“

„Tako nisem mislil, senorita! Zdi se mi, kakor bi se sprehajala ob moji desnici krasna vila ali angelj; samo tega prepričanja hočem biti, da se ne razrušijo moje prelepe sanje.“

„Torej sanjate?“ ga je vprašala ljubko in prisrčno.

„Da, sanjam.“

„Mislila sem, da ste bolj krepak mož.“

„Saj sem tudi krepak mož; a če me spremlja taka deva, tedaj ne govorim mnogo, ampak samo čutim in uživam, samo mislim in sanjam.“

„Dobro, jaz sem ravnotaka. Pojdite torej z menoj, in sanjajva!“

Zavila sta hitro v bližnjo ulico, da jih niso drugi zapazili.

„Senorita, saj sva izgubila svoje prijatelje.“

Prijatelje? Hm! Le pojdite rajše z menoj!“

Govorila je tako melanholično, tako magično.

Peljala ga je potem skozi več ulic do reke Manzanares, čegar valovi so se lesketali pri luninem svitu kakor živo srebro.

Tam se je ustavila.

„Sedaj hočeva sanjati,“ je rekla. „Za to je na vodi najpripravnejše. Ali znate veslati?“

„Znam, vendar vzameva rajše veslača.“

„Zakaj pa?“

„Danes hočem biti samo Vaš in se ne maram truditi z veslanjem.“

„Potem pa nisva sama.“

„Te vrste ljudje so že iz navade gluhi in slepi. Pojdite!“

Vstopila sta nato v bližnji čoln. Takoj je pristopil veslač, vzel veslo v roko in dejal:

„Kam pa?“

„Na izprehod.“

Sedaj je vedel, da sme vesljati, kamor se mu poljubi. Poznal je take ljudi, ki so zadovoljni z vsako smerjo, da jih le ne vidi in ne sliši, kaj da delata in se pogovarjata.

Ferdinando se je vsedel poleg dame, ki se ni nič protivila, ko se je vsedel bližje k njej, kakor je bilo treba.

Odveslali so od brega.

Sedaj sta sanjala! — —

Govorila nista ničesar. Ferdinando jo je prijel za roke in jih poljuboval. Potem je naslonil svojo glavo na njeno ramen in sanjal v tiho, svetlo noč.

Ko jo je zopet pogledal, se je skoraj prestrašil, in vendar je bil neskončno srečen; snela je namreč svojo krinko, in Ferdinando ji je zrl v njene omamljive oči in njen nebeški obraz. Globoko je vzdihnil, dvakrat, trikrat. — —

„Oh, kako krasna, kako krasna!“ je šepetal.

„Ali sem res tako krasna?“ ga je vprašala po tihem.

„Res, naravnost nebeška.“

„Ali ne smem tudi jaz videti Vašega obraza?“

„Kaj je moj obraz v primeri z Vašim. Vendar naj pa bo.“

Snel je svojo krinko, in gledala sta si sedaj iz obličja v obličje, in njuni pogledi so segali drug drugemu iz srca v srce.

„Oh, ta nevošljivi plašč,“ jo je prosil.

„Sleči mi ga,“ je šepetala.

Slekel ji je plašč, in šele tedaj je videl njeno krasno telo, o katerem je preje samo slutil. Ne da bi jo bil vprašal, jo je pritisnil nase. Pritisnil jo je na svoje srce, in dovolila mu je. Njeni mehki udje so se ljubeznivo prilegali njegovega telesa, njene oči so se usesale v njegove, in njene mokre ustnice so vsprejemale in poplačevale njegove prisrčne poljube. Razumela sta se.

„Divna si; niti boginji te ne morem primerjati,“ je priznal v svoji ljubezni.

„Tudi ti si lep,“ je šepetala.

„Pa saj nisva danes prvič in zadnjič skupaj.“

„In vendar se morava ločiti,“ je tožila, „kajti nevesta sem.“

„Bijem se s tvojim ženinom, usmrtil ga!“

„Nikar, ne, ne.“

Te besedice je izgovorila tako samozavestno in odločno, da se je nehote začudil.

„Torej ga ljubiš?“ jo je vprašal.

„Ne, ne ljubim ga.“

„Torej se žrtvuješ.“

„Tudi ne.“

„Potem te pa res ne razumem.“

„Misli si, kar si hočeš, zamojdel da sem vila, ki je prišla danes na zemljo, da ti odkrije nebeško naslado in užitek, in ki mora zopet izginiti.“

„Tedad si želim, da bi smel s teboj izginiti.“

„Na ta način bi prišel na samotno graščino, kjer ni niti sreče niti ljubezni. Nikar, nikar me nikdar ne išči.“

Nato je ukazala vesljaču, da naj obrne. Vesljač je obrnil, in sedela sta v čolnu drug poleg drugega v sladkem objemu, se pristrčno pogovarjala in strastno poljubovala.

Kar pride mimo čoln, v katerem sta sedeli dve dami in dva gospoda.

Svetla luna je razsvitljevala Ferdinandov in njegove ljubice obraz.

„Natakni svojo krinko,“ jo je prosil.

Sam si je nataknil krinko; ona pa je odkimala z glavo in se udala samo sladkemu užitku, pri tem si seveda ni mislila, da jo utegne srečati v tujem čolnu kak znanec.

Čoln je prišel bližje; sedaj so bili tu, kar zakliče nekdo:

„Grom in strela, Žaneta, ali je res?“

Kar se oglasi nekdo drugi, rekoč:

„Res je, res. Saj je v Madridu.“

„Stoj, stoj!“ sta zaklicala oba objednem in ukazala, da naj obrne vesljač čoln.

„Za Božjo voljo, pojdimo hitro proč!“ je prosila balerina.

„Knez Olzuna je in njegov oskrbnik. Ali ju poznaš?“ je vprašal Ferdinando.

„Poznam. Iskala sta me, da bi me nadlegovala.“

„Le nikar se jih ne boj,“ je dejal Ferdinando.

„Sveta Madona, samo nikar se z njima ne bojuj!“

Ferdinando je vstal in ukazal svojemu vesljašu, da naj zapelje takoj k bregu.

Vesljač je ubogal, medtem pa je oblekla balerina svoj plašč in nataknila svojo krinko.

Drugi čoln je imel dva vesljača, zato je prišel preje do brega. Tam sta čakala knez Olzuna in Gasparino Kortejo balerino in njenega spremljevalca.

Ferdinando je vzel bokser v svojo pest.

„Stoj!“ je ukazal knez.

Ferdinando je plačal svojemu vesljaču in izstopil z Žaneto. Isto sta storila knez in Gasparino.

„Prosim, snemita svoje krinke,“ je dejal knez Olzuna.

„Kako pravico pa imate?“ je vprašal Ferdinando.

„Pravico prijateljstva.“

„Z vsiljivimi ljudmi nimam nikakega prijateljstva. Le pojdite, senorji!“

„Oh! Mi zahtevamo to damo!“

Tedaj je stopil Ferdinando pred balerino.

„Vzemita jo!“ je dejal.

„Dobro.“

Olzuna je stegnil svojo desnico proti Ferdinandu, a takoj je dobil močan udarec na glavo, da se je zgrudil.

„S prvim sem že obravnal,“ je dejal hrabri mladenič. „Sedaj pa še z drugim.“

Preden se je Gasparino Kortejo zavedal, kaj da se je zgodilo s knezom, je dobil tudi jednaki udarec na glavo in se zgrudil na tla.

„Pojdite torej senora, prosto pot imava.“

Ponudil je Žaneti svojo roko in odšel z njo. Nihče se ga ni upal več nadlegovali.

Najprvo sta šla počasi, ko sta pa zavila že v več ulic, sta stopala počasneje.

„O, sveta Madona,“ je rekla Žaneta in globoko vzdihnila, „v kakem strahu sem bila.“

„Zaradi koga?“ jo je vprašal.

Tedaj ga je objela in ga pritisnila vroče in trdno nàse.

„Zaradi tebe, ampak bil si junak!“

„Če ga spremljaš ti, mora biti vsakdo junak.“

„Ampak, ljubček, ubil si oba.“

„Nisem, samo, onesveščena sta. Dobro vem, kako da udarim.“

„Torej hitiva v moj hotel. Akoravno nisem tuja v Madridu, vendar stanujem sedaj v hotelu.“

„Torej pojdi!“

Naslonila se je zopet na njegovo roko, in dospela sta v tako kratkem času do hotela, da si je želel Ferdinando, da bi bila pot daljša.

„Ali mi misliš sedaj ukazati, da naj se poslovim?“ jo je vprašal Ferdinando, ko sta stala pri portalu.

„Ali misliš oditi?“ ga je vprašala po tihem.

„Oditi? Jaz? Za vsako četrto ure, ki bi jo smel preživeti pri tebi, bi dal svoje življenje.“

„Torej pojdi!“

Peljala ga je po širokih stopnjicah v prvo nadstropje in odklenila potem svoje stanovanje.

„Vstopi! Tu stanujem.“

Vstopil je v fino meblovan salon, poleg katerega je bila spalnica.

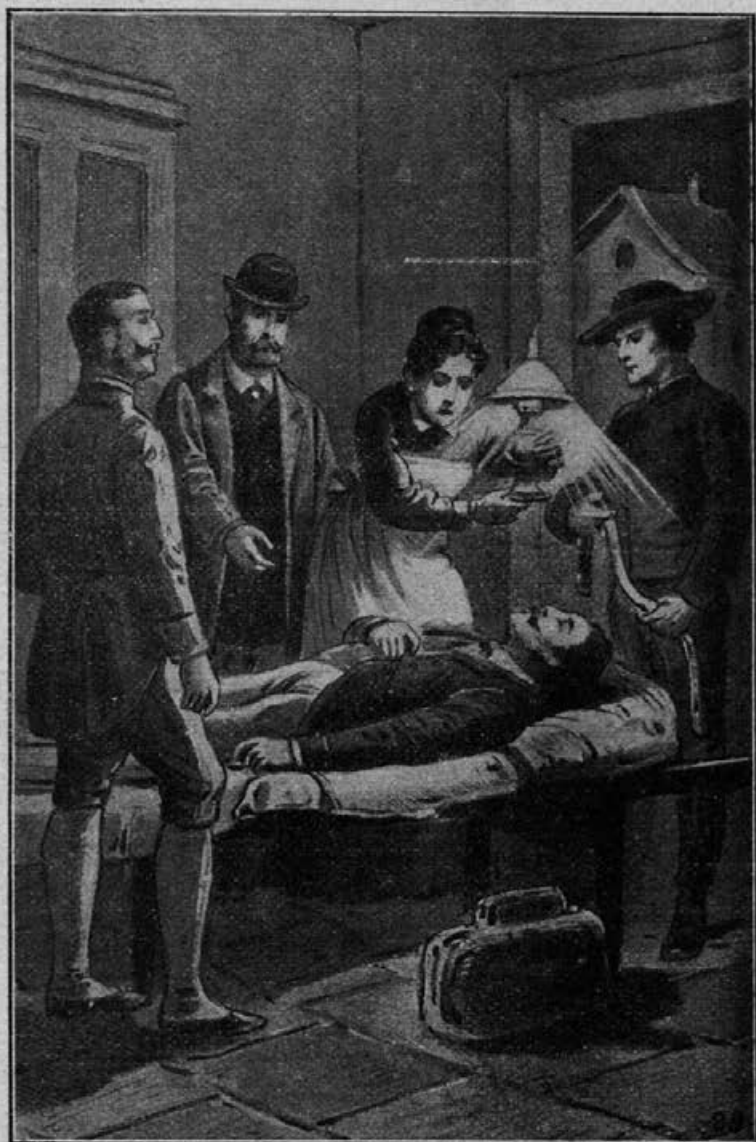
„Pojdi tačas v spalnico; pozvonila bom. Do sedaj te ni videl še nihče.“

Ubogal jo je.

Ko je prišla v kratkem času po njega, in je vstopil zopet v salon, je bil pripravljen na mizi lukúličen supé za dve osebi.

„Rekel si mi, da sem vila,“ se je nasmejala bale-

28/1/1914

Nadučiteljeva žena je posvetila Alfonzu v obraz.

rina, „zato te moram tudi napojiti in nasititi, kakor je navada pri dobrih vilah. Vsedi se!“

„Kam naj se pa vsedem?“ jo je vprašal.

„Hm! Ali naj bom tvoja gospodinja, ali soproga?“ Zarudel je od same sreče in odgovoril:

„Prosim, bodi soproga!“

„Dobro, torej postreževa drug drugemu. Vsedi se tule in počakaj še malo!“

Odšla je v spalnico in se vrnila v eni minuti v tako finem negližeju, da bi bila očarala tudi najtreznejšega moža.

„Ves zamaknjen jo je gledal, in čim dalje je trajala večerja, tem bolj ga je očarala ta divna čaravnica. Vino je razvnelo njegovo kri; njuni pogledi, njunin šepetajoč pogovor, če sta se nehote dotahnila drug drugemu z rokami ali pa z nogami, vse to se je združilo in vrglo mladega grofa iz ravnodušja.

Po jedi se je vsedla poleg njega na divan. Kakor otrok je slonel v njenem naročju in spaval na njenih prsih; sanjal je kakor otrok, ki ne ve, kaj so sanje, kaj pa resnica.

„Sedaj si torej moja in mi poveš, kdo da si!“ jo je prosil.

„Sedaj ti še ne povem,“ se je nasmejala.“

„Kedaj pa?“

„Danes zvečer.“

„Ali smem zvečer zopet priti?“

• „Smeš. Sedaj pa le pojdi, moj ljubi, ljubi srček.“

Objela sta se še enkrat prav prisrčno in poslovila. Potem je odšel.

Balerina pa je stala pri oknu in gledala sanjavo in poželjivo za njim, a on tega ni zapazil. Opazil tudi

ni, da leži nasproti hotela star saratáž (postopač), ki opazuje hotelov vhod.

Ko je prišel Ferdinando ven, je vstal in ga zasledoval do njegovega stanovanja, da poizve njegovo ime.

Emanuel je pričakoval že težko svojega brata in ga prosil, naj mu pove, kaj da je medtem vse doživel. Brata de Rodriganda nista imela skrivnosti drug pred drugim, zato je zvedel Emanuel vse, kar je doživel Ferdinando.

Emanuel je zmajeval resno z glavo.

„Dragi brat, veliko krivico si storil,“ je dejal.

„Vem, da sem jo. Samo če bi jo videl, potem bi me gotovo ne obsodil.“

„Saj te ne obsojam. Samo to te prosim, nikar je več ne obišči.“

„Ne? O, obiskal bi jo, tudi če bi deževalo samo žveplo in ogenj.“

„Bolan si!“

„Seveda sem, ampak na srcu.“

„In res še ne veš, kdo da je?“

„Res.“

„Pa bi bil vprašal v hotelu.“

„To ni kavalirsko. Danes zvečer mi sama pove svoje ime.“

Emanuel se je trudil, da spreobrne svojega brata; a vse zaman. Še vedno sta se pogovarjala o tej stvari, ko sporoči služabnik, da želi knez Obzuna z njima govoriti.

Brata sta se zelo začudila, a knez je že vstopil. Prijazno se je priklonil in jima podal roko.

Ko se je vsedel, je pogledal brata ostro v oči in potem dejal:

„Samo za par dni sem prišel v Madrid, vendar n morem si kaj, da bi Vaju, senorja, ne obiskal, posebno ker bi Vas rad vprašal o neki čudni zadevi. Don Ferdinando, ali Vam smem staviti par vprašanj?“

„Prosim, prosim,“ je odgovoril mladi grof. „Seveda si pridržujem pravico, ali Vam odgovorim ali ne.“

Knez mu je pritrdil in začel:

„Večeraj zvečer ste se peljali z neko damo na izprehod na reki Manzanáres, kajne?“

„Res je.“

„Ali ste poznali tisto damo?“

„Ne.“

„Ampak danes jo že poznate?“

„Ne. Kolikor se strinja z častjo in diskrecijo plemenitaša, Vam prav rad vse povem. Zato Vam rečem, da zvem šele danes zvečer, kdo da je dotična seniorita.“

Knez se je nasmejál.

„Danes gotovo ne zveste, kdo da je bila ona dama, ker je odpotovala četrť ure potem, ko ste odšli, iz Madrida.“

„Tristo vragov!“ je zagromel Ferdinando. „Upam, da se ne lažete!“

„Da se lažem? Kaj pa še! Pač ni vredno, da bi se zaradi vlačuge lagal.“

„Gospod! Svetlost!“

„Le pomirite se, le pomirite se. Boljše jo poznam kakor Vi. Kajne Vi ste me udarili večeraj z železnim bokserjem po glavi?“

„Da jaz.“

„Prav hrabro ste se obnašali. Sicer se pa pomeniva o tej zadevi še pozneje. Svoje krasotice torej ne najdete več; ampak povem Vam v tolažilo samo to, da

se snidete kmalu zopet z njo, in sicer na zelo intimem način.“

„Svetlost, zakaj ste me pa danes pravzaprav obiskali? Ali morda zato, da me razžalite?“

„Nikakor. Zvedeti sem hotel samo, kdo da me je včeraj pobil na tla.“

„Kako da pridete potem ravno k meni?“

„Ker Vas je zasledoval moj veslač na skrivnem do hotela. Potem sem naročil nekemu postopaču, da naj pazi na Vas. To je vse. Adijo, senorji!“

Nato je odšel, in brata de Rodriganda ga tudi nista prav nič zadrževala.

„Kaj pa to pomemi? Kaj je pravzaprav hotel?“ je vprašal Emanuel.

„Ne vem; sicer pa le miruj, že še vse zveva. Sedaj moram iti pa najprvo v hotel.“

„Le nikar se ne prenagli; naj grem s teboj!“

„Pa pojdi.“

Knez Olzuna je govoril resnico. Balerina je odpoštovala, in ne duha ne sluha ni bilo, kam da je izginila. Ker v hotelu ni bilo knjige za tujce, je bilo vsako pozvedovanje zaman. Brata nista opravila ničesar in se vrnila v svoje stanovanje.

Ferdinando je vedno mislil na tujo senoro, ki se mu je prikazala kakor zvezda z temni noči. Sanjal je o njej in vedno upal, da se snide kedaj nepričakovano z njo. — — —

V Rodrigandi se je začelo medtem zelo živahno življenje. Alimpo in njegova pridna Elvira sta prišla, da pripravita vse in uredita graščino za grofa Manfreda. Ker je bilo itak vse o najlepšem redu, nista imela več mnogo dela, in tretji dan se je grof že pripeljal.

Poleg njega je sedela v vozu prekrasna dama, o kateri pa ni vedela živa duša, kdo da je. Kdor pa je vedel, je moral strogo molčati.

Že prvi dan je razkazal grof tej dami celo graščino in šel z njo v park in v vas na izprehod. Ljudje so videli, da občujeta zelo ljubeznivo, a drugzega ni zvedel nihče.

Potem je poslal grof po župnika. Grof Manfredo in dama sta bila sama v sobi.

„Gospod župnik,“ je dejal grof, „predstavljam Vam tule svojo nevesto.“

Župnik je kar obstrmel vsled začudenja; potem pa je ponižno čestital. Grof je milostno pokimal in nadaljeval:

„Preglejte dokumente, ki leže tamle na mizi! Ali zadostujejo za poroko?“

„Popolnoma!“ je odgovoril duhovnik, ko jih je pregledal.

„Torej bodite pripravljen vsak čas za poroko!“

„Kaj pa je z oklicom, Ekselencia?“

„Saj ste videli tamle dispenzijo. Sicer Vam pa strogo prepovem, da bi o tem kaj govorili. Ljudje naj zvedo šele potem, ko je že vse končano. Prisotna bodeta pri moji poroki samo moja sinova in nekaj prijateljev. Adijo!“

Župnik je odšel. Čutil je, da je bil grof indijski podkralj, in da ima trdno voljo.

Nekoliko dni pozneje je prijahalo popoldne več gospodov v graščino, med njimi tudi knez Olzuna. Ta ni prišel sam; spremljal ga je njegov oskrbnik in tovariš, Gasparino Kortejo.

Ko sta razjahala svoje konje in šla počasi proti portalu, je vprašal knez svojega spremljevalca:

„Pa saj nisi pozabil pištol?“

„Nisem, imam jih v svojem žepu.“

„Je že dobro! Kar zdi se mi, da doživimo danes še kak dvoboj ali kaj sličnega, če se le začnem maščevati. Temu malemu grofu Ferdinandu moram še povrniti, ker me je zadnjič pobil na tla.“

„Jaz tudi!“ je zagodrnjal Gasparino Kortejo.

Potem je šel Gasparino najprvo k svojemu očetu. Henriko Kortejo je bil namreč tudi v Rodrigandi, ker je imel precej dela. Poroka je bila povod, da so imeli precej pisarije, in vse to je moral narediti stari Kortejo. Henriko Kortejo je stanoval blizu grofovih soban, poleg katerih je stanovala balerina.

Balerine ni videla danes še živa duša, bila je sama v svojih sobanah.

Zvečer so sedeli vsi v dvorani: tedaj je vstopil grof z balerino. To so tudi vsi pričakovali, kajti bila je javna tajnost, zakaj da jih je povabil grof danes v Rodrigando.

Grof je povedal svojim gostom v kratkih besedah, da se hoče zaročiti z dono Žanétó Baldéc. Pozno zvečer pričakuje sinova iz Madrida, in takoj jutri zjutraj naj bo poroka.

Vsi so bili veseli in dobre volje; napivali so in čestitali, vendar ni bila družba nič kaj živahna. Celo družbo so obhajali nekaki čudni občutki. Neka nesrečna slutnja je težila vsem srce.

Po večerji je odšla nevesta v svoje sobane, in gospodje so ostali pri polnih čašah vina. Pozneje so čuli, da je pridrdrala kočija. Grof je šel doli v vežo, da sprejme goste. Bila sta njegova sinova. Peljal ju je v svojo delalnico.

Grof jima je sporočil samo to, da naj prideta zaradi nujne družbinske zadeve v Rodrigando. Vedela nista, kaj da je pravzaprav, zato sta bila zelo radovedna in se vsedla nasproti svojemu očetu.

„Saj vesta,“ je začel stari grof Manfredo, „da ne govorim mnogo, zato Vama povem sedaj tudi brez vsega uvoda, da se mislim drugič oženiti.“

Kakor bi ju zadela strela z jasnega neba, tako sta se prestrašila sinova.

„Oženiti?“ je vprašal Emanuel.

„Drugo ženo?“ je dejal Ferdinando. „Sedaj še!“

„Da, sedaj še!“ je odgovoril grof z močnim povdarkom. „Nimam časa, da bi Vama sedaj na dolgo in široko razkladal. Zato le hitro uravnajmo to zadevo. Odgovorita mi na par vprašanj. Najprvo! Ali mi moreta zabraniti, da se drugič oženim?“

„Ne moreva,“ je odgovoril Emanuel.

„Ali mi morda hočeta zabraniti?“

„Nikakor,“ je dejal Ferdinando.

„Torej, bodita prepričana, da ne bo imel nihče izmed vaju škode. Kar smeta postavno zahtevati, dobita. Sicer pa upam, da bodeta občevala z mojo soprogo z isto ljubeznivostjo in poštovanjem, kakor mora občeovati otrok s svojo materjo!“

„Kdo pa je, oče?“ je vprašal Emanuel.

„Ni plemenita.“

„Oh!“ je zaklical Emanuel.

„Ni plemenita?“ je dejal Ferdinando.

„Ne,“ je odgovoril grof. „Saj mi ni treba gledati na čast. Sicer je pa vendar v gotovem oziru plemenita, duševno plemenita. Umetnica je.“

Brata sta se pogledala vsa prestrašena drug drugega.

„Kaka umetnica je?“ je vprašal slednjič Emanuel.

„Balerina.“

„Grom in strela!“ je zaklical Ferdinando.

„Ali ti ne ugaja?“ ga je vprašal grof prikro.

„Ne.“

„Kaj praviš?“ je zagromel oče nad njim.

„Odkritosrčno povem, da mi ne ugaja. Ali se spodobi, da pride balerina v našo, do sedaj neoskrunjeno, graščino Rodrigando?“

„Molči, deček!“ mu je ukazal grof Manfredo.

„Pojdita sedaj z menoj k njej. Predstaviti vaju hočem.“

„Pravzaprav bi se spodobilo, da bi predstavil balerino nama, ne pa naju balerini; ampak najin oče si, zato te ubogava,“ je dejal Ferdinando. „Nočeva ti delati sitnosti, vendar ti poveva že sedaj, da si sam odgovoren za vse posledice.“

„Za posledice sem seveda odgovoren,“ je dejal grof. „Sicer si pa mlajši; Emanuel bi imel več pravice govoriti.“

„Sedaj še nočem govoriti,“ je izjavil Emanuel. „Oče, pokaži nama damo, potem bodeva saj lažje sodila o njej.“

„Prav imaš, moj sin! Prepričan sem, da izginejo vsi vajini predsodki, kadar jo vidita. Pojdita z menoj!“

Peljal ju je do vrat, kjer je stanovala Žaneta; potem je hitro odprl in dejal:

„Moja sinova, ljuba Žaneta!“

Balerina je sedela v fotelju in vstala. Zagledala je najprvo Emanuela in njen obraz se je zelo pristrčno in prijazno nasmehnil. Potem je zagledala Ferdinanda — tedaj pa je pobledela ko zid, šinila konvulzivno z rokami v zrak in se zgrudila onesveščena na tla.

„Kaj pa to pomeni?“ je zaklical grof in hitel svoji nevesti na pomoč.

Tudi Ferdinando je močno pobledel, vendar mu je kmalu zopet odleglo.

„Oče,“ je potem vprašal, „kedar ti je dala ta oseba svojo besedo?“

„Včeraj je minilo tri tedne.“

Tedaj je stegnil sin svojo roko in dejal:

„Nikar se je ne dotakni; vlačuga je! Olzuna ima čisto prav!“

„Kaj?“ je vprašal Emanuel. „Ali je ta ženska tista tujka, ki je izginila tako nenadoma iz Madrida, Ferdinando?“

„Da.“

Sedaj sta prijela sinova svojega očeta za rameni in ga prisilila, da je šel iz sobe.

Šele čez dolgo časa je prišel služabnik v dvorano in sporočil gostom, da grof ne more priti.

„Kaj pa mlada gospoda?“ je vprašal knez Olzuna.

„Pri milostivemu gospodu sta.“

„Oh, slutim, kaj da se je zgodilo! Čujte, služabnik, rečite vsem trem gospodom, da hočem takoj z njimi govoriti, sicer proglasim vse tri kot nečastne nesramneže.“

Služabnik je hitro odšel.

Vsi gostje so pobledeli.

„Olzuna!“ je zaklical eden izmed njih.

„Prosim le mirujte. Natančno vem, kaj da sem storil.“

Kmalu je vstopil grof in njegova sinova.

Šli so do mize, potem pa je vprašal grof Manfredo z votlim glasom:

„Svetlost, zakaj ste naš poklicali?“

„Ekselencia,“ je odgovoril knez Olzuna, „prišli smo, da obhajamo zaroko. Vendar se mi zdi, da ni tu vse v redu?“

„Ali imate morda kaj pripomniti?“

„Seveda imam. Predstavili ste nam vlačugo kot nevesto; potem ste izginili in nam sporočili, da ne pridete več. Vedeti čem, če se iz nas norčujete; ali je morda kaka pomota, ali pa kaj družega.“

„Niti ne norčujem se iz vas, niti pomote ni; ampak Vi ste me prav nesramno razžalili!“ je zaklical grof Manfredo. „Pozivljam Vas na dvoboj!“

„Z Vami se ne bijem,“ je dejal knez.

„Zakaj pa ne?“

„Zaročenec plesalke ni zmožen satisfakcije!“

Grof Manfredo je hotel planiti na kneza, a njegova sinova sta ga držala.

„Stoj, oče!“ je dejal Ferdinando. „Dva sinova imaš, ki gotovo opereta tvojo čast. Glej, da se spraviš ven, dečko!“

Hrabri mladenič je stopil h knezu in mu nameril s pestjo.

„Dobro, pa grem,“ se je smejal knez zasmehljivo. „Preje pa obiščem še enkrat krasno balerino in se pristrčno poslovim od nje.“

Odšel je iz dvorane.

Grof Manfredo je zavpil od same jeze. Odšel je pri nasprotnih vratih iz dvorane in drl v svoje sobane. Tam je odprl omaro za orožje in vzel nabasan revolver.

Potem je šel skozi več sob, do one, ki je bila poleg balerininega stanovanja. Tam je bila tapetna stena, za katero Žaneta ni vedla. Misli je, da bo knez Olzuna res tako predrzen in šel v balerinino stanovanje. Odprl je na tistem tapetna vrata in vstopil. — — —

Balerini je tačas odleglo.

„O moj Bog,“ je zdihovala. „On, on, naj bi bil

moj sin! Kaka kazen zame! Vse je proč, grofovska krona in milijoni. Oh, kaj naj storim?“

Vsa zbegana je bila in zvijala v obupu svoje roke; še misliti ni mogla. Slednjič ji šine vendar neka misel v glavo.

„Samo Kortejo mi more pomagati!“

Pozvonila je in ukazala služabnici, da naj pride senor Henriko Kortejo takoj k njej.

Ko je vstopil, niti slutil ni, kaj da se je zgodilo, vendar je takoj spoznal, da teži balerini srce nekaj popolnoma nenavadnega.

„Moj Bog, kaj pa ti je?“ je vprašal in jo prijel v skrbeh za roko.

„Vsega je konec!“ je zaklicala obupano. „Iz te ženitve ne bo ničesar, kajti grof je odstopil, in tega je kriv grof Ferdinando. Seznanila sem se v Madridu z mladim senorjem ali donom — — s katerim sem preživela par lepih uric. O, v resnici sem ga ljubila! A ločiti sva se morala. Sedaj pridem sem; danes mi je predstavil grof svoja dva siňova, in tedaj je — on med njima!“

„Prokleta! Kateri pa je?“

„Ferdinando. Spoznal me je!“

„Kedaj si se pa seznanila z njim v Madridu? Pred večimi leti?“

„Ne, pred štirinajstimi dnevi.“

„Potem je seveda vsega konec. Hm, pravzaprav naj bi se jaz zate niti ne brigal, ker niti vredna nisi tega; vendar vsedi se semkaj k meni, da se pogovoriva.“

Potegnil jo je k sebi na zofo. Ko je odšla iz dvorane, ni imela več namena priti še v dvorano, zato se je spreoblekla v lahek negligé. Ko jo je imel sedaj Henriko v svojem naročju, se je videlo natančno njeno

bujno telo. Pritisnil jo je nase, jo prisrčno poljubil, in vrnila mu je poljub. Tedaj — sta oba na ves glas zavpila. Grof Manfredo je stal pred njima in držal v roki nabasan revolver.

„Oh!“ je zaškripal z zobmi, „enega iščem, drugega pa najdem. Tu imata plačilo!“

Nameril je na Korteja in ga zadel ravno v sence, da se je takoj zgrudil mrtev na tla. Potem je nameril na balerino. Ta pa se mu je vrgla na prsa, ga prijela za roko, v kateri je držal revolver in ga trdno držala v smrtnem strahu. Grof je vendar poskusil ustreliti, ona pa mu je hotela izviti orožje iz roke, tedaj se sproži revolver, in grof se je zgrudil mrtev na tla; krogla ga je zadela ravno v srce. — —

Ko je počil prvi strel, je šel mladi Kortejo ravno po stopnjicah. Vstrašil se je in takoj vstopil. Predsoba je bila prazna; hitel je takoj naprej v sosednjo sobo. Tam je stala balerina med obema mrličema in držala revolver v roki.

„O Bog, moj oče!“ je zaklical Gasparino.

„Da, Vaš oče,“ je ponovila balerina hladno njegov vzdih.

„To je strašno, to je — —“ hotel je poklekniti, a posegel si je v lasje in se z vso silo premagoval, — „ne, ne; obvladati se moram, tega mi je tu najbolj treba.“

„Grof je prišel skozi tapetna vrata in ga ustrelil,“ je tožila balerina.

Gasparino Kortejo je pogledal njeno obleko, spoznal celo situvacijo in hitro vprašal:

„Ali je prišel moj oče k Vam?“

„Sporočila sem mu, da naj pride.“

„Sedeli ste z njim na zofi?“

„Da.“

„Grof je torej ustrelil mojega očeta iz ljubosumnosti?“

„Da.“

„O, pametna misel mi je šinila v glavo, pametna misel! Mirujte, naj jaz govorim! Ljudje že pridejo.“

Stisnil je mrtvemu grofu revolver v roko in pokleknil k svojemu očetu.

„Kaj se je zgodilo? Kdo pa strelja?“ so vpraševali zunaj ljudje.

„Pojdite noter,“ je klical Kortejo.

V dveh minutah je bila cela soba polna ljudi.

Tudi mlada grofa sta prišla in se kar potolažiti nista mogla, ko sta zagledala svojega očeta mrtvega na tleh. Vendar sta se kmalu toliko premagala, da sta začela Korteja izpraševati, ker se je zvijala balerina popolnoma onesveščena na zofi in niti govoriti ni mogla.

„Kdo je prvi ustrelil?“ je vprašal grof Emanuel.

„Grof Manfredo, Vaš oče,“ je odgovoril Kortejo.

„Oh, to se mi zdi popolnoma neverjetno.“

„In vendar je resnica. Senora Baldéc je naročila služabnici, da naj pride moj oče k njej. Hotela ga je vprašati za svet v današnji zadevi. Grof Manfredo pa je mislil, da bo šel knez Olzuna res še v balerinino stanovanje. Vzel je revolver in udrl skozi tapetna vrata v balerinino sobo. V svoji razburjenosti ni spoznal mojega očeta in ga po nedolžnem ustrelil. Šele ko se je zgrudil moj oče mrtev na tla, je spoznal grof Manfredo svojo zмотo. Ves obupan je nameril orožje nase in se ustrelil ravno v srce.“

Tako je opisal zviti Gasparino Kortejo ves dogodek. Slednjič je morala govoriti tudi balerina, in potrdila je Kortejevo izjavo.

Druzega nimam več mnogo pripomniti:

Balerina je izginila.

Grof Emanuel je postal naslednik svojega očeta; grof Ferdinando pa jo je popihal v Mehiko.

Grofovska brata sta vedno mislila, da je ustrelil njihov oče po nedolžnem Henrika Korteja; zato sta smatrala za svojo dolžnost, da poravnata to krivdo. Grof Emanuel je vzel v službo Gasparina Korteja, grof Ferdinando pa njegovega brata Pavla Korteja.

Brata Kortejo pa nista mogla pozabiti, da je ustrelil grof Manfredo de Rodriganda njihovega očeta namenoma. Sklenila sta, da se maščujeta. In maščevala sta se kakor prava satana. Če pa ta dva vragova tudi zmagata, to nam pokaže nadaljevanje naše povesti.

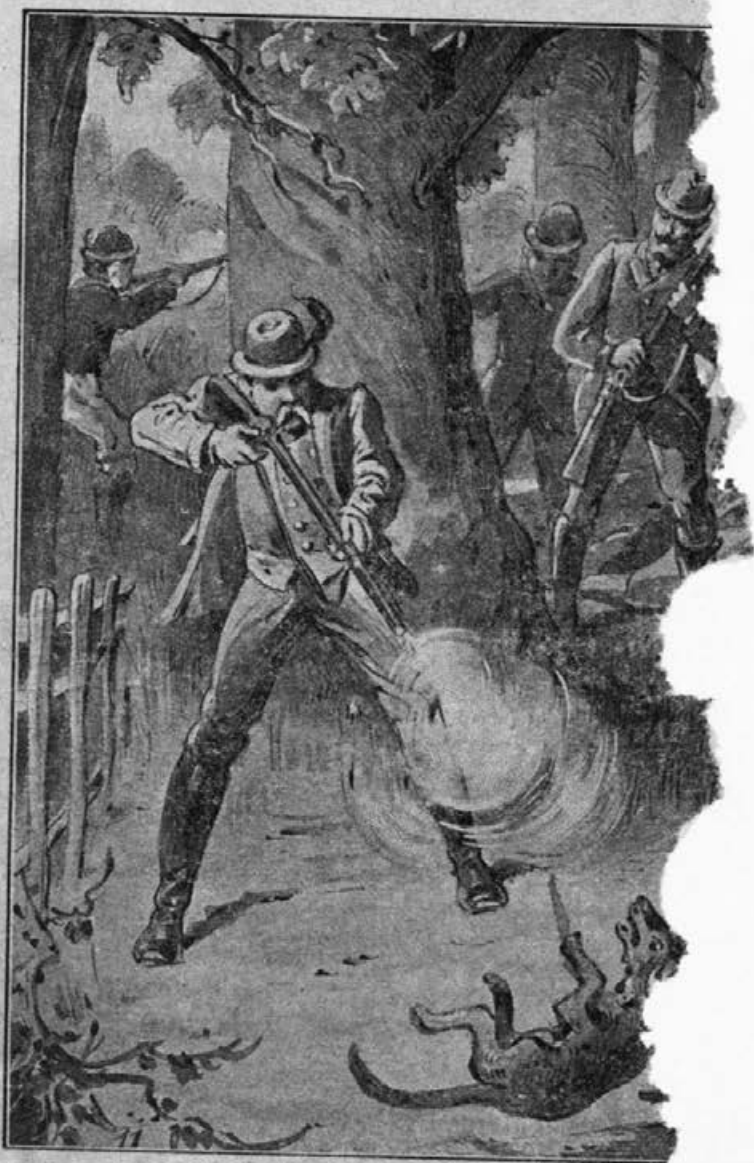
„Ne skušaj me!“ je prosil.

V dolino so prijahali trije jezdeci.

„Lisica!“ je zaklical Ludevít in ustrelil.

Boračeve skrivnosti.

